

SKY TRANSPORT SOLUTIONS

ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਕਾਈ
ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਾਲਿਊਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ
PHONE: 209-855-6938

12ਵਾਂ ਸਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ

VOL - 12 ISSUE - 24
September 20, 2023 5101 Doe Hollow Pl., Antelope, CA-95843
Postal Address
Desh Doaba
www.deshdoaba.com
www.ambedkartimes.com

Golden State Truck Sales Inc.

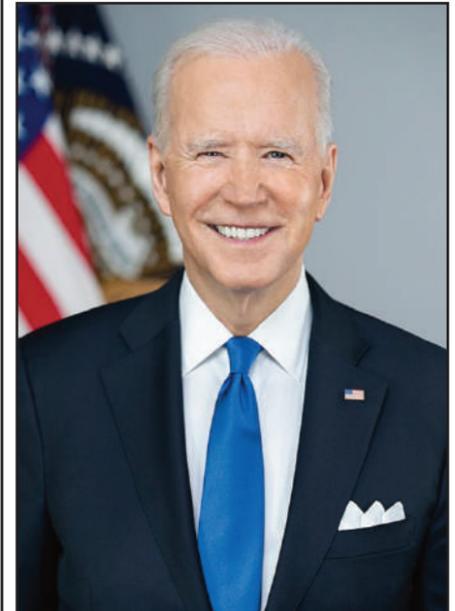
ਟਰੱਕ-ਟਰੇਲਰ
ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਿਲੇ
ਸਸਤੀਆਂ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਤੇ ਟਰੱਕ
ਦਾ ਲੋਨ ਲੈਣ ਲਈ
ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੇ

Call : Dharminder Singh
Cell : 530-870-6600
Email: myfuturetruck@gmail.com

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ ਚੰਬਰ ਸੰਪਰਕ : 916-947-8920 ਫੈਕਸ : 916-238-1393 E-mail : deshdoaba@yahoo.com ਸੰਪਾਦਕ : ਤਰਸੇਮ ਜਲੰਧਰੀ / ਵਿਵੇਕ ਭਾਟੀਆ

26 ਜਨਵਰੀ 'ਤੇ ਬਾਇਡਨ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਦਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋਆ ਬਾਇਡਨ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਸਾਲ 26 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਗਣਤੰਤਰ ਦਿਵਸ ਸਮਾਰੋਹ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਜਦੂਤ ਐਰਿਕ ਗਾਰਸੈਟੀ ਨੇ ਅੱਜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਕਰੇਗੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੰਸਦ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਨ ਜਾਂ ਵੋਟਾਂ ਦੇਣ ਬਦਲੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ 1998 ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਡੀਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੱਤ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਕਾਇਮ ਕਰੇਗਾ।

27 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਟਕਿਆ 'ਮਹਿਲਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਬਿੱਲ' ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ

ਕਾਂਗਰਸ ਸਮੇਤ ਕਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹਮਾਇਤ, 178 ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (ਬਿਊਰੋ)- ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਅਰਜੁਨ ਰਾਮ ਮੇਘਵਾਲ ਨੇ ਨਵੇਂ ਸੰਸਦ ਭਵਨ ਦੀ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ ਮਹਿਲਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ 'ਚ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੰਦਨ ਵਜੋਂ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਮਹਿਲਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਬਿੱਲ ਪਿਛਲੇ 27 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੰਸਦ 'ਚ ਲਟਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ 'ਚ ਇਸ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੰਸਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਬ ਪਾਰਟੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਈ ਸੀ ਤਾਂ ਕਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਰ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਬਿੱਲ 27 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕਿਉਂ ਲਟਕਿਆ ਰਿਹਾ ਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਆਉਂ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਮਝੀਏ।

ਇਸ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਗੀਤਾ ਮੁਖਰਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਉਸ ਸਮੇਂ ਗਠਿਤ ਸਾਂਝੀ ਸੰਸਦੀ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਚਡੀ ਦੇਵਗੌੜਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਡਿੱਗ ਗਈ ਤੇ ਬਿੱਲ ਅਟਕ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਸਾਲ 1998 'ਚ ਅਟਲ

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਬਿੱਲ ਦੁਬਾਰਾ ਸੰਸਦ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮਤਭੇਦਾਂ ਕਾਰਨ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਇਹ ਬਿੱਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ 2004 'ਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਹੋਈਆਂ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਯੂਪੀਏ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। 2008 'ਚ ਯੂਪੀਏ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਭਾ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਬਿੱਲ ਸੰਸਦ ਦੀ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 2010 'ਚ ਇਹ ਬਿੱਲ ਰਾਜ ਸਭਾ 'ਚ ਪਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ ਅਟਕ ਗਿਆ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਜਾਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਬਿੱਲ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 178 ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਟੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਸੰਸਦੀ ਦਲ ਦੀ ਮੁਖੀ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ 'ਨਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੰਦਨ ਬਿੱਲ' ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕਰੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਭਾਰਤ- ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕੂਟਨੀਤਿਕ ਸੰਕਟ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਮੁਲਕ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (ਬਿਊਰੋ)- ਪੱਛਮੀ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦਰਮਿਆਨ ਕੂਟਨੀਤਿਕ ਵਿਵਾਦ ਹੋਰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੇਤਕਾ ਨਾ ਬਣੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੱਛਮੀ ਮੁਲਕ ਹੁਣ ਆਖਰੀ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਹੋ ਵੰਡੀਆਂ ਨਾ ਪਾ ਵਢੇ। ਭਾਰਤ ਵੱਡੇ ਸਿਆਸੀ ਚੌਸਰ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖਿਡਾਰੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵੱਧ ਰਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਪੰਜਵੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਾਲਾ ਮੁਲਕ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਮੁਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੀਨ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵੀ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਜੀ-20 ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜਾਹਰ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਯੂਕਰੇਨ

ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਐਲਾਨਨਾਮੇ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਮਲੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰੂਸ ਦਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੱਛਮੀ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਵਿਕਲਪ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਕੀਵ (ਯੂਕਰੇਨ) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਰਾਜ਼ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਪੱਛਮੀ ਡਿਪਲੋਮੈਟਾਂ (ਕੂਟਨੀਤਿਕਾਂ) ਵਿੱਚ ਦੂਜਾ ਡਰ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ-ਭਾਰਤ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਪੈ ਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਜੋਖਮ ਖੱਟ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ-ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚਾਲੇ ਤਣਾਅ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਉੱਚੇ ਡੂੰਘਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਜੂਨ ਮਹੀਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਕਾਰਕੁਨ ਦੇ ਕਤਲ ਪਿੱਛੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹੱਥ ਹੋਣ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਣ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ। ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ

ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਗਲੋਬਲ ਸਾਊਥ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਯੂਕਰੇਨ 'ਤੇ ਰੂਸ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਯੂਰਪੀ ਦੇਸ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਤੋਰਨ ਲਈ ਕੂਟਨੀਤਿਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਤੇ ਜੰਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮਾਅਨੇ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਡਿਪਲੋਮੈਟ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ, ਜੋ ਇਹ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮੰਡਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉੱਤਰ ਬਨਾਮ ਦੱਖਣ ਦੀ ਲੜਾਈ, ਇੱਕ ਐਟਲਾਂਟਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦੀ ਹੈ।

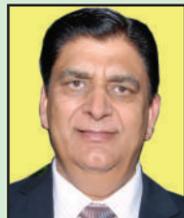
Amrik Chand (CPA)

Phone : 510-490-8200
Fax : 510-490-8202
Email : achand@pacbell.net

Income Tax Preparation
(Individual, Corporation & LLC)
Payroll Services & Bookkeeping Services
* We are in this business since 1989.
Your satisfaction is our goal.

* Please call us for
Professional & reliable
services at reasonable rates.

959 Corporate Way, Fremont, CA. 94539

SKY TRANSPORT SOLUTIONS

ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਵੀਰਾਂ ਦੇ
ਲਈ ਸਕਾਈ
ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਾਲਿਊਸ਼ਨ
ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ

PLEASE CONTACT US FOR MORE INFORMATION
PHONE: 209-855-6938, FAX: 209-762-6540
121 E 11th St. Tracy, CA 95376

SAROAY INVESTMENT REALTY

Ram Saroay
Broker/Realtor
Business License 031035
ramsaroay@hotmail.com

39039 Paseo Padre Parkway Suite # 205 Fremont, CA 94538
Office: (510) 742-8120, Cell: (510) 368-3983

MAJESTIC HOMES

Office (925) 779-1234
Direct (925) 366-3618
Fax (905) 219-3918
DRE Licence- 00871752

RAMESH SUMAN
Broker Realtor
RCS-D TM

www.majestichomes.us ramesh@rameshsuman.com
P.O. Box 3434, Antioch, CA 94531-3434

**DR. TAKHAR'S FAMILY
MEDICINE & URGENT CARE CLINIC**

8191 Timberlake Way, Suite # 400, Sacramento,
CA 95823, Phone: 916-688-8888 Fax: 916-688-8837
Clinic Hours: Monday to Friday 9:00 AM to 5:30 PM,
Saturday 9:00 AM - 4:00 PM & Sunday closed

Dr. Paramjit S Takhar, MD
Goodie Takhar, PhD

We speak your language: Panjabi, Hindi, Urdu, Farsi, Arabic and Spanish

URGENT CARE CLINIC

BAGGA JEWELERS

916-912-8842, 916-329-8772
jewelers.Bagga@gmail.com

SINCE 1996

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਵਿੱਚ 22 ਅਤੇ 24 ਕੈਰੇਟ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦਾ ਸਟੋਰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸੋਨੇ, ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਆਰਡਰ 'ਤੇ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੋਨਾ ਵੇਚਣ, ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਬਦਲੇ ਨਵਾਂ ਸੋਨੇ ਤੇ ਕੈਸ਼ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇੱਥੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਬਰਤਨ ਵੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਸਟੋਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

Sandeep Jony Bagga

6930 65TH STREET # 115 SACRAMENTO CA 95823

ਸੋਹਿ

SRI GURU RAVIDASS SABHA (CA)

2150 Crestview Drive, Pittsburg CA 94565
Tel : (925) 439-2355

**ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਪਿਟਸਬਰਗ ਵਿਖੇ
ਸਤੰਬਰ-ਅਕਤੂਬਰ 2023 ਦੇ ਸਮਾਗਮ**

24 ਸਤੰਬਰ 2023, ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ-
ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਤਾਰੀਖ ਖਾਲੀ ਹੈ ਜੀ
(ਕੋਈ ਵੀ ਪਰਿਵਾਰ ਸੇਵਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ)

1 ਅਕਤੂਬਰ 2023, ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ- ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਸੇਵਾ, ਸੱਤਿਆ ਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਹੈ ਜੀ।

6 ਅਕਤੂਬਰ 2023, ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ- ਧੰਨ ਧੰਨ ਰਾਜਾ ਨਾਭ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ 83ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਸਬੰਧ ਵਿਚ- ਜ਼ੈਲਾ ਜੱਗੀ ਤੇ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਰਾਏਪੁਰ, ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਆਰੰਭ ਹੋਣਗੇ।

7 ਅਕਤੂਬਰ 2023, ਦਿਨ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ- ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਦੀਵਾਨ ਸਜਣਗੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਜਥਾ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜਥਾ ਕਥਾ, ਕੀਰਤਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕਰਨਗੇ, ਉਪਰੰਤ

ਪੰਥਕ ਢਾਡੀ ਜਥਾ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਨਮੋਲ ਜੀ ਦਾ ਢਾਡੀ ਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕਰਨਗੇ ਜੀ ਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ-

8 ਅਕਤੂਬਰ 2023, ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ- ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ, ਉਪਰੰਤ ਭਾਈ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਜਥਾ ਕਥਾ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਢਾਡੀ ਜਥਾ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਨਮੋਲ ਜੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜਥਾ ਢਾਡੀ ਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਤਿੰਨੋਂ ਦਿਨ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤੇਗਾ ਜੀ।

15 ਅਕਤੂਬਰ 2023, ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ- ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠ ਅਤੇ ਲੰਗਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਬਲਿਹਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਗਰਚਾ ਸਮੂਹ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ੁਕਰਾਨੇ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਹੈ ਜੀ। ਭਾਈ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੀਰਤਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕਰਨਗੇ। ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤੇਗਾ ਜੀ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ (ਪਿਟਸਬਰਗ)
ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ 925-439-2355

Sangat Sewadars

www.srigururavidasstemple.com

Chairman
Ramesh Suman
(925) 366 3618

President
Vinod Kumar
(408) 718-2506

General Secretary
Naresh Swan
(415) 424 9860

Treasurer
Sunita Bangar
(415) 233-3319

ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਿਖੇ ਸ਼ਹੀਦ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ 28 ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ

ਗੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ / ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆਂ ਫਰਿਜ਼ਨੋ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ) - ਸਥਾਨਿਕ ਸ਼ਹੀਦ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਖਾਲੜਾ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵੱਲੋਂ ਖਾਲੜਾ ਪਾਰਕ ਵਾਲੇ ਬਾਇਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇੰਡੋ-ਯੂ.ਐਸ. ਹੈਰੀਟੇਜ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ 'ਤੇ ਜੈਕਾਰਾ ਮੁਵਮਿੰਟ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਉਦਮ ਸਦਕੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ ਸ਼ਹੀਦ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ 28ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਕੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਹੀਦ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਲਾਸ਼ਾਨੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਥੇ ਹੀ 9/11 ਦੀ 22ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਅਮੈਰੀਕਨ ਐਂਠਬੰਸ ਉਪਰੰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਿਛੋਂ ਸਟੇਜ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ ਨੇ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਘੀ ਜੀ ਆਇਆ ਆਖਕੇ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਗਾਇਕ ਕਮਲਜੀਤ ਬੈਨੀਪਾਲ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਰ ਰਣਜੀਤ ਗਿੱਲ (ਜੱਗਾ ਸਧਾਰ) ਨੇ ਕਵਿਸ਼ਰੀ ਗਾਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਪੰਛੀ ਝਾਤ ਪਵਾਈ। ਯਮਲੇ ਜੱਟ ਦੇ ਲਾਡਲੇ ਸ਼ਗਿਰਦ ਰਾਜ ਬਰਾੜ ਅਤੇ ਪੱਪੀ ਭਦੌੜ ਨੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਗੀਤਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੈਰੀ ਮਾਨ, ਰਾਜ ਸਿੰਧੂ, ਕਾਕਾ

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਰੇਡੀਓ ਯੂਐਸਏ ਦੇ ਹੋਸਟ ਰਾਜਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਰੇਡੀਓ ਹੋਸਟ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਪਰਮਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੀਪ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ, ਰਣਜੋਧ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ, ਗੈਬਰੀਅਲ ਅਤੇ ਟੀਮ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਲੜਾ ਪਾਰਕ ਵਾਲੇ ਬਾਇਆਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ

ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿੰਧੂ ਨੇ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚਾਰ ਪਕੌੜਿਆਂ ਦਾ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਿਉ ਇੰਡੀਆ ਸਵੀਟ ਐਂਡ ਸਪਾਈਸ ਵਾਲੇ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਲੋਬੀਆਂ ਦਾ ਲੰਬਰ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਖਾਲੜਾ ਸਾਬੂ ਦੇ ਜਵਾਈ ਸ.ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿਰੋਪਾਓ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਸਮੂਹ ਇੰਡੋ-ਯੂ. ਐਸ. ਹੈਰੀਟੇਜ, ਸਮੂਹ ਬਾਇਆਂ ਦੀ ਪਾਰਕ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਜੈਕਾਰਾ ਮੁਵਮਿੰਟ ਦੇ ਅਣਬੱਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਿਰ ਬੱਝਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇੰਡੋ - ਯੂ. ਐਸ. ਹੈਰੀਟੇਜ ਅਤੇ ਬਾਇਆਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਤੀਸਰੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਭਰਾਤਰੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇਹ ਬਰਸੀ ਹਰੇਕ ਸਾਲ ਮਨਾਈ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਅਤੇ

ਵਲੰਟੀਅਰ ਵੀਰਾ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਅਖੀਰ ਅਮਿੱਟ ਪੈੜਾਂ ਛੱਡਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ। ਪੂਰੇ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ ਨੇ ਬਾਖੂਬੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਖਾਲੜਾ ਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਫਾਰਮਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਦਾ ਚੈਕ ਤੋਂ ਕੀਤਾ। ਫਾਰਮਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਠ ਅਤੇ ਟਰਾਸਪੋਰਟਰ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮੱਦਦ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ।

ਐਂਠਬੰਸ ਉਪਰੰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਿਛੋਂ ਸਟੇਜ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ ਨੇ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਘੀ ਜੀ ਆਇਆ ਆਖਕੇ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਗਾਇਕ ਕਮਲਜੀਤ ਬੈਨੀਪਾਲ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਰ ਰਣਜੀਤ ਗਿੱਲ (ਜੱਗਾ ਸਧਾਰ) ਨੇ ਕਵਿਸ਼ਰੀ ਗਾਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਪੰਛੀ ਝਾਤ ਪਵਾਈ। ਯਮਲੇ ਜੱਟ ਦੇ ਲਾਡਲੇ ਸ਼ਗਿਰਦ ਰਾਜ ਬਰਾੜ ਅਤੇ ਪੱਪੀ ਭਦੌੜ ਨੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਗੀਤਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੈਰੀ ਮਾਨ, ਰਾਜ ਸਿੰਧੂ, ਕਾਕਾ

ਹਿਸਟੋਰੀਅਨ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਆਈ. ਏ. ਐਸ., ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਕਿੰਗਰਾ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਿਲਮਾਂ, ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਲੋਹਗੜ, ਆਦਿ ਨੇ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਰਨ ਕਰ ਰਹੇ ਮਾਇਕਲ ਮਾਹਿਰ ਨੇ ਵੀ ਖਾਲੜਾ ਸਹਿਬ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਖਾਲੜਾ ਪਾਰਕ ਵਾਲੇ ਬਾਇਆਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦੇਕੇ ਨਿਵਾਜਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਾਰਕ ਦੀ ਸਫਾਈ ਵਾਲੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ

ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਖਾਲੜਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬੇਟੀ ਬੀਬੀ ਨਵਕਿਰਨ ਕੌਰ ਖਾਲੜਾ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਾਇਆਂ ਦੀ ਪਾਰਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਲ ਦੇਕੇ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੈਰੀ ਮਾਨ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ, ਰਾਜਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਗੁਰਦੀਪ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਆਦਿ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਦਲੇ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਖਾਲੜਾ ਪਾਰਕ ਵਾਲਿਆਂ ਬਾਇਆਂ ਦੀ

ਵਲੰਟੀਅਰ ਵੀਰਾ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਅਖੀਰ ਅਮਿੱਟ ਪੈੜਾਂ ਛੱਡਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ। ਪੂਰੇ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ ਨੇ ਬਾਖੂਬੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਖਾਲੜਾ ਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਫਾਰਮਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਦਾ ਚੈਕ ਤੋਂ ਕੀਤਾ। ਫਾਰਮਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਠ ਅਤੇ ਟਰਾਸਪੋਰਟਰ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮੱਦਦ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ।

SUNSHINE AUTO CARE INC.

WE REPAIR ALL MAKES & MODELS. AUTO, DIESEL TRUCK & TRAILERS

- ✓ DPF Filter Cleaning
- ✓ Clutch
- ✓ Transmission
- ✓ New/Used Tires
- ✓ Oil Changes
- ✓ Wheel Balancing
- ✓ Truck & Trailer Repair

- ✓ All Major & Minor Repairs
- ✓ We Do Aluminum Welding
- ✓ Computer Check
- ✓ Differential
- ✓ Inspections
- ✓ Van/Reefer Work

WE PROVIDE SHUTLE SERVICE FOR ALL CUSTOMERS

hablamos español

We Speak English, Spanish & Punjabi

We Provide Towing &

24/7 Mobile Road Services

For All Autos, Trucks & Trailers

Open Monday to Saturday

ACCEPTED HERE

Com-Check
T-Check
EFS Check

1003 Moffat Blvd,
Manteca CA 95336

209-239-1551

ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਕੇ ਦੇਖ ਲੈਣਾ, ਆਫ਼ਤ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਲਿਆ ਦਿਆਂਗੇ।
ਅਸੀਂ ਤਲੀ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀਸ ਆਪਣਾ, ਕੇਰਾਂ ਹਿੰਦ ਵਿਚ ਗਦਰ ਮਚਾ ਦਿਆਂਗੇ।
('ਗਦਰ ਦੀ ਗੁੰਜ' ਵਿਚੋਂ)

The Gadar Heritage Foundation And Indian Educational & Cultural organization
ਦੀ ਗਦਰ ਹੈਰੀਟੇਜ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਐਂਡ ਕਲਚਰਲ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ
ਵਲੋਂ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਵੱਡਮੁਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ
ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

ਮੇਲਾ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ

15 ਅਕਤੂਬਰ 2023, ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਦੁਪਹਿਰ 1:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 6:00 ਵਜੇ ਤੱਕ

River Valley High School., 801 El Margarita Road, Yuba City, CA

ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ

ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰਾ

ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਗਾਇਕ ਕਲਾਕਾਰ

ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ

ਜੋਤ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ

ਰਾਜ ਬਹਾੜ

ਆਸ਼ਾ ਸ਼ਰਮਾ

ਡਾ. ਸਰਬਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
(ਡੀਨ ਯੂ ਯੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,
ਸਿੱਖੀ ਅਤੇ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉੱਚੇ ਵਿਦਵਾਨ)

ਡਾ. ਸਵੈਮਾਨ ਸਿੰਘ
(ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਵੇਲੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ
ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਕੇ ਚੱਲੀ ਸਿੱਖੀ ਵਿਕਾਸੀ ਫਾਜ਼)

ਸਮੂਹ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੱਦਾ

ਗਿੱਧਾ, ਭੰਗੜਾ, ਗੀਤ, ਸੰਗੀਤ
Free Entry, Free Parking
ਚਾਰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਲੰਗਰ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਬੱਲੇ ਦਿੱਤੇ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ

Makhan Basi (530) 415-1680, Tarlok Johal (209)595-8767, Kulwant Singh (916) 584-2827
Amrik (925) 787-3890, Raghbir sandhu (279)977-2466, Baldev raj (916) 330-8632

Design By: Hayermedia

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਹੁਸਨ ਲੜੇਆ ਬੰਗਾ

ਅਮਰੀਕਾ 'ਤੇ 11 ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਮਾਰੋਹ 'ਚ ਓਹਾਇਓ ਦੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ

ਵਰਲਡ ਟਰੇਡ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਪਿਲਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ- ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੂਬੇ ਓਹਾਇਓ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਡੇਟਨ ਦੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਸੈਂਕੜੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨਕ ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਨਾਲ

ਗਈ। ਬੀਵਰਕ੍ਰੀਕ ਦੇ ਮੇਅਰ ਬੋਬ ਸਟੋਨ ਨੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ

ਮੁਤਿਆ ਹੋਇਆ ਪਿਲਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਲਡ ਟਰੇਡ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਉਤਰੀ ਟਾਵਰ ਦੀਆਂ

ਵੀ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਚਾਰ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੀਸਾ, ਐਰੀਜ਼ੋਨਾ ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬਾਹਰ

11 ਸਤੰਬਰ, 2001 ਨੂੰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਵਰਲਡ ਟਰੇਡ ਸੈਂਟਰ ਟਾਵਰਾਂ ਅਤੇ ਪੈਂਟਾਗਨ 'ਤੇ ਹੋਏ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ 22ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸ਼ਹਿਰ ਡੇਟਨ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਬੀਵਰਕ੍ਰੀਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ 9/11 ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਵਿਖੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਹਨਾਂ ਟਾਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ 2600 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਟਾਵਰਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਦਿੱਤਾ। 186 ਲੋਕ ਪੈਂਟਾਗਨ ਵਿਖੇ

ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹਮਲਾਵਰ 11 ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ 'ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ' ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਹ 9/11 ਦੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਦ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਘਾਤਕ ਨਫਰਤੀ ਅਪਰਾਧ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਸਿੱਖਾਂ, ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ, ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆਈ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਫਰਤ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲਹਿਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ। ਇਸ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਡੇਟਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ

ਜਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ ਅਤੇ 40 ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਹਾਜ਼ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ।

ਕਾਰਕੁਨ ਸਮੀਪ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ ਨੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਲਾਨਾ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਮਾਰੋਹ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਬੀਵਰਕ੍ਰੀਕ ਦੇ 9/11 ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦਿਨ ਗੁਆਚੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਬੀਵਰਕ੍ਰੀਕ ਦੇ ਇਸ 9/11 ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਵਿੱਚ ਸਟੀਲ ਦਾ ਇੱਕ 25-ਫੁੱਟ ਉੱਚਾ

101ਵੀਂ ਅਤੇ 105ਵੀਂ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਦੋ ਅੱਗ ਬੁਝਾਊ ਦਸਤਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬੀਵਰਕ੍ਰੀਕ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਓਹਾਇਓ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਵਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਚ ਗਰਾਊਂਡ ਜ਼ੀਰੋ ਵਿਖੇ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਰ ਸਾਲ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਲੋਂ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਨੂੰ

ਸਪਰਿੰਗਫੀਲਡ, ਡਾ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸਹਿਬੀ ਅਤੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਸੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਵਰਲਡ ਟਰੇਡ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਬਹੁਰ ਸਾਰੇ ਇਹਨਾਂ ਪਿਲਰਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈਆਂ ਯਾਦਗਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਂਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਕ ਕਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਉਪਰੰਤ ਮੌਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਜੇਲ ਵਿਚੋਂ 2 ਹਫਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਫਰਾਰ ਹੋਇਆ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਕਾਬੂ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਟੈਨੇਸੀ ਰਾਜ ਦੇ 5 ਸਾਬਕਾ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ- ਇੱਕ ਸੰਘੀ ਗਰੈਂਡ ਜਿਊਰੀ ਵੱਲੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਟੈਨੇਸੀ ਰਾਜ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਮੈਮਫਿਸ ਦੇ 5 ਸਾਬਕਾ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਟਾਇਰ ਨਿਕੋਲਸ ਨਾਲ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕਰਨ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। 29 ਸਾਲਾ ਕਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਕੋਲਸ ਜ਼ਖਮਾਂ ਦੀ ਤਾਬ ਨਾ ਸਹਾਰਦਾ ਹੋਇਆ ਘਟਨਾ ਤੋਂ 3 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਮ ਤੋੜ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਾਲ ਜਨਵਰੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ 5 ਸਾਬਕਾ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਘੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ, ਸਾਜਿਸ਼ ਰਚਣ ਤੇ ਅਤਿਕਾ ਪਾਉਣ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਨਿਕੋਲਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ, ਸਮੇਤ ਕਈ ਦੋਸ਼ਾਂ

ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਬਕਾ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿੱਚ ਟਾਡਾਰੀਅਸ ਬੀਨ, ਡੀਮੈਟਰੀਅਸ ਹੇਲੀ, ਏਮਿਟ ਮਾਰਟਿਨ, ਡੈਸਮੌਡ ਮਿਲਜ਼ ਜੂਨੀਅਰ ਤੇ ਜਸਟਿਨ ਸਮਿਥ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਮੈਰਿਕ ਗਾਰਲੈਂਡ ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਨਵੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਲਾਅ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੇਗਾ।

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ- ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਡਾਨੇਲੋ ਕੈਵਲਕਾਂਟ (34) ਜੋ ਤਕਰੀਬਨ 2 ਹਫਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰਬੀ ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ ਦੀ ਇੱਕ ਜੇਲ ਵਿੱਚੋਂ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਜੇ ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਜਦ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਉਸ ਦੀ ਭਾਲ ਜੰਗੀ ਪੱਧਰ ਉੱਪਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਹੈ ਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਹੰਗਾਮੀ ਚੌਕਸੀ ਵਿਭਾਗ ਅਨੁਸਾਰ ਕੈਵਲਕਾਂਟ ਨੂੰ ਸੋਮਵਾਰ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਚੈਸਟਰ ਕਾਊਂਟੀ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਕੋਵੈਂਟਰੀ ਟਾਊਨਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਘਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਇੱਕ ਗੈਰਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਰਾਈਫਲ ਚੋਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਮਾਲਕ ਨੇ ਉਸ ਉੱਪਰ ਕਈ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਪਰ ਉਹ ਰਾਈਫਲ ਲੈ ਕੇ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ ਸਟੇਟ ਪੁਲਿਸ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਨੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਆਪਣੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਜਾਰਜੀਆ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਦੀ ਔਰਤ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 6 ਜਣੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਔਰਤ ਉਪਰ ਤਸੱਦਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਭੁੱਖਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ- ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਜਾਰਜੀਆ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਦੀ ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 6 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮੂਹ 'ਸੋਲਜ਼ਰ ਆਫ ਕਰਾਈਸਟ' ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੀੜਤ ਔਰਤ ਦੀ ਉਮਰ ਤਕਰੀਬਨ 30 ਸਾਲ ਹੈ। ਗਵਿਨੈਟ ਕਾਊਂਟੀ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇੱਕ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਐਟਲਾਂਟਾ ਦੇ ਉਤਰ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ 25 ਮੀਲ ਦੂਰ ਡੂਲਬ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆਈ ਸਪਾ ਜੇਜੂ ਸੋਨਾ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖੜੀ ਕਾਰ ਦੇ ਪਿੱਛਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਔਰਤ ਉਪਰ ਤਸੱਦਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਭੁੱਖਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤ ਦੀ ਮੌਤ ਕੁਪੋਸ਼ਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਔਰਤ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਗਰਮ ਰੁੱਤ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਗਠਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਆਈ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ੱਕੀ 26 ਸਾਲਾ ਐਰਿਕ ਹਿਊਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਪਾਰਕਿੰਗ ਵਿੱਚ ਖੜੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦੇ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਲਾਸ਼ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। ਲਾਸ਼ ਬਰਾਮਦ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸ ਘਰ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਅਨੁਸਾਰ 'ਸੋਲਜ਼ਰ ਆਫ ਕਰਾਈਸਟ' ਨੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਕੁੱਟਿਆ ਮਾਰਿਆ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਰੱਖਿਆ। ਹਿਊਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼ੱਕੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਗਾਵੇਮ ਲੀ (26), ਜੋਨੋ

ਲੀ (26), ਹਿਊਨਜੀ ਲੀ (25) ਤੇ ਬੁਨਹਾਉਮ ਲੀ (22) ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਇੱਕ ਸ਼ੱਕੀ ਦੀ ਉਮਰ 15 ਸਾਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਤੇ ਤਸਵੀਰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੁਲਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਸਾਰੇ ਸ਼ੱਕੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਤਿਆ, ਬੰਦੀ ਬਣਾਉਣ, ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਛੇਤਛਾਤ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ - ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ)- ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ ਸ. ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ 28 ਤੋਂ 30 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਨਕਲਾਬ ਫੈਸਟੀਵਲ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਵਜੋਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨਕਲਾਬ ਫੈਸਟੀਵਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੇਲੇ ਦੀ ਦਿਖ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸਦੇ ਵਿੱਚ 28 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਜੀ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਵੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਪੱਖ ਤੋਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ, ਤਾਂ ਜੋ ਫੈਸਟੀਵਲ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਆਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਟੀਵਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੈਠਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੰਡਾਲ, ਪਾਰਕਿੰਗ, ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਰਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰੀ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਿੰਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਾਕਾਰ ਜਸਵੀਰ ਜੱਸੀ, ਹਰਭਜਨ ਮਾਨ ਅਤੇ ਸੁਲਤਾਨਾਂ ਨੂਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ

ਕਲਾਕਾਰ ਆਪਣੀ ਗਾਇਕੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਝੂਲੇ, ਜਾਦੂਗਰ ਸ਼ੋਅ, ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੇ ਸਟਾਲ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਨਵੀਂ ਬਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹੈਰੀਟੇਜ਼ ਸਟ੍ਰੀਟ ਅਤੇ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਦਾ ਵੀ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 28 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਲਾਕਾਰ ਜਸਵੀਰ ਜੱਸੀ ਆਪਣੀ ਗਾਇਕੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਰੂਰਤਾਂ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਡਾਂਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਮੇਤ ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ ਸ. ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੀ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। 29 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਗੀਤਕਾਰ ਸ. ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਲਤਾਨਾਂ ਨੂਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਨਾਲ ਰੰਗ ਬੰਨਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਖੇਡਾਂ, ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਗੁਲਦਸਤਿਆਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ, ਅਕਾਲ ਅਕੈਡਮੀ ਗਤਕਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਫੈਸ਼ਨ ਸ਼ੋਅ, ਭੰਗੜਾ ਅਤੇ ਗਿੱਧਾ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। 30 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਕੁਇੰਜ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਡਾਂਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਲਾਕਾਰ ਹਰਭਜਨ ਮਾਨ ਆਪਣੀ ਗੀਤਕਾਰੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ ਬੰਗਾ ਮਨਰੀਤ ਰਾਣਾ, ਪੰਜਾਬ ਗੁਡ ਗਵਰਨਸ ਫੈਲੋ ਸੰਜਨਾ ਸਕਸੈਨਾ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਬਾਣੀ ਵਿਚਾਰ

ਡਾ. ਜੀ. ਸੀ. ਕੋਲ
ਐਮ. ਏ., ਪੀ. ਐਚ. ਡੀ.
91-94632-23223

ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਫ਼ੂਤਾਂ ਅੰਦਰ ਸਵੈਮਾਣ, ਸਵੈ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੇ ਸਵੈ-ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਜਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੰਤ-ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਇਕ ਮਹਾਨ, ਆਕਰਸ਼ਕ, ਵਿਲੱਖਣ, ਅਦੁੱਤੀ ਤੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਵਿਅਕਤਿਤਵ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ। ਆਪ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸਮਕਾਲੀਨ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਏਨੀਆਂ ਵਿਕਟ ਤੇ ਮਾਨਵਤਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸਨ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਫੂਟ-ਛਾਤ, ਜਾਤ-ਪਾਤ, ਉਚ-ਨੀਚ ਅਤੇ ਆਡੰਬਰ ਪੂਰਨ ਕਰਮ-ਕਾਂਡ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਨ। ਧਰਮ ਅਭਿਮਾਨੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਰੋਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਵੈਰ, ਵਿਰੋਧ, ਨਫ਼ਰਤ, ਸਾੜਾ, ਕੀਨਾ, ਈਰਖਾ ਆਦਿ ਮਾਨਵਤਾ ਦਾ ਲਹੂ ਚਿਟਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਜਿਹੇ ਸੰਕਟ-ਗ੍ਰਸਤ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਦੁਖੀ, ਪੀੜਤ, ਲਤਾੜੇ ਤੇ ਸਤਾਏ ਹੋਏ ਜਨ-ਸਾਧਾਰਨ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ-ਬਾਣੀ ਦੁਆਰਾ ਇਕ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਖਸ਼ੀ, ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੋਧ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਰਸਾਤਲ ਦੀਆਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਖੱਡਾਂ ਵਿਚ ਡਿੱਗਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਚੇਤਨਾ ਦੀ ਲਟ-ਲਟ ਬਲਦੀ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਮਿਸਾਲ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਨਿਮਨ ਵਰਗ ਵਿਚ ਜੋਸ਼ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਅਗਨੀ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਤਤਕਾਲੀਨ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾੜ ਕੇ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪਿੰਡੇ ਛੱਡ ਗਈ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਲੱਖਾਂ ਪ੍ਰਾਣੀ ਉਸ ਤੋਂ ਰੌਸ਼ਨੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੱਚੇ ਕਰਮਯੋਗੀ, ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ, ਨਿਰਵੈਰ ਤੇ ਨਿਰਵਿਰੋਧ ਸ਼ਖਸੀਅਤ, ਚੰਗੇ ਗ੍ਰਹਿਸਥੀ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲ, ਦਿਆਲੂ, ਪਰਉਪਕਾਰੀ, ਰੱਬੀ ਰਜਾ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ, ਅਮਲ ਪਸੰਦ, ਕਥਨੀ-ਕਰਨੀ ਵਿਚ ਸਮਾਨਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ, ਮਿੱਠ-ਬੋਲੜੇ, ਨਿਰਭੈ, ਤਰਕਸ਼ੀਲ, ਚੰਗੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਸੰਤ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ ਕਿ ਅਖੌਤੀ ਨਿਮਨ ਵਰਗ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਉਹ ਸਾਹੀ ਖਾਨਦਾਨ ਦੇ ਰਾਜਗੁਰੂ ਬਣੇ ਅਤੇ ਅਨੇਕ ਰਾਜੇ-ਮਹਾਰਾਜੇ, ਪੰਡਤ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਉਚਤਮ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਿਸ਼ ਬਣੇ।

ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਆਪ ਨੇ ਧਾਗੇ ਦਾ ਜਨੇਊ ਗਲ ਵਿਚ ਪਾ ਲਿਆ, ਜੁੱਤੀਆਂ ਗੰਢਣ ਵਾਲੀ ਪੱਥਰੀ ਨੂੰ ਠਾਕੁਰ ਬਣਾ ਲਿਆ, ਧੇਲੇ ਦਾ ਰੰਗ ਲੈ ਕੇ ਮੱਥੇ ਤੇ ਮਲ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤਾਂ ਵਾਲਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕੇ ਪੁਰਾਤਨ ਧਰਮ ਦੇ ਗੜ੍ਹ ਕਾਸ਼ੀ ਵਿਚ ਸੰਖ ਵਜਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਨਕਲਾਬੀ ਰਹਿਬਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਡਤਾਂ ਵਾਲਾ ਪਹਿਰਾਵਾ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਧਰਮ ਨੂੰ 'ਜੱਦੀ ਕਿੱਤਾ' ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਉਪਰ ਕਰਾਰੀ ਚੋਟ ਸੀ, ਇਕ ਵਾਰ ਸੀ, ਵੰਗਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਰਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕਰਮਕਾਂਡੀ ਧਰਮ ਦੇ ਬੁਲ ਰਹੇ ਝੰਡੇ ਨੂੰ ਲੀਰੋ-ਲੀਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਗਾਵਤ ਵੱਲ ਪੁੱਟਿਆ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਸੀ। ਪੰਡਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੁਲੰਦ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਕਿਹਾ:

**ਆਪਨ ਬਾਧੈ ਨਾਹੀ ਕਿਸੀ ਕੋ
ਭਾਵਨ ਕੇ ਹਰਿ ਰਾਜਾ।**

ਅਰਥਾਤ: ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਬਾਧ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਕਿਸੇ ਦੇ ਪਿਉ ਦੀ ਜਾਗੀਰ ਨਹੀਂ, ਉਸ ਵਿਚ ਨਿਸਚਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ-ਭਾਵਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਜੀਵ ਉਸਦੀ ਪੂਜਾ ਭਗਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਰਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਆਰਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ 'ਬੂਠੇ ਸਗਲ ਪਸਾਰੇ' ਕਹਿ ਕੇ ਕੇਵਲ ਇਕ ਦਿਖਾਵਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ। ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਕ ਭਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਖੌਤੀ ਦੇਵ-ਪੂਜਾ ਸਮੇਂ ਸੁੱਚੇ ਜਲ, ਫਲ-ਫੁੱਲ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਆਦਿ ਨਾਲ ਪੱਥਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਉਣ ਅਤੇ ਠਾਕੁਰਾਂ ਨੂੰ ਭੋਗ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਆਪ ਨੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤਵਾਦੀ ਪਾਖੰਡ ਦੱਸਿਆ। ਆਪ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਡੱਟ ਕੇ ਆਖੀ ਕਿ ਪੱਥਰਾਂ ਨੂੰ ਭੋਗ ਲਾਉਣ ਲਈ ਭੋਟ ਕੀਤਾ ਦੁੱਧ, ਜਲ ਅਤੇ ਫੁੱਲ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਗਾਂ ਦੇ ਵੱਛੇ, ਮਛਲੀ ਅਤੇ ਭੋਰੇ ਨੇ ਜੁਠੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਜੁਠੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਇਹ ਪੂਜਾ ਪਵਿੱਤਰ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇ? ਆਪ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਹੈ:

**ਦਧੁ ਤ ਬਛਵੈ ਬਨਹੁ ਬਿਟਾਰਿਓ।
ਫੁਲੁ ਭਵਰਿ ਜਲੁ ਮੀਨਿ ਬਿਗਾਰਿਓ।**

ਮਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਪੂਜਾ ਕਰਾ ਲੈ ਚਰਾਵਉ।
ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੇ ਜਨ-ਚੇਤਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਲਤਾੜੇ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦਾ ਨਵ-ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਕੇ ਮਾਨਵਤਾ ਲਈ ਸਮਾਨਤਾ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ, ਮਨੁੱਖੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚ ਏਕਤਾ, ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਮਨਵੈ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ 'ਸਤਿਸੰਗਤ ਮਿਲ ਰਹੀਐ' ਵਾਲਾ ਇਕ ਸੁਚੱਜਾ ਸਮਾਜ ਸਿਰਜਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ। ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਇਕ ਇਨਕਲਾਬੀ ਯੋਧੇ ਸਨ। ਆਪ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪਰਾਧੀਨਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਝੰਡਾ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਪਰਾਧੀਨਤਾ ਪਾਪ ਹੈ' ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਵਾਲਾ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਮਾਜ ਸਿਰਜਣ ਦਾ ਚਿੰਤਨ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤਾ। ਆਪ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ:

**(ੳ) ਐਸਾ ਚਾਹੋਂ ਰਾਜ ਮੈਂ।
ਜਹਾਂ ਮਿਲੈ ਸਭਨ ਕੋ ਅੰਨ।
ਛੋਟ ਬੜੇ ਸਭ ਸਮ ਬਸੈਂ।
ਰਵਿਦਾਸ ਰਹੈ ਪ੍ਰਸੰਨ।**
(ਅ) ਪਰਾਧੀਨਤਾ ਪਾਪ ਹੈ।

**ਜਾਨ ਲੇਹੁ ਰੇ ਮੀਤਾ।
ਰਵਿਦਾਸ ਦਾਸ ਪਰਾਧੀਨ ਸਿਉ।
ਕਉਨ ਕਰੈ ਹੈ ਪ੍ਰੀਤਾ।**

ਆਪ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਸੰਤ ਸਨ। ਆਪ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਧਰਮ, ਜਾਤ ਅਤੇ ਮਜ਼ਹਬ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਪਈਆਂ ਵੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ, ਆਡੰਬਰਾਂ, ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਆਪ ਨੇ ਵੇਦਾਂ-ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਵੰਗਾਰਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸੰਕਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਪਏ ਹਨ। ਆਪ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਫੁਰਮਾਨ ਹੈ:

**(ੳ) ਕਰਮ ਅਕਰਮ ਬੀਚਾਰੀਐ
ਸੰਕਾ ਸੁਨਿ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ।**
**(ਅ) ਰਵਿਦਾਸ ਇਕ ਹੀ ਬੁੰਦ ਸੇ, ਸਭ ਹੀ ਭਯੋ ਵਿੱਥਾਰ।
ਮੂਰਖਿ ਹੈਂ ਜੋ ਕਰਤ ਹੈਂ, ਬਰਨ ਅਬਰਨ ਬਿਚਾਰ।**

ਗੁਰੂ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਵਰਣ-ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਸਿਰਜਕਾਂ ਨੂੰ ਮੂਰਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਿਆ ਦੇਣਾ ਅਤੇ 'ਮਾਥੈ ਤਿਲਕ ਹਾਥ ਜਪਮਾਲਾ, ਜਗ ਠਗਨੇ ਨੂੰ ਸਵਾਂਗ ਬਣਾਇਆ' ਕਹਿ ਕੇ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਨਾ ਇਕ ਵਿਦਰੋਹ ਹੀ ਤਾਂ ਸੀ। ਆਪ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਤੇ ਗੁਲਾਮ

ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਖੌਤੀ ਧਰਮ-ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਭੈ ਹੋ ਕੇ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ। ਆਪ ਨੇ ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਅਧੀਨ ਫੈਲਾਏ ਭਰਮ-ਜਾਲ, ਜਪ, ਤਪ, ਦਾਨ, ਤੀਰਥ-ਇਸ਼ਨਾਨ, ਪੂਜਾ, ਅਰਚਨਾ, ਮੂਰਤੀਆਂ ਅੰਗ ਨੱਚਣ, ਗਾਉਣ ਆਦਿ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ, ਆਪ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ:

**(ੳ) ਮਾਧਵੈ ਕਿਹਾ ਕਹੀਐ ਭ੍ਰਮ ਐਸਾ।
ਜੈਸਾ ਮਾਨੀਐ ਹੋਇ ਨ ਤੈਸਾ।**
**(ਅ) ਭਾਈ ਰੇ! ਭ੍ਰਮ ਭਗਤਿ ਸੁੰ ਜਾਨ।
ਜੋ ਲੋ ਨਹੀਂ ਸਾਂਚ ਸੁੰ ਪਹਿਚਾਣ। ਟੇਕ।।
ਭ੍ਰਮ ਨਚਣ ਭ੍ਰਮ ਗਾਇਣ, ਭ੍ਰਮ ਜਪ ਤਪੁ ਦਾਨਿ।
ਭ੍ਰਮ ਸੇਵਾ ਭ੍ਰਮ ਪੂਜਾ ਅਰੁ ਭ੍ਰਮ ਸੁੰ ਪਹਿਚਾਨ।।**

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ ਦਾ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਧਰਮ-ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵਹਿਮ, ਭਰਮ ਅਤੇ ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਫੈਲਾ ਕੇ ਵਿਹਲਤ ਪੁਰੋਹਿਤਾਂ ਤੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਨੂੰ ਸਿਮ੍ਰਤੀ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ 'ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਟ ਉਤਪੱਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਭ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।' 'ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਭ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਉਹ) ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੁਝ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ।'

ਵਾਸਤਵ ਵਿਚ ਯੂਰੇਸ਼ੀਆ ਤੋਂ ਆਏ ਆਰੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਸਿਮ੍ਰਤੀਆਂ, ਸ਼ੁਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰਮ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਉਸਾਰਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਹਲਾ ਰਹਿ ਕੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੀ ਕਿਰਤ-ਕਮਾਈ 'ਤੇ ਸੁੱਖ ਭਰਿਆ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰ ਸਕੇ। ਤੇਤੀ ਕਰੋੜ ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਕਲਪਨਿਕ ਸਿਰਜਣਾ, ਅਠਾਰਹ ਤੀਰਥਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ, ਜਪ, ਤਪ, ਦਾਨ, ਇਸ਼ਨਾਨ, ਪੂਜਾ, ਅਰਚਨਾ, ਆਰਤੀ, ਸਰਾਧ ਅਥਵਾ ਪਿੱਤਰ ਪੂਜਾ, ਜਨੇਊ ਸੰਸਕਾਰ, ਜਨਮ, ਵਿਆਹ ਤੇ ਮੌਤ ਸਬੰਧੀ ਅਨੇਕ ਸੰਸਕਾਰ, ਜਾਨਵਰਾਂ, ਪਸ਼ੂ, ਪੰਛੀਆਂ ਤੇ ਬ੍ਰਿਛਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ, ਅਨੇਕ ਭਾਂਤ ਦੇ ਅਣਗਿਣਤ ਤਿਥ-ਤਿਉਹਾਰ, ਮੇਲੇ, ਜਾਤਾਂ, ਗੋਤਾਂ ਆਦਿ ਵਿਚ ਉਲਝਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਤਰ ਦਿਮਾਗ ਦੀਆਂ ਕਾਢਾਂ ਹਨ। ਮਨੂੰ ਸਿਮ੍ਰਤੀ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ: 'ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜੋ ਕੁਝ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਦਿੱਤਾ

ਪਹਿਨਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਉਸਦਾ ਆਪਣਾ ਹੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਹੀ ਸਭ ਸੁੱਖ ਮਾਣਦੇ ਹਨ।'

ਦਰਅਸਲ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮਿਆਂ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚ ਸਿਰਜੇ ਗਏ ਅਠਾਰਹ ਤੀਰਥਾਂ ਸਮੇਤ ਲੱਖਾਂ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨ ਅਜਿਹੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬਿੰਦੂ ਹਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਰੂੜੀਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਵਿਉਂਤਪਾਰ ਚੱਲਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣ ਤੇ ਸਨਮਾਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਜਨ-ਸਧਾਰਨ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀਆਂ ਗੋਦਾਂ ਗੁੰਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦਾ ਨਿਮਨ-ਲਿਖਤ ਵਿਚਾਰ ਵਾਚਣਯੋਗ ਹੈ: 'ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ (ਜੋ ਪੁਰਾਣੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਧਰਮ ਦਾ ਹੀ ਇਕ ਨਵਾਂ ਨਾਮ ਹੈ) ਕੋਈ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਾਲੀ ਇਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ।'

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ 'ਰਵਿਦਾਸ ਉਪਿਜਏ ਸਭ ਇਕ ਬੁੰਦ ਤੇ, ਕਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਾ ਸੁਦ' ਕਹਿ ਕੇ ਵਰਣ-ਵਿਵਸਥਾ ਅਧੀਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੀ ਅਖੌਤੀ ਉਚ-ਪਦਵੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਆਪ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਅਤੇ ਉਚ-ਨੀਚ ਵਰਗੀ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਰੰਚਨਾ ਨੂੰ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਵੰਗ ਨਾਲ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਪ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਉਤਪੱਤੀ ਇਕੋ ਵੰਗ ਅਤੇ ਵਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਜਨਮ-ਜਾਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਤੇ ਚਮਾਰ ਦਾ ਮਸਲਾ ਕਿਵੇਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਹੈ:

**(ੳ) ਰਵਿਦਾਸ ਇਕ ਹੀ ਨੂਚ ਤੇ, ਜਿਮਿ ਉਪਜਯੋ ਸੰਸਾਰ।
ਉਚ ਨੀਚ ਕਿਹ ਬਿਧ ਭਯੋ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਰੁ ਚਮਾਰ।।**
**(ਅ) ਰਵਿਦਾਸ ਜਨਮ ਕੇ ਕਾਰਨੈ ਹੋਤ ਨ ਕਉ ਨੀਚ।
ਨਰ ਕੁੰ ਨੀਚ ਕਰਿ ਡਾਰਿ ਹੈ, ਓਛੈ ਕਰਮ ਕੋ ਕੀਚ।।**

ਸਿਮ੍ਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਵਿਚ ਸੂਦਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਭੈੜੀ ਅੰਕਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਪ੍ਰਤੀ ਬੇਹੱਦ ਘਟੀਆ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਖੋਜ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਲਿਖਣ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇੱਥੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਕਰਨੀ ਮੁਨਾਸਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। 'ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਚਰਿਤ ਮਾਨਸ' ਦੇ ਲੇਖਕ ਸ੍ਰੀ ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ ਨੇ ਮਨੂੰ ਸਿਮ੍ਰਤੀ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕਰਦਿਆਂ ਔਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਅਗਿਆਨੀ ਵਿਪ੍ਰ ਅਥਵਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਜਨ-ਸਧਾਰਨ ਨੂੰ ਗਿਆਨਵਾਨ, ਵਿਦਵਾਨ ਅਤੇ ਸਰਬ ਗੁਣ ਸੰਪੰਨ ਸੂਦਰ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਹਨ:

**ਪੂਜਿਆ ਬਿਪ੍ਰ ਸੀਲ ਗੁਨ ਹੀਨਾ।
ਸੂਦ੍ਰ ਨਾ ਗੁਨ ਗਨ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਵੀਨਾ।।**

ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਮ੍ਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਖੌਤੀ ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਪਏ ਹਨ। ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ 'ਉੱਚੇ ਕੁਲ ਕੇ ਕਾਰਣੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੋਈ ਨਾ ਹੋਏ' ਕਹਿ ਕੇ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਕਿਰਤ ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਹਉਮੈ ਦੀ ਅੰਗ ਵਿਚ ਸੜ ਰਹੇ ਅਜਿਹੇ ਅਖੌਤੀ ਕੁਲੀਨ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਡੇ ਕਵੀਆਂ, ਪੰਡਤਾਂ, ਜੋਗੀਆਂ, ਸੰਨਿਆਸੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੁਣੀ, ਗਿਆਨੀ, ਸੁਰਬੀਰ ਦਾਤੇ ਕਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁਝੇਰੇ ਅਥਵਾ ਕਮਲੇ ਤੇ ਪਾਗਲ ਆਖਦਿਆਂ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੀਨ ਚੰਡਾਲ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਹੰਕਾਰ-ਗ੍ਰਸਤ ਗੁਣਹੀਣ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਮਨਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਆਪ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਫੁਰਮਾਨ ਹੈ:

**(ੳ) ਹਮ ਬਭ ਕਬਿ ਕੁਲੀਨ ਹਮ ਪੰਡਿਤ ਹਮ ਜੋਗੀ
ਸੰਨਿਆਸੀ।।**
**ਗਿਆਨੀ ਗੁਨੀ ਸੂਰ ਹਮ ਦਾਤੇ ਇਹ ਬੁਧਿ ਕਬਹਿ ਨ ਨਾਸੀ।।
ਕਹੁ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭੈ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਸਿ ਭੁਲਿ ਪਰੈ ਜੈਸੇ ਬਉਰੇ।।**
**(ਅ) ਰਵਿਦਾਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮਤ ਪੂਜੀਏ, ਜਉ ਹੋਏ ਗੁਨਹੀਨ।
ਪੂਜਹਿ ਚਰਨ ਚੰਡਾਲ ਕੇ, ਜਉ ਹੋਏ ਗੁਨ ਪਰਵੀਨ।।**

ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵਰਣ-ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਜਾਤ-ਵੰਡ ਦੀ ਅਸਮਾਜਿਕ ਰੁਚੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸਤਰੀ ਵਰਗ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵੀ ਬਹੁਤ ਤਰਸਯੋਗ ਸੀ। ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ, ਬਾਲ-ਵਿਆਹ, ਸਤੀ-ਪ੍ਰਥਾ, ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕਈ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਤੇ ਸਿਮ੍ਰਤੀਆਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਕਾਰਨ ਇਸਤਰੀ ਜਾਤੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦੁੱਖ ਭਰੀ ਸੀ। ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 'ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਕਲ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ' ਅਤੇ 'ਇਸਤਰੀਆਂ, ਸੂਦਰ, ਵੈਸ਼ ਤੇ ਚੰਡਾਲ ਸਭ ਪਾਪ ਯੋਨੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ' ਵਰਗੇ ਅਮਾਨਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਫਰਮਾਨਾਂ ਨੇ ਇਸਤਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਅਤੇ ਨਿਰਦਾਸੀ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ। 'ਅਮੀਰ ਹਿੰਦੂ ਸਰਾਬ ਵੀ ਪੀਂਦੇ ਸਨ, ਜੁਆ ਵੀ ਖੇਡਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜੁਏ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਾਅ ਤੇ ਲਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਸਦਾਚਾਰਕ ਕੁਰੀਤੀ, ਕੁਕਰਮ ਤੇ ਕੁਰਹਿਤ ਨੇ ਗ੍ਰਿਹਸਥ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਆਚਰਣ ਦੀ ਸੁਧਤਾ ਉਪਰ ਬਹੁਤ ਬਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਾ. ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਬਾਹਰੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ: ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਮਦ, ਮਾਸ, ਜੁਆ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਆਦਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹਸਥ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਅਤੇ ਉੱਚਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ

ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਤੇ ਸੂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਹੱਕ ਦਿੱਤੇ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਇਸਤਰੀ ਵਰਗ ਦੇ ਸਮਾਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਧਿਆਤਮਿਕਤਾ ਦੇ ਬੰਦ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹੇ। ਆਪ ਨੇ ਚਿਤੌੜ ਦੀ ਮਹਾਰਾਣੀ ਰਤਨ ਕੁੰਵਰਿ ਉਰਫ ਝਾਲੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਨੂੰਹ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੰਤ ਮੀਰਾ ਬਾਈ ਨੂੰ ਵੀ ਚੀਕਸ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਮਾਣ, ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ।

ਆਪ ਸੱਚੇ ਕਰਮਯੋਗੀ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਕਿਰਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ-ਭਗਤੀ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਪਵਿੱਤਰ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਕਰਮ ਹੀ ਪੂਜਾ ਹੈ' ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਸੀ। ਆਪ ਨੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ 'ਜੋ ਵਿਚਾਰਿਆ, ਉਸਨੂੰ ਕਮਾਇਆ ਅਤੇ ਜੋ ਕਮਾਇਆ, ਉਹੋ ਹੀ ਸੁਣਾਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ।'

ਆਪ ਦੀ ਕਹਿਣੀ ਅਤੇ ਕਰਨੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਡਾ. ਧਰਮਪਾਲ ਮੈਨੀ ਦਾ ਮੱਤ ਹੈ ਕਿ ਸੰਤ ਰਵਿਦਾਸ ਨੇ ਕਥਨੀ ਤੇ ਕਰਨੀ ਦੀ ਏਕਤਾ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਹਿੱਕ ਨਾਲ ਲਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ। ਦਰਅਸਲ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਸੰਤ-ਸਤਿਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਬਾਗਤ ਬੁੱਧ ਦੁਆਰਾ ਆਰੰਭੀ ਸ਼੍ਰਮਣ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਲੋਕ-ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਹੀ ਪੁਨਰ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ। ਡਾ. ਬੁੱਧ ਰਾਮ ਗੁਪਤਾ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ:

'ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੀਵੇਂ ਵਰਗ ਦੀ ਕਿਰਤੀ-ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਸਗੋਂ ਦਸਾਂ ਨੌਂਹਾਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਦਾ ਹਿਤ ਪੂਰਿਆ, ਸੱਚੀ-ਸੁੱਚੀ ਮਿਹਨਤ ਵਿਚ ਜੁਟੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਤ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਹੀ ਬੁਲੰਦ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਚਾਹੇ ਇਹ ਪ੍ਰੇਰਨਾ, ਭਰਪੂਰ ਇਸ਼ਕੋ-ਇਲਾਜ ਵਿਚ ਰੰਗੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਇਸ ਕਿਰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਹੀ ਅਜੋਕੀ ਸਦੀ ਦੇ ਸਮਾਜਵਾਦ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਇਨਕਲਾਬ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ।

ਆਰਥਿਕ ਸੰਪਨਤਾ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਕਿਰਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ, 'ਅਬਿਦਿਆ' ਤੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਬਿਬੇਕ ਰੂਪੀ ਦੀਪ ਦੀ ਮਲੀਨਤਾ ਨੂੰ ਵਿੰਦਿਆ ਦੇ ਨੂਰ ਨਾਲ ਪੁਜਵਲਿਤ ਕਰਨ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸੇਵਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਹੇਜ, ਸਾਦੀ ਰਹਿਣੀ-ਬਹਿਣੀ ਅਤੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹਮਦਰਦੀ ਅਰਬਾਤ ਪਰਾਇਆ ਦਰਦ ਵੰਡਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਮਨੁੱਖੀ ਅਰਬਾਚੇ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਜਨ-ਕਲਿਆਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਉਤਪੱਤ ਵੇਦਨਾ ਭਰਪੂਰ ਦਿਲ ਪਰਾਇਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਅਕਹਿ, ਅਸਹਿ ਤੇ ਅਥਾਹ ਦਰਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਤੇ ਦਰਦਮੰਦ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਹੀ ਪਰਾਈ ਪੀੜ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ:

**ਸੋ ਕਛ ਜਾਨੈ ਪਰ ਪਰਾਈ।।
ਜਾ ਕੈ ਅੰਤਰਿ ਦਰ ਨਾ ਪਾਈ।।**

ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਸਮਕਾਲੀਨ ਅਣਉਚਿਤ, ਅਯੋਗ, ਅਜੋੜ, ਅਸਾਵੀਂ, ਅਨਿਆਂ-ਪੂਰਣ, ਅੰਤਿਆਚਾਰੀ ਅਤੇ ਅੰਦੇਸ਼ਿਆਂ ਭਰਪੂਰ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਰੁੱਧ 'ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਹਰ' ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਸੁਤੰਤਰ ਤੇ ਸਦੀਵੀ ਰਾਜ ਦਾ ਮਾਡਲ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਏਕਾਧਿਕਾਰੀ ਸਾਮੰਤਸ਼ਾਹੀ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਥਾਂ ਸਹੀ ਮਾਇਨਿਆਂ ਵਿਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਹੋਵੇ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ ਰੁਚੀਆਂ ਅਧੀਨ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸੰਤ-ਸਤਿਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਵਿਵਹਾਰਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੋਂ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦੂਰ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਜੋਕੀਆਂ ਤੇ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਗੋਚਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅੱਜ ਦਾ ਅਖੌਤੀ ਆਜ਼ਾਦ ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਮਨੁੱਖ ਹਾਲੇ ਵੀ ਸਮਾਜਿਕ ਰਹਿਤਾਂ, ਧਾਰਮਿਕ ਵਲਗਣਾਂ, ਬੰਦਸ਼ਾਂ ਤੇ ਰਾਜਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਕੈਦੀ, ਗੁਲਾਮ ਤੇ ਪਰਾਧੀਨ ਹੈ। ਜਾਤਾਂ, ਰੰਗਾਂ, ਨਸਲਾਂ, ਕੌਮਾਂ ਅਤੇ ਕਿੱਤਿਆਂ ਦੇ ਵਿਤਕਰੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅੱਜ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਹਰ ਮਨੁੱਖ, ਜਾਤ, ਕੌਮ, ਮਜ਼ਹਬ ਅਤੇ ਨਸਲ ਵਿਚ ਸਮਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਨੂੰ ਸੰਕੀਰਣ ਦਾਇਰਿਆਂ ਵਿਚ ਕੈਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਲੋਭ, ਲਾਲਚ, ਲਾਲਸਾ, ਨਸਾਖੇਰੀ, ਸੁਕਿਰਤ ਤੋਂ ਬੇਮੁਖਤਾ, ਬੇਈਮਾਨੀ, ਬਦਇਖਲਾਕੀ, ਬੇਗੈਰਤੀ, ਬੇਤਰਸੀ, ਬੇਦਰਦੀ, ਬੇਲਿਹਾਜੀ, ਬੇਵਿਸ਼ਵਾਸੀ, ਬੇਵਫਾਈ ਤੇ ਸਵਾਰਥੀ ਰੁਚੀਆਂ ਅਧੀਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਤਿਲਾਂਜਲੀ ਦੇ ਕੇ, ਜਿਸ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਕਰਮਕਾਂਡ, ਆਡੰਬਰ ਤੇ ਪਾਖੰਡ ਦਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਹੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਡਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਇਨਕਲਾਬੀ, ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਤੇ ਵਿਵਹਾਰਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਧਾਰਨ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਹੀ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਪੁਰਬ ਮਨਾਉਣੇ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨੇ ਸਾਰਥਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ 28 ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਿਖੇ ਸ਼ਹੀਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)– ਸਥਾਨਿਕ ਸ਼ਹੀਦ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਬਣੇ

ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ ਨੇ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਘੀ ਜੀ ਆਇਆ ਆਖਕੇ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਗਾਇਕ ਕਮਲਜੀਤ ਬੈਨੀਪਾਲ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਰ

ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਰੇਡੀਓ ਯੂਐਸਏ ਦੇ ਹੋਸਟ ਰਾਜਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਰੇਡੀਓ ਹੋਸਟ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਪਰਮਪਾਲ ਸਿੰਘ,

ਸਹਿਬ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਖਾਲੜਾ ਪਾਰਕ ਵਾਲੇ ਬਾਇਆਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦੇਕੇ ਨਿਵਾਜਿਆ ਇਸ ਮੌਕੇ

ਖਾਲੜਾ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵੱਲੋਂ ਖਾਲੜਾ ਪਾਰਕ ਵਾਲੇ ਬਾਇਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇੰਡੋ-ਯੂ.ਐਸ. ਹੈਰੀਟੇਜ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ 'ਤੇ ਜੈਕਾਰਾ ਮੁਵਮਿੰਟ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਉਦਮ ਸਦਕੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ ਸ਼ਹੀਦ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ 28ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਕੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਹੀਦ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ, ਉਥੇ ਹੀ 9/11 ਦੀ 22ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸਬਦ ਅਤੇ ਅਮੈਰਿਕਨ ਐਨਥੰਮ ਉਪਰੰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਿੱਛੋਂ ਸਟੇਜ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਪੱਤਰਕਾਰ

ਰਣਜੀਤ ਗਿੱਲ (ਜੱਗਾ ਸਧਾਰ) ਨੇ ਕਵਿਸ਼ਰੀ ਗਾਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਪੰਛੀ ਝਾਤ ਪਵਾਈ। ਯਮਲੇ ਜੱਟ ਦੇ ਲਾਡਲੇ ਸ਼ਗਿਰਦ ਰਾਜ ਬਰਾੜ ਅਤੇ ਪੱਪੀ ਭਦੌੜ ਨੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਗੀਤਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੈਰੀ ਮਾਨ, ਰਾਜ ਸਿੰਧੂ, ਕਾਕਾ ਅਮਰਜੀਤ

ਗੁਰਦੀਪ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ, ਰਣਜੋਧ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ, ਹਿਸਟੋਰੀਅਨ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਆਈ. ਏ. ਐਸ., ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਕਿੰਗਰਾ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਿਲਮਾਂ, ਜਗਦੀਸ ਸਿੰਘ, ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਲੋਹਗੜ, ਆਦਿ ਨੇ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਰਨ ਕਰ ਰਹੇ ਮਾਇਕਲ ਮਾਹਿਰ ਨੇ ਵੀ ਖਾਲੜਾ ਬਾਇਆਂ ਦੀ ਪਾਰਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਲ ਦੇਕੇ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੈਰੀ ਮਾਨ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ, ਰਾਜਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਗੁਰਦੀਪ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਆਦਿ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਦਲੇ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਮਾਨਤੋਵਾ 'ਚ ਖੇਡ ਪ੍ਰਮੋਟਰ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੈੜੀਆਂ ਦੀ ਲਾਡਲੀ ਬੇਟੀ ਪਰਮਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਚੈੜੀਆਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਆਯੋਜਨ

ਖੇਡ ਪ੍ਰਮੋਟਰਾਂ, ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਖੇਡ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਿਰਕਤ

ਰੋਮ (ਇਟਲੀ), (ਟੇਕ ਚੰਦ ਜਗਤ ਪੁਰ) - ਲਗਭਗ ਦੋ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਇਟਲੀ ਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਮਹਿਬੂਬ ਖੇਡ ਕਬੱਡੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਕਰਨ ਚ ਵਿਲੱਖਣ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਿਰਮੌਰ ਸੰਸਥਾ ਪੰਜਾਬ ਯੂਥ ਸਪੋਰਟਸ ਐਂਡ ਕਲਚਰਲ ਕਲੱਬ ਮਾਨਤੋਵਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੈੜੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਚੈੜੀਆਂ ਦੀ ਲਾਡਲੀ ਬੇਟੀ ਪਰਮਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਚੈੜੀਆਂ ਦੇ 18 ਵੇਂ ਜਨਮ ਦਿਨ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਆਯੋਜਨ 'ਸਿੰਘ ਰਿਜ਼ੋਰਟ ਕਸਤਲਦੀਆਰੀਓ ਮਾਨਤੋਵਾ ਵਿਖੇ ਸ਼ਾਨੋ-ਸ਼ੌਕਤ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਚ ਇਟਲੀ ਦੀਆਂ ਖੇਡ ਜਗਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦੀ ਆਮਦ ਨੇ ਚਾਰ ਚੰਦ ਲਾਏ ਸੱਜਣਾਂ ਮਿੱਤਰ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਉਥੇ ਪਰਮਪ੍ਰੀਤ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦੀਆਂ ਲੜਕੇ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਨੇ ਡੀਜੇ ਤੇ ਨੱਚ ਨੱਚ ਕੇ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ

ਇਜ਼ਹਾਰ ਕੀਤਾ। ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਨੇ ਵੱਨ- ਸੁਵੇਨੇ ਖਾਣਿਆਂ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ। ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਚੈੜੀਆਂ ਡਾਕਟਰੀ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸ ਲਵਸਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੈੜੀਆਂ, ਕਿਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਟ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਮਲ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬੱਗਾ ਸਲੇਮਪੁਰ, ਫੁੱਮਣ ਸਿੰਘ, ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਪੱਡਾ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਕਿਰਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਮਾਵੀ, ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਧਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਸ੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਲਾਲੀ, ਸਰਦਾਰ ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟੀਟਾ, ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਹੋਲਰਾ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੂਰੇ ਜੱਟਾਂ, ਸ੍ਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਪੁੰਨਾ, ਗਾਇਕ ਜੱਸਾ ਧਾਰਨੀ, ਅਤੇ ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜਗਤਪੁਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

'ਸਵੱਛਤਾ ਹੀ ਸੇਵਾ' ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਡੀ.ਏ.ਐਨ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਗਰੂਕ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਰੂਗੜਾ)– ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ 'ਸਵੱਛਤਾ ਹੀ ਸੇਵਾ' ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਡੀ.ਏ.ਐਨ ਕਾਲਜ ਰਾਹੋਂ ਰੋਡ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੈਡਮ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਵਲੋਂ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੱਛਤਾ ਸਬੰਧੀ ਲੈਕਚਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਐਸ.ਡੀ.ਓ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਐਂਡ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਠੋਸ ਅਤੇ ਤਰਲ ਕੂੜਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਲਾਸਟਿਕ ਕੂੜੇ ਨੂੰ

ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਧਰ ਉੱਧਰ ਸੁੱਟਣ ਅਤੇ ਜਲਾਉਣ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਪੰਜਾਬੀ ਲਗਾਉਣੀ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਕੂੜੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਯੋਗ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਕਬਾੜੀਏ ਤੱਕ ਜਾਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਬੇਸਟ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਯੂਨਿਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸੋਚ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਸੁੱਕੇ ਕੂੜੇ ਨੂੰ ਘਰੇਲੂ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰਾ ਕਰਕੇ ਕੂੜਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਕੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਤਰਕਸ਼ੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗੌਰਮਿੰਟ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਦਾ ਸੱਦਾ

ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਕਤ ਦੀ ਮੁੱਖ ਲੋੜ: ਮਾਸਟਰ ਪਰਮਵੇਦ

ਸੰਗਰੂਰ, (ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ)– ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਇਕਾਈ ਸੰਗਰੂਰ ਵੱਲੋਂ ਸੀਤਾ ਰਾਮ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਿਸ਼ਨਗੜ ਤੇ ਮਾਸਟਰ ਪਰਮਵੇਦ ਆਧਾਰਿਤ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਗੌਰਮਿੰਟ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਸੰਗਰੂਰ ਦੀ ਸਥਾਨਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਪਰੋਗਰਾਮ ਦਿੱਤਾ। ਬਰਾਂਚ ਸਕੱਤਰ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਨੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਟੀਮ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਲੀਗ ਤੇ ਤੌਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਮਾਸਟਰ ਪਰਮ ਵੇਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਨੂੰ ਅੰਪਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ, ਵਹਿਮਾਂ-ਭਰਮਾਂ,

ਵੇਲਾ ਵਿਹਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਤੇ ਰੂਤੀਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੀ, ਕਿਉਂ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਤੇ ਹਰ ਘਟਨਾ/ਗਲ ਨੂੰ ਸੋਚ, ਸਮਝ, ਪਰਖ ਕੇ ਮੰਨਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਖੌਤੀ ਸਿਆਣਿਆਂ, ਤਾਂਤਰਿਕਾਂ ਦੇ ਫੈਲਾਏ ਭਰਮ ਜਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਲਈ ਕਹਿਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਸੁਨੇਹੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਕਤ ਦੀ ਮੁੱਖ ਲੋੜ ਤੇ ਇਹ ਹੀ ਸੁਖਾਵੇਂ ਸਮਾਜ ਦਾ ਰਾਹ ਦਸੇਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੇਵਾ ਨਿਵਿਰਤ ਉਪ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਜਗਜੀਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਚੇਤਨਾ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਗਲ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣਾ ਸੋਚਣ ਢੰਗ ਵਿਗਿਆਨਕ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹੋਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਆਗੂ ਸੀਤਾ ਰਾਮ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਿਸ਼ਨਗੜ ਨੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦੇ ਪਾਠਕ ਬਣਨ ਦਾ ਭਾਵਪੂਰਤ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਕਾਫੀ ਸਾਬੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ।

ਤਰਕਸ਼ੀਲਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਮੇਂ 'ਪੜ੍ਹੋ, ਵਿਚਾਰੋ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰੋ' ਨਾਮ ਹੇਠ ਆਪਣਾ ਸੋਚਣ ਢੰਗ ਵਿਗਿਆਨਕ ਬਣਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਵੇਦਵਕੀਆਂ ਸਮੇਤ ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਾਲਾ ਸਾਹਿਤ ਵੀ ਵੰਡਿਆ। ਸਵਾਲ ਜਵਾਬ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ, ਸੱਤਪਾਲ ਸਿੰਘਲ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੌਰਥ, ਨੰਦ ਲਾਲ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਦਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜਿੰਦਲ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ, ਜੰਟ ਸਿੰਘ ਸੋਹੀਆ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਲੁੱਥਾ, ਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਲੁਥਾਣਾ, ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਗਰੂਰ ਪੀ ਸੀ ਬਾਘਾ, ਜੇ ਐਸ ਵਾਲੀਆ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਵੱਲੋਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਟੀਮ ਸਮੇਤ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਨੂੰ ਅੰਪਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ, ਵਹਿਮਾਂ ਭਰਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਤੇ ਆਪਣਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿਗਿਆਨਕ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਭਾਵਪੂਰਤ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ।

ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਕਾਊਂਟੀ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)– ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਇੱਕ ਚੌਕ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਗਸ਼ਤੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਲਾਸ ਏਂ-ਜਲਸ ਕਾਊਂਟੀ ਸ਼ੈਰਿਫ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਰਿਆਨ ਕਲਿੰਕਨਬਰੁਮਰ (30) ਦੀ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 29 ਸਾਲਾ ਸ਼ੱਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲੈਣ ਦੀ ਖਬਰ

ਹੈ। ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਸ਼ੈਰਿਫ ਰਾਬਰਟ ਲੂਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੱਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੇਵਿਨ ਕਾਟਾਨੀਓ ਸਲਾਜ਼ਰ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਦੀ ਘਾਤ ਲਾ ਕੇ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ

ਉਸ ਵੇਲੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੱਕ ਚੌਕ 'ਤੇ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਆਪਣੀ ਗਸ਼ਤੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਸਲਾਜ਼ਰ ਦੇ ਘਰ 'ਤੇ ਕੈਮੀਕਲ ਏਂਜਨਟਸ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰ ਦੇਣ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਨੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ੈਰਿਫ ਲੂਨਾ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਦੇ ਹੱਤਿਆਰੇ ਨੂੰ ਡਰਪੋਕ ਦਿਸਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਦੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਜਾਨ ਲਈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਸੀ।

'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ'
'ਅੰਬੇਦਕਰ ਟਾਈਮਜ਼'
 ਆਨਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ:
www.deshdoaba.com
www.ambedkartimes.com

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਜਿੱਤ

ਗੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ / ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆਂ

ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ 14 ਸਤੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਵਿਖੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਸਟੇਟ ਸੈਨੇਟ ਵਿੱਚ ਬਿੱਲ SB-847 ਵੱਡੇ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਪਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਸ ਬਿੱਲ ਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਸਟੇਟ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸਿੱਖ ਸਿਰਾਂ

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਲਿੰਡਸੇ ਦੇ “ਤੂਤਾਂ ਵਾਲਾ ਖੂਹ” ਵਿਖੇ ਲੱਗੀਆਂ ਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਈ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮਿਲਣੀ

ਉੱਪਰ ਪੱਗਾਂ, ਦਸਤਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੁਮਾਲੇ ਸਜਾਕੇ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਚਲਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬਿੱਲ SB-847 ਸਟੇਟ ਸੈਨੇਟਰ ਬਰਾਇਨ ਡਾਹਲੀ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਰਚਾਂ ਅਤੇ ਪਲੈਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਕ ਮੁਕੰਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿੱਲ SB-847 ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਟੇਟ ਕਮੇਟੀਆਂ, ਸੈਨੇਟ ਫਲੋਰ, ਅਸੈਂਬਲੀ ਫਲੋਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਪਿਆ। ਸੈਨੇਟਰ ਬਰਾਇਨ ਡਾਹਲੀ ਅਤੇ ਪਲੈਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਬਿੱਲ SB-847 ਨੂੰ ਹਰ ਇੱਕ ਪੜਾਵ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਡੇ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਕਿਸੇ ਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪੱਗ ਬੰਨ ਕੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਮਿਲਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਲਿੰਡਸੇ, ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ (ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆਂ / ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ): ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣਾ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਜਾਨੂੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਜਾਨੂੰਨ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਤਰੱਕੀਆਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਾਣੇ-ਅਨਜਾਣੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿਰਸੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਹ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੀ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਲਿੰਡਸੇ ਵਿੱਚ ਬਣਿਆ “ਤੂਤਾਂ ਵਾਲਾ ਖੂਹ” ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਖਨ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਬੜੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਰੰਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਤੋਂ ਪਹੁੰਚ ਸਾਲਾਘਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ “ਤੂਤਾਂ ਵਾਲੇ ਖੂਹ” ‘ਤੇ ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਖਨ ਵੱਲੋਂ ਕੁਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਹੋਅਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੋਸਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਤੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮਿਲਣੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਲੱਗੀਆਂ ਤੀਆਂ ਦਾ ਮਹੌਲ ਬਿਲਕੁਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਵਿਆਹ ਵਰਗਾ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਡਰੋ ਮੰਜੇ, ਚਰਖਾ, ਮਧਾਣੀ, ਸੰਗੀਤਕ ਸਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਰਾਸਤੀ ਵਸਤਾਂ ਵਿਸਰ ਰਹੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਤ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਪੱਤਰਕਾਰ ਕੁਲਵੀਰ ਹੋਅਰ ਦੀ ਬੇਟੀ ਆਂਚਲ ਹੋਅਰ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ “ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਹਿਣ” ਨਾਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਕਈ ਘੰਟੇ ਚੱਲਿਆ ਲਾਈਵ ਬੋਲੀਆਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਗਿੱਧਾ। ਜਿਸ ਹਾਜ਼ਰ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਚੜ ਕੇ ਬੋਲੀਆਂ ਪਾਈਆਂ। ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਤੀਆਂ ਦਾ ਮਹੌਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਰਾਸਤੀ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਮੀਰ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਝਲਕ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਖੂਬ ਰੌਣਕਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਔਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੱਗੀਆਂ ਤੀਆਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਉਪਰੰਤ ਹਾਜ਼ਰ ਆਦਮੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਇੱਕ ਸਾਨਦਾਰ ਮਹਿਫਲ ਦਾ

ਆਗਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਜਿਸ ਦਿਲਦਾਰ ਮਿਊਜ਼ੀਕਲ ਗਰੁੱਪ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਗਾਇਕ ਰਾਣਾ ਗਿੱਲ, ਗੈਰੀ ਢੋਸੀ ਅਤੇ ਅਵਤਾਰ ਗਿੱਲ ਨੇ ਖੂਬ ਰੰਗ ਬੰਨੇ। ਜਦ ਕਿ ਉਸਤਾਦ ਲਾਲ ਚੰਦ ਯਮਲਾ ਦੇ ਸਾਗਿਰਦ ਰਾਜ ਬਰਾੜ ਨੇ ਵੀ ਨਵੇਂ ਗੀਤ ਗਾ ਸਰੋਤੇ ਕੀਲ ਰੱਖੇ। ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸੰਗੀਤ ਪੱਖੀ ਭਦੌੜ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜੋਗਿੰਦਰ ਜੋਗੀ ਨੇ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਤੀਆਂ ਸਮੇਂ ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨ ਆਂਚਲ ਕੌਰ ਹੋਅਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਗੀਤ ਅਤੇ ਬੋਲੀਆਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ। ਜਦ ਕਿ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਸੰਗੀਤਕ ਮਹਿਫਲ ਦਾ ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨ ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆਂ ਨੇ ਬਾਖੂਬੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਖਨ, ਕੁਲਵੀਰ ਹੋਅਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਸਭ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਸਭ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਲਈ ਸੁਆਦਿਸਟ ਖਾਣੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੰਤ ਆਪਣੀਆਂ ਅਮਿੱਟ ਪੈੜਾਂ ਛੱਡਣ ਵਾਲੇ ਖੂਹ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆਂ।

NSB Insurance

NIRMAL SINGH BADHAN

for Insurance Call:
NIRMAL SINGH BADHAN
707-228-2020

HEALTH INSURANCE

LIFE INSURANCE

LONG TERM CARE INS

FUNERAL EXPENSE

RETIREMENT

COLLEGE PLANNING

AUTO * HOME

BUSINESS

Call: **707-228-2020**,
Fax: **707-260-2813**

Lic #0144676

www.nsbinsures.com

1519 Gary CT., Rohnert Park, CA 94928

RE/MAX® Gold

Each Office Independently Owned and Operated

ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ ਜੀ

Dil Nijjar REALTOR®

CalBRE # 01418648

Honesty Starts From Here

SELL OR BUY Residential • Business • Commercial
Lease • Investment Property and Land

Serving in Greater Sacramento area since 2004

Cell: 916-628-2210

Fax: 916-745-3424

Office: 916-285-1000

Email : Dil.Realtor@gmail.com

2081 Arena Blvd #
100 Sacramento, CA 95834

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਾਈਡਨ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹੰਟਰ ਬਾਈਡਨ ਵਿਰੁੱਧ ਲੱਗੇ ਸੰਘੀ ਗੰਨ ਦੋਸ਼ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਾਰਟੀ ਸਮਰਥਕਾਂ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਹੰਟਰ ਬਾਈਡਨ ਵਿਰੁੱਧ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕੇ ਰਿਵਾਲਵਰ ਲੈਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਇਦ ਹੋਏ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੋ ਬਾਈਡਨ 2024 ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਹੋਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਵਿੱਚ ਭੰਬਲਭੁਸਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਬੇਹਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਛੇਤੀ ਹੋ ਜਾਵੇ ਪਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਮੱਤਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ ਜੋ ਬਾਈਡਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬੇਝਾ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੰਟਰ ਬਾਈਡਨ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਉੱਪਰ ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕਰਨੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਅਜਿਹਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੰਟਰ ਬਾਈਡਨ ਦੇ ਵਕੀਲ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਸੁਣਵਾਈ

ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਪੱਤਰ ਆਇਦ ਹੋਣ ਉੱਪਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 100 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਅਬੋ ਲੋਵੈਲ ਵੱਲੋਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਜੋ ਅਨੇਕਾਂ ਵੰਗ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਹੰਟਰ ਬਾਈਡਨ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਉੱਪਰ ਜੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਲੋਵੈਲ ਦੇ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੁਲਾਈ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੰਟਰ ਬਾਈਡਨ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਲੋਵੈਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਡੱਕਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਰਿਵਾਲਵਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੱਗੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੰਟਰ ਬਾਈਡਨ ਉੱਪਰ ਰਿਵਾਲਵਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣਾ ਗੈਰਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ। ਉਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਝ ਸਬੂਤ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਵੀ ਜੇਕਰ ਸੁਣਵਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੰਟਰ ਬਾਈਡਨ ਦੋਸ਼ ਮੁਕਤ ਹੋ ਕੇ ਨਿਕਲੇਗਾ।

2021 ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ੇ ਰਾਹੀਂ 208,087 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪੱਕੇ

ਐਂਕਲੈਂਡ, (ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਿਆਲਾ)- ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ '2021 ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ਾ' ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਕਾਫੀ ਕੰਮ ਨਿਬੇੜ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 16 ਸਤੰਬਰ 2023 ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਅੰਕੜੇ ਦਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਵੀਜ਼ਾ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤਹਿਤ ਕੁੱਲ 106,424 ਅਰਜ਼ੀਆਂ (ਅੱਪਡੇਟਿਡ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਅੱਪਡੇਟਿਡ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ 217,625 ਬਣਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤਾ ਕੰਮ ਖਿਚਦਿਆਂ 102,210 ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਿਬੇੜਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ 208,087 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਸਾਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ 512 ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਅਯੋਗ ਵੀ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਤੱਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 1 ਦਸੰਬਰ 2021 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਦੀਆਂ 1 ਮਾਰਚ

ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਰਹਿ ਗਏ? ਲਗਪਗ 9,026 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 3,702 ਬਚੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲਪੇਟਿਆ ਪਿਆ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਅਪਰੂਵਲ' ਵਾਲੀ ਈਮੇਲ ਆਉਣ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਿਝਕ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਲਗਦਾ ਹੈ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕਾਰਜ ਅਕਤੂਬਰ ਮਹੀਨੇ

2022 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਤੇ 31 ਜੁਲਾਈ 2022 ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪ੍ਰਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਫੀਸ 2160 ਡਾਲਰ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ: ਇਸ ਵੀਜ਼ਾ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਧੀਨ 55,500 ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆਂ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖ ਹੁਣ ਹੈਲਮਿਟ ਤੋਂ ਵਗੈਰ ਪੱਗੜੀ ਨਾਲ ਚਲਾ ਸਕਣਗੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ)- ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਰਾਹਤ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਬੀਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆਂ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ ਵਿਖੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆਂ ਸਟੇਟ ਸੈਨੇਟ ਵਿੱਚ ਬਿੱਲ SB-847 ਵੱਡੇ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਪਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਸ ਬਿੱਲ ਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆਂ ਸਟੇਟ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਲਦੀ ਹੀ ਸਿੱਖ ਸਿਰਾਂ ਉੱਪਰ ਪੱਗਾਂ, ਦਸਤਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੁਮਾਲੇ

ਸਜਾਕੇ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪਲੈਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਮੇਟੀਆਂ, ਸੈਨੇਟ ਫਲੋਰ, ਅਸੈਂਬਲੀ ਫਲੋਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਪਿਆ। ਸੈਨੇਟਰ ਬਰਾਇਨ ਡਾਹਲੀ ਅਤੇ ਪਲੈਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਬਿੱਲ SB-847 ਨੂੰ ਹਰ ਇੱਕ ਪੜਾਵ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਡੇ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਕਿਸੇ ਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪੱਗ ਬੰਨ ਕੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਮਿਲਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਿੱਲ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਨਾਲ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਨ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ।

ਮਦਦ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਕ ਮੁਕੰਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿੱਲ SB-847 ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਟੇਟ

SKY TRANSPORT SOLUTIONS

STRIVE FOR MORE

WE PROVIDE ALL TRUCKING RELATED PERMITS AND SERVICES

ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਕਾਈ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਾਲਿਊਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ

SPECIAL BIT INSPECTION AND DOT AUDIT COMPLIANCE:

NOTARY PUBLIC SERVICES. ON THE SPOT VIN VERIFICATION SERVICES. DOT OUT OF SERVICES?? AUTHORIZED IRS E- FILE PROVIDER. WE HAVE COMPLETE SOLUTIONS FOR OUT OF SERVICE DOT.

SPECIAL DOT COMPLIANCE FOR SAFETY, AUDITS AND RECORD KEEPING.

PLEASE CONTACT US FOR MORE INFORMATION

PHONE: 209-855-6938, FAX: 209-762-6540

Email: skytransportsolution@gmail.com

Give us a chance to provide you best services

121 E 11th St. Tracy, CA 95376

ਵਿਸ਼ਵ ਓਜ਼ੋਨ ਦਿਵਸ

16 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਓਜ਼ੋਨ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਿੱਚ ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਬਾਰੇ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਾਯੂ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਓਜ਼ੋਨ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਕਣਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਤੋਂ 16 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦੀ ਉਚਾਈ ਤੇ ਸੂਰਜੀ ਕਿਰਨਾਂ ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਆਕਸੀਜਨ ਨੂੰ ਓਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਘਣਤਾ 23 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਤੱਕ ਵਧੇਰੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਇਹ ਪਰਤ ਧਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾ ਲਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਰਤ ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਪਰਾਵੈਗਣੀ ਕਿਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੋਖ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਪਰਾਵੈਗਣੀ ਕਿਰਨਾਂ ਧਰਤੀ ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਕਿਰਨਾਂ ਦੀ ਤਰੰਗ ਲੰਬਾਈ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚਲੇ ਐਸਿਡ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਚਮੜੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਔਖਾਂ ਦੇ ਮੌਤੀਏ ਅਤੇ ਚਮੜੀ ਦੇ ਝੁਲਸ ਰੋਗ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਸਰੀਰ ਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਫਸਲਾਂ ਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਦਾ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਾਈ ਦੇ ਵਾਧੇ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਨ ਗਰਮ ਹੋਣ ਨਾਲ ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਰੈਫਰੀਜਰੇਟਰਾਂ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਕਲੋਰੋ ਫਲੋਰੋ ਕਾਰਬਨ ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਢੁੱਕਵਾਂ ਹੱਲ ਕੱਢਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਲੋਰੀਨ ਅਤੇ ਬਰੋਮੀਨ ਐਟਮ ਓਜ਼ੋਨ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ ਛੇਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਤਪਸ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਰੁੱਖਾਂ ਹੇਠ ਰਕਬਾ ਵਧਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਖਪਤ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਮੁੱਖ ਲੋੜ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਈਕਲ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਣ ਲਈ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਦਾਰਥਵਾਦ ਤੋਂ ਮੁੜਨ ਤੇ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀ ਸਮਾਂ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਪਿੰਡ ਇਕ ਬਾਗ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਆਓ ਕਦਮ ਚੁੱਕੀਏ।

ਇਹ ਦਿਨ ਸਾਨੂੰ ਚੌਗਿਰਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸੋਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅਸਲ 'ਚ ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਦੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਐਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਦੇ-ਕਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਐਨਾਂ 'ਚ ਆਪਸੀ ਵਿਰੋਧੀ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਭਾਵ ਕਦੇ ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਦੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਖੋਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਦੇ ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਦੀ ਹਾਲਤ ਮਾੜੀ ਹੋਣ ਦੀ ਖੋਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਆਪਸੀ ਵਿਰੋਧੀ ਖੋਜਾਂ ਸਾਨੂੰ ਭੁਲੇਖੇ 'ਚ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸਲ 'ਚ ਇਹ ਇਕ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਖੋਜਾਂ 'ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੱਲਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਓਜ਼ੋਨ ਦੀ ਪਰਤ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੂਲ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੌਗਿਰਦੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਲਈ ਸੁਭ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਚੌਗਿਰਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਦੇ ਬੰਗ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਹੀ ਅਸੀਂ ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਕੁਝ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਕਲੋਰੋ-ਫਲੋਰੋ ਕਾਰਬਨ ਹੀ ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀ ਸਗੋਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਵੀ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਨ ਸਪੇਟ, ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ ਅਤੇ ਮੌਸਮ ਵਰਗੇ ਕਾਰਨ ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਦਾ ਰੂਪ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ 'ਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਨ ਸਪੇਟ ਰਾਹੀਂ ਪਰਾਬੈਗਣੀ ਕਿਰਨਾਂ ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਲਫਿਊਰਿਸ ਗੈਸਾਂ ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਚ ਸਥਿਤ ਠੰਡੀ ਹਵਾ

ਉਚਾਈ ਅਤੇ ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਫਿਲਹਾਲ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਦੀ ਹਾਲਤ ਸੁਧਾਰਨ 'ਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਨਾਸਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਦੀ ਵਧੀਆ ਹਾਲਤ ਲਈ ਕਲੋਰੋ-ਫਲੋਰੋ ਕਾਰਬਨ ਦੀ ਲੀਕੇਜ 'ਚ ਕਮੀ ਹੀ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਓਜ਼ੋਨ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਸਟ੍ਰੇਟੋਸਫੀਅਰ ਹਿੱਸੇ 'ਚ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ ਤੋਂ ਉੱਪਰ 15 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ 40 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੱਕ ਦੀ ਉਚਾਈ 'ਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਜੀਵਨ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਚ ਓਜ਼ੋਨ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਰਾਬੈਗਣੀ ਕਿਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਕਾ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਸਾਇਣਕ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਚ ਆਕਸੀਜਨ, ਪਰਾਬੈਗਣੀ ਕਿਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਕਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਰਸਾਇਣਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਓਜ਼ੋਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤਾਂ ਦੇ ਘਟਣ ਨਾਲ ਸੂਰਜ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਪਰਾਬੈਗਣੀ ਕਿਰਨਾਂ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਮਨੁੱਖਾਂ, ਜਾਨਵਰਾਂ, ਬੂਟਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰਾਬੈਗਣੀ ਕਿਰਨਾਂ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਦਾ ਕੈਂਸਰ, ਫੋਫੜਿਆਂ ਦਾ ਕੈਂਸਰ, ਸਰੀਰ ਦੀ ਰੋਗ-ਰੋਕੂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣਾ, ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਰੋਗ, ਡੀ. ਐੱਨ. ਏ. ਦਾ ਟੁੱਟਣਾ ਅਤੇ ਸਨਬਰਨ ਵਰਗੇ ਰੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਕਿਰਨਾਂ ਪੇਂਟ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਅਤੇ ਸੀਮੈਂਟ ਵਰਗੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਲਈ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਚ ਸਭ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਓਜ਼ੋਨ ਦੀ ਨਮੀ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ ਗਰਮੀ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਥੇ ਓਜ਼ੋਨ ਦੀ ਨਮੀ ਵਧੇਰੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਧਰੁਵੀ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ ਇਸ ਦੀ ਨਮੀ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਚ ਓਜ਼ੋਨ ਫੋਟੋ ਕੈਮੀਕਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਲਗਾਤਾਰ ਬਣਦੀ ਤੇ ਨਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮਨੁੱਖ ਵਲੋਂ ਤਿਆਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕਾਰਨ ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਚ ਓਜ਼ੋਨ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿਗੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ ਹੀ ਓਜ਼ੋਨ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਲੀਕੇਜ ਵਧੇਰੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੁਖਾਂਤ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ ਖੁਦ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਫੈਲਾਅ ਰਹੇ ਹਨ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਾ ਫੈਲਾਉਣ ਦਾ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਖੋਖਲੇ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਦੇਸ਼ ਖੋਖਲੇ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ ਦੇ ਘੇਰੇ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਸਮੂਹਿਕ ਯਤਨ ਕਰਨ। ਦਰਅਸਲ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਖਾਸ ਕਰ ਵਿਕਸਿਤ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਅਸਲ 'ਚ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕੁਦਰਤ 'ਚ ਕੀਤੀ ਛੇੜਛਾੜ ਨਾਲ ਜਲਵਾਯੂ 'ਚ ਤਬਦੀਲੀ ਹੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਾਂਝੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯਤਨਾਂ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣਨ 'ਚ ਅੜਿੱਕਾ ਬਣਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਹੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ 'ਚ ਦੇਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਅਮਰੀਕਾ ਵਰਗੇ ਮੁਲਕ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਗਰੀਬੀ, ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ ਤੇ ਹੋਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਦੱਸਦੇ ਆਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਜਿਥੇ ਵਿਕਸਿਤ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਨ ਸਬੰਧੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਕਰੇ, ਉਥੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਦੇਵੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜਲਵਾਯੂ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਭਰ 'ਚ ਮੁਹਿੰਮ ਤੋੜ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ 'ਧਰਤੀ ਦਿਵਸ' 'ਵਿਸ਼ਵ ਜਲ ਦਿਵਸ' 'ਓਜ਼ੋਨ ਦਿਵਸ' ਵਰਗੇ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਤਾਂ ਹੀ ਫਾਇਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਗਰੀਨ ਹਾਊਸ ਗੈਸਾਂ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਰੋਕਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਨ।

ਮਾਸਟਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਛਾਜਲੀ
91-98158-64433

ਮਾਧਵੀ ਕਟਾਰੀਆ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਾਵਿ ਪੁਸਤਕ 'ਅਣਦੇਖਤੀ ਆਂਖੇ' ਲੋਕ ਅਰਪਤ ਹੋਈ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਹਰਦੇਵ ਚੌਹਾਨ)— ਪੰਜਾਬ ਕਲਾ ਭਵਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਮਾਧਵੀ ਕਟਾਰੀਆ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਾਵਿ ਪੁਸਤਕ 'ਅਣਦੇਖਤੀ ਆਂਖੇ' ਡਾਕਟਰ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਕੈਬਿਨੇਟ ਮਨਿਸਟਰ, ਪੰਜਾਬ, ਜੰਗ ਬਹਾਦਰ ਗੋਇਲ, ਡਾਕਟਰ ਦੀਪਕ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਚੰਦਰ ਤਰਿਖਾ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀ ਭਰਵੀਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਅਰਪਤ ਹੋਈ। ਸਾਬਕਾ ਆਈਏਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਵੇਕ ਅੰਤਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਤੋਂ ਵੀ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬੜਾ ਕੁਝ ਫਨੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਤਰਿਖਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਰੂਬਰੂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਧਵੀ ਕਟਾਰੀਆ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿੰਦਰ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੋਹਜ ਵੀ ਹੈ। ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਾਰ, ਬਾਰ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਚਿੱਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵਾਂ ਦੀ ਵੰਨ ਸੁਵੰਨਤਾ ਵੀ ਮੋਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਡਾਕਟਰ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅਣਗੌਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਅਣਦੇਖਦੀਆਂ ਆਂਖਾਂ ਹੀ ਵੇਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਓਹੀ ਆਂਖਾਂ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪਾਸੇ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਨਿੱਜ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮਾਧਵੀ ਕਟਾਰੀਆ ਸਾਡੇ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਕਰ ਵਿਖਾਉਣ ਦੀ ਚਾਹਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਪੰਚਕੂਲਾ ਦੁਆਰਾ ਛਾਪੀ ਗਈ ਹੈ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭੱਜ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਾਧਵੀ ਕਟਾਰੀਆ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਸਲਾਹੁਣਯੋਗ ਹਨ। ਜੰਗ ਬਹਾਦਰ ਗੋਇਲ ਨੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਿਫਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਵਿਤਰੀ ਆਪਣੇ ਅੰਤਰ ਮਨ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਚੰਦਰ

ਅਰਵਿੰਦ ਜੈਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਲਈ 31 ਇਨਾਮ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 7 ਕਾਰਾਂ, 4 ਹੁੰਡੀ ਐਕਸਟਰ, 3 ਕੀਆ ਸੇਨਟ, 8 ਐਮਆਈ ਟੀਵੀ, 8 ਐਲਜੀ ਏਸੀ ਅਤੇ 8 ਐਲਜੀ ਫਰਿਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ 2000 ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੂਪਨ ਧਾਰਕ, ਇਨਾਮਾਂ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ 10000 ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਾਹਕ ਵੀ ਕੂਪਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

ਹੈਰੀਟੇਜ ਮਾਰਕੀਟ 'ਚ 'ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਫੈਸਟ' 17 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਆਰੰਭ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਹਰਦੇਵ ਚੌਹਾਨ)— ਸਤੰਬਰ 17 ਨੂੰ ਸੈਕਟਰ 22 ਡੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ 'ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਫੈਸਟ' ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ 73 ਵੇਂ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੇ ਜਸ਼ਨ ਮੌਕੇ ਇਸ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕਾਰਨੀਵਲ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੇਲਾ 1 ਜਨਵਰੀ 2024 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੈਕਟਰ 22 ਡੀ, ਮਾਰਕੀਟ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਰਵਿੰਦ ਜੈਨ ਨੇ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੇਲੇ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਧਰਮਪਾਲ, ਆਈਏਐਸ, ਯੂਟੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਰਨਗੇ।

ਜੈਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਕ ਕੱਟਣ ਦੀ ਰਸਮ ਸਵੇਰੇ 11.30 ਵਜੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤੀ ਮਾਰਕੀਟ, ਸੈਕਟਰ 22 ਡੀ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ

ਕੱਪੜੇ, ਸਮਾਨ, ਘੜੀਆਂ, ਕਰੋਕਰੀ, ਸੂਟਿੰਗ ਅਤੇ ਕਮੀਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਮ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਕਿਫਾਇਤੀ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਚੁਣਨ ਲਈ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਗੁਲਦਸਤਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗਾ।

ਡਾ. ਅੰਬਰੀਸ਼ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ 'ਭੂਸ਼ਨ ਧਿਆਨਪੁਰੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਅਵਾਰਡ'

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਹਰਦੇਵ ਚੌਹਾਨ)— ਸੁਰ ਸਾਂਝ ਕਲਾ ਮੰਚ ਖਰੜ ਵੱਲੋਂ ਏਥੇ ਟੀ.ਐੱਸ. ਸੈਂਟਰਲ ਸਟੇਟ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪਹਿਲਾ 'ਭੂਸ਼ਨ ਧਿਆਨਪੁਰੀ, ਯਾਦਗਾਰੀ ਵਾਰਤਕ ਅਵਾਰਡ' ਡਾ. ਅੰਬਰੀਸ਼ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ਾਇਰਾ ਯਤਿੰਦਰ ਮਾਹਲ, ਸ਼ਾਇਰ ਸੁਰਜੀਤ ਜੀਤ, ਸ਼ਾਇਰਾ ਸੰਦੀਪ, ਜਸ਼ਨਪ੍ਰੀਤ, ਸ਼ਾਇਰ ਜੱਗਦੀਪ, ਉਰਦੂ ਸ਼ਾਇਰ ਕਰਨ ਸਹਰ ਤੇ ਸਾਨੀ ਜਗਜੀਵਨਮੀਤ ਨੇ ਚੋਣਵੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ। ਦੂਸਰੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਅੰਬਰੀਸ਼ ਨੂੰ 'ਭੂਸ਼ਨ ਧਿਆਨਪੁਰੀ, ਯਾਦਗਾਰੀ ਵਾਰਤਕ ਅਵਾਰਡ' ਦੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾ. ਅੰਬਰੀਸ਼ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬਾਰੀਕ ਸਮਝ ਵਾਲਾ ਲੇਖਕ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨਾ ਖੁਦ ਸਨਮਾਨਿਤ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਨੇ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਾਰਤਕ ਸਭ ਤੋਂ ਔਖੀ ਵਿਧਾ ਹੈ ਪਰ ਅੰਬਰੀਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦ ਥਾਂ ਸਿਰ ਰੱਖਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਜਲੰਧਰ, (ਜੱਸੀ)— ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਚ ਹੋਈਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੌਂਸਲ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਲੀਡ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣੇ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (NSUI) ਨੇ ਅੱਜ ਸਾਬੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸ.ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਜੀ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਲਿਆ। ਸ. ਚੰਨੀ ਨੇ ਨਵ-ਨਿਯੁਕਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ NSUI ਟੀਮ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦਿੱਤੀ। ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਬਾਕੀ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣਗੇ।

ਗਾਇਕ ਜਸਮੇਰ ਮੀਆਂਪੁਰੀ ਦੇ ਗੀਤ "ਨਾਗ ਤੋਂ ਮੈਂ ਬਚ ਗਈ" ਦਾ ਟੀਜ਼ਰ ਹੋਇਆ ਰਿਲੀਜ਼

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਹਰਦੇਵ ਚੌਹਾਨ)— ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗਾਇਕ ਜਸਮੇਰ ਮੀਆਂਪੁਰੀ ਦੇ ਗੀਤ "ਨਾਗ ਤੋਂ ਮੈਂ ਬਚ ਗਈ" ਦਾ ਟੀਜ਼ਰ ਅੱਜ ਸੋਸ਼ਲ ਸਾਇਟਸ ਫੇਸਬੁੱਕ, ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ ਯੂ-ਟਿਊਬ ਤੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਗੀਤ ਸੱਲੂ ਸਟੂਡੀਓਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਹਰਕੰਵਲ ਕੰਗ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤੇ ਨਿਤਿਸ਼ ਰਾਏਮਿਕਸ ਨੇ ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਸੰਗੀਤਬੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੀਤ ਦਾ ਵੀਡੀਓ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਅਰਸਪ੍ਰੀਤ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਡੀ ਓ ਪੀ, ਸ਼ਾਨ ਅਕਬਰਪੁਰੀ ਦੀ ਹੈ। ਗ਼ੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣੇ-ਹੁਣੇ ਜਸਮੇਰ ਮੀਆਂਪੁਰੀ ਵੱਲੋਂ ਗਾਇਆ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਗੀਤ 'ਮੌਜ ਰੰਗ' ਵੀ ਬੜਾ ਹਿੱਟ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਗੀਤ 'ਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਦਾਕਾਰੀ ਮਨੀਸ਼ਾ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਭੀ ਮੀਆਂਪੁਰੀ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਗੀਤ ਲੋਕ ਰੰਗ, ਰਾਂਝਣ, ਸ਼ੌਕੀਨਾ ਸੁਣਕੇ, ਰੰਗਲਾ ਚਰਖਾ ਅਤੇ ਖੁੰਢ ਚਰਖਾ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਰੋਤਿਆ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਚੜ੍ਹੇ ਹਨ।

ਕਰਮਨ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਲਾਨਾ 79 ਵੇ ਹਾਰਵੈਸਟਰ ਫਿਸਟੀਵਲ ਲੱਗੀ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਕਰਾਈ ਬੱਲੇ-ਬੱਲੇ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆ / ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੋ): ਕਰਮਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ 79 ਵੇ "ਹਾਰਵੈਸਟ ਫਿਸਟੀਵਲ" (Harvest Festival) ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਰੇਡ ਨਾਲ ਹੋਈ। ਜਿਸ ਦਾ ਮਹੌਲ ਬਿਲਕੁਲ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਮੇਲੇ ਵਰਗਾ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇੱਥੇ ਲੋਕ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਪੱਕੀ ਫਸਲ ਦੀ ਕਟਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਮੇਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਾਉਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਾਂਗ ਪਰੇਡ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕੱਠ ਵੀ ਅਮੈਰੀਕਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ

50 ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਫਲੋਟ ਸਭ ਦੀ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਟਰੱਕ, ਟਰੈਕਟਰ, ਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੁਰਾਤਨ ਸਾਜੋ-ਸਮਾਨ ਦਾ ਵੀ ਲਿਸ਼ਕਾਂ-ਚਮਕਾ ਕੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾਂ ਪਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਲੋਟਾਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆਂ ਸਜਾਉਣ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪ ਹੁੰਦੇ

ਹਨ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਸੜਕ ਦੇ ਦੋਨੋਂ ਪਾਸੇ ਬੈਠ ਇਸ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਪਰੇਡ ਦਾ ਖੁੱਲ ਕੇ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫਜ਼ਾਈ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਪਰੇਡ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਉਪਰੰਤ ਚਾਰ ਦਿਨ ਮੇਲੇ ਦਾ ਲੋਕ ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ, ਖੇਡਾਂ, ਰਾਈਡਾਂ, ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਝੂਲਿਆਂ ਅਤੇ ਖਾਣਿਆਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹਨ।

ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਹਰ ਸਾਲ ਸਟੇਜ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਜਾਂ ਕਲਾਕਾਰ ਰਿਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਕਲਾ ਦਾ ਖੁੱਲ ਕੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਹੀ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਗਾਈਕੀ ਦਾ ਖੁੱਲ ਅਖਾੜਾ ਵੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦਾ ਖੁੱਲ ਕੇ ਪ੍ਰਗਟਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਦੂਸਰੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਰਮਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸੰਘਣੀ ਵੱਸੋਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਲੜੀ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਰਨਜੋਤ ਕੌਰ ਢੇਸੀ ਦੇ ਉਦਮ ਸਦਕਾ, ਗੁਲਬਿੰਦਰ ਗੈਰੀ ਢੇਸੀ ਅਤੇ ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਟੇਜ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਿਲਦਾਰ ਮਿਊਜ਼ੀਕਲ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਗਰੁੱਪ ਕੈਲੋਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਕਲਾਕਾਰ ਅਵਤਾਰ ਗਰੇਵਾਲ, ਰਾਣੀ ਗਿੱਲ, ਕਾਂਤਾ ਸਹੋਤਾ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਜਦ ਕਿ ਬਾਕੀ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਪੀ ਭਦੌੜ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋਗੀ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਸੰਗੀਤ ਮਾਸਟਰ, ਗੀਤਕਾਰ ਸਤਵੀਰ ਹੀਰ ਆਦਿਕ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਮਾਣ ਵਧਾਇਆ, ਉਥੇ ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨੱਚਣ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੇਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਸ. ਸੁਸਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਸਫਲ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀ ਵਧਾਈ ਵੀ ਦਿੱਤੀ। ਅੰਤ ਆਪਣੀਆਂ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪੈੜਾਂ ਛੱਡਦਾ ਹੋਇਆ ਇਹ ਮੇਲਾ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ।

ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਗੇਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤਿਆ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ

ਗੁਰਦਿਵਰਜੀਤ ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੋ / ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆਂ
ਫਰਿਜ਼ਨੋ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ)- ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਨਿਵਾਸੀ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸੀਨੀਅਰ ਗੇਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜੌਹਰ ਵਿਖਕੇ ਅਕਸਰ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ-ਕੱਲ ਉਹ ਸੀਨੀਅਰ ਗੇਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਾ ਲੈਣ ਗਈ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਸੈਨ ਡਿਓਗੋ ਵਿਖੇ ਗਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹੈਮਰ ਥ੍ਰੋ ਵਿੱਚ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਮਾਣ ਵਧਾਇਆ। ਲੰਬੇ ਐਤਵਾਰ ਮੇਸ਼ਾ ਕਾਲਜ ਦੇ ਮੈਦਾਨਾਂ ਵਿੱਚ 50+ ਸਾਲ ਦੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਉਮਰ ਸਮੂਹਾਂ ਲਈ ਟਰੈਕ ਅਤੇ ਫੀਲਡ ਇਵੈਂਟਾਂ ਲਈ ਸੈਨ ਡਿਓਗੋ ਸੀਨੀਅਰਜ਼ ਗੇਮਜ਼ ਹੋਈਆਂ। ਇਹਨਾਂ ਗੇਮਾਂ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਹੈਮਰ ਥ੍ਰੋ ਈਵੈਂਟ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ 35:49 ਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਨਾਲ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤਿਆ। ਡਿਸਕਸ ਥਰੋਅ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਗ ਲਿਆ, ਅਤੇ 31:75 ਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਨਾਲ ਚੌਥਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਅਰੀਜ਼ੋਨਾ, ਨਿਊ ਮੈਕਸੀਕੋ, ਟੈਕਸਾਸ ਅਤੇ ਨੇਵਾਡਾ ਵਰਗੇ ਗੁਆਂਢੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ 300 ਤੋਂ ਵੱਧ ਐਥਲੀਟਾਂ ਐਥਲੀਟਾਂ ਨੇ ਟ੍ਰੈਕ ਅਤੇ ਫੀਲਡ ਈਵੈਂਟਸ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਾ ਲਿਆ। ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਕਾਰਨ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅੰਦਰ ਜਸ਼ਨ ਦਾ ਮਹੌਲਾ ਹੈ।

ਡਾਕਟਰ ਬੀ ਆਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨ ਪੇਅ ਬੈਂਕ ਟੂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਅਤੇ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦਿਵਸ ਸਬੰਧੀ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ

ਡਾਕਟਰ ਬੀ ਆਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ ਪਿੰਡ ਮਾਣਕਪੁਰ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨ ਪੇਅ ਬੈਂਕ ਟੂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਅੱਵਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਆਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨ ਪੇਅ ਬੈਂਕ ਟੂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਆਏ ਹੋਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਤੇਜ ਕੁਮਾਰ, ਡਾਕਟਰ ਰਣਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਡਾਕਟਰ ਜੇ ਐਸ ਕਹਿਲ, ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ, ਰਤਨ ਚੰਦ, ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪੁੰਨੂ ਰਾਮ, ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ, ਜੋਤੀ ਦੇਵੀ, ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਤਰਸੇਮ ਲਾਲ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ।

ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇਜ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਬੀ ਆਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ ਪਿੰਡ ਮਾਣਕਪੁਰ ਤਹਿਸੀਲ ਨੰਗਲ ਜਿਲ੍ਹਾ ਰੂਪਨਗਰ ਨੇ ਮਿਸ਼ਨ ਪੇਅ ਬੈਂਕ ਟੂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਪ੍ਰਬੁੱਧ ਭਾਰਤ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਫ਼ਗਵਾੜਾ ਵਲੋਂ ਮਿਤੀ 27 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਪੇਪਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਕਥੋੜਾ, ਚੌਢੇਟਾ, ਮੈਦਾ ਮਾਜਰਾ, ਮੋਖਪੁਰ, ਪੱਟੀ, ਮਾਣਕਪੁਰ, ਰਾਏਪੁਰ, ਸੰਤੋਸ਼ਗੜ੍ਹ ਆਦਿ ਤੋਂ ਲੱਗਭੱਗ 120 ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਬ ਸਮਾਜ ਦੇ ਰਹਿਬਰਾਂ, ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਧਾਉਣਾ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਬੈਂਕ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਮੇਲੇ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ

ਜਲੰਧਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂਗੜਾ) ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਮੇਲੇ ਲਈ ਆਰਥਕ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੂਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ

ਸਕੱਤਰ ਐੱਸ.ਪੀ.ਐੱਸ. ਵਿਰਕ, ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਜਗਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਯੂਨੀਅਨ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਆਰ.ਕੇ.ਜੋਲੀ ਨੇ ਅੱਜ ਦਫ਼ਤਰ ਪੁੱਜਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਹਾਰਦਿਕ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਤੀਮੋਘਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿੰਗ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਟਰੱ-ਸਟੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਔਲਖ ਅਤੇ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰੀ ਕੋਫ਼ਤ ਨੇ ਬੈਂਕ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਭਨਾਂ ਸਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਸੈੱਟ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਮੇਲੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ, ਇਸਦੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਆਪਸੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਸਾਂਝਾ ਮੱਤ ਬਣਿਆ ਕਿ ਮੇਲਾ, ਪੰਜਾਬ ਮੁਲਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅੰਦਰ ਰੁਲ ਰਹੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚਾਨਣ ਦੀ ਲੀਕ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਤਨ, ਮਨ, ਧਨ ਨਾਲ ਮੇਲੇ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨਾ ਸਮੂਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਨੈਤਿਕ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ।

ਨਿਸ਼ਾਂਤ, ਮਨਦੀਪ, ਬਲਜੀਤ, ਸੰਦੀਪ, ਅਮਿੰਦਰ, ਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਸਿਮਰਨਜੋਤ, ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ, ਸ਼ੈਲ ਭਾਰਤੀ, ਪੁਨਮ, ਦਰਸ਼ਨ, ਕਰਨ, ਅੰਕੁਸ਼, ਦਿਸ਼ਾਂਤ, ਅਰਸ਼, ਸਾਹਿਲ, ਦਿਲਬਾਗ, ਰਾਜਵੀਰ, ਅਰੁਣ, ਅੰਜਲੀ, ਨੇਹਾ, ਤਾਨੀਆ, ਕੋਮਲ, ਵਿਸਾਲੀ, ਕਚਨ, ਡਿੱਪਲ, ਹਰਮਨ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ, ਹਰਸਦੀਪ, ਸੋਹਾਨਾ, ਅਸ਼ਮੀਤ, ਅਕਾਂਕਸ਼ਾ ਆਦਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਭਾਸ਼ਣ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਜ ਸਬੰਧੀ ਅਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰੂਪਨਗਰ ਨੇ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਸਿੰਘ ਰੂਪਨਗਰ ਨੇ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੇ ਭੈਣ ਬੀਬੀ ਸਵਰਨ ਕੌਰ ਬੁੰਗਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਬੀ

ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਭਰ 'ਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਧਰਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਮੁਕੰਮਲ: ਪੀਟਰ, ਰਸੂਲਪੁਰ, ਘੁੰਗਸ਼ੇਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ/ਜਲੰਧਰ, (ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ) - ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਜ਼ਮੀਨ, ਪਲਾਟ, ਲਾਲ ਲਕੀਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਦੇਣ, ਪੱਕਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਤੇ ਦਿਹਾਤੀ 'ਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ, ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਬਰ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ 20 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਤਹਿਸੀਲ ਪੱਧਰੀ ਧਰਨੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਸੂਬਾ ਦਫ਼ਤਰ ਪੁੱਜੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਸਾਰੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤਰਸੇਮ ਪੀਟਰ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰਸੂਲਪੁਰ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰੈੱਸ ਸਕੱਤਰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਗਸ਼ੇਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਧਰਨੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਚੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਖਵੇਂ ਤੀਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕ ਘੱਟ ਰੇਟ 'ਤੇ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਪਿੰਡ ਖੋਖਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁਕਤਸਰ, ਮਡੌਰ ਬਲਾਕ ਨਾਭਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਸਮੇਤ ਰਾਜ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਡੇਮੀ ਬੋਲੀਆਂ ਦੀ ਸਮਾਂਬੱਧ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾ ਕੇ ਡੇਮੀ ਬੋਲੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸਕੈਂਡਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਐੱਸ.ਸੀ., ਐੱਸ.ਟੀ. ਦੇ ਪਰਚੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਸਲ ਹੱਕਦਾਰ ਦਲਿਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਲਾਲ ਲਕੀਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰੀਆਂ ਕਰਕੇ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਹੱਕ ਪੰਚਾਇਤੀ ਵੋਟਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ, ਰਾਜ ਭਰ ਵਿੱਚ ਲੋੜਵੰਦ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਪਲਾਟ ਦੇਣ ਲਈ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਇਜਲਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਤਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਲਾਟ ਅਲਾਟ

ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਰਹਿੰਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਅਜਲਾਸ ਕਰਕੇ ਮਤੇ ਪਾਸ ਕਰਨੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪਲਾਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ, ਚੇਰ ਸੁੱਟਣ ਲਈ ਪਲਾਟ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀਆਂ,

ਬਣਾਕੇ ਘਪਲੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ 52 ਛੁੱਟੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸਾਲ ਭਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਪੱਕਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਅੱਤ ਦੀ

ਪੰਚਾਇਤੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਉੱਪਰ ਕਾਬਜ਼ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ, ਕੱਚੇ ਘਰਾਂ ਤੇ ਗਾਡਰ ਵੱਲਿਆਂ ਵਾਲੇ ਖਸਤਾ ਹਾਲਤ ਘਰ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਲਈ 5-5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਮਗਨਰੋਗਾ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 100 ਦਿਨ ਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਤੇ ਬਾਕੀ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਕੰਮ ਦੇਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਵੇ। ਮਨਰੋਗਾ ਹੇਠ ਦਿਹਾਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਰਾਫੇਰੀ ਦੀ ਸਮਾਂਬੱਧ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੇ ਬਕਾਏ ਫੇਰੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਮਗਨਰੋਗਾ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਸੋਸ਼ਲ ਆਡਿਟ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ

ਮਹਿੰਗਾਈ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਦਿਹਾਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ 1000 ਰੁਪਏ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਸਿਰ ਸਹਿਕਾਰੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸਮੁੱਚੇ ਕਰਜ਼ੇ ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਕੈਂ-ਅਪ-ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸਰਤ ਮੌਬਰਸ਼ਿਪ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਗਮੀ ਮੌਕੇ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਜ ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਬਦਲਵੇਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਬਰ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ।

ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ। ਉਪਰੰਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੰਗਾਂ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਦੂਰ ਡੇਵ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੂੰਹ ਚੋਂ ਦਲਿਤ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਸ਼ਬਦ ਤੱਕ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਖੁਦ ਅਤੇ ਆਪ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਬ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਕੇ ਦਲਿਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਹੱਕ ਮੰਗਦੇ ਦਲਿਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਠੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਦਬਾ ਕੇ ਝੂਠੇ ਪੁਲਿਸ ਕੇਸ ਪਾ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਇਸ ਦੀ ਉਘੜਵੀਂ ਉਦਾਹਰਨ ਪਿੰਡ ਮਡੌਰ ਬਲਾਕ ਨਾਭਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਦਲਿਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਉੱਪਰ ਜ਼ਬਰ ਕਰਕੇ ਇਰਾਦਾ ਕਤਲ ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਗੀਨ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 17 ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਡੱਕਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਰਾਖਵੇਂ ਤੀਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹੱਕ ਖੋਹਣ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਯਤਨਾਂ ਤੋਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਿਰਫ਼ਤਾਰ ਆਗੂਆਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਤਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਸਲ ਹੱਕਦਾਰ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਗੁੱਸਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ 20 ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਤਹਿਸੀਲ ਪੱਧਰੀ ਧਰਨੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸੋਰਾਇਸਿਸ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖ਼ਤਰਾ

ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਚਮੜੀ ਸਬੰਧੀ ਰੋਗ ਸੋਰਾਇਸਿਸ ਤੋਂ ਕਈ ਲੋਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਆਮ ਚਮੜੀ ਰੋਗ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਰੋਗ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਕ ਤੰਤਰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਲਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਪਪੜੀ ਜਿਹੀ ਬਣਨ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਤਾਂ ਦੇਖਣ 'ਚ ਖ਼ਰਾਬ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਖੋਜ 'ਚ ਇਹ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਸੋਰਾਇਸਿਸ ਮਰੀਜ਼ਾਂ 'ਚ ਦਿਲ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਖੋਜ ਐਲਜ਼ੇਵੀਅਰ ਜਨਰਲ

ਆਫ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇ ਟਿਵ ਡਮਟੋਲਾਜੀ 'ਚ ਛਾਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੋਰਾਇਸਿਸ ਤੋਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ 'ਚ ਵੱਡੀ ਆਬਾਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ। ਖੋਜਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 503 ਸੋਰਾਇਸਿਸ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ

ਅਧਿਐਨ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ 'ਚ ਸਾਧਾਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਕਲੀਨਿਕਲ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ 30

ਫ਼ੀਸਦੀ 'ਚ ਕੋਰੋਨਰੀ ਮਾਇਕ੍ਰੋਵਸਕੂਲਰ ਸਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆ ਪਾਈ ਗਈ। ਇਹ ਦਿਲ ਸਬੰਧੀ ਇਕ ਸਮੱਸਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੇਡੋਮਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਮੈਡੀਸਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਚਮੜੀ ਰੋਗ ਮਾਹਿਰ ਸਟੀਫੈਨੋ ਪਿਆਸੇਰਿਕੋ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦਿਲ ਸਬੰਧੀ ਬਿਮਾਰੀ ਕੋਰੋਨਰੀ ਮਾਇਕ੍ਰੋਵਸਕੂਲਰ ਡਿਸਫੈਕਸ਼ਨ ਸਬੰਧੀ ਹੋਰ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਰਾਇਸਿਸ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ 'ਚ ਦਿਲ ਸਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਹਾਰਟ ਫੋਲੋ ਵਰਗੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਟਾਲਣ 'ਚ ਮਦਦ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।

Raja

SWEETS & CATERING

AUTHORIZED CATERER FOR MAJOR 5-STAR HOTELS

ITEMS SERVING

All Kinds of Sweets | Snacks
Chaat Stall | North Indian Cuisine
Fluda Kulfi Stall | On Site Tandoor

ADDITIONAL SERVICE

Warmers | Chaffing Dishes
China & Silverware
Linen Rental | Waiters
Bartenders

CATERING SERVICE

Wedding Ceremonies | Receptions
Birthday Parties | Corporate Events
Religious Gatherings
Picnics/Bar-B-Que

CONTACT US:
RAJA SWEETS & CATERING
WORK (510) 489-9100
CELL (510) 715-1619

Email: msbains@rajasweets.com
www.rajasweets.com

Find us on facebook. Follow us on Twitter
[rajasweetsandcatering](https://www.facebook.com/rajasweetsandcatering) [rajasweets](https://www.twitter.com/rajasweets)

INDIA MARKET

SWEETS & SPICES

CHAAT PAPDI, SAMOSA, CHAAT, PANI PURI
DAHI VADA, BHEL PURI CHAAT

ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਣਾ ਮਨਭਾਉਂਦਾ ਸਟੋਰ

ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਗਰੋਸਰੀ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ

WE HAVE **LARGEST COLLECTION** FOR INDIAN FIJIAN & PAKISTANI GROCERY

MUSIC, FABRIC ARTIFICIAL JEWELRY, SWEETS, FRESH VEGETABLES & MORE..

ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰਾ

ਬਰਿੰਦਰ ਬੰਗੜ

Super Eyebrow Threading Now Open

Eyebrow Threading & Henna Tattoo

7 times, Get 8th one free!

Inside India Market

SACRAMENTO

5203 EKLHORN BLVD
SACRAMENTO CA 95842
916- 338-5511

WALK INS WELCOME

ROSEVILLE

1265 PLEASANT GROVE BLVD.
100 ROSEVILLE, CA 95747
916- 786-7666

Cell :

916-798-8142

Email: IndiaMarketRoseville@gmail.com

ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਬੈਂਕ - ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂਗੜਾ)- ਬੈਂਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਰਜ਼ਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਸਕਣ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਾਹੁਲ ਚਾਬਾ ਨੇ ਅੱਜ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਲੀਡ ਬੈਂਕ ਵਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਸਬੰਧੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਰੱਖੇ। ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਸੀ.ਡੀ ਰੇਸ਼ੋ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸਬੰਧੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਿਆਂ ਬੈਂਕਾਂ

ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਰਾਹੁਲ ਚਾਬਾ ਨੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਵੈ ਸਹਾਇਤਾ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੀਮਾਂ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਲਘੂ ਉਦਯੋਗ, ਸੇਵਾ ਖੇਤਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਜੀਵਿਕਾ ਮਿਸ਼ਨ, ਭੋਅਰੀ ਟਾਈ-ਅੱਧ ਯੋਜਨਾ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਵੈ ਨਿਯੁਕਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿ ਡੀ.ਆਰ.ਆਈ ਸਕੀਮ ਵਿਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਉੱਚਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀਵਨ ਜੋਤੀ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਬੀਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਰਕਲ ਹੈਡ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਚ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ, ਜੋ ਕਿ ਜੂਨ 2022 ਵਿਚ 38635 ਕਰੋੜ ਸੀ,

ਜੂਨ 2023 ਵਿਚ ਵੱਧ ਕੇ 41351 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਜੋ ਕਿ ਜੂਨ 2022 ਵਿਚ 10393 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ, ਜੂਨ 2023 ਵਿਚ ਵੱਧ ਕੇ 11191 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਈ। ਲੀਡ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਨੇਜਰ ਰਾਜੇਸ਼ ਜੋਸ਼ੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚ 7799 ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ 163 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਕਾਰਡ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੈਂਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਨਵੇਂ ਉਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣ, ਤਾਂ ਜੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਉਦਯੋਗ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਕੇ ਮਿਲ ਸਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਵਿਭਾਗ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਉਦਯੋਗ ਕੇਂਦਰ, ਐਸ. ਆਰ. ਐਲ. ਐਮ, ਐਨ.ਯੂ.ਐਲ.ਐਮ ਆਦਿ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਸਾਰੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਡੀ.ਸੀ.ਓਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਨੂੰ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰ ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਕਰਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਆਰਥਿਕ ਧੰਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕ ਸਕਣ।

ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰਜ਼ਾ ਯੋਜਨਾ ਸਾਲ 2023-24 ਤਹਿਤ ਜੂਨ 2023 ਤੱਕ ਕੁੱਲ 2020.22 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕਰਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਜਦਕਿ ਟੀਚਾ 2469.75 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਤਰਜੀਹੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ 1437.37 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਜਦਕਿ ਗੈਰ-ਤਰਜੀਹੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ 582 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਤਰਜੀਹੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ 709.90 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਲਈ, 651.77 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਗੈਰ-ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਲਈ, 75.70 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋਰਨਾਂ ਤਰਜੀਹੀ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਵਜੋਂ

4161 ਮਾਸਟਰ ਕੇਡਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਡੀ ਪੀ ਆਈ (ਸੈ.ਸਿ) ਨਾਲ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ

ਇੱਕ ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਪਿੰਡ ਗੰਭੀਰਪੁਰ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਧਰਨੇ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਐੱਸ ਏ ਐੱਸ ਨਗਰ/ਸੰਗਰੂਰ, (ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ)- 4161 ਮਾਸਟਰ ਕੇਡਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਡੀ ਪੀ ਆਈ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ ਨਾਲ ਹੋਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ 4161 ਮਾਸਟਰ ਕੇਡਰ ਦੀ ਦੂਜੀ ਲਿਸਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ, ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਲਿਸਟਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ 4161 ਭਰਤੀ ਵਿਚ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਡਾਈਟਾਂ ਵਿਚ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਲੱਗਣ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਤਨਖਾਹ ਜਾਰੀ ਕਰਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ

ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 4161 ਭਰਤੀ ਵਿਚ ਜਿਹੜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੁਆਇੰਟ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਤਨਖਾਹ ਜਾਰੀ ਕਰਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਇਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜੁਇਨਿੰਗ ਤਰੀਕ 9 ਮਈ ਮੰਨ ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਪਰੰਤੂ ਹੁਜੇ ਵੀ 9 ਮਈ ਤੋਂ ਤਨਖਾਹ ਕਢਵਾਉਣ

4161 ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਸ਼ਪਾਲ ਜਲਾਲਾਬਾਦ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਾਲਵਿੰਦਰ ਬਰਨਾਲਾ ਅਤੇ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 4161 ਭਰਤੀ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਹੁਣ ਤੱਕ ਵੀ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਹੈ। 4161 ਭਰਤੀ ਦੇ ਦੂਜੀ ਲਿਸਟ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਸਟਾਂ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਡੀ ਪੀ ਆਈ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਫ਼ੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹੁਜੇ ਤੱਕ ਬੀ ਪੰਜਾਬ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਆਈ ਡੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦੂਜੀ ਲਿਸਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਲੀ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੂਜੀ ਲਿਸਟ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿੰਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਕਰਕੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 4161 ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸੀਟ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਲਿਸਟਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ

ਸਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਡੀ ਪੀ ਆਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਲਦੀ ਹੀ ਪਿਛਲੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਤਨਖਾਹ ਸਬੰਧੀ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 4161 ਮਾਸਟਰ ਕੇਡਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਆਗੂ ਲਵੀ ਢਿੰਗੀ, ਬਲਕਾਰ ਮਘਾਣੀਆ, ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਜੀਤ ਜੈਨ ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰੋਪੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਲਦੀ ਹੀ 4161 ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਲਿਸਟ ਅਤੇ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਲਿਸਟ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਪਿੰਡ ਗੰਭੀਰਪੁਰ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਧਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਬਰਨਾਲਾ, ਰਣਵੀਰ ਅਬੋਹਰ, ਕਰਨ ਕੰਬੋਜ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਬੋਹਾ ਆਦਿ ਯੂਨੀਅਨ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਾਡੇ ਇੱਥੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਰਿਪੇਅਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪੇਂਟ ਦਾ ਕੰਮ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਯੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਟੋ-ਟਰੱਕ ਦਾ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ।

We Do Complete Engine Transmission, Body and Paint Work We Sell Used Cars at a Good Price

Prop: Jasbir Singh Takhar
510-755-2132

Free Estimates
Free Towing

510-733-2222
1421 Industrial PKWY West#F Hayward, CA 94544

Harmandeep Singh

L.A. MERCHANDISE

Whole Sale +Retail

500 N. Palora Ave. Yuba City, CA 95991

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗ੍ਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ

Loose Fabrics, Groceries, Blankets, Vegetables

New folding bed varieties

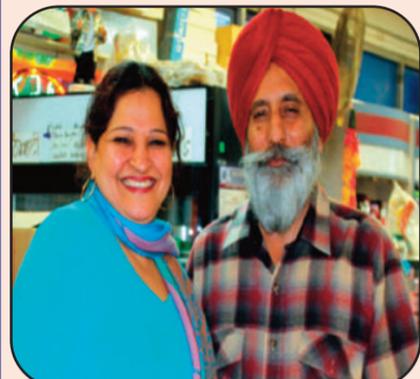
ਭਾਰਤੀ ਗ੍ਰੋਸਰੀ, ਕੱਪੜੇ, ਪੱਗਾਂ, ਰੁਮਾਲੇ, ਬਰਤਨ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, 220 ਅਤੇ 110 ਵੋਲਟ ਦਾ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਸਮਾਨ

ਕੈਰੀ ਬੈਗ ਵਧੀਆ ਤੇ ਸਸਤੇ ਰੁੱਟਾਂ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ

Toilet Water Pressure (Elite 2 Bio Bider) A budget Friendly solution for your desire to feel exceptionally clean and reduce toilet paper waste Only \$ 42.99+Tax

ਇੱਥੇ ਤਾਜ਼ਾ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਆਰਗੈਨਿਕ ਦਾਲਾਂ ਵੀ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

Baksho Kaur Bisla Hardev Singh Bisla

ਜੈਂਟਲ ਕਮੀਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਲੋਡੀਜ਼ ਸੂਟ ਦੀ ਸੇਲ

ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ Matterss ਸਸਤੇ ਰੇਟ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਹੈ

ਭਾਰਤੀ ਗ੍ਰੋਸਰੀ, ਕੱਪੜੇ, ਪੱਗਾਂ, ਰੁਮਾਲੇ, ਬਰਤਨ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ

530-671-0439, Fax 530-822-0439 Cell- 530-844-3250

ਉਘੇ ਸ਼ਾਇਰ ਪ੍ਰੋ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੀਰਤ ਨਾਲ ਰੂ-ਬ-ਰੂ, ਖੂਬਸੂਰਤ ਸਾਹਿਤਕ ਮਹਿਫਲ ਸਜੀ

ਨਿਵਾਰਕ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ) - ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਵਿਪਸਾਅ) ਵਲੋਂ ਮਹਿਰਾਨ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਵਿਖੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਘੇ ਸ਼ਾਇਰ ਪ੍ਰੋ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੀਰਤ ਨਾਲ ਰੂ-ਬ-ਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਹਿਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਪਸਾਅ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਵਲੋਂ ਆਏਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ। ਕੁਲਵਿੰਦਰ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੰਬੋਜ, ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਧੁੱਗਾ ਅਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਸਖੀ ਨੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੀਰਤ ਅਤੇ ਮਿਸਿਜ਼ ਸੀਰਤ ਨੂੰ ਫੁੱਲਾਂਦਾ ਗੁਲਦਸਤਾ ਭੇਟ ਕਰਦਿਆਂ ਰੂ-ਬ-ਰੂ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਮਹਿਫਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੀਰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਪਹੁੰਚੇ ਕਵੀ ਰਾਜਵੰਤ ਰਾਜ, ਦਵਿੰਦਰ ਗੋਤਮ, ਯੂ.ਕੇ ਤੋਂ ਨਫ਼ਤਰ ਭੋਗਲਾ ਅਤੇ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਸੋਭਤ ਹੋਏ। ਸੁਖਦੇਵ ਸਾਹਿਲ ਨੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੀਰਤ ਦੀ ਮਕਬੂਲ ਗਜ਼ਲ 'ਉਦਾਸ ਗਲੀਆਂ ਉਜਾੜ ਮੰਜਰ, ਮੇਰੇ ਗਿਰਾਂ ਦਾ ਨਸੀਬ ਹੋਇਆ, ਹਵਾ ਹਵਾ ਦੀ ਬਣੀ ਹੈ ਬੈਰਨ, ਸਮਾਂ ਸਮੇਂ ਦਾ ਰਕੀਬ ਹੋਇਆ' ਦਾ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਮਹਿਫਲ ਦੀ ਸੰਜੀਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ।

ਦਾਇਰਾ ਹੋਰ ਪਸਰਿਆ ਅਤੇ ਏਥੇ ਹੀ ਮੇਰੀ ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਡਾ. ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ. ਵਿਸ਼ਵਾ ਨਾਥ ਤਿਵਾੜੀ ਅਤੇ ਉਰਦੂ/ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈ। 1983 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਇੱਕ ਵਰਲਡ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਅਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਸਖੀ ਨੇ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੋਂ ਸਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਜਦ ਮੈਂ ਇਸ ਮੁਸ਼ਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਚਾਪਣੀ ਕਵਿਤਾ 'ਪੱਥਰ ਦਰ ਪੱਥਰ' ਦਾਇਰਾ ਹੋਰ ਪਸਰਿਆ ਅਤੇ ਏਥੇ ਹੀ ਮੇਰੀ ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਡਾ. ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ. ਵਿਸ਼ਵਾ ਨਾਥ ਤਿਵਾੜੀ ਅਤੇ ਉਰਦੂ/ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈ। 1983 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਇੱਕ ਵਰਲਡ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਅਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਸਖੀ ਨੇ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੋਂ ਸਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਜਦ ਮੈਂ ਇਸ ਮੁਸ਼ਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਚਾਪਣੀ ਕਵਿਤਾ 'ਪੱਥਰ ਦਰ ਪੱਥਰ'

ਸੁਣਾਈ ਤਾਂ ਡਾ: ਤਿਵਾੜੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜੱਫੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੁਸ਼ਾਇਰੇ 'ਚ ਮਿਲੀ ਪਹਿਚਾਣ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਲੇਖਣੀ, ਮੁਸ਼ਾਇਰਿਆਂ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਲਗਾਤਾਰ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਹਨਾਂ ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ 'ਪੱਥਰ ਦਰ ਪੱਥਰ' ਸਰੋਤਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ।

ਮੈਂ ਪਹਿਲੇ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖਦਾ ਸੀ। ਤਰੰਨਮ 'ਚ ਗੀਤ ਕਹੇ ਜਾਂਦੇ ਸੀ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਗਜ਼ਲ ਦੀ ਸੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੰਮੂ ਵਿੱਚ ਕਲਚਰਲ ਅਕੈਡਮੀ ਨੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਸ਼ਾਇਰਾ ਕਰਵਾਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਤਾਦ ਗਜ਼ਲਗੋ ਪ੍ਰਿੰ: ਤਖਤ ਸਿੰਘ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਮੈਂ ਤਰੰਨਮ ਵਿੱਚ ਗਜ਼ਲਸੁਣਾਈ ਜੋ ਆਰੂਜ਼ ਤੇ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਏਥੇ ਤਖਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗਜ਼ਲ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਇਆ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਾਗਿਰਦ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸੁਰਜੀਤ ਸਖੀ ਨੇ ਵੀ ਪ੍ਰਿੰ: ਤਖਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਉਸਤਾਦ ਧਾਰ ਲਿਆ। ਮੈਂ ਛੇਤੀ ਗਜ਼ਲ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਗਜ਼ਲ ਲਿਖਣ ਲਗ ਪਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਾਇਰ ਵਲੋਂ ਜੋ ਵੀ ਸਿਨਫ ਵਰਤੀ ਜਾਏ ਉਸ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਏ।

1990ਵਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਅਸਿੱਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਵਾਲੰਟਰੀਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟਲੈ ਕੇ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਆ ਗਏ। ਉਸ ਵਕਤ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਹਿਤਕ ਮਾਹੌਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਏਥੇ ਆ ਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੰਬੋਜ, ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਅਮਰਜੀਤ ਦਰਦੀ ਅਤੇ ਸੁਖਦਰਸ਼ਨ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੰਬੋਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਮੈਂ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਬਣਾਈ ਗਈ... ਮੈਂ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ 'ਚ ਬੈਠਾ ਕਿਤਾਬ ਐਡਿਟ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਮਰੀਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਤੇ, ਇਹ ਮੇਰੇ ਮਨ 'ਚ ਨਹੀਂ ਆਈ ਕਿ ਏਥੋਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਏ। ਲੇਖਕ ਬੜੀ ਦੂਰ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀਗੇ। ਇਹ ਸਿਫਤ ਸੀਰਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਯਤਨ ਕਰਕੇ, ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਕੱਢ ਕੇ, ਪੱਲਿਓਂ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਗੈਸ ਖਰਚ ਕੇ... ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ) ਦੇ ਜਨਮ ਦਾਤਾ ਨੇ। ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਤਰਿਆਂ ਪਰ ਇਹ ਆਈਡੀਆ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਸੀ।'

ਕੰਬੋਜ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੀਰਤ ਦਾ ਗਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਹਿ 'ਅਰੂਪੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦਾ ਅਕਸ' ਕਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਪੜਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।
ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਬਣਨ ਵੇਲੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋ ਸੀਰਤ ਇਸਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਅਤੇ ਮੋਢੀ ਮੈਂਬਰ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜੋੜਨ ਵਿੱਚ ਸੀਰਤ ਨੇ ਜੋ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ ਉਸਦੀ ਪੁਸ਼ੀਲ ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿੱਚ ਚੱਲੀ ਇਸ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਮੁਵਾਮੇਟ ਦੇ ਪ੍ਰੋ ਸੀਰਤ ਅਤੇ ਡਾ: ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੰਬੋਜ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੰਗ ਸਮੇਤ ਮੋਢੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸਭ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੰਗ ਨੇ ਸੀਰਤ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੋਰ ਗੱਲ ਆ, ਪਰ ਕੰਮ ਨੂੰ ਜਨੂੰਨ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਹੋਰ ਗੱਲ ਏ। ਬੁਲੰਦੀਓਂ ਪਰ ਪਹੁੰਚਣਾ ਕੋਈ ਕਮਾਲ ਨਹੀਂ, ਬੁਲੰਦੀਓਂ ਪਰ ਠਹਿਰਣਾ ਕਮਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਮਾਲ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਸੀਰਤ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਬਦ ਦੇ ਉਹ ਨਾਲ ਨਾਲ ਰਹੇ ਨੇ। ਸਬਦ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਜਿਉਂਦੇ ਸਬਦ ਵਰਗੇ ਹੀ ਹੋ ਗਏ ਨੇ।'

ਪ੍ਰਿੰ: ਹਜ਼ੂਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੀਰਤ ਵਾਸਤੇ ਲਿਖੀ ਆਪਣੀ ਨਜ਼ਮ ਗਾ ਕੇ ਸੁਣਾਈ - 'ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਸਿਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀਰਤ, ਦਿਲ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਛਾ ਰਿਹਾ ਸੀਰਤ।'

ਬਣਿਆ, ਵਿਪਸਾਅ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਰਨੀ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਕਈ ਸਾਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਉਹ ਪਿਛਲੇ 30 ਸਾਲ ਤੋਂ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਦੇ ਉਹ ਰੂਹੋ-ਰਵਾਂ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਗਜ਼ਲ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਅੱਧੀ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਤਾਬਾਂ ਛੱਪ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾਨਾਵਲ 'ਭਰਮ ਭੁਲੰਈਆਂ' ਸਾਹਿਤਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਚਰਚਤ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਦੂਜਾ ਸੰਸਕਰਣ ਵੀ ਛਪ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ 'ਪੂਰਬ ਪੱਛਮ ਤੇ ਪਰਵਾਸ' ਵੀ ਛਪ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਡਾ: ਦਰਿਆ ਵਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਉਪਲਬਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੇ ਗਏ ਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰਕੇ ਕਿਤਾਬ 'ਸੀਰਤ - ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ ਸੰਵਾਦ' ਸੰਪਾਦਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ।

ਰਹਭਜਨ ਢਿਲੋਂ ਨੇ ਸੀਰਤ ਨੂੰ ਰੂ-ਬ-ਰੂ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀਰਤ ਸਭ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਹਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਬੇਟੀਆਂ ਹਰਜਸਲੀਨ, ਜੀਨੂੰ ਅਤੇ ਦੋਹਤਰੀ ਰਾਨੀਆ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਚਾਰ ਕਿਤਾਬਾਂ - ਕਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਸ਼ਾਇਰਾ ਬਿੰਦੂ ਦਲਵੀਰ ਕੌਰ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ 'ਹਰਫ ਇਲਾਹੀ', ਕਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਗਜ਼ਲਕਾਰ ਪਾਲ ਢਿਲੋਂ ਦਾ ਗਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਹਿ 'ਸੁਪਨੇ ਵਾਲੀਆਂ ਅੱਖਾਂ', ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਾਸੀ ਅਸ਼ਰਫ ਗਿੱਲ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਪੰਜਾਬੀਗਜ਼ਲਾਂ ਦੀ ਚੋਣਵੀਂ ਕਿਤਾਬ' ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਮਹੰਤ ਹਰਪਾਲ ਦਾਸ ਜੀ ਦੀ 'ਲਫਜ਼ਾਂ ਦੀ ਲੋਅ' ਦੀ ਅਵਤਾਰ ਗੋਦਾਰਾ, ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਮਿਨਹਾਸ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਧੁੱਗਾ, ਅਸ਼ੋਕ ਭੌਰਾ, ਬੀਬੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਧੂਤ, ਅਮਰਜੀਤ ਪੰਨੂ, ਜੋਤੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤੀਆਂ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮਹਿਮਾਨ ਲੇਖਕ ਰਾਜਵੰਤ ਰਾਜ, ਦਵਿੰਦਰ ਗੋਤਮ ਅਤੇ ਨਫ਼ਤਰ ਸਿੰਘਭੋਗਲ ਨਾਲ ਵੀ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋਈ। ਵਿਪਸਾਅ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਤਿੰਨਾਂ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨ ਲੇਖਕਾਂ ਦਾ ਲੋਈਆਂ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰ ਮਹਿਮਾਨਾਂ, ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਹਰਭਜਨ ਢਿਲੋਂ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਹਜ਼ੂਰਾ ਸਿੰਘ, ਐਸ ਕੁਮ ਐਸ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ, ਗਗਨਦੀਪ ਮਾਹਲ, ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘਮਿਨਹਾਸ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੰਗ, ਅਵਤਾਰ ਗੋਦਾਰਾ, ਜੋਤੀਸਿੰਘ, ਨੰਨੂ ਸਹੋਤਾ, ਮਨਦੀਪ ਗੋਰਾ, ਰਮਨ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘਸੰਘੇੜਾ, ਬੀਬੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਧੂਤ, ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਖੀ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ, ਲਾਜ ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੰਬੋਜ, ਅਤੇ ਜਗਜੀਤ ਨੌਸ਼ਹਿਰਵੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਤਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪ੍ਰੋ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਨੋਆ, ਪ੍ਰੋ. ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਵੈਚ, ਸਰਬਜੀਤਕੌਰ ਚੀਮਾ, ਮਨਜੀਤ ਪੁਲਾਹੀ, ਦਰਸ਼ ਢਿਲੋਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

- ਜਗਜੀਤ ਨੌਸ਼ਹਿਰਵੀ 510-676-1565

ਧਰਤੀ ਦਾ ਪੰਧ ਛੱਡ ਐਲ-1 ਵੱਲ ਵਧਿਆ 'ਆਦਿਤਿਆ', ਕਰੂਜ਼ ਪੜਾਅ ਦੀ ਹੋਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਬੈਂਗਲੁਰੂ- ਸੂਰਜ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੂਰਜ ਮਿਸ਼ਨ 'ਆਦਿਤਿਆ ਐਲ 1' ਧਰਤੀ ਦਾ ਪੰਧ ਛੱਡ ਕੇ ਐਲ-1 ਵੱਲ ਵਧ ਚੱਲਿਆ ਹੈ। ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਰਾਤ ਦੇ ਵਜੇ ਟਰਾਂਸ-ਲੈਂਗ੍ਰੇਜ਼ੀਅਨ ਪੁਆਇੰਟ ਇੰਸਰਸ਼ਨ (ਟੀਐਲ1 ਆਈ) ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਕਰ ਕੇ 'ਆਦਿਤਿਆ' ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦੇ ਗੁਰੂਤਾਕਰਸ਼ਣ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਰੂਜ਼ ਪੜਾਅ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਕਰੂਜ਼ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਆਦਿਤਿਆ' ਐਲ 1 ਕੋਲ ਪਹੁੰਚੇਗਾ। ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਾੜ ਖੋਜ ਸੰਸਥਾ (ਇਸਰੋ) ਨੇ ਐਕਸ 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ, 'ਐਲ 1 ਪੁਆਇੰਟ ਵੱਲ! ਟੀਐਲ1 ਆਈ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 'ਆਦਿਤਿਆ' ਹੁਣ ਉਸ ਰਾਹ 'ਤੇ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਸੂਰਜ-ਧਰਤੀ ਦਰਮਿਆਨ ਕੇਐਲ 1 ਪੁਆਇੰਟ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ। 110 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਕਰੂਜ਼ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਐਲ 1 ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਪੰਧ 'ਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜਵੀਂ ਵਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸਰੋ ਨੇ ਕਿਸੇ ਪੁਲਾੜ ਵਾਹਨ ਜਾਂ ਅਬਜ਼ਰਵੇਟਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਖਗੋਲੀ ਪਿੰਡ ਜਾਂ ਪੁਲਾੜ ਵੱਲ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸਰੋ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁਲਾੜ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਤਿੰਨ

ਵਾਰ ਚੰਦਰਮਾ ਅਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਮੰਗਲ ਵੱਲ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੀਐਸਐਲਵੀ-ਸੀ 57 ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਹਰੀਕੋਟਾ ਦੇ ਸਤੀਸ਼ ਧਵਨ ਪੁਲਾੜ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ 2 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ 'ਆਦਿਤਿਆ' ਨਾਲ ਉਡਾਣ ਭਰੀ ਸੀ। ਪੀਐਸਐਲਵੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ 235 ਯ 19,500 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਪੰਧ 'ਚ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਾਰ ਵਾਰ 3, 5, 10 ਤੇ 15 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਪੰਧ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਰਤੀ ਤੋਂ 15 ਲੱਖ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਐਲ 1 ਪੁਲਾੜ 'ਚ ਸਥਿਤ ਉਹ ਸਥਾਨ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਧਰਤੀ ਦਾ ਗੁਰੂਤਾਕਰਸ਼ਣ ਬਲ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਐਲ-1 ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਪੰਧ 'ਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਨਾਲ ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸੂਰਜ ਮਿਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਇਸਰੋ ਅਬਜ਼ਰਵੇਟਰੀ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹੈ। 'ਆਦਿਤਿਆ' ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਐਲ-1 ਨਾਲ ਹੀ ਸੂਰਜ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ 'ਚ ਸੱਤ ਪੈਲੋਡ ਹਨ। ਇਹ ਪੈਲੋਡ ਫੋਟੋਸਫੇਅਰ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮੰਡਲ), ਕ੍ਰੋਮੋਸਫੇਅਰ (ਕੋਰੋਨਾ ਅਤੇ ਫੋਟੋਸਫੇਅਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਪਰਤ) ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਬਾਹਰੀ ਪਰਤ (ਕੋਰੋਨਾ) ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਗੇ। ਐਲ-1 ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਕਰਦਿਆਂ ਚਾਰ ਪੈਲੋਡ ਸਿੱਧੇ ਸੂਰਜ ਵੱਲ ਹੋਣਗੇ। ਬਾਕੀ ਤਿੰਨ ਪੈਲੋਡ ਐਲ-1 'ਤੇ ਹੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਗੇ।

ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ ਸਰੀ ਓਪਨ 2023

ਜੇਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਟੈਨਿਸ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਲੋਂ ਉਲੀਕੇ ਕਿਸੇ ਸਾਰਥਕ ਕਦਮ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਯਕੀਨ ਨਿਊਟਨ ਟੈਨਿਸ ਕਲੱਬ, ਸਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜੁਬਾਨ ਤੇ ਆਵੇਗਾ। ਨਿਊਟਨ ਟੈਨਿਸ ਕਲੱਬ, ਸਰੀ ਉੱਥੇ ਤਾਂ 2015 ਤੋਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੈ ਪਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ 2019 ਵਿੱਚ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਤੇ ਹੁਣ ਦੂਜੇ ਸਰੀ ਓਪਨ 2023 ਦਾ ਸਫਲ ਅਯੋਜਨ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਕਰ ਲਿਆ। ਮੈਂ ਇਸੇ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੀ, ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਵੱਲ ਹੀ ਵੇਖਦੀ ਹਾਂ।

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਟੈਨਿਸ ਖਿਡਾਰਨ ਸਟੈਫੀ ਗ੍ਰਾਫ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਨ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਊਟਨ ਕਲੱਬ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਤਨ-ਮਨ-ਧਨ ਨਾਲ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੱਸ ਦੇਵਾਂ ਕਿ ਨਿਊਟਨ ਟੈਨਿਸ ਕਲੱਬ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਲੋਂ ਲੀਕ ਤੋਂ ਹੋਣ ਕੇ ਟੈਨਿਸ ਖੇਡ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦਾ ਇਕ ਵਿਲੱਖਣ ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਜਿਆਦਾਤਰ ਮਨਭਾਉਂਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਹਾਕੀ, ਕਬੱਡੀ, ਫੁੱਟਬਾਲ ਜਾਂ ਕ੍ਰਿਕਟ ਹੀ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਹੀ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਿਊਟਨ-ਸਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਆਪਸੀ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਨਿਊਟਨ ਟੈਨਿਸ ਕਲੱਬ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰ ਕੇ ਵੱਡਾ ਉਦਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਟੈਨਿਸ ਵਰਗੀ ਵੱਕਾਰੀ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਮੂਲ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖੇਡਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਨਿਊਟਨ ਟੈਨਿਸ ਕਲੱਬ ਹੋਰ ਭਾਈਵਾਲ ਕਲੱਬਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਟੈਨਿਸ ਖੇਡ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਇਸ ਹੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਸਨਸ਼ਾਈਨ ਕਲੱਬ ਡੇਲਟਾ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਿਊਟਨ ਕਲੱਬ, ਟੈਨਿਸ ਬੀ.ਸੀ ਤੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਾਂਹ ਨਿਊਟਨ ਕਲੱਬ ਨੂੰ ਟੈਨਿਸ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਦਾ ਵੀ ਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਇਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ 150 ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਨਿਊਟਨ, ਇੱਕ ਗੈਰ ਮੁਨਾਫਾ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਟੈਨਿਸ ਖੇਡ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਹੈ। ਕਲੱਬ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਯੋਗ ਅਤੇ ਨਰੋਈ ਸੇਧ ਦੇਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਨਿਊਟਨ ਟੈਨਿਸ ਕਲੱਬ, ਟੈਨਿਸ ਖੇਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕੈਂਪ, ਟੈਨਿਸ ਲੀਗ ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਡਬਲਜ਼ ਟੈਨਿਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਰਗੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਦਰਜ

ਕਰਵਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਹੀ ਲੜੀ ਅਧੀਨ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ ਟੈਨਿਸ ਬੀ. ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦੂਜਾ 'ਸਰੀ ਓਪਨ ਟੈਨਿਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ 2023 ਮਿਤੀ 4 ਤੋਂ ਅਗਸਤ ਤੋਂ 13 ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਨਿਊਟਨ ਟੈਨਿਸ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ-ਪੂਰਵਕ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟੈਨਿਸ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰ ਜਿਵੇਂ 2.5, 3.0, 3.5, 4.0, 4.5 ਅਤੇ ਓਪਨ ਵਰਗ ਅਧੀਨ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ 526 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸਾਲ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕੁਲ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਚੌਥਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਇਹ ਗਿਣਤੀ 340 ਹੀ ਸੀ। ਇਨਾਮਾਂ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਵੀ ਇਸ ਵਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਦੁੱਗਣੀ ਭਾਵ ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਡਾਲਰ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਰੀ ਓਪਨ ਦਾ ਸਫਲ ਅਯੋਜਨ ਕਰਨ ਲਈ 520 ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਲਈ 20 ਟੈਨਿਸ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਨਸ਼ਾਈਨ ਕਲੱਬ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਕੋਰਟ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਸਨ। ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫਜਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਭਰਪੂਰ ਸਾਥ ਮਿਲਿਆ। ਸਰੀ-ਨਿਊਟਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਸਪਾਂਸਰਜ਼, ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਕੱਪ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਆਪਣਾ ਵੱਡਮੁੱਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਇਸ ਵਾਰ ਟੈਨਿਸ ਬੀ.ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਸਰੀ ਵਲੋਂ ਨਿਊਟਨ ਕਲੱਬ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਫੰਡ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰੀ ਸਿਟੀ ਮੇਅਰ ਬ੍ਰੈਂਡਾ ਲੋਕ ਨੇ ਫਾਈਨਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਕਲੱਬ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜੈਤੂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਤਕਸੀਮ ਵੀ ਕੀਤੇ। ਨਿਊਟਨ ਕਲੱਬ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਗੈਰੀ ਡੇਗਲੋ ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦਾ ਸਫਲ ਅਯੋਜਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੇ ਡਰਾਅ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੋਫੀਆ ਪਾਈਲੀਪੋਵੋ, ਜੈ ਵਿਲਾਨੁਏਵਾ ਅਤੇ ਪਵਨ ਬ੍ਰੈਚ ਨੇ ਬਾਖੂਬੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਈ। ਰਾਜਦੀਪ ਝੱਲੀ ਅਤੇ ਅਮਰਜੀਤ ਸੰਧੂ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਅਗਵਾਈ ਵੀ ਸਰੀ ਓਪਨ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ ਅਪਰੈਨੈਂਸਜ਼ ਗੁਰਮੁੱਖ ਝੂਟੀ

ਦੇ ਅਣਥੱਕ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਨਿਊਟਨ ਟੈਨਿਸ ਕਲੱਬ ਨਿੱਤ ਨਵੀਆਂ ਮੰਜਿਲਾਂ ਸਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੀ ਓਪਨ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕੋਚਿੰਗ (ਯੰਗ ਏਸਸ) ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਪਵਨਦੀਪ ਸਾਹਨੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਹੇਠਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੋਚ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬੀ.ਸੀ ਟੈਨਿਸ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਸਬੰਧਿਤ ਕੋਚ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਿਊਟਨ ਟੈਨਿਸ ਹਫਤੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਦਿਨ ਨੌਜਵਾਨ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੋਚਿੰਗ ਕਲਾਸਾਂ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਹੋਏ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਿੰਗਲਜ਼ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਰਿਆਨ ਡੂ ਟੋਇਟ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਜੈਤੂ ਬਣੇ ਅਤੇ ਫਾਈਨਲਿਸਟ ਰਹੇ 'ਹੈਨਰੀ ਰੇਨ' ਮਹਿਲਾ ਸਿੰਗਲਜ਼ ਓਪਨ ਚੈਂਪੀਅਨ ਬਣਨ ਦਾ ਮਾਣ 'ਅਨਾ ਮਾਰੀਆ' ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਇਆ, ਅਨਾ ਮਾਰੀਆ ਨੇ ਫਾਈਨਲ ਵਿੱਚ 'ਹਾਨਾ ਚੋ' ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਸਰੀ ਕੱਪ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਕੀਤਾ। ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਓਪਨ ਡਬਲਜ਼ ਵਿੱਚ 'ਰਿਆਨ ਡੂ ਟੋਇਟ' ਅਤੇ 'ਅਵੀ ਸੁਗਰ' ਜੇਤੂ ਰਹੇ ਜਦ ਕਿ ਫਾਈਨਲਿਸਟ ਰਹੇ ਬੈਨ ਕਿਰਸ਼ ਅਤੇ ਪਾਲ ਰੈਚਫੋਰਡ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮਹਿਲਾ ਓਪਨ ਡਬਲਜ਼ ਵਿੱਚ ਜੂਲੀਅਟ ਜੀਆ ਵੇਨ ਝਾਂਗ ਅਤੇ ਵੈਂਡੀ ਕਿਊ ਵੇਨ ਝਾਂਗ ਨੇ ਹਾਨਾ ਚੋ ਅਤੇ ਰੇਨਾਟਾ ਗਾਬੁਜ਼ਯਾਨ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਸਰੀ ਓਪਨ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਿਕਸਡ ਓਪਨ ਡਬਲਜ਼ ਵਿੱਚ ਮਨਦੀਪ ਯਾਦਵ ਅਤੇ 'ਵੈਂਡੀ ਕਿਊ ਵੇਨ ਝਾਂਗ' ਜੈਤੂ ਅਤੇ 'ਸੇਬੇਸਟਿਅਨ ਡੀ' ਅਤੇ 'ਰੇਬੇਕਾ ਜੌਜੀ' ਉਪਜੈਤੂ ਰਹੇ।

ਪੰਜਾਬੀ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਵੀ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਹੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਸਰੀ ਓਪਨ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅਤੱਟ ਵਰਤਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦਸਮੇਸ਼ ਦਰਬਾਰ ਸਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਿਯੋਗ ਸੀ। ਕੰਨਵਲ ਸ਼ੋਕਰ ਜੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਧ-ਚੜ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਇਹ ਇਕ ਨਵਾਂ ਤਜਰਬਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਊਟਨ ਟੈਨਿਸ ਕਲੱਬ ਨੇ ਅੰਡਰ-14 ਅਤੇ ਅੰਡਰ-16 ਦੇ ਟੈਨਿਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦਾ ਜੁਲਾਈ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਅਯੋਜਨ ਕੀਤਾ। 'ਸਰੀ ਪ੍ਰੋਵਿੰਜ਼ ਨਾਲ ਲੀਗ' ਦੀ ਵੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਪਿਛਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਊਟਨ ਦੁਆਰਾ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹੁਣ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਨਿਊਟਨ ਕਲੱਬ 'ਟਰੂ ਸਟਾਰ' ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਅੰਡਰ-12 ਅਤੇ ਅੰਡਰ-14 ਦੀ ਵੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ

ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਥੋਂ ਹੀ ਸਾਰਾ ਕੁੱਝ ਸਰੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪੰਧੋਰ ਅਤੇ ਰਾਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਝੱਲੀ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਸੁਪਨੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਉਂਦੇ ਪੰਜ- ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਪੰਜਾਬੀ ਖਿਡਾਰੀ ਕਿਸੇ ਗਰੇਡ ਸਲੇਮ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇਸ਼ ਵੱਲੋਂ ਖੇਡਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆਏ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਕਲੱਬ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲੀ ਉਪਰ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪੰਧੋਰ, ਰਾਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਝੱਲੀ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਡੇਗਲੋ, ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਝੂਟੀ ਅਤੇ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਦੇ ਨਾਮ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਗੁਰਿੰਦਰ ਡੇਗਲੋ ਜੋ ਆਪ ਫੀਲਡ ਹਾਕੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਖਿਡਾਰੀ ਰਹੇ ਹਨ, ਹੁਣ ਉਹ ਨਿਊਟਨ ਕਲੱਬ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਟੈਕਨੀਕਲ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਲੱਬ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵੱਡਮੁਲੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਿਊਟਨ ਕਲੱਬ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਕਲੱਬ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ newtonteninsclub.ca ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਉਪਰ ਫੋਲੋ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟੈਨਿਸ ਇੱਕ ਮਹਿੰਗੀ ਖੇਡ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਨਿਊਟਨ ਕਲੱਬ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ, ਖੇਡ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਥੇ ਹੀ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲਦਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਇਸ ਪੇਸ਼ੇਵਾਰ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੀਆਂ ਮੰਜਿਲਾਂ ਸਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਰਹੂਮ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਮਰੀਕੀ ਟੈਨਿਸ ਖਿਡਾਰੀ ਆਰਥਰ ਐਸ਼ ਦਾ ਇਹ ਕਥਨ ਨਿਊਟਨ ਟੈਨਿਸ ਕਲੱਬ, ਸਰੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਢੁੱਕਵਾਂ ਬੈਨਦਾ ਹੈ ਕਿ: 'ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਹੋ ਉੱਥੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ। ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।

ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਰੋ' ਉਮੀਦ ਇਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਊਟਨ ਕਲੱਬ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਣਥੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਨਾ ਇਕ ਦਿਨ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਬੂਰ ਜ਼ਰੂਰ ਪਾਵੇਗਾ... ਆਮੀਨ!

ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਣੇਸ਼ਪੁਰ ਵਟਸਐਪ: 94655-76022

ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਵਲੋਂ ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ਧਰਨੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, (ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ)- ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਜ਼ਮੀਨ, ਪਲਾਟ, ਲਾਲ ਲਕੀਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਦੇਣ, ਪੱਕਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਤੇ ਦਿਹਾੜੀ ਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ, ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਬਰ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿੱਚ 9 ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਅੰਦਰ 6 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ 10 ਤਹਿਸੀਲ ਕੇਂਦਰਾਂ ਉੱਪਰ ਧਰਨੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਕਰਕੇ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤਰਸੇਮ ਪੀਟਰ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰਸੂਲਪੁਰ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰੈੱਸ ਸਕੱਤਰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਖੁੱਗਸੇਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਵਿਸਾਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਅਤੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਬ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕੇ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਦਲਿਤਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਸੜਕਾਂ ਉੱਪਰ ਆਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਧਰਨੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਯਾਦ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਚੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਖਵੇਂ ਤੀਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕ ਘੱਟ ਰੇਟ 'ਤੇ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਪਿੰਡ ਖੋਖਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰਾਜਕੋਟ, ਮਠੌਰ ਬਲਾਕ ਨਾਭਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਸਮੇਤ ਰਾਜ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਡੰਮੀ ਬੋਲੀਆਂ ਦੀ ਸਮਾਂਬੱਧ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾ ਕੇ ਡੰਮੀ ਬੋਲੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸਕੈਂਡਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਐੱਸ ਸੀ, ਐੱਸ ਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਪਰਚੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ

ਜਾਣ ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਸਲ ਹੱਕਦਾਰ ਦਲਿਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਲਾਲ ਲਕੀਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰੀਆਂ

ਕਰਕੇ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਹੱਕ ਪੰਚਾਇਤੀ ਵੋਟਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ, ਰਾਜ ਭਰ ਵਿੱਚ ਲੋੜਵੰਦ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਪਲਾਟ ਦੇਣ ਲਈ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਅਜਲਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਤਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਲਾਟ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਰਹਿੰਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਅਜਲਾਸ ਕਰਕੇ ਮਤੇ ਪਾਸ ਕਰਨੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪਲਾਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ, ਵੇਰ ਸੁੱਟਣ ਲਈ ਪਲਾਟ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀਆਂ, ਪੰਚਾਇਤੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਉੱਪਰ ਕਾਬਜ਼ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ, ਕੱਚੇ ਘਰਾਂ ਤੇ ਗਾਡਰ ਵੱਲਿਆਂ ਵਾਲੇ ਖਸਤਾ ਹਾਲਤ ਘਰ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਲਈ 5-5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਮਗਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 100 ਦਿਨ ਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ

ਤੇ ਬਾਕੀ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਕੰਮ ਦੇਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਵੇ। ਮਨਚੇਗਾ ਹੇਠ ਦਿਹਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਰਾਫੇਰੀ

ਦੀ ਸਮਾਂਬੱਧ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੇ ਬਕਾਏ ਫੇਰੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਮਗਨਰੇਗਾ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਸੋਸ਼ਲ ਆਡਿਟ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਕੇ ਘਪਲੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ 52 ਫੁੱਟੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸਾਲ ਭਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਪੱਕਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਅੱਤ ਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਦਿਹਾੜੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ 1000 ਰੁਪਏ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਸਿਰ ਸਹਿਕਾਰੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸਮੁੱਚੇ ਕਰਜ਼ੇ ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਕੋ-ਆਪ-ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਗਾਮੀ ਮੌਕੇ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਜ਼ ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਬਦਲਵੇਂ ਕਰਜ਼ੇ

ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਸਮ-ਜਿਕ ਜ਼ਬਰ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਇੱਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਬੋਤਾਂ ਸਮੇਤ ਪਿੰਡ ਮਠੌਰ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ 17 ਦਲਿਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹੱਕ ਅਸਲ ਹੱਕਦਾਰ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ, ਉਪਰੰਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੰਗਾਂ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਦੂਰ ਡੇਢ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੂੰਹ ਚੋਂ ਦਲਿਤ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਸ਼ਬਦ ਤੱਕ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਖੁਦ ਅਤੇ ਆਪ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਬ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਕੇ ਦਲਿਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਹੱਕ ਮੰਗਦੇ ਦਲਿਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਠੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਦਬਾ ਕੇ ਝੂਠੇ ਪੁਲਿਸ ਕੇਸ ਪਾ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦੀ ਉਘੜਵੀਂ ਉਦਾਹਰਨ ਪਿੰਡ ਮਠੌਰ ਬਲਾਕ ਨਾਭਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਦਲਿਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਉੱਪਰ ਜ਼ਬਰ ਕਰਕੇ ਇਰਾਦਾ ਕਤਲ ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਗੀਨ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 17 ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਡੱਕਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਰਾਖਵੇਂ ਤੀਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹੱਕ ਖੋਹਣ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਯਤਨਾਂ ਤੋਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 'ਚ 9 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਬਸਪਾ ਕਰੇਗੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਚਾਓ ਮਹਾਰੈਲੀ - ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗੜੀ

ਬਸਪਾ ਨੇ ਦਸ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਦੋ-ਦੋ ਇੰਚਾਰਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ

ਫਗਵਾੜਾ (ਬੀ.ਕੇ.ਰੱਤੂ)— ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ 10 ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਦੋ-ਦੋ ਇੰਚਾਰਜ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਬਸਪਾ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗੜੀ ਨੇ ਅੱਜ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੂਬਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ, ਸੂਬਾ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਇੰਚਾਰਜ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਪੱਧਰੀ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਿਰ ਹੋਏ। ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸੂਬਾ ਇੰਚਾਰਜ ਵਿਧਾਇਕ ਡਾ ਨਛੱਤਰ ਪਾਲ ਹਾਜ਼ਿਰ ਰਹੇ। ਲਗਭਗ ਪੰਜ ਘੰਟੇ ਚੱਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸੰਗਠਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ 10 ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਨਿਯੁਕਤ

ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸ਼੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਵਿਧਾਇਕ ਡਾ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜਾ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਨਹੋਤੀਆਂ ਹੋਣਗੇ। ਜਲੰਧਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਮੇਲ ਚੰਬਰ ਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਲਾਲ ਸੈਲਾ ਤੇ ਚੌਧਰੀ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਹੋਣਗੇ। ਖੱਬੂਰ ਸਾਹਿਬ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸ਼੍ਰੀ ਤਰਸੇਮ ਬਾਪਰ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਹੋਣਗੇ। ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸ਼੍ਰੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਰੋਆ ਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੀਰਾ ਹੋਣਗੇ। ਫਰੀਦਕੋਟ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਤ ਰਾਮ ਮੱਲੀਆਂ ਹੋਣਗੇ।

ਪਤਾ 9 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ ਗੜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 9 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰੀਨਿਰਵਾਣ ਮੌਕੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਚਾਓ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮਹਾਰੈਲੀ ਹੋਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜੇਗੀ। ਵਿਧਾਇਕ ਡਾ ਨਛੱਤਰ ਪਾਲ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਭਾਜਪਾ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਦਾਂ ਗੁੰਦ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਕਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਦੋਆਬੇ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਆਸੀਆਨ ਮੁਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੱਖਣੀ ਚੀਨ ਸਾਗਰ ਨੇੜੇ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਅਭਿਆਸ

ਜਕਾਰਤਾ (ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ) ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ਿਆਈ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਵਿਵਾਦਤ ਦੱਖਣੀ ਚੀਨ ਸਾਗਰ ਨੇੜੇ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੰਯੁਕਤ ਅਭਿਆਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਭਿਆਸ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਈ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਚੀਨ ਦਾ ਦਬਦਬਾ ਵਧਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆਈ ਫੌਜ ਦੇ ਮੁਖੀ ਐਡਮ. ਯੂਡੋ ਮਾਰਗੋਨੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰੀ

ਗਸ਼ਤ ਮੁਹਿੰਮ, ਤਲਾਸ਼ੀ ਤੇ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਦੇ ਨਵਨਾ ਜਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਇਸ ਪੰਜ ਰੋਜ਼ਾ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਆਸੀਆਨ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਫੌਜੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ। ਆਸੀਆਨ ਮੁਲਕ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਚੀਨ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਮੁੰਦਰੀ ਅਭਿਆਸਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਆਸੀਆਨ ਦੇਸ਼ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਬਹੁਤੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਚੀਨ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਬਾਟਮ ਟਾਪੂ 'ਤੇ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਆਸੀਆਨ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਸਮਾਗਮ ਮਗਰੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮਾਰਗੋਨੋ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ।’’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਸੀਆਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਹਰ ਸਾਲ ਫੌਜੀ ਅਭਿਆਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਕੈਨੇਡਾ ਛੱਡਣ ਦੀ ਧਮਕੀ

ਟੋਰਾਂਟੋ— ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਕਤਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚਾਲੇ ਟਕਰਾਅ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਾਜ਼ਾ ਖ਼ਬਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਪੱਖੀ ਸਿੱਖਸ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਛੱਡਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਪੱਖੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ 2019 'ਚ ਸਿੱਖਸ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ (SFJ) 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਐਲਾਨਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚਾਲੇ ਵਿਵਾਦ ਉਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਸੰਸਦ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਜੂਨ 'ਚ ਨਿੱਝਰ ਦੇ ਕਤਲ ਪਿੱਛੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਡਿਪਲੋਮੈਟ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਰਤ ਨੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਡਿਪਲੋਮੈਟ ਨੂੰ 5 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਿੱਲੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ-ਹਿੰਦੂ ਕੈਨੇਡਾ ਛੱਡੋ

ਸਿੱਖਸ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਗੁਰਪਤਵੰਤ ਪੰਨੂ ਨੇ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਜਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਇਹ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਵੀਡੀਓ 'ਚ ਪੰਨੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, 'ਭਾਰਤ-ਹਿੰਦੂ ਕੈਨੇਡਾ ਛੱਡੋ, ਇੰਡੀਆ ਜਾਓ। ਤੁਸੀਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਸਗੋਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਪੱਖੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਦਾ ਵੀ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਗੁਰਪਤਵੰਤ ਪੰਨੂ ਦੀ ਇਹ ਵੀਡੀਓ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਾਇਰਲ ਹੋਈ ਹੈ। ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਗੁਰਪਤਵੰਤ ਪੰਨੂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ 'ਚ ਅੱਤਵਾਦੀ

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਹਿੰਦੂਜ਼ ਫਾਰ ਹਾਰਮੋਨੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਵਿਜੇ ਜੈਨ ਨੇ ਪੰਨੂ ਦੀ ਧਮਕੀ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ। ਕਿਹਾ- 'ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਹਰ ਪਾਸੇ ਪੂਰੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਹਿੰਦੂਫੋਬੀਆ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜੈਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿੱਝਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਬਿਤ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਟਰੂਡੋ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ 1985 ਵਾਂਗ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

9 ਅਕਤੂਬਰ 2023, ਚਲੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਚਾਓ ਮਹਾਂਪੰਚਾਇਤ
ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰੀਨਿਰਵਾਣ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਾਨਯੋਗ *ਸ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗੜੀ* ਜੀ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਲਕਿਆਂ ਦੇ ਤੁਫਾਨੀ ਦੌਰੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਜਲੰਧਰ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਹਲਕਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਹਿ ਹੋਏ ਹਨ;

22 ਸਤੰਬਰ, 2023, ਦਿਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ
ਸਮਾਂ ਦੁਪਹਿਰ 1.00 ਵਜੇ ਹਲਕਾ ਆਦਮਪੁਰ
ਸਮਾਂ ਸ਼ਾਮ 4.00 ਵਜੇ ਹਲਕਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ (ਲਾਂਬੜਾ ਪਾਸਾ)
ਸਮਾਂ ਸ਼ਾਮ 6.00 ਵਜੇ ਜਲੰਧਰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਚਾਰੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ

ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਆਗੂ ਸਹਿਬਾਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੈਕਟਰ ਪ੍ਰਧਾਨ/ਸਕੱਤਰ ਤੱਕ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਉਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ।
ਸਬੰਧਤ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸੂਬਾ ਅਤੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਜੀ।
ਸੈਕਟਰ ਪਧਰ ਤੱਕ ਦੇ ਆਗੂ ਸਹਿਬਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨੇਹੇ ਲਗਾ ਕੇ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਵੱਡੇ ਪਧਰ ਤੇ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਜਸਵੰਤ ਰਾਏ
ਸੂਬਾ, ਦਫਤਰ ਸਕੱਤਰ, ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ, ਪੰਜਾਬ।

ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਕਾਰਨ ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 40 ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਗਿਆ ਸਕੂਲ ਬੱਸ ਚਾਲਕ

ਅਮਰਾਵਤੀ— ਬੱਸ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 40 ਸਕੂਲੀ ਬੱਚੇ ਵਾਲ-ਵਾਲ ਬਚਾਅ ਲਏ। ਨਿੱਜੀ ਸਕੂਲ ਬੱਸ ਦਾ ਚਾਲਕ 53 ਸਾਲਾ ਗੁੱਗਲਾ ਏ-ਦੁਕੋਂਦਾਲੂ ਅੱਜ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਪਟਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈ ਗਿਆ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਕੋਈ ਦੁਰਘਟਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੱਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਡਰਾਈਵਰ ਸਕੂਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

“ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ”
ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਅਖਬਾਰ

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ-ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
ਤਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ “ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ” ਵਿੱਚ ਲਗਵਾਓ।

ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ

ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਲੇਖ 14 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਖਬਰ ਐਤਵਾਰ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਲੇਖ ਸਿਰਫ ਅਣਛਪੀ ਹੀ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ। ਖਬਰਾਂ, ਲੇਖ ਜਾਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨੀਆਂ ਸੰਪਾਦਕੀ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ, ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਸਾਫ-ਸਾਫ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖ ਕੇ ਜਾਂ ਟਾਈਪ ਕਰਕੇ ਸਿਰਫ ਈ-ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਹਰੇਕ ਹਫਤੇ ਐਤਵਾਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਭੇਜ ਦੇਣ।

E-mail : deshdoaba@yahoo.com
(ਸੰਪਰਕ) 1-916-947-8920, (ਫੈਕਸ) 1-916-238-1393
www.deshdoaba.com www.ambedkartimes.com

ਸੰਪਾਦਕੀ ਮੰਡਲ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਚਨਾ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ। ਮੈਟਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ-ਘਾਟਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਦਾਰ 'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ' ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਛਪੀ ਹਰ ਲਿਖਤ ਜਾਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਸਬੰਧੀ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਦਾਤਾ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ/ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਜਾਂ ਖਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਨਾਂ, ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਐਡਰੈਸ ਤੇ ਤਸਵੀਰ ਭੇਜਿਆ ਕਰਨ। ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਲੇਖ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਾਵਾਂਗੇ। ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ/ ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਨਰੇਰੀ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤ ਬਦਲੇ ਕੋਈ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਇੰਡੋ-ਅਮੈਰਿਕਨ ਕਲਚਰਲ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਆਫ ਅਮੈਰਿਕਾ ਵੱਲੋਂ 2 ਸਤੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਵਿਖੇ 'ਮੇਲਾ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ' ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਮੈਰਿਕਨ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜਨ ਗਰੁੱਪ, ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਵੇਰਵਾ- ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ

13ਵੀਂ ਕੌਮੀ ਯੋਗਾ ਮੀਟ ਜਵਾਹਰ ਨਵੋਦਿਆ ਵਿਦਿਆਲਿਆ ਫਲਾਹੀ ਵਿਚ ਹੋਈ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਿਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਧੀਨ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਰਹੇ 649 ਜਵਾਹਰ ਨਵੋਦਿਆ ਵਿਦਿਆਲਿਆਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਆਏ 335 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ 13ਵੀਂ ਕੌਮੀ ਯੋਗਾ ਮੀਟ 10 ਸਤੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਜਵਾਹਰ ਨਵੋਦਿਆ ਵਿਦਿਆਲਿਆ ਫਲਾਹੀ ਜਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਕੌਮਲ ਮਿੱਤਲ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਸਨ। ਜੇ ਐਨ ਵੀ ਫਲਾਹੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸਵਾਗਤੀ ਗੀਤ ਗਾ ਕੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਸੰਤੋਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ, ਟੀਮ ਮੈਨਜ਼ਰਾਂ, ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਮੀਟ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਆਏ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਯੋਗਾ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ।

ਯੋਗਦਾਨ ਕੀਤਾ। ਭੋਪਾਲ ਰੀਜਨ ਨੇ ਜਿੱਤੀ ਓਵਰ ਆਲ ਟਰਾਫੀ ਪਟਨਾ ਰੀਜਨ ਰਿਹਾ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ 13ਵੀਂ ਐਨ ਵੀ ਐਸ ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੋਗਾ ਮੀਟ 12 ਸਤੰਬਰ 2023 ਸੰਪੰਨ ਹੋ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ੰਕਰ ਜਿੱਧਾ, ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਬਤੌਰ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ, ਐਸ ਕੇ ਬੋਮਰਾ ਸੋਨਾਲੀਕਾ ਟਰੈਕਟਰਜ਼ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਮੇਅਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਛਿੰਦਾ, ਡਿਪਟੀ ਮੇਅਰ ਪਰਵੀਨ ਸੈਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਸਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕਲਾਤਮਿਕ, ਤਾਲਬੱਧ ਅਤੇ ਗਰੁੱਪ ਯੋਗਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗ ਆਸਣ ਕੀਤੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ। ਜੇ ਐਨ ਵੀ ਲੋਗੋਵਾਲ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸਵਾਗਤੀ ਗੀਤ ਗਾਇਆ, ਜੇ ਐਨ ਵੀ ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਭੰਗੜਾ ਅਤੇ ਜੇ ਐਨ ਵੀ ਹਮੀਰਪੁਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਨਾਟੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਮੈਨੇਜਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਓਵਰਆਲ ਟਰਾਫੀ ਭੋਪਾਲ ਰੀਜਨ ਨੇ ਜਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪਟਨਾ ਰੀਜਨ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਿਹਾ।

ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 14 ਸਾਲ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਭੋਪਾਲ ਰੀਜਨ ਪਹਿਲੇ, ਲਖਨਊ ਰੀਜਨ ਦੂਜੇ, 17 ਸਾਲ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਭੋਪਾਲ ਰੀਜਨ ਪਹਿਲੇ, ਪਟਨਾ ਰੀਜਨ ਦੂਜੇ ਅਤੇ 19 ਸਾਲ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਪਟਨਾ ਰੀਜਨ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਭੋਪਾਲ ਰੀਜਨ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਹੇ।

ਲੜਕਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 14 ਸਾਲ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਲਖਨਊ ਰੀਜਨ ਨੇ ਪਹਿਲਾ, ਪਟਨਾ ਰੀਜਨ ਨੇ ਦੂਜਾ, 17 ਸਾਲ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਭੋਪਾਲ ਰੀਜਨ ਨੇ ਪਹਿਲਾ, ਪਟਨਾ ਰੀਜਨ ਦੂਜੇ ਅਤੇ 19 ਸਾਲ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਭੋਪਾਲ ਰੀਜਨ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਪਟਨਾ ਰੀਜਨ ਨੇ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ੰਕਰ ਜਿੱਧਾ ਨੇ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਵੰਡੇ।

ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਰੰਗ ਹਨ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚੋਂ ਆਏ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੁਮਿਤੀ ਰੰਜੂ ਦੁੱਗਲ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਇਸ ਮੀਟ ਦੌਰਾਨ ਨਵੋਦਿਆ ਵਿਦਿਆਲਿਆ ਸਮਿਤੀ ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੰਤੋਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਨੀਤਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਆਰ. ਕੇ ਵਰਮਾ, ਡੀ ਡੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਵਾਹਰ ਨਵੋਦਿਆ ਵਿਦਿਆਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਸ. ਡੀ. ਸ਼ਰਮਾ, ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨਿਸ਼ੀ ਗੋਇਲ, ਸੁਨੀਤਾ, ਦਿਨੇਸ਼ ਸਰਸਵਤ, ਭਾਰਤ ਭੂਸ਼ਨ ਵਰਮਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀ ਜੇ ਪੀ, ਡਾਕਟਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ

ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਡਾ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਪੀ ਏ ਮਨੀਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਇੰਜ: ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੀਪਕ ਐਸ ਡੀ ਓ, ਇੰਜ: ਓਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਡੀਸ਼ਨਲ ਐਸ ਡੀ ਓ, ਚਰਨਜੀਤ ਜੇ. ਈ, ਟੀਮਾਂ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਨਰੰਜਣ ਦਲਾਈ (ਭੋਪਾਲ ਰੀਜਨ), ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਦੂਬੇ (ਪਟਨਾ ਰੀਜਨ), ਸੁਨੀਲ (ਪੁਣੇ ਰੀਜਨ), ਐਸ. ਕੇ ਤਿਵਾੜੀ (ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰੀਜਨ), ਰਤੀਸ਼ (ਸ਼ਿਲੋਂਗ ਰੀਜਨ), ਯੋਗੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮੌਰੀਆ (ਲਖਨਊ ਰੀਜਨ), ਗਜੇ ਸਿੰਘ (ਜੈਪੁਰ ਰੀਜਨ), ਪਾਂਡੂ ਰੰਗਾਰਾਓ (ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਰੀਜਨ), ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਆਪਕ ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਅਤੇ ਨਵੋਦਿਆ ਫਲਾਹੀ ਦੇ ਸਟਾਫ ਮੈਂਬਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿਆੜਾ, ਰਕੇਸ਼ ਸੋਨੀ, ਸੋਨਿਕਾ ਵਸਿਸ਼ਟ, ਚੰਚਲ ਸਿੰਘ, ਦੀਪਿਕਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਮਮਤਾ ਦੇਵੀ, ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼ਿਲਪਾ ਰਾਣੀ, ਓਵੈਸ ਅਹਿਮਦ ਰਾਜਾ, ਐਸ ਏ ਲੋਨ, ਭਾਰਤ ਜਸਰੋਟੀਆ, ਮੀਡੀਆ ਇੰਚਾਰਜ ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਬਾਂਸਲ, ਮੁਹੰਮਦ ਜਕੀ, ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ ਯਾਦਵ, ਸੁਮੇਧਾ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਬੀ ਐਸ ਚੌਹਾਨ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਗਣੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਗੀਤਿਕਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ, ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ, ਹਰਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਲਲਿਤਾ ਗੌਤਮ, ਅਰੁਣਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਧਰੁਵ ਚੌਹਾਨ, ਅੰਕਿਤਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਟਿੱਕਾ ਰਾਮ, ਅੰਕੁਰ, ਕਮਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਪੁਨੀਤ ਕੁਮਾਰ ਚੰਦਾ, ਜਗਦੇਵ ਕੁਮਾਰ, ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਲਾਭ ਸਿੰਘ, ਸਤੰਪਾਲ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਨੂ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਰਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਨਵੀਨ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਰਵੀ ਕੁਮਾਰ, ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ, ਮਨਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਅਮਨ ਕੁਮਾਰ, ਲੋਬਸ ਕੁਮਾਰ, ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਜੀਤ ਲਾਲ ਸਰਪੰਚ ਫਲਾਹੀ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਰਪੰਚ ਮਹਿਮੇਵਾਲ, ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ, ਵਿਨੋ ਕੁਮਾਰ, ਚਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾ ਰਹੇ ਤੇ ਉਥੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਸਲਾਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੁਆਬੀ

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਭਾਰਤ ਵਿਰੋਧੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ।

ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ

ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਓਟਵਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਂ ਟੋਰਾਂਟੋ ਅਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੌਂਸਲੇਟ ਜਨਰਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਵੈਬਸਾਈਟਾਂ, ਜਾਂ MADAD ਪੋਰਟਲ madad.govi.n ਰਾਹੀਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, 'ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੌਂਸਲੇਟ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਜਾਂ ਅਣਸੁਖਾਵੀਂ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਵੇਗੀ।'

ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ 5 ਮਰੀਜ਼ਾਂ 'ਚੋਂ 4 ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਢੁਕਵਾਂ ਇਲਾਜ: ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ (ਡਬਲਿਊਐੱਚਓ) ਦੀ ਨਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਰ ਪੰਜ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਨਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਦੇ ਖਤਰਨਾਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਦੇਸ਼ ਇਲਾਜ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਹੁਣ ਤੋਂ ਸਾਲ 2050 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਰੀਬ 7.6 ਕਰੋੜ ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੌਤਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਲਾਜ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ 12 ਕਰੋੜ ਸਟ੍ਰੋਕ, 7.9 ਕਰੋੜ ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਅਤੇ ਦਿਲ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣ ਦੇ 1.7 ਕਰੋੜ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਹਾਈਪਰਟੈਨਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ 140/90 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਜਾਂ ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਲਈ ਦਵਾਈ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ, 1990 ਅਤੇ 2019 ਦਰਮਿਆਨ ਦੁੱਗਣੀ ਹੋ

ਕੇ 65 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਤੋਂ 1.3 ਅਰਬ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਵਾਲੇ ਅੱਧੇ ਲੋਕ ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀ

ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ-ਚੌਥਾਈ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਾਲਗ ਘੱਟ ਅਤੇ ਮੱਧ-ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

5-ਰੋਜ਼ਾ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਮੀਡੀਆ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਮੀਡੀਆ ਕਾਨਫਰੰਸ

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਭੰਵਾਰਾ

ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੁਮਾਰੀਜ਼ ਵੱਲੋਂ 8 ਤੋਂ 12 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ "ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਮੀਡੀਆ" (ਇਮਪਾਵਰਡ ਮੀਡੀਆ ਫਾਰ ਗਲੋਬਲ ਪੀਸ ਐਂਡ ਹਾਰਮੋਨੀ) ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ 5-ਰੋਜ਼ਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਮੀਡੀਆ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰਾਜ ਯੋਗ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਆਯੋਜਿਤ, ਇਹ ਕਾਨਫਰੰਸ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਲਹੋਟੀ, ਆਬੂ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਥਿਤ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੁਮਾਰੀ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤੀਵਨ ਕੈਂਪਸ ਵਿੱਚ ਨੇਪਰੇ ਚੜ੍ਹੀ। ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਟ, ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ, ਡਿਜੀਟਲ/ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 1,500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੀਡੀਆ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੀਡੀਆ ਸਲਾਹਕਾਰ/ਅਕਾਦਮੀਕ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਰਿਲੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਭ ਲੈਣ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਪਡੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਸੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਰਾਜ ਯੋਗ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ-ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਬੁਲਾਰੇ ਭੈਣ ਬੀ ਕੇ ਸ਼ਿਵਾਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੀ ਕੇ ਸ਼ਿਵਾਨੀ ਜਿਸ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਨੂੰ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ - ਵਿਸ਼ਵ ਲਈ ਇੱਕ ਲਾਈਟਹਾਊਸ ਅਤੇ ਮਾਈਟ ਹਾਊਸ ਬਣਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸਰੀਰਕ ਖੁਰਾਕ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਖੁਰਾਕ ਵੱਲ ਵਧੇਰੇ

ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮਨ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਉੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਵਧੀਆ ਪੜ੍ਹੇ ਸੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਭੈਣ ਸ਼ਿਵਾਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤਣਾਅ, ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਉਦਾਸੀ ਤੋਂ ਬਚਾਓ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਾਂਗੇ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਪ੍ਰੋ (ਡਾ.) ਮਾਨਸਿੰਘ ਪਰਮਾਰ, ਸਾਬਕਾ ਵੀਸੀ, ਕੇ.ਟੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਜੇ.ਐੱਡ.ਐਮ.ਸੀ., ਰਾਏਪੁਰ (ਸੀ.ਜੀ.) ਨੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੁਮਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਰੇਖਾਕਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ੁੱਧ ਉੱਚੀ ਆਤਮਾ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਬੱਚਾ ਮੰਨਣਾ

ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਾਈਟ ਐਂਡ ਮਾਈਟ ਹਾਊਸ ਬਣ ਕੇ, ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਮਿਲ ਕੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਡਾ: ਬੀ.ਕੇ. ਮਰਬਿਉਜੇ, ਚੇਅਰਪਰਸਨ, ਐਂਜੂ ਵਿੰਗ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੁਮਾਰੀਜ਼, ਮਾਊਂਟ ਆਬੂ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭੈਣ ਸ਼ਿਵਾਨੀ ਨੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤਾਕਤ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੁੱਲਵਾਨ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੀਡੀਆ ਸਮੇਤ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ ਉਹ ਨੈਤਿਕਤਾ, ਮਾਨਵੀਕਰਨ ਅਤੇ ਜੋ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਆਤਮੀਕਰਨ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾ ਕੇ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਲਾਈਟਹਾਊਸ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਘਰਾਂ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਦੂਤਾਂ ਅਤੇ ਦੂਤਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜ ਦੀ

ਅਤੇ ਸੰਭਾਲਣਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੈ। ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਚੇਤਨਾ ਜਗਾਉਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਕੁਲਦੀਪ ਰਾਏ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਮਪੀ (ਲੋਕ ਸਭਾ), ਅੰਡੇਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਟਾਪੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੱਖਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵੀ ਰੇਖਾਕਿਤ ਕੀਤਾ - ਇਹ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਬਾਬਰੂਮ (ਮੋਬਾਈਲ/ਅਖਬਾਰ) ਵਿੱਚ ਵੀ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ! ਸਿਰਫ਼ ਮੀਡੀਆ ਹੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵੱਲ ਮੁੜਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੰਸਟਾ-ਗ੍ਰਾਮ ਚੀਲਜ਼, ਯੂਟਿਊਬ ਸਾਰਟਸ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਫਾਰਮੈਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ, ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ

ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਦੋਵਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ 13 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਇਨਸਾਈਟ ਸੈਸ਼ਨ, ਪੰਜ ਮੈਡੀਟੇਸ਼ਨ ਸੈਸ਼ਨ ਅਤੇ ਦੋ ਪਲੈਨਰੀ ਸੈਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ (1) ਸਮਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ - ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਮੀਡੀਆ, (2) ਗਲੋਬਲ ਇਕਸੁਰਤਾ ਲਈ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ, (3) ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਲਨ, (4) ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਲਈ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਗਿਆਨ - ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ- ਕਾਨਫਰੰਸ ਬੀਮ 'ਤੇ ਉਦਘਾਟਨੀ ਸੈਸ਼ਨ।

ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੇ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਤੇ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤੇ। 1. ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸਿਰਫ਼ ਖਬਰਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਸੰਤੁਲਨ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ। 2. ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀਆਂ ਸੂਚਨਾ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਖੇਡਣਾ ਹੈ, ਸਦਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਗਰਾਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਏ। 3. ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੁਮਾਰੀ ਦਾ ਮੀਡੀਆ ਵਿੰਗ ਪੀਸ ਜਰਨਲਿਜ਼ਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੀਡੀਆ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹੇਗਾ - ਗਲੋਬਲ ਹਾਰਮੋਨੀ। 4. ਭਾਰਤ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ੫-20 ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਦੀ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਭਾਰਤ ਮਾਰਗ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ਵ ਰਾਏ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। 5. ਸਮਾਜ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਲਈ ਸਥਾਨਕ, ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭਲਾਈ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰ ਸਕਣ। 6. ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਮੀਡੀਆ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਸੱਚਾਈ ਨਾਲ ਅਤੇ ਬਿਨਾ ਪੱਖਪਾਤ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

7. ਜਿਵੇਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਵੈ-ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੁਹਿਰਦ ਮਨੁੱਖੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

HAPPY BAZAAR

INDIAN, PAKISTANI & FIJIAN GROCERIES

WE ARE OPEN
7 DAYS A WEEK
9:00am to 8:30pm

RENT DVDS & BUY CLOTHES
ENJOY YOUR DAY WITH HOPES

We sell Air Tickets ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਏਅਰਲਾਈਨ ਟਿਕਟਾਂ ਵੀ ਉਪਲੱਬਧ ਹਨ।

EVERY SATURDAY & SUNDAY SPECIAL DISCOUNT ON GROCERIES

1304 E Hammer Lane # 7 Stockton CA 95212
EMAIL: indiabazaar08@yahoo.com

Kash FABRICS

ਪੰਜਾਬੀ ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਨੰਬਰ ਵਨ ਸਟੋਰ

ਸਾਡੀ ਸਪੈਸ਼ਲਟੀ
ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਲਈ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਲਹਿੰਗੇ ਤੇ ਸੂਟ ਅਤੇ ਨਾਲ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਮੈਚਿੰਗ ਜਿਊਲਰੀ

ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਕੱਪੜਾ ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਾੜੀਆਂ ਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਸੂਟ, ਦਰਜਨਾਂ ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਗੜੀਆਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਖਰੀਦੋ।

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਦੇ ਸੰਗੀਤ, ਡਰਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਡੀਆਂ-ਵੀਡੀਓ ਤੇ ਡੀਥ ਵੀਥ ਡੀਥ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਹੈ।

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਸਮਾਨ ਅਸੀਂ ਯੂਥ ਪੀਥ ਐਂਡ ਰਾਹੀਂ ਤੁਰੰਤ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

KASH FABRICS
ONE STOP SHOPPING CENTRE
29576 Mission Blvd Hayward, Ca 94544
www.kashfabrics.com
Tel: 510-538-1138

ਜੁੜਵਾ ਭੈਣਾਂ ਨੇ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਵਿੱਚ ਸੋਨ ਤਗਮੇ ਜਿੱਤ ਕੇ ਟਰਾਈਸਿਟੀ ਦਾ ਚਮਕਾਇਆ ਨਾਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਹਰਦੇਵ ਚੌਹਾਨ)— ਟਰਾਈਸਿਟੀ ਦੀਆਂ 13 ਸਾਲਾ ਜੁੜਵਾਂ ਭੈਣਾਂ ਤਾਨਿਆ ਅਤੇ ਤਨੀਸ਼ਾ ਨੇ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਵਿਸ਼ਵ ਡਾਂਸ ਫੈਸਟੀਵਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸੋਨ ਤਗਮੇ ਜਿੱਤੇ ਹਨ। ਤਾਨਿਆ ਅਤੇ ਤਨੀਸ਼ਾ ਨੂੰ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਡਾਂਸ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ (ਆਈਡੀਓ), ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਡਾਂਸ ਫੈਸਟੀਵਲ ਵਿੱਚ ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੁੜਵਾਂ ਬੱਚੀਆਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਟਰਾਈਸਿਟੀ ਦਾ, ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਂ ਰੋਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ 20 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਸੀ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜੁੜਵਾਂ ਭੈਣਾਂ 4 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਹੀ ਰਾਕਸਟਾਰ ਅਕੈਡਮੀ 'ਚ ਟਰੇਨਿੰਗ ਲੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਕੈਡਮੀ ਦੀਆਂ ਟਰਾਈਸਿਟੀ ਅਤੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 18 ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਹਨ। ਤਾਨਿਆ ਅਤੇ ਤਨੀਸ਼ਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਰਾਕਸਟਾਰ ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਡਾਂਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਮੀਰ

ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਸਾਕਸ਼ੀ ਰੌਬਨ ਜੋ ਕਿ ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਸਹਿ-ਸੰਸਥਾਪਕ ਹਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਦੂਬੇ, ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਕਬਕ

ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਅਸੀਂ ‘ਆਧੁਨਿਕ ਸਮਕਾਲੀ’ ਅਤੇ ‘ਲੋਕਧਾਰਾ’ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸੋਨ ਤਗਮੇ ਜਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ

ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।” ਸਮੀਰ ਮਹਾਜਨ, ਅਭਿਨੇਤਾ, ਕਲਾਕਾਰ

ਅਤੇ ਕੋਰੀਓਗ੍ਰਾਫਰ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਜੋੜੀ ਨੇ ਅਪਰੈਲ ਵਿੱਚ ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਵਿੱਚ ਡਾਂਸ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਈ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਜੂਨ 'ਚ ਹੋਈ ਏਸ਼ੀਆ ਪੈਸੀਫਿਕ ਡਾਂਸ ਕਾਂਗਰਸ ਦੁਬਈ 'ਚ ਵੀ ਜੁੜਵਾਂ ਬੱਚੀਆਂ ਜੇਤੂ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਜੁੜਵਾਂ ਭੈਣਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਘਬਰਾਹਟ ਹੋਣੀ ਸੁਭਾਵਕ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੁਨਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਕੀਤਾ।

ਜੁੜਵਾਂ ਭੈਣਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਗਲਾ ਉਦੇਸ਼ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਡਾਂਸ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ ਅਤੇ ਖੋਜਣਾ ਹੈ।

ਕੋਚ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਲੱਬ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸੰਮੇਲਨ ਦੌਰਾਨ ਜੁੜਵਾਂ ਭੈਣਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਤਾਨਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।” ਤਨੀਸ਼ਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, “ਅਸੀਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ। ਕੋਰੀਆ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਦੇ

ਤਰਕਸ਼ੀਲਾਂ ਵਲੋਂ ਜੋਤਿਸ਼ ਗੈਰ ਵਿਗਿਆਨਕ, ਅਸੰਵਿਧਾਨਕ, ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸੀਕਰਨ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ

ਬਰਨਾਲਾ, (ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ)— ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਫੁੱਟਬਾਲ ਦੀ ਕੌਮੀ ਟੀਮ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੋਚ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤੀ ਫੁੱਟਬਾਲ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਏਸ਼ੀਆ ਫੁੱਟਬਾਲ ਕੱਪ ਦੇ ਪ੍ਰੀ ਕੁਆਲੀਫਾਈ ਮੈਚਾਂ ਲਈ ਕੌਮੀ ਟੀਮ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਮੌਕੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇਕ ਜੋਤਸ਼ੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲੈਣ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਬਦਲੇ ਉਸਨੂੰ 15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਇਸ ਸਮੁੱਚੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਦੀ ਨਿਆਇਕ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਚਾਈ ਨੂੰ ਮੀਡੀਏ ਰਾਹੀਂ ਜੱਗ ਜਾਹਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਫੁੱਟਬਾਲ ਕੋਚ ਇਗੋਰ ਸਟੀਮਕ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਕਾਰਣ ਦਸੇ 'ਨੋਟਿਸ', ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਜ਼ੋਨ ਬਰਨਾਲਾ- ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਮਾਸਟਰ ਪਰਮਵੇਦ, ਸੀਤਾ ਰਾਮ, ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਮਾਝੀ, ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਦਿੜ੍ਹਬਾ ਤੇ ਰਜਿੰਦਰ ਰਾਜੂ ਧੂਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਇਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਖ਼ਬਾਰ ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦਿੰਦਿਆਂ ਭਾਰਤੀ ਫੁੱਟਬਾਲ ਟੀਮ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੋਚ ਇਗੋਰ ਸਟੀਮਕ ਨੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਫੁੱਟਬਾਲ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਸਕੱਤਰ ਜਨਰਲ ਕੁਸ਼ਲ ਦਾਸ ਨੇ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਜੋਤਸ਼ੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮਈ 2022 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਫੁੱਟਬਾਲ ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਖੇਡੇ ਗਏ ਹਰ ਮੈਚ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋਤਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਾਰੇ 11 ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਬਿਊਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਲੋਂ ਇਕੱਲੇ ਇਕੱਲੇ ਖਿਡਾਰੀ ਦੇ ਟੇਵਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤੀਰ ਤੁੱਕੇ ਨਾਲ ਭਵਿਖਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤੀ

ਕੌਮੀ ਟੀਮ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਬਦਲੇ ਉਸਨੂੰ 15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਖਿਡਾਰੀਆਂ, ਕੋਚਾਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਬਲਕਿ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ, ਖੇਡ, ਕਲਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਭਗਵਾਂਕਰਨ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਫਿਰਕੂਵਾਦ ਅਤੇ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਸਾਮਰਾਜ ਪੱਖੀ ਨੀਤੀਆਂ ਹੇਠ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰੇਆਮ ਲੁੱਟਿਆ ਵੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸਮੂਹ ਲੋਕ ਪੱਖੀ, ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਭਾਜਪਾ ਸੰਘ ਵਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਕ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਸਾਜਿਸ਼ ਹੇਠ ਫਿਰਕੂ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ, ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ, ਗੈਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਜਨਤਕ ਸਚਮਾਏ ਨੂੰ ਸ਼ਰੇਆਮ ਲੁਟਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਡਟਵਾਂ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਅਤੇ ਜੱਥੇਬੰਦਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ।

ਰਣਜੀਤ ਔਜਲਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਢੱਡੇ ਨੂੰ ਭੇਂਟ ਕੀਤਾ ਇੰਨਵਰਟਰ

ਫਗਵਾੜਾ (ਬੀ.ਕੇ.ਰੱਤੂ)— ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਢੱਡੇ ਵਿਖੇ ਰਣਜੀਤ ਔਜਲਾ ਨੇ ਸਕੂਲ ਨੂੰ

ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਣਜੀਤ ਔਜਲਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਰੇਸ਼ਮ ਕੌਰ ਜੀ ਰਣਜੀਤ ਔਜਲਾ ਨੂੰ ਸਮੇਂ

ਇੰਨਵਰਟਰ ਭੇਂਟ ਕੀਤਾ। ਰਣਜੀਤ ਖੇਡ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਬਾਕਸਿੰਗ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਖੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਕਿਪਿੰਗ (ਰੱਸੀ ਟੱਪਣਾ) ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਆਫ ਰਿਕਾਰਡ (ਵਰਲਡ ਰਿਕਾਰਡ ਆਫ ਐਕਸੀਲੈਂਸ) ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ

ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰਣਜੀਤ ਔਜਲਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਰੇਸ਼ਮ ਕੌਰ ਜੀ ਰਣਜੀਤ ਔਜਲਾ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਇੰਚਾਰਜ ਮੀਨਾ ਮੈਡਮ ਤੇ ਰਣਜੀਤਾ ਮੈਡਮ ਨੇ ਆਏ ਹੋਏ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ, ਨਿਤਿਨ ਮੁਕੇਦਪੁਰ ਦਾਨੀ ਸੱਜਣਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਧਰਮਿੰਦਰ ਭੁੱਲਾਰਾਈ ਨੇ ਆਏ ਹੋਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਰਣਜੀਤ ਔਜਲਾ ਜੀ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਿਯੋਗ ਕੀਤਾ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਇਸੇ ਹੀ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਈ ਵਲੋਂ 44 ਬੇਗ 44 ਪਾਣੀ ਵਾਲੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਕੀਤਾ ਦੇਣ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਘੋੜਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅੰਬੇਡਕਰ ਸੈਨਾ, ਬਲਵੀਰ ਕੌਰ, ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਕੂਲ ਸਟਾਫ ਤੇ ਬੱਚੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਰਣਜੀਤ ਪਵਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਿਲਾ ਜਲੰਧਰ ਭਾਜਪਾ (ਦਿਹਾਤੀ) ਵਲੋਂ ਅਹੁਦੇਦਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫੇਰਬਦਲ

ਜਲੰਧਰ (ਜੱਸੀ)— ਅੱਜ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਵਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਿਲਾ ਜਲੰਧਰ ਦਿਹਾਤੀ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਜਿਲਾ ਜਲੰਧਰ ਦਿਹਾਤੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੋਤੂ ਫੇਰ ਬਦਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਸਨ ਲਾਲ ਪੁਰਨਪੁਰ ਨੂੰ ਭਫ ਮੋਰਚੇ ਦਾ ਜਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਅਜੇ ਕੁਮਾਰ ਪੁੰਝ ਗੁਰਾਇਆ ਨੂੰ ਜਿਲਾ ਇੰਚਾਰਜ ਮੀਡੀਆ, ਰਾਜੀਵ ਸਿੰਗਲਾਂ ਆਦਮਪੁਰ ਨੂੰ ਸਕੱਤਰ ਜਿਲਾ ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਵਿੱਕੀ ਨੂੰ ਆਦਮਪੁਰ ਮੰਡਲ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਵਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਪੂਰੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ

ਕੁਝ ਸਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫੇਰ ਬਦਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਭਾਜਪਾ ਹੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਪਾਰਸ ਆਹੁਦੇ ਦੇ ਕੇ ਨਿਵਾਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਚੜਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਪਵਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ ਜੀ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਦਕਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਮਾਣਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਜੀ ਦੀ ਉੱਚੀ ਸੋਚ ਸਦਕਾ ਨਸ਼ਾ ਅਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੁਕਤ ਪੰਜਾਬ ਬਣਾਵਾਂਗੇ।

ਗ਼ਦਰੀ ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਵਿਚਾਰ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ, (ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ) ਗ਼ਦਰੀ ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਵਿਚਾਰ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ 24 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਇਸ ਦਿਨ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਇੱਕ ਲੈਕਚਰ ਤੇ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵੀ ਸੁਨਾਮ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਦਾ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਆਕਸਫੋਰਡ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮੰਚ ਆਗੂ ਬਲਵੀਰ ਚੰਦ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੈਕਚਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਭਾਣਜੇ ਪੋ. ਜਗਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਗ਼ਦਰੀ ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਵਿਚਾਰ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵੀ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਉਸਾਰੂ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਕਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਲੋਕ ਪੱਖੀ ਰਚਨਾਵਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਣਗੇ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੋਕ ਪੱਖੀ ਕਵਿੱਤਰੀ ਤੇ ਅਲੋਚਕ ਡਾ. ਅਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕਾਕੜਾ, ਸੱਤਪਾਲ ਭੀਖੀ, ਸੁੱਖਵਿੰਦਰ ਪੱਪੀ, ਡਾ. ਸਿੱਤੋਖ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖੀ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜਟਾਣਾਂ, ਰਣਜੀਤ ਧੂਰੀ, ਸੁਖਜੀਤ ਚੀਮਾ, ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਕਵੀ ਵੀ ਇਸ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਰਾਜ਼ੀ ਲਗਵਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਵੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵੀ ਤੇ ਕਵਿੱਤਰੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਮੰਚ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੋਸਤ ਦੱਸਦਾ ਸੀ।

ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਤਹਿ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ, ਬਲਜੀਤ ਨਮੋਲ, ਪਦਮ ਸ਼ਰਮਾ, ਪ੍ਰੇਮ ਸਰੂਪ ਛਾਜਲੀ, ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਰਟੋਲਾ, ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਗਗਨਦੀਪ ਛਾਜਲੀ, ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ, ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਿੰਨੂ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਦਾਤਾ ਸਿੰਘ ਨਮੋਲ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਕਈ ਆਗੂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸੁਨਾਮ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਮੰਨਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ।

ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਕੇ ਕੌਮੀ ਇਨਸਾਫ ਮੋਰਚੇ ਵਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਵੇ!

ਕੌਮੀ ਇਨਸਾਫ ਮੋਰਚੇ ਨੇ 7 ਜਨਵਰੀ 2023 ਨੂੰ ਚਾਰ ਸਿੱਖ ਮੁੱਖ ਮੰਗਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2015 ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਜਵਾਹਰ ਕੇ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ 600 ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾੜ ਕੇ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖਿਲਾਰਣ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹਣ, ਕੋਟਕਪੁਰਾ ਤੇ ਬਹਿਬਲ ਕਲਾਂ ਗੋਲੀ ਕਾਂਡ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜਾਵਾਂ ਦੇਣ ਅਤੇ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੋਂ ਵੀ ਦੁੱਗਣੀਆਂ ਸਜਾਵਾਂ ਤਕ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹਨ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੋਹਾਲੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬਾਰਡਰ ਜਿਥੇ ਕੌਮੀ ਸਿੱਖ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਯੋਧਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਜਾਹਰਾ ਕਰਕੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਜੱਥੇ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਜਬਰੀ ਰੋਕਿਆ ਸੀ ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਉਨਾਂ ਨੇ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਟੈਂਟ ਲਗਾ ਕੇ ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨਾਂ ਨੇ ਸੁੱਤੀ ਪਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਗਾਉਣ ਲਈ 26 ਜਨਵਰੀ 2023 ਨੂੰ ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਲਾ ਮਿਸਾਲ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖਬਰਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਮੀਡੀਏ ਵਲੋਂ ਇਹ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਇਤਨਾ ਰੋਸ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮਾਰਚ 18 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵਧੇਰੇ ਲੰਮੇਰਾ ਸੀ। ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਲਿਖਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਹੋਣ ਤੇ ਲੜਾਈ ਸਿਰਫ ਕੌਮੀ ਇਨਸਾਫ ਮੋਰਚੇ, ਦੱਲ ਖਾਲਸਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦੱਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਆਦਿ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਹੀ ਲੜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਦਾ ਇਕੱਠਿਆਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤੇ ਹੋਰ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬੇਰੁਖੀ ਚਲੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੌਮੀ ਇਨਸਾਫ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਤੋਂ ਵੀ ਇਕ ਰੋਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਸ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਜੋ ਗਲ ਬਾਤ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘ ਜਿਨਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਉਹ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨਾਂ ਨੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸਜਾਵਾਂ ਕੱਟ ਲਈਆਂ ਹਨ ਉਨਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਦੇਣ ਤਾਂ ਕਿ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਮੰਗੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੌਮੀ ਇਨਸਾਫ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ ਨਿਸਚਿਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਸ੍ਰੀ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਪੁੱਹਤ ਨੂੰ ਦੇ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਕੌਮੀ ਇਨਸਾਫ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਮੀਟਿੰਗ 14 ਅਗਸਤ 2023 ਨੂੰ ਇਨਾਂ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨਾਂ ਨੇ ਫਿਰ 10 ਦਿਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ ਸੀ। ਇਥੇ ਦਸਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇਹੋ ਗੱਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਨੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਇਕ ਮਿਲਣੀ ਦੌਰਾਨ ਸਤ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਗਵਰਨਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਚੋਰੇ ਕਰਵਾਉਣ ਦਿਖਾ ਕੇ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਹਿ ਚੁੱਕੇ

ਹੋ ਪਰ ਹਾਲੇ ਤਕ ਮਸੱਲਾ ਉਥੇ ਦਾ ਉਥੇ ਹੁਣ ਤਕ ਖੜਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ? ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਗਵਰਨਰ ਸਾਹਿਬ ਇੱਥੇ ਜਿਹੇ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਪੈ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਲਫਜ਼ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਸਮੇਤ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮਸੱਲੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸ ਨੂੰ ਲੱਟਕਾ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਜੇ ਕਰ ਇਨਾਂ ਮਸੱਲਿਆਂ ਤੇ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਸਾਲ 2015 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਜਾਂ ਗੋਲੀ ਚਲੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਸੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦੱਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਰਾਜ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਆਗੂ ਖੁਦ ਸ੍ਰੀ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੁਰੂ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਇੰਨੀ ਸੁਆਰਥੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਵੱਖ ਸਿਰਫੇ ਵਾਲੇ ਸਾਧ ਦੀਆਂ ਵੱਟਾਂ ਪਿਆਰੀਆਂ ਸਨ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਪਿੱਛੇ ਸਿਰਫੇ ਵਾਲੇ ਬਾਬੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਹੱਥ ਹੈ। ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਅਖੌਤੀ ਸਾਧ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਸਿੰਘ ਜਿਸ ਨੇ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਦਿਆਂ 'ਜਮ ਇਨਸਾ' ਪਿਆ ਕੇ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਖਿੱਲ੍ਹੀ ਉਡਾਈ ਸੀ ਉਸੇ ਸਾਧ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਤੋਂ ਬਿਨ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗੇ ਸ੍ਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਪੰਜ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਜਬਰੀ ਮੁਆਫੀ ਦੁਆਈ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨੇ ਸਖਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਸ ਮੁਆਫੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਰਜਾਉਣ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਲਗ ਭਗ ਇਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਦੋਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਜਾਰੀ ਰਖਿਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਿਧਰੇ ਜਾ ਕੇ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਕੇ ਉਸੇ ਮੁਆਫੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੰਤ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤਕ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਸਜਾਵਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਕੇ ਉਨਾਂ ਵਲੋਂ ਵੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਾਂਡ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜਾਵਾਂ ਨਾ ਦੇਣਾ। ਉਪਰੰਤ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਡੇਢ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਦਸਦੀ ਸੀ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮੋ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੱਗ ਦੇ ਰੰਗ ਵਾਲੀ ਬਸਤੀ ਪੱਗ ਸਜਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਨਾਂ ਨੇ 2022 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਓ ਅਸੀਂ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਸਜਾਵਾਂ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਅੱਜ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਵੀ ਰਵਾਇਤੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਰਗਾ ਬਣ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਇਸ

ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਵੀ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਹੁਣ ਤਕ ਪੁਣੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੱਤੀ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਕੰਵਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕਈ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਮੰਗ ਵਲ ਦੁਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨਾ ਹੀ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮੋ ਸ੍ਰੀ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਬਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਭੁਲੱਥੇ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤਕ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਉਹ ਹੀ ਨੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਖਾਤਰ ਸਜਾਵਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਟਾਂ ਬਟੋਰੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਵੀ ਦਿਨ ਬ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਮਨੋਂ ਲਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਉੱਝ ਦੇ ਉੱਝ ਬਰਕਰਾਰ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸ੍ਰੀ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਕਨਪੁੱਤਲੀ ਬਣ ਕੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇ ਕੇ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੌਥਰ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾ ਕੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਜਿਥੇ ਚੋਣਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਉਨਾਂ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕਰਜੇ ਦੀ ਦਲ ਦਲ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਧਕਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵੇਖਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬਸਤੀ ਪੱਗੜੀ ਬਣਣ ਵਾਲੇ ਸੁ ਮਾਨ ਵੀ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਰੜ੍ਹਕਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੰਗਰੂਰ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਰ ਦੁਆ ਕੇ ਇਕ ਟਰੇਲਰ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦਸ ਦਿਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਸ੍ਰੀ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਕੜ ਵਿੱਚ ਲੈ ਰਖਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ। ਕੌਮੀ ਇਨਸਾਫ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਇਕ ਆਗੂ ਬਾਪੂ ਤਰਲੋਕ ਸਿੰਘ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਭਾਈ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹਵਾਰਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਹਨ ਨੇ ਇਕ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵਿੱਚ ਦਸਿਆ ਕਿ ਉਨਾਂ ਨੇ ਮੋਰਚਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇ ਹੁਣ ਤਕ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਹਾਲੇ ਤਕ ਉਹ ਖਾਮੋਸ਼ ਬੈਠੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਤਰਾਸਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਲੀਡਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦੱਲ ਜਿਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲਗ ਭਗ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕੇ ਰਾਜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਬਲਕਿ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਭਾਈਵਾਲ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਕ ਵੀ ਮਸੱਲਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕੇ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਡੈਮਾਂ ਆਦਿ ਸਭ ਮਸੱਲੇ ਉੱਝ ਦੇ ਉੱਝ ਲਟਕਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦੱਲ ਨੇ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰਾਉਣਾ ਤਾਂ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਨ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਬਾਰੇ ਇੰਝ ਕਹਿ ਕੇ ਜੇ ਕਰ ਇਨਾਂ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਖਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਗੜ੍ਹ ਸਕਦੀ ਹੈ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਹੀ ਦਿੱਲੀ ਜਿਥੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਇਸ ਨੇ ਚੋਬੀ ਵਾਰ ਪੁੱ ਦਵਿਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਰ ਮਕਾਰੀ ਵੇਖੋ ਕਿ ਭਾਈ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹਵਾਰਾ ਜਿਹੜੇ 1995 ਤੋਂ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹਨ ਉਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁਣ 28 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਨੂੰ ਲਟਕਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਿੱਖਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮੰਦੀ ਸੋਚ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਸੁਹਿਰਦ ਆਗੂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਸੱਲੇ ਹੱਲ ਕਰਵਾ ਸਕੇ। ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨੇ ਬਾਦਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸੁ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਫੁਲਕਾ ਜਿਨਾ ਦਾ ਨਾਂ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਸਤਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਇਨਾਂ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਬਾਂਗ ਫੜਤੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਜਿਨਾਂ ਸਿੱਖ ਕੋਈਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਜਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਉਨਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਐਲਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿਖੇ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸੁ ਫੁਲਕਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਨਾਂ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਚਾਰਜੇਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੌਮੀ ਇਨਸਾਫ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁ ਫੁਲਕਾ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਤੀ ਮੋਹ ਹੈ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲ ਕੇਦਮੀ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਈਮਾਨਦਾਰ ਆਗੂਆਂ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਬੁੱਧੀ ਜੀਵੀਆਂ, ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕਾਂ, ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗੱਠਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿੰਗਾਂ ਚਾਹੇ ਉਹ ਇਸਤਰੀਆਂ ਹਨ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਨ, ਨੌਜਵਾਨ ਹਨ ਸਭਨਾ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਮਜਬੂਤ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮੰਗ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਸਾਂਝੀ ਜਦੋਜਹਿਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਉਨਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਿਨਾਂ ਚਿਰ ਸਰਬ ਸਾਂਝੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਉਨਾਂ ਚਿਰ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਅਨੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੌਮੀ ਇਨਸਾਫ ਮੋਰਚੇ ਦਾ ਡੱਟ ਕੇ ਸਾਥ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਣ।

(15 ਸਤੰਬਰ ਇੰਜਨੀਅਰ ਦਿਵਸ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼)

ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ 'ਚ ਮਹੱਤਤਾ

ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪੂਰਕ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਜਾਂ ਲੋਕਾਈ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਿਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲਕਸ਼ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਮਾਨਵਤਾ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਕਦਾਚਿਤ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਚ ਅਹਿਮ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੜਕਾਂ, ਨਹਿਰਾਂ, ਪੁਲ, ਮਹਿਲ, ਬਹੁਮੰਜ਼ਿਲਾ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਜਲ ਸਪਲਾਈ, ਨਹਿਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਡੈਮ, ਫਲਾਈਓਵਰ, ਸੁਰੰਗਾਂ, ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼, ਸਮੁੰਦਰੀ, ਪ੍ਰਿਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ, ਰੇਲਾਂ, ਬੱਸਾਂ, ਕਾਰਾਂ, ਸਕੂਟਰ, ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ, ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟਰੀਕਲ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਦਿ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦਾ ਹੀ ਕਮਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੇ ਪੈਮਾਨਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਪਰਖੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸੌਖਾ ਅਤੇ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੀ ਦਿਨ ਰਾਤ ਦੀ ਕਰਤੀ ਮਿਹਨਤ, ਅਖਿੱਤ ਅਤੇ ਸਾਰਥਿਕ ਸੋਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੋੜਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲਿਆਉਣ 'ਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਨੇ ਮੁਸੱਲਸਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅੱਜ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੀਲ ਸਫ਼ਰ ਘੰਟਿਆਂ ਚ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ, ਸਾਰਥਕ, ਗੁਣਾਤਮਕ ਅਤੇ ਕਰਤੀ ਮਿਹਨਤ ਸਦਕਾ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿਛ ਗਏ ਹਨ, ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਦੀ ਔਸਤ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਫਲਾਈਓਵਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਭਾਂਪਦਿਆਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹ ਮਾਰਗੀ, ਛੇ ਮਾਰਗੀ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕਰਕੇ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਫਲਾਈਓਵਰਾਂ

ਦੇ ਦਿਲਕਸ਼ ਪਾਏਦਾਰ, ਉਚ ਪੱਧਰੀ ਡਿਜ਼ਾਈਨਾਂ ਨੇ ਜਿਥੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਸੋਚ ਚੋਂਕਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਨੇ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਪਹਾੜਾਂ ਦੇ ਸਿਖਰ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਹਿੱਕ ਚੀਰ ਕੇ ਸੜਕਾਂ ਦੂਸਰੇ ਕਿਨਾਰੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਇੰਡੋ-ਤਿੱਬਤੀਅਨ ਸੜਕ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਸੜਕ ਅਤੇ ਪਾਮਬਨ ਪੁਲ (ਮੰਡਾਪਾਮ ਤੋਂ ਰਮੇਸਪਰਮ) ਸਮੁੰਦਰ ਚ ਰੇਲ ਟਰੈਕ 2.06 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਮਾ ਹੈ। ਰੇਲਾਂ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਡਬਲ ਟਰੈਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮਾਲ ਗੱਡੀਆਂ ਲਈ ਅਲੱਗ ਲਾਈਨਾਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕਰਕੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਪਾਵਰ ਦੀ ਬੱਚਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਹਾੜਾਂ ਤੇ ਛੋਟੀ ਪਟੜੀ ਦੀਆਂ ਟ੍ਰੇਨਾਂ ਚਲਾ ਕੇ ਕ੍ਰਿਸਮਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ ਤੋਂ ਕਰਣ ਪ੍ਰਯਾਗ ਤੱਕ ਅਤੇ ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਲੋਹ ਤੱਕ ਰੇਲਾਂ ਦਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਕੰਮ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦਾ ਬੇਹਤਰੀਨ ਕਾਰਜ ਬਣਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਪੁਲ ਬਣਾਉਣਾ, ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੜਕਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ, ਪਹਾੜਾਂ ਦੀ ਛਾਤੀ ਚ ਮੋਘੇ ਕਰਕੇ ਸੁਰੰਗਾਂ ਬਣਾ ਦੇਣੀਆਂ, ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਕੰਢਿਆਂ ਤੇ ਸੜਕਾਂ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਰੇਲ ਪਟੜੀਆਂ ਵਿਛਾਉਣਾ ਇਹ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਹੀ ਆਇਆ ਹੈ। ਪਹਾੜਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟ ਕੇ, ਪੁਲ ਬਣਾ ਕੇ, ਸੁਰੰਗਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਹਰ ਥਾਂ ਸੌਖੀ ਪਹੁੰਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਨੇ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਦਰਿਆਵਾਂ ਚ ਆਉਂਦੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਰਿਆਵਾਂ ਤੇ ਡੈਮ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਕੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰ

ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਹਿਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ, ਇਹ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦਾ ਹੀ ਕਮਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡੈਮਾਂ ਤੋਂ ਬਿਜਲੀ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਹਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰੋਸ਼ਨੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਨੇ ਫੈਲਾਈ ਹੈ। ਡੈਮਾਂ ਤੋਂ ਹਾਈ ਵੋਲਟੇਜ ਕਰੰਟ ਵਾਲੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਨੂੰ ਟਾਵਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗਰਿੱਡਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਘਰਾਂ ਤੱਕ ਸਪਲਾਈ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਖੁੱਲੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਏ ਸੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਕਰਨ, ਢੀਚਕ ਢੀਚਕ ਚਾਲ ਤੋਂ ਹਾਈ ਸਪੀਡ ਗੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਸਲੂਟ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਅਤੇ ਕੱਚੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਮਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਬਹੁਮੰਜ਼ਿਲਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੀ ਸੂਝਬੂਝ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਕਾਢ ਨੇ ਹੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਤੱਕ ਸਪਲਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਜਾਲ ਵਿਛਾਉਣਾ ਅਤੇ ਆਸਮਾਨ ਛੂੰਹਦੀਆਂ ਟੈਂਕੀਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਕੇ ਗਰੂਤਾ ਪ੍ਰੈਸਰ ਰਾਹੀਂ ਪਾਣੀ ਛੱਡਣਾ, ਧਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਟਿਊਬਵੈਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੋਮਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾਣੀਯੋਗ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਪੀਣ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਆਦਿ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀ ਹੀ ਦੇਣ ਹੈ। ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਟਾਵਰਾਂ, ਪੁਲਾਂ, ਬਹੁਮੰਜ਼ਿਲਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਭੂਚਾਲ, ਹੜ੍ਹ, ਤੂਫਾਨ, ਸਲਾਈਡਿੰਗ, ਖੋਰ, ਸਕਿਡਿੰਗ ਆਦਿ ਤੋਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ

ਇੰਜੀ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮੱਟੂ 91-97797-08257

ਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਾਪਰ ਜਾਣ ਤੇ ਮੌਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਿਸੇ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਅਤੇ ਤਪੱਸਵੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਖਤਰਨਾਕ ਹਾਲਾਤ 'ਚ ਵੀ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਪ੍ਰਤੀ ਉਹਿਰਦ ਅਤੇ ਸਮਰਪਿਤ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਝੌਂਪੜਾਂ, ਮੀਂਹ, ਹੜ੍ਹ, ਹਨੇਰੀ, ਤੂਫਾਨ, ਪਹਾੜਾਂ ਚ ਵਿੰਗਾਂ ਡਿੱਗਣ, ਬੱਦਲ ਫਟਣ, ਭੂਚਾਲ ਵਰਗੀਆਂ ਆਫ਼ਤਾਂ ਕਾਰਣ ਵੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਕੰਮ ਚ ਮਸਰੂਫ਼ ਰਹਿੰਦਿਆ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਟੀਚਾ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਕੰਮਕਾਜ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਘਰ ਵਾਪਿਸੀ ਇੱਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 15 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਖੇਤਰ ਚ ਨਿਵੇਕਲੀਆਂ ਪੈੜਾਂ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਸਿਵਲ ਇੰਜੀ. ਮੋਕਸ਼ਗੁੰਡਮ ਵਿਸ਼ਵੇਸ਼ਵਰਿਆ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ 15 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦਿਵਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

24 ਸਤੰਬਰ ਲਈ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦਿਵਸ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ
91-9417563054

24 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦੁਆਰਾ ਹੀ 24 ਸਤੰਬਰ 1932 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕਰੋੜਾਂ ਦਲਿਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਮਿਲੇ ਅਲੱਗ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੇ ਕਮਿਊਨਲ ਐਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਨਾਮ ਜਿਵੇਂ ਅਫੂਤ, ਦਲਿਤ, ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ, ਆਦਿਧਰਮੀ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੋਢੀ ਆਦਿ ਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਫੈਲੀਆਂ ਕੁਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਮਾੜਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਝ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ 24 ਸਤੰਬਰ 1932 ਨੂੰ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਆਗੂ ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਮੋਹਨ ਦਾਸ ਕਰਮ ਚੰਦ ਗਾਂਧੀ ਵਿਚਕਾਰ ਪੂਨਾ ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਯਰਵਦਾ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵਲੋਂ ਮਿਲੇ ਵਖਰੇ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਊਨਲ ਐਵਾਰਡ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਣ ਨੀਤੀ ਯੋਜਨਾ ਮੰਨਦੇ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਖਰੇ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਸਾਲ 1917 ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ 'ਲਖਨਊ ਪੈਕਟ' ਹੋਇਆ ਜਿਸਤੋਂ ਬਾਦ ਕਾਂਗਰਸ ਲੀਗ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਅਲੱਗ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਥਾਹੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਚੋਣ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਲਿਤਾੜੇ ਕਰੋੜਾਂ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਫਦ ਅਗਸਤ 1917 ਵਿੱਚ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਈ ਮੋਨਟੇਗੂ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਤਰਸਯੋਗ ਹਾਲਤ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। 27 ਜਨਵਰੀ 1919 ਨੂੰ ਇਹ ਆਗੂ ਵੋਟ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਗਠਿਤ ਸਾਉਥ ਬਰ ਕਮੇਟੀ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਰੋੜਾਂ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਆਬਾਦੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖਰੇ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਰੱਖੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਕੁੱਝ ਅਖੌਤੀ ਮੰਨਵਾਦੀ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਸਾਲ 1919 ਵਿੱਚ ਸਰ ਜੋਹਨ ਸਾਇਮਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸਨੂੰ ਸਾਇਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਮਿਸ਼ਨ 3 ਫਰਵਰੀ, 1928 ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਆਇਆ ਜਿਸਦਾ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਦੋਆਬੇ ਦੇ ਆਗੂ ਆਦਿ ਧਰਮ ਮੰਡਲ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਬਾਬੂ ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਮੁਗੋਵਾਲੀਆ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਵਫਦ ਨੇ ਇਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਅਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਲੈਣ ਲਈ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 18 ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੇ ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਅਲੱਗ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਸਾਇਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਹੋਈਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਲੋਂ ਮੋਹਨ ਦਾਸ ਕਰਮ ਚੰਦ ਗਾਂਧੀ, ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ ਜਿਨਾਹ ਅਤੇ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਬਜ਼ੁਦ ਦਲਿਤਾਂ ਵਲੋਂ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਰੱਖੀ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਇਜਲਾਸ 12 ਨਵੰਬਰ 1930 ਨੂੰ ਸਮਰਾਟ ਜਾਰਜ ਪੰਜਵੇਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਲੰਡਨ ਵਿਖੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ

ਸੰਖਿਆ 89 ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 53 ਭਾਰਤੀ ਸਨ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਮੇਟੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਰਗ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਫਿਰਕੂ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 9 ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਭਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੰਮ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਬਣੀ ਉੱਪ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਦੂਜੀ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਲਈ

ਅਤੇ ਸੰਘੀ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸੰਸਦੀ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਹੋਇਆ ਜਿਸਤੋਂ ਬਾਦ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਕਿ 80 ਤੋਂ 90 ਫਿਸਦੀ ਸੀਟਾਂ ਅਲੱਗ ਚੋਣ ਖੇਤਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣ। ਇਸ ਵਿੱਚ 5 ਫਿਸਦੀ ਸੀਟਾਂ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਵੀ ਰਾਖਵੀਆਂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਬਾਦ 17 ਅਗਸਤ 1932 ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਕੇ ਅਪਣੇ ਅਲੱਗ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸਨੂੰ ਕਮਿਊਨਲ ਐਵਾਰਡ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਾਂਗ ਅਫੂਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕੌਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ

24 September, 1932
THE POONA PACT

The untouchables were forced to sign the Poona Pact under the impact of the coercive fast of Mr. Gandhi.
"The untouchables were sad. They had every reason to be sad." Dr. B. R. Ambedkar

ਜੁਲਾਈ 1931 ਦੇ ਤੀਜੇ ਹਫਤੇ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ, ਸਰ ਤੇਜ ਬਹਾਦਰ ਸਪਰੂ, ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਾਲਵੀਆ, ਸਰੋਜਨੀ ਨਾਇਡੂ, ਮੋਹਨ ਦਾਸ ਕਰਮ ਚੰਦ ਗਾਂਧੀ, ਮਿਰਜਾ ਇਸਮਾਈਲ, ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ ਜਿਨਾਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਨਾਮ ਸਟਰੱਕਚਰਲ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਜ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਲਿਤਾੜੇ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਵੀ ਵੱਖਰੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਦੂਜਾ ਇਜਲਾਸ 7 ਸਤੰਬਰ 1931 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਲੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸੀ। 15 ਸਤੰਬਰ 1931 ਨੂੰ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਫੈਡਰਲ ਸਟਰੱਕਚਰ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਦੋ ਮੈਂਬਰੋਤਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਮੇਟੀ

ਭਾਵ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਤੋਂ ਵੱਖ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਕਮਿਊਨਲ ਐਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਹਲਕਾ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਵੋਟ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲੇ ਹਨ ਪਹਿਲਾ ਵੱਖਰੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਦੋ ਵੋਟਾਂ ਦੇਣਾ। ਕਮਿਊਨਲ ਐਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਜਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ

ਠਾਕਰਦਾਸ, ਮਥਰਾਦਾਸ ਵਾਸੰਜੀ, ਵਾਲਚੰਦ ਹੀਰਾਚੰਦ, ਐਚ ਐਨ ਕੁੰਜਰੂ, ਕੇ ਜੀ ਲਿਮਾਏ, ਪੀ ਕੇ ਡਾਡਰਾਓ, ਜੀ ਕੇ ਗਾਡਗਿਲ, ਮਨੂ ਸੂਬੇਦਾਰ, ਅਵਾਂਤਿਕਾਬਾਈ ਗੋਖਲੇ, ਕੇ ਜੇ ਚਿਤਾਲਿਆ, ਰਾਧਾਕਾਂਤ ਮਾਲਵੀਆ, ਏ ਆਰ ਭੱਟ

ਆਦਿ ਨੇ ਦਸਤਖੱਤ ਕੀਤੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੰਬੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਦ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਦੋ ਵੋਟਾਂ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਲ ਐਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਰਾਖਵੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲਾਂ ਦੀਆਂ 78 ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਕੇ 148 ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਵਿੱਚ 30, ਬੰਬੇ ਅਤੇ ਸਿੰਧ ਪਰਾਂਤ ਵਿੱਚ 15, ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਉਤੀਸਾ ਵਿੱਚ 18, ਅਸਾਮ ਵਿੱਚ 7, ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ 30, ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਾਂਤ ਬੈਰਰ ਵਿੱਚ 20, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 8, ਆਗਰਾ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੀਆਂ 20 ਸੀਟਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਮੱਦਦ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਣ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਗੋਵਰਨਮੈਂਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ 1935 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਲ 1937 ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਭਰੋਸੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ 148 ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਕੋਈ ਵੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਗਭੱਗ 78 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਹੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਈ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਗੱਲਤੀ ਅਤੇ ਧੋਖਾ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਵੀ ਇਸਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਧੋਖਾ ਅਤੇ ਅਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲਤੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਆਪ ਵੀ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦਿਵਸ ਤੇ ਧਿਕਾਰ ਦਿਵਸ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਉੱਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਅਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਬਾਬੂ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੇ ਵੀ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਤੋਂ ਬਾਦ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਚਮਚਾ ਯੁੱਗ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਬਾਬੂ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੇ 23 ਸਤੰਬਰ 1982 ਨੂੰ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦੀ 50ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮੌਕੇ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਚਮਚਾ ਯੁੱਗ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦੁਆਰਾ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਅਸਲੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਚੁਣਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਕੇ ਰੱਖ ਦਿਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਦਲਾਲ ਅਤੇ ਏਜੰਟ ਹੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਲੜਣ ਵਾਲੀ ਅਸਲੀ ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਦ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਅੱਜ ਵੀ ਜਿਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੇ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਬੁਠਿਆਈ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਸੈਂਬਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਥਾਹੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਦਲਿਤ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ 84 ਸੰਸਦੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦਲਿਤ ਸਿਰਫ 13 ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵੋਟਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸਾ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਚੋਣ ਖੇਤਰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਜਲਪਾਈਗੁੜੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅੰਕੜਾ 50:50 ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਤੋਂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵੋਟਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਦਲਿਤ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੈਰ ਦਲਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਸ਼ੀਏ ਤੇ ਪਈਆਂ ਜਾਤਾਂ ਲਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦੁਆਰਾ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨੇ ਦਲਿਤ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚਕਨਾਚੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 1937 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਲੋਥਰ ਪਾਰਟੀ ਸਫਲ ਰਹੀ ਪਰੰਤੂ 1946 ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 1952 ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਆਪਣੇ ਗੜ੍ਹ ਬੰਬਈ ਤੋਂ ਹੀ ਹਾਰ ਗਏ ਸਨ।

ਇਹ ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਦੀ ਹੀ ਦੇਣ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਈ ਆਗੂਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੇ ਬੈਠੇ ਹਨ ਪਰੰਤੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪਣੇ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਬਾਵਦੇਗੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਕੰਮ ਨਾਮਾਤਰ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਈ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵਲੋਂ ਇਸਦਿਨ ਨੂੰ ਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਧੋਖਾ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਗੀਤ/ ਡਾ: ਭੀਮ ਰਾਓ ਜੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਏ

Dr. B.R. Ambedkar Jayanti

ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਗੇ ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ।

ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਹੀ ਹੈ ਇੱਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੀਮ ਰਾਓ ਜੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਏ ॥
ਜੇ ਭੀਮ ਜੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਹਰਾ ਪੂਰੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਲਗਾਉਣਾ ਏ ॥
ਭੀਮ ਰਾਓ ਜੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸੰਦੇਸ਼ ਘਰ ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਹੈ ॥

-ਮਹਿੰਦਰ ਸੂਦ (ਵਿਰਕ)
91-98766-66381

ਆਪਣੇ ਕੌਮ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚ ਵਿਰਕ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਏ ॥	ਗਿਆਨ ਹੈ ਸ਼ੇਰਨੀ ਦਾ ਦੁੱਧ ਭੀਮ ਰਾਓ ਜੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਏ ॥
ਖੁੱਦ ਕੁੱਖੇ ਰਹਿਕੇ ਵੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਖੂਬ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਏ ॥	ਜਿਹਨੇ ਗਿਆਨ ਵਾਲਾ ਪੀਤਾ ਦੁੱਧ ਉਹਨੇ ਹੀ ਦਹਾੜਣਾ ਏ ॥
ਭੀਮ ਰਾਓ ਜੀ ਵਾਂਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਬਣਾਉਣਾ ਏ ॥	ਦੇਸ਼ ਕੌਮ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਦੇ ਸੂਰਜ ਵਾਂਗ ਚਮਕਾਉਣਾ ਏ ॥

ਗੁਰਿਆਈ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

ਰਾਮਦਾਸੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਹਾਵੈ

15ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਉੱਭਰਿਆ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨਵੀਨ ਅਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਤਰਜਮਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਰਹਿਬਰਾਂ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਸਦੀਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਵਸਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਥੇ ਕਿਰਤ ਨੂੰ ਵਡਿਆਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਵੰਡ ਕੇ ਛਕਣ ਦੀ ਹਾਮੀ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਪਿਰਤਾਂ ਪਾਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਜਗ ਨੂੰ 'ਸਚੈ ਕੀ ਹੈ ਕੋਠਤੀ' ਮੰਨ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸੱਚਾ ਅਤੇ ਸੁੱਚਾ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਪਿਰਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਅੰਧਕਾਰਮਈ ਪੈਂਡਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁੜ ਕੇ ਉਜਿਆਰੇ ਮਾਰਗ ਦਾ ਪਾਂਧੀ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਮੁਹੱਬਤ, ਸਦਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਵਾਲੀ ਸੁਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਧਰਮ ਹੈ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਧਰਮਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਅਹਿਮ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਧਰਮ ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਅਨੁਸਾਰ 'ਜੋਤਿ ਓਹਾ ਜੁਗਤਿ ਸਾਇ ਸਹਿ ਕਾਇਆ ਫੇਰਿ ਪਲਟੀਐ' ਦੇ

ਰਮੇਸ਼ ਬੱਗਾ ਚੌਹਲਾ
91-94631-32719

ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕੋ (ਨਾਨਕ) ਜੋਤ ਵਿੱਚੋਂ ਨੌਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਸਦਕਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੇ ਇਕ ਨਵੀਨ ਅਤੇ ਆਦਰ ਪੂਰਵਕ ਜੀਵਨ-ਜੁਗਤ ਜਿਵੇਂ ਭਗਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸੁਮੇਲ, ਵਰਣ ਵੰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸੋਚ, ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੁਰਬਾਣੀ, ਅਤੇ ਮਿਲ-ਬੈਠ ਕੇ ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਹੁੰਚ ਨਾਲ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ ਚੌਥੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਚਪਨ ਦਾ ਨਾਮ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਸੀ, ਦਾ ਜਨਮ 24 ਸਤੰਬਰ 1534 ਈ: ਨੂੰ ਚੂਨਾ ਮੰਡੀ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਭਾਈ ਹਰਿਦਾਸ ਜੀ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਦਇਆ ਕੌਰ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ। ਪਲੇਨਾ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਉਸ ਵਕਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਦੁਨਿਆਵੀ ਉਮਰ ਲੱਗਭਗ 65 ਸਾਲ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ 55 ਸਾਲ ਅਤੇ ਭਾਈ ਲਗਣਾ ਜੀ ਦੀ 30 ਸਾਲ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਚਾਰੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜਿਸਮਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਪਰ ਮਿਲਾਪ ਅਜੇ ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਲਗਣਾ ਜੀ ਦਾ ਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਅਜੇ ਬਚਪਨ ਦੀਆਂ ਦਹਿਲੀਜ਼ਾਂ ਉਪਰ ਹੀ ਵਿਚਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਤਾ ਜੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਦਾਸ ਜੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਤੋਂ ਕੂਚ ਕਰ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਆਪ ਦੁਨਿਆਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯਤੀਮ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਨਾਨੀ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਬਾਸਰਕੇ ਲੈ ਆਈ। ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਦੋਹਰੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਾਨਕੇ ਘਰ ਆਉਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਫੈਲ ਗਈ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨੇਕ ਪੁਰਸ਼ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਬਾਲਕ ਜੇਠੇ ਦਾ ਧੀਰ ਧਰਾਉਣ ਲਈ ਆਉਣ ਲੱਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਧੀਰ ਧਰਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ (ਗੁਰੂ) ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਵੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੌਮਲ ਹਿਰਦੇ 'ਤੇ ਭਾਈ ਜੇਠੇ ਦੀ ਦੁਖਦਾਈ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਬੜਾ ਡੂੰਘਾ ਅਸਰ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਅਸਰ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਨੇੜਤਾ ਕਾਫੀ ਵਧਣ ਲੱਗ ਪਈ।

ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਆਪਣੇ ਨਾਨਕੇ ਘਰ ਰਹਿ ਕੇ ਘੁੰਛਣੀਆਂ ਵੇਚਣ ਦੀ ਕਾਰ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੱਟਕ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਨਾਨੀ ਜੀ ਦੀ ਉਦਰ-ਜਵਾਲਾ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰੀ (ਗੁਰੂ) ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਖੜੂਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਬਾਸਰਕੇ ਆਉਂਦੇ

ਤਾਂ ਉਹ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲਦੇ ਅਤੇ ਘੰਟਿਆਂ ਬੰਧੀ ਦੁਨਿਆਵੀ ਅਤੇ ਇਲਾਹੀ ਗੱਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ।

ਜਦੋਂ ਗੋਦੇ ਖੱਤਰੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਦਰਿਆ ਬਿਆਸ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਨਗਰ ਵਸਾਇਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਅਤੇ ਸਨੇਹੀ ਵੀ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਆ ਗਏ। ਗੁਰੂ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਤਾਂਘ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਥੇ ਲੈ ਆਈ। ਉਸ ਵਕਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਯੂ ਕੋਈ 12 ਕੁ ਸਾਲ ਦੀ ਸੀ। ਅਵਸਥਾ ਭਾਵੇਂ ਅਜੇ ਬਾਲਪਨ ਵਾਲੀ ਹੀ ਸੀ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਦਕਾ ਸੂਝ ਵਿਚ ਪਕਿਆਈ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਪਕਿਆਈ ਸਦਕਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਦੀ ਰੰਗਤ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ 'ਤੇ ਖੂਬ ਚੜਨ ਲੱਗੀ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਨੂੰ 10-12 ਸਾਲ ਆਪਣੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਵਾਚਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਉਚੇਚੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦਿਆਂ 22 ਫੱਗਣ ਸੰਮਤ 1610 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਾਡਲੀ ਸਪੁੱਤਰੀ ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਜੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਨਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਗੁਰੂ-ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੁਰੂ-ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਅੰਗ ਬਣ ਗਏ।

ਜਦੋਂ 1557 ਈ: ਵਿਚ ਤੀਸਰੇ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਤਾਂ ਕੁਝ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਦੇ ਦੋਖੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਾ ਹੋ ਸਕੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਅਕਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਗੁਰੂਕਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੰਨ ਭਰ ਦਿੱਤੇ। ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਾ ਨਵਿਰਤੀ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀ ਲਈ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦਰਬਾਰ ਵੱਲ ਸੱਦਾ-ਪੱਤਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਬਿਰਧ ਸਰੀਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਤੀਸਰੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਲਈ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਇੰਨੇ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਕਬਰ ਦੇ ਸਭ ਭਰਮ-ਭੁਲੇਖੇ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ।

ਦੁਨਿਆਵੀ ਪੱਖੋਂ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਦਾਮਾਦ ਸਨ ਪਰ ਇਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਰਤੀ ਭਰ ਵੀ ਗੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ-ਕਾਰਜ ਸਮੇਂ ਉਹ ਵੀ ਇਕ ਨਿਮਾਣੇ ਸਿੱਖ ਵਾਂਗ ਸਿਰ 'ਤੇ ਟੋਕਰੀ ਢੋਅ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਕ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਤਨ-ਮਨ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੀਨ ਸਨ ਤਾਂ ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰੀਕੋ-ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਕੁਝ ਨੇਕ ਹਰਿਦੁਆਰ ਆਦਿ ਤੀਰਥਾਂ-ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਵਿਖੇ ਆ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੱਕਿਆ ਕਿ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਾਂਗੂ ਸਿਰ 'ਤੇ ਟੋਕਰੀ ਚੁੱਕੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਖਾਹਮਖਾਹ ਹੀ ਕ੍ਰੋਧਿਤ ਹੋ ਉੱਠੇ। ਕ੍ਰੋਧ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਉਹ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਪੱਲਾ ਵੀ ਛੱਡ ਬੈਠੇ। ਭਰੇ-ਪੀਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ, "ਸਾਡੇ ਭਰਾ ਜੇਠੇ ਕੋਲੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਮਾਨ-ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਹ ਲਗਾਈ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਇਸ ਵਤੀਰੇ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਬੜੀ ਨਮੋਸ਼ੀ ਹੋਈ ਹੈ।" ਆਪਣੇ ਸ਼ਰੀਕੋ-ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਖਰਵੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਾਰਨ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਨੇ ਤੀਸਰੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕੋਲੋਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗ ਲਈ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ, "ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਇਹ ਸਾਰੇ ਅਣਜਾਣ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋੜੀਆਂ-ਕੁਸੈਲੀਆਂ ਅਤੇ ਮਨ ਦੀ ਮੈਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਲੇਖੇ ਵਿਚ ਨਾ ਲਿਆਉਣਾ।" ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਰੀਕੋ ਦੀ ਰੱਖ ਦਿਖਾਈ ਉਥੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵੀ ਬਣ ਗਏ।

ਪਰਵਾਰਿਕ ਪੱਖੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਤਿੰਨ ਪੁੱਤਰਾਂ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ, ਬਾਬਾ ਮਹਾਂਦੇਵ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ (ਗੁਰੂ) ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ (ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ) ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ। ਬਾਬਾ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਭਾਵੇਂ ਘਰ ਦਾ ਵੱਡਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਪਰ ਆਪਣੇ ਲਾਲਚੀ ਅਤੇ

ਵਡਿਆਈ ਖੋਰੇ ਸੁਭਾਅ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ-ਪਿਤਾ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ (ਗੁਰਗੱਦੀ) ਲੈਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਾਂਝੇਪਨ ਕਾਰਨ ਹੀ ਉਹ ਸਾਰੀ ਹਯਾਤੀ ਈਰਖਾ ਅਤੇ ਦਵੈਤ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿਚ ਸੜਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਨਾਨਕ ਨਾਮ-ਲੇਵਾ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਨਫਰਤ ਦਾ ਪਾਤਰ ਬਣਦਾ ਰਿਹਾ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਇਆ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਬੂਟਾ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਜੋਬਨ 'ਤੇ ਹੋਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਇਸ ਦੀ ਮਹਿਕ ਵੀ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਤਕ ਫੈਲਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਸਦਕਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਤਾਦਾਦ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਵਾਧਾ ਹੋਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੇਂਦਰ ਸ੍ਰੀ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਕੇ ਚੱਕ (ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ) ਵਿਖੇ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ ਜਿਸ ਦੀ ਬਦੌਲਤ 'ਗੁਰੂ ਕਾ ਚੱਕ' ਇਕ ਚੰਗੀ ਰੌਣਕ ਵਾਲਾ ਨਗਰ ਬਣ ਗਿਆ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਹੁਣ ਸਰੀਰਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਬਿਰਧ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਆਪਣਾ ਸੱਚਖੰਡ ਵਾਪਸੀ ਸਮਾਂ ਨੇੜੇ ਆਇਆ ਜਾਣ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਮਤ 1631 ਦੇ ਭਾਦਰੋਂ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਭਾਈ ਜੇਠਾ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਚੌਥਾ (ਗੁਰਗੱਦੀ ਦੇ ਕੇ) ਵਾਰਸ ਥਾਪ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

ਗੁਰਿਆਈ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੋਈ ਛੋਟੀ ਜਾਂ ਸਧਾਰਨ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਨੂੰ ਉਹ ਰੱਬੀ ਤਖਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਰਾਜੇ-ਮਹਾਰਾਜਿਆਂ ਦਾ ਸੀਸ ਝੁਕਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਨਿਮਾਣੇ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਮਾਣ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਆਪ ਵੈਰਾਗ ਵਿਚ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਬੋਲ ਉਠੇ :

ਜੋ ਹਮਰੀ ਬਿਧਿ ਹੋਤੀ, ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰਾ! ਸਾ ਬਿਧਿ ਤੁਮ ਹਰਿ ਜਾਣੁ ਆਪੇ ॥

ਹਮ ਰੁਲਤੇ ਫਿਰਤੇ, ਕੋਈ ਬਾਤ ਨ ਪੂਛਤਾ, ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗ ਕੀਰੇ ਹਮ ਥਾਪੇ ॥

(ਅੰਗ 167)

ਚੌਥੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਮਾਝੇ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਜਾਗ ਪਿਆ। ਇਸ ਜਾਗ ਕਾਰਨ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮੋਚਿਆ ਕਿ ਇਸ ਕੇਂਦਰੀ ਸਥਾਨ (ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ) 'ਤੇ ਇਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਵੱਧ ਰਹੀ ਸੰਗਤ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਹ ਸਥਾਨ ਦਰਿਆ ਤੋਂ ਹਟਵਾਂ ਹੋ ਕੇ ਇੱਥੇ ਸਰੋਵਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਵੀ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਪਿੱਛੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇਕ ਮਨੋਰਥ ਇਹ ਵੀ ਸੀ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਜਗ੍ਹਾ ਉਪਰ ਜਿੱਥੇ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਇਲਾਹੀ ਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਧੁਨਾਂ ਸੁਣਾਈ ਦੇਣ ਉਥੇ ਨਾਲ ਨੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਿ ਦੇ ਘਰ (ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ) ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਦਾਰੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿਣ। ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ਰਧਾਵਾਨ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਭਰਪੂਰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਸਹਿਯੋਗ (ਤਨ, ਮਨ ਅਤੇ ਧਨ ਨਾਲ) ਮਿਲਦਾ ਗਿਆ ਤਿਵੇਂ-ਤਿਵੇਂ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਦੇ ਕਾਰਜ ਵੀ ਸੰਵਰਦੇ ਰਹੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਸਰੋਵਰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ (ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ) ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਨਕਸ਼-ਨੁਹਾਰ ਹੋਰ ਵੀ ਨਿਖਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਜਿਵੇਂ ਤੀਸਰੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ 22 ਮੰਜੀਆਂ ਅਤੇ 52 ਪੀੜਿਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ

ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਮਸੰਦ ਪ੍ਰਥਾ ਦਾ ਅਰੰਭ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਮਸੰਦ ਜਿੱਥੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਉਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗੁਰੂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਤੋਂ ਮਾਇਆ ਇਕੱਠੀ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰੂ ਕੀ ਗੋਲਕ ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਭਾਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰੁਝੇਵੇਂ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੀ ਕਾਰ-ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਵਕਤ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਉਹ ਆਪ ਵੀ ਟੋਕਰੀ ਚੁੱਕ ਲੈਂਦੇ ਅਤੇ ਇੱਟਾਂ, ਗਾਰੇ ਅਤੇ ਚੂਨੇ ਆਦਿ ਦੀ ਹੱਥੀ ਸੇਵਾ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਉਹ ਕਿਰਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵਡਿਆਉਣ ਅਤੇ ਪਕਿਆਉਣ ਲਈ ਵੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇਕ ਦਿਨ ਉਹ ਵੀ ਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਅਗਵਾਈ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਭਰਵੇਂ ਸਹਿਯੋਗ ਸਦਕਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਸਵਰਗ ਦੀ ਝਲਕ (ਸੱਚਖੰਡ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ) ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਇਹ ਸਥਾਨ ਰੱਬੀ ਸਿਫਤ-ਸਲਾਹ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਸ੍ਰੀ (ਗੁਰੂ) ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀਨ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਯੋਗ ਸਾਬਤ ਹੋਏ। ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਪਰਵਾਰਿਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਪੂਰੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ ਉਥੇ ਉਹ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵੀ ਸਰਬ-ਕਲਾ ਸਮਰੱਥ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਸਮਰੱਥਾ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਿਆਈ ਦਾ ਤਿਲਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ।

ਗੁਰੂ ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ (ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ) ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰ ਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕੇ ਘਰ ਦੀ ਵਡਿਆਈ (ਗੁਰਗੱਦੀ) ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਵੱਲੋਂ ਡੱਟਵਾਂ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਵੱਲੋਂ 'ਤਖਤ ਬਹੈ ਤਖਤ ਕੀ ਲਾਇਕ' ਦੀ ਕਸਵੱਟੀ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਕੇਵਲ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਹੀ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੱਦੀ-ਨਸ਼ੀਨ ਬਣਾ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਚਲੇ ਗਏ। ਕੁਝ ਦਿਨ ਇੱਥੇ ਟਿਕਾਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਸੂ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਮੁਤਾਬਕ ਸੰਮਤ 1638 (ਸਤੰਬਰ 1581 ਈ:) ਨੂੰ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾ ਗਏ।

ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਆਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਇੱਕ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦੇ ਬਾਣੀਕਾਰ ਵੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਵਾਲੇ 19 ਰਾਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ 11 ਹੋਰ ਰਾਗਾਂ ਸਮੇਤ ਕੁੱਲ 30 ਰਾਗਾਂ ਵਿਚ ਬਾਣੀ ਰਚੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਾਣੀ ਬੜੇ ਹੀ ਅਦਬ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ/ਸੁਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ

ਸੰਗਰੂਰ, (ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ)- ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਇਕਾਈ ਸੰਗਰੂਰ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਇਕਾਈ ਮੁਖੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿੱਚ ਤੇ ਜੋਨ ਜਥੇਬੰਦਕ ਮੁਖੀ ਮਾਸਟਰ ਪਰਮਵੇਦ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿਚ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਹੋਈ।

ਮੀਡੀਆ ਮੁਖੀ ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਆਗੂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਕਾਈ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਚੋਣਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਰੀਵਿਊ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, 34 ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ 12 ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਕਲ ਰਹਿਤ ਤੇ ਵਧੀਆ ਮਹੌਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਖਿਆ ਹੋਈ। ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਮਾਪਿਆਂ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕੋਈ

ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਇੱਕ ਪੇਪਰ ਹੋਰ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਨਤੀਜਾ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿੱਚ ਛੇਤੀ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ 5 ਨਵੰਬਰ ਦੀ ਜੋਨ ਦੀ ਛਿਮਾਰੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਪੰਜੇ ਇਕਾਈ ਆਗੂਆਂ ਤੋਂ ਦੋਨੋਂ ਜੋਨ ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਦੂਜੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਾਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸਾਹਿਤ ਵੈਨ ਦੇ ਆਉਣ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ

ਲਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਗਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਚਾਰ ਅਪਨਾਉਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦਿਆਂ 500 ਦੇਵਰਕੀਆਂ "ਪੜ੍ਹੋ, ਵਿਚਾਰੋ, ਅਮਲ ਕਰੋ।" ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ, ਭੂਤ

ਪ੍ਰੇਤ, ਬੁਰੀਆਂ ਆਤਮਾਵਾਂ, ਧਾਗੇ ਤਵੀਤ, ਜਨਮ ਟੇਵਿਆਂ, ਰਾਸ਼ੀ ਫਲ, ਸਵਰਗ ਨਰਕ ਆਦਿ ਦਾ ਘੋਰ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦਾਨਾ ਖਾਣ ਪੀਣ, ਪਹਿਨਣ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਉਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕਾਰਕੁੰਨ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਦੇ ਮਾਲਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਪੱਖੋਂ ਰੋਤਣ ਤੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਲਹਿਰਾ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਿਸ਼ਨਗੜ੍ਹ, ਰਘਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ, ਸੀਤਾ ਰਾਮ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਧਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ, ਅਮਰ ਨਾਥ, ਸੁਨੀਤਾ ਰਾਣੀ ਆਦਿ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ।

ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗੀ "ਇਕ ਦੇਸ਼, ਇਕ ਚੋਣ"

ਗੁਰਮੀਤ ਪਲਾਹੀ
91-98158-02070

ਬਹੁਤ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੰਨਸੋਆਂ ਸਨ ਕਿ ਹਾਕਮ ਧਿਰ ਭਾਜਪਾ ਇਕ ਦੇਸ਼ ਇਕ ਚੋਣ ਦਾ ਅਮਲ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗੀ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਹਾਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ 'ਚ ਦਰਸਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਮੌਕੇ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਮ ਨਾਥ ਕੋਵਿੰਦ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। "ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮਨੁੱਖੀ ਵਸੀਲਿਆਂ 'ਤੇ ਬੋਝ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਸਗੋਂ ਆਦਰਸ਼ ਚੋਣ ਜਾਬਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਵੀ ਧੀਮਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ"।

ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾਂ ਪਹਿਨਾਉਣ ਲਈ ਇਕ 8 ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਮ ਨਾਥ ਕੋਵਿੰਦ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਕਦਮ ਆਚੇਭੇ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਜਨਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਐਕਟ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨੇਮਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਸਦੀ ਇਕੱਠਿਆਂ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਮੇਟੀ ਇਹ ਵੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸੋਧ ਲਈ ਸੂਬਿਆਂ ਵਲੋਂ ਮੋਹਰ ਲਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕਮੇਟੀ ਬਹੁਮਤ ਨਾ ਮਿਲਣ, ਬੇਭਰੋਸਗੀ ਦੇ ਮਤੇ ਜਾਂ ਦਲ ਬਦਲੀ ਜਿਹੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਅਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਹੱਲ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਵੀ ਕਰੇਗੀ।

ਆਖ਼ਿਰ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਅਰਥ ਕੀ ਹਨ? ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਜਵਾਬ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਲੋਕ ਸਭਾ, ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ, ਨਗਰ ਨਿਗਮਾਂ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਚੋਣਾਂ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣ। ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਚੋਣ 1952 'ਚ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਇਕੋ ਵੇਲੇ ਹੋਈਆਂ। ਫਿਰ ਸਾਲ 1957, 1962, 1967 ਵਿਚ ਇਕੋ ਵੇਲੇ ਚੋਣਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਨਾ ਹੋਈਆਂ। ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ 1967 ਵਿਚ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭੰਗ ਕਰਵਾ ਕੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇੰਜ ਇਕੋ ਵੇਲੇ ਦੀ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਟੁੱਟ ਗਈ।

ਇਥੇ ਹੁਣ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਚੋਣ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਚੋਣ ਸਟੇਟ ਹੈ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਇਕੋ ਵੇਲੇ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੰਜ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸੋਧਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ।

ਉਸ ਵਿਚ ਧਾਰਾ 83 ਸਦਨਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸੰਬੰਧੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ 85 ਲੋਕ ਸਭਾ ਭੰਗ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ 172 ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸੰਬੰਧੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ 174 ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭੰਗ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 356 ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਜੂਨ 2024 'ਚ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਕ ਦੇਸ਼ ਇਕ ਚੋਣ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਮਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭੰਗ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ,

ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜ ਰਾਜਾਂ ਮਿਜ਼ੋਰਮ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ, ਤਿਲਗਾਨਾ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ 'ਚ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਇੰਜ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਵ ਨਵੰਬਰ, ਦਸੰਬਰ 2023 'ਚ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਉੜੀਸਾ, ਸਿੱਕਮ ਅਤੇ ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਚ ਵੀ ਚੋਣਾਂ ਮਈ-ਜੂਨ 2024 'ਚ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਕੋ ਵੇਲੇ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਪੱਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਚੁਣੀਆਂ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ

ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ? ਪਰ ਜਿਹਨਾਂ ਸੂਬਿਆਂ 'ਚ ਚੋਣਾਂ 2020, 2021, 2022 ਅਤੇ 2023 'ਚ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਸੌਂਪੀ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਭਾਜਪਾ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪੋ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ 'ਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਮਤੇ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਗੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ 28 ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜੋ ਇਕ ਬੈਨਰ ਇੰਡੀਆ ਹੇਠ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਕ ਦੇਸ਼ ਇਕ ਚੋਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਉੱਪਰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹਮਲਾ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਾਕਮ ਧਿਰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਦੇਸ਼ ਇਕ ਚੋਣ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕੋ ਵੇਲੇ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਉਣ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਬੱਚਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਉਣ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਸੰਬੰਧੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਉਲਝਣਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਚੋਣਾਂ ਜਾਂ ਉਪ ਚੋਣਾਂ ਕਾਰਨ ਜੋ ਚੋਣ ਜਾਬਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮੰਮ ਇਸ ਸਮੇਂ ਰੋਕਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਉਲਟ ਅਸਰ ਚੋਣਾਂ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਪਰ ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਵੱਡਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਕਾਬਜ ਹਾਕਮ ਧਿਰ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਚੁਣੀਆਂ

ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਚੋਣ ਅਮਲ ਕੀ ਰੁਕਿਆ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੂਬਾ ਉਡੀਕ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਸਹਿੰਦਾ ਰਹੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਗਲੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ।

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 18 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ 24 ਸਤੰਬਰ 2023 ਤੱਕ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦਾ ਇਜਲਾਸ ਸੱਦਿਆ ਹੈ। ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਕੀ ਸਰਕਾਰ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਮਨਾਉਣ ਸਫਲ ਹੋਵੇਗੀ? ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਤਾਂ ਭਾਜਪਾ ਉੱਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਲਾਗੂ ਲੈਣ ਦੀ ਤਰਕੀਬ ਹੈ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਅਗਲੀਆਂ 2024 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਹਰ ਹੀਲੇ ਮੁੜ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਕਾਬਜ ਹੋਣ ਲਈ ਪੱਬਾਂ ਭਾਰ ਹੋਈ ਪਈ ਹੈ। ਉਸ ਉੱਤੇ ਇਕ ਦੇਸ਼, ਇਕ ਧਰਮ, ਇਕ ਬੋਲੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਵੀ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਵਲੋਂ ਦੇਸ਼

ਵਿਚ ਫਿਰਕੂ ਪਾੜਾ ਪਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

ਭਾਜਪਾ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਧੱਕ ਕੇ ਧਰਮ ਅਧਾਰਤ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਜੋ ਏਜੰਡਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਇਕ ਦੇਸ਼ ਇਕ ਚੋਣ ਵਰਗਾ ਅਮਲ ਇਕ ਵੱਡੀ ਪੁਲਾੜ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਮਲ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦਾ ਅਕਸ ਹਰ ਥਾਂ ਉਭਾਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਥਾਨਕ ਮੁੱਦੇ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਮੁੱਦੇ। ਇਸ ਅਮਲ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਿਆਂ ਲੋਕ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਫਸਣਗੇ।

ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਵੀ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ, ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਮਲ ਹੈ, ਪਰ ਇਕ ਦੇਸ਼ ਇਕ ਚੋਣ 'ਚ ਕੇਂਦਰ, ਸੂਬਾ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਇਕੋ ਵੇਲੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਾ ਕੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ? ਕੀ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਸਮੁੱਚੇ ਅਮਲ ਕੇਂਦਰ, ਰਾਜ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ 'ਚ ਇਕੋ ਵੇਲੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਣਗੇ? ਕੀ ਸਥਾਨਕ ਮੁੱਦੇ ਇਸ ਅਮਲ 'ਚ ਲੁਪਤ ਹੋ ਕੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ? ਕੀ ਇਲਾਕਾਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ?

ਉੱਜ ਵੀ ਇਕੋ ਵੇਲੇ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਵੀਵੀਐਮ ਮਸ਼ੀਨ ਕਰੀਦਣ ਲਈ 2019 'ਚ ਖਰਚੇ ਦਾ

ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ 4500 ਕਰੋੜ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵੀਵੀਐਮ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ 15 ਸਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ ਵੇਰ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਇਹ ਮਸ਼ੀਨ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕੀ ਇਹ ਖਰਚੀਲਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ? ਉੱਜ ਵੀ ਜਦੋਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸਿਆਸੀ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ 2019 'ਚ ਰਾਏ ਮੰਗੀ ਸੀ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ, ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤੀ ਜਦਕਿ ਏਆਈਡੀਐਮਕੇ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ(ਬਾਦਲ) ਐਸਪੀ, ਟੀਆਰਐਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਸਨ ਜਦਕਿ 9 ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਟੀਐਮਸੀ, ਆਪ, ਡੀਐਮਕੇ, ਟੀਡੀਪੀ, ਸੀਪੀਆਈ, ਸੀਪੀਐਮ, ਜੇਡੀਐਸ, ਗੋਆ ਫਾਰਵਡ ਬਲੋਕ ਆਦਿ ਇਸਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਸਨ।

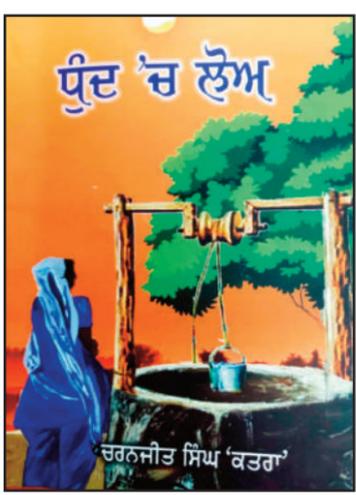
ਜੇਕਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ 18 ਤੋਂ 24 ਸਤੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਇਸ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕੋਵਿੰਦ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪ੍ਰੀਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਚੌਥਾ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਦੇਸ਼ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਥੇ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਇਕ ਚੋਣ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਹੋਰ ਤਿੰਨ ਦੇਸ਼ ਬੈਲਜੀਅਮ ਜਿਸਦੀ ਆਬਾਦੀ 2021 'ਚ 1 ਕਰੋੜ 16 ਲੱਖ ਸੀ, ਸਵੀਡਨ ਜਿਸਦੀ ਆਬਾਦੀ 1 ਕਰੋੜ 4 ਲੱਖ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਊਥ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਜਿਸਦੀ ਆਬਾਦੀ 5 ਕਰੋੜ 94 ਲੱਖ ਸੀ, ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਪਰ ਕੀ 140 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕੀ ਐਡੀ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰੀਕਿਰਿਆ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ?

ਇਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਇਕੋ ਵੇਲੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰੀਕਿਰਿਆ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੀ ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੀ ਭੰਗ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ ਤੇ ਮੁੜ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਘੀ ਨਹੀਂ ਘੁੱਟੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਦੇਸ਼ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਨਹੀਂ ਗੁਆ ਬੈਠੇਗਾ?

ਅਸਲ 'ਚ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਤਾਂ ਇਕੋ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ "ਮੋਦੀ ਫੈਕਟਰ" ਵਰਤਕੇ, ਲੋਕ ਸਭਾ, ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ 'ਚ ਆਪਣੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਅਮਲ ਆਰੰਭਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਸਦੀ ਚਰਚਾ ਇਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਆਮ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਮਨਸਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁੱਠੇ ਲਾਕੇ, ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਪੁਸਤਕ ਸਮੀਖਿਆ

ਪੁੱਦ 'ਚ ਲੋਅ
ਰੀਵਿਊਕਾਰ:
ਬਲਜਿੰਦਰ ਮਾਨ 98150-18947
ਕਹਾਣੀਕਾਰ: ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਤਾਰਾ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ: ਤਰਲੋਚਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ,
ਪੰਨੇ: 132, ਮੁੱਲ: 200/-

ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਤਾਰਾ ਸਾਹਿਤਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਸਨਮਾਨਿਤ ਨਾਮ ਹੈ। ਉਹ ਕਾਫੀ ਲੰਮੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸੰਦਲੀ ਪੈੜਾਂ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਵਿਤਾ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਨਿਬੰਧਕਾਰੀ ਵਿਚ ਵੀ ਕਮਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਦਿਨ ਰਾਤ ਸਾਹਿਤ ਸਾਧਨਾਂ ਵਿਚ ਜੁਟੇ ਰਹਿਣਾ ਅਤੇ ਸਭ ਦਾ ਆਦਰ ਮਾਣ ਕਰਨਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਖਾਸਾ ਹੈ। ਇਕ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਉਸ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਣਾ ਸੋਨੇ ਤੇ ਸੁਹਾਗੇ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਕਿਰਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਝਲਕਾਰੇ ਮਾਰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸਜਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸੰਵਰਨਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣ ਕਲਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਰਚਨਾ ਦੀ ਰੋਚਕ ਸ਼ੈਲੀ ਨੁਮਾਇਆ ਗੁਣ ਹੈ।

ਹੱਥਲੀ ਪੁਸਤਕ 'ਪੁੱਦ ਦੀ ਲੋਅ' ਵਿਚ ਪੰਦਰਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਰਜ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੁੱਦ ਦੀ ਲੋਅ, ਪਾਗਲ ਮਰਦ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਅਤੇ ਸੌਂਕਣ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਵੀਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭੋਲੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਭੋਲੀ ਹੁਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਵਜੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਕੌਮ ਦੇ ਨੈਣ ਨਕਸ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਕਹਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਇਕ ਨਵੇਂ ਤੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਨਿਖਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਤੌਰ ਨਾਲ ਬਣਦੇ ਵਿਗੜਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਪੁਣ ਛਾਣ ਬੜੀ ਮਹੀਨ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਲਾਲਚਸ ਹੋ ਕੇ ਇਨਸਾਨ ਸਭ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੱਬੀ ਹੋਈ ਚੀਜ਼ ਕਹਾਣੀ

ਵਿਚ ਇਕ ਅਭਾਗਣ ਮਾਂ, ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ ਅਤੇ ਬਹੂ ਦਾ ਰੂਪ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਜੀਵਨ ਦੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਵੇਲੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਗੋਤੇ ਖਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਇਕ ਬੱਚਾ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦੁਲਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਲਵ ਮੈਰਿਜ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦਾ ਮਨ ਛੋਟੇ ਘਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਸਗੋਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਖਿਆਲਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਾਗਲ ਮਰਦ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਉਚ ਦਰਜੇ ਦੇ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਜੋ ਹੋਟਲਾਂ ਵਿਚ ਐਸ ਉਡਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼ਰਾਬ ਕਬਾਬ ਅਤੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਰ ਕਿੰਨਾ ਕੁੱਝ ਚੱਲਦਾ ਹੈ।

ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਕੁੱਝ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਰਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਰਸਮ ਰਿਵਾਜਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਸ਼ਾ, ਬੇਕਾਰੀ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਚਾਰੀ, ਵਿਬਚਾਰੀ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਵਿਚ ਤ੍ਰੇੜਾਂ, ਨਫਰੀਤ; ਰਤ ਦਾ ਫੈਲਾਅ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੁਨੀਆ, ਪਿਆਰ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਆਦਿ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਖੂਬ ਵਿਚਾਰਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਸਾਡੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਵਿਚੋਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਾਡੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਨਾਟਕੀ ਤਤ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਬੜੀ ਚੁਸਤ ਅਤੇ ਦਰੁਸਤ ਹੈ। ਲਿਖਣ ਸ਼ੈਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪਾਠਕ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਉਤਾਵਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਅਖਰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਪੁਰਾਤਨਤਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਸਿਖਰ ਗੁਨਾਹ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ ਵਰਗੀ ਲਾਹਣਤ ਨੂੰ ਨਿੰਦਿਆਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨੀਅਤ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮਸ਼ਵਰਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਪੁਸਤਕ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਚਰਨਜੀਤ ਕਤਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਜੀ ਇਹ ਇਕ ਨਿਰਾਲੀ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਕ ਪੁਸਤਕ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਕਥਾ ਰਸ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਰਸਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਾਵਿ-ਟੋਟਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਪੁੱਠਾ !

ਕਈ ਲੋਕ ਹੁਣ ਭਾਅ ਜੀ ਨੂੰ ਲਿਖਣ 'ਪਾਜੀ' ਹਾਲਤ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ 'ਦਿੱਸ' ਹੋ ਗਈ। ਸ਼ਬਦ ਵੀਰ ਵੀ ਬਣ ਗਿਆ 'ਬਰੇ' ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਭੈਣ ਵੀ ਬਦਲ ਕੇ 'ਸਿੱਸ' ਹੋ ਗਈ। ਟਿੱਚਰ ਅਤੇ ਮਖੌਲ ਵੀ 'ਲੋਲ' ਬਣ ਗਏ ਆਵੇ ਯਾਦ ਪਿਆਰੇ ਦੀ 'ਮਿੱਸ' ਹੋ ਗਈ। ਚੁੰਮਣ ਕ੍ਰਿਆ ਸੀ ਮਿਸਰੀ ਦੀ ਡਲੀ ਜੇਹੀ ਨਵੇਂ ਪੱਚ ਲਈ ਵਿਗੜ ਕੇ 'ਕਿੱਸ' ਹੋ ਗਈ। ਨਿਗਲ ਲਿਆ 'ਗੁੱਡ ਲੱਕ' ਨੇ ਭਲਾ ਹੋਵੇ ਘੁੱਟ ਸਿਮਟ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ 'ਸਿੱਪ' ਯਾਰੇ। 'ਐੱਚ.ਏ--ਐੱਚ.ਏ' ਨੇ ਹਾਸੇ ਦੀ ਥਾਂ ਮੱਲੀ ਹੁਣ 'ਅਫਸੋਸ' ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ 'ਰਿੱਪ' ਯਾਰੇ !

ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ 'ਦੁਪਾਲ ਪੁਰ'
001-408-915-1268

ਨਾਇਕ-ਪੂਜਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬਰਬਾਦੀ ਦਾ ਕਾਰਨ

ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਵਸਥਾ- ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰ, ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ, ਰਾਜਾਸ਼ਾਹੀ, ਸਮਾਜਵਾਦੀ, ਹਾਈਬ੍ਰਿਡ ਅਤੇ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਈ ਸਮਾਜਿਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜਿਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਅਧਾਰਤ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰਾਜ ਬਦਲੇ, ਰਾਜੇ ਬਦਲੇ ਸੱਤਾ ਬਦਲੀ ਪਰ ਸਮਾਜ, ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੀ ਸਥਾਪਿਤ ਰਹੀ। ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਬਦਲ ਸਮਾਨਤਾਵਾਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸਮਾਨਤਾਵਾਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ। 2000 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜ, ਮੌਰੀਆ ਸਾਮਰਾਜ ਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਤ ਰਾਜ ਸੀ। ਮੌਰੀਆ ਸਮਰਾਟ "ਵੈਦਰਥ ਮੌਰੀਆ" ਦਾ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸੇਨਾਪਤੀ "ਪੁਸ਼ਪ ਮਿੱਤਰ ਸੁੰਗ ਬ੍ਰਾਹਮਣ" ਦੁਆਰਾ ਕਤਲ ਕਰਕੇ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ।

ਮੌਰੀਆ ਸਾਮਰਾਜ ਦਾ ਵੈਦਰਥ ਮੌਰੀਆ ਆਖਰੀ ਸਮਰਾਟ ਸੀ। ਬੁੱਧਵਾਦੀ ਮੌਰੀਆ ਸਾਮਰਾਜ ਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਰਾਜਾ ਦੇ ਕਤਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਅਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਮਾਨਤਾਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਅਤੇ ਅਮਾਨਵੀ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਸਮਾਨਤਾਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਚਲਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੁਸ਼ਪ ਮਿੱਤਰ ਸੁੰਗ" ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਦੀ, ਵਿਤਕਰੇਵਾਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਘੋਰ ਅਨਿਆਇ ਅਤੇ ਜੁਲਮਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਲਗਭਗ 2000 ਸਾਲ ਤੱਕ ਕਠੋਰਤਾ ਨਾਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੱਕ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਦੁਆਰਾ, ਅਛੂਤ ਬੇਦਖਲ ਵੰਚਿਤ ਬਣਾਏ ਸਮਾਜ ਲਈ ਰੋਜ਼ਗਾਰ, ਨੌਕਰੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਖੁੱਲੇ। ਜਿਸ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਸਮਾਨਤਾਵਾਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਫੁਲੇ, ਪੇਰੀਅਰ, ਅੰਬੇਡਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੂਦਰ ਅਤੇ ਅਛੂਤ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਉਹਨਾਂ ਸਭ ਦਾ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਰਿਹਾ।

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਸਮਾਨਤਾਵਾਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਧੇਰੇ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ, ਉਹਨਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾ ਕੇ 1950 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਵਾ 5 ਕਰੋੜ ਦੇ ਕਰੀਬ ਅਛੂਤਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗਲ ਪਾਈ ਅਛੂਤਤਾ ਇੱਕੋ ਝਟਕੇ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨਤਾਵਾਦ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੰਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਜਿਸ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਖਾਸ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੁੱਝ ਪ੍ਰਤੀਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਸਟੈਚਿਊ ਆਫ ਲਿਬਰਟੀ, ਸਟੈਚਿਊ ਆਫ ਫਰੀਡਮ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਓਥੇ, ਉਹਨਾਂ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ 13 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਬੁੱਝ "ਸਟੈਚਿਊ ਆਫ ਇਕੁਅਲਿਟੀ" ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਐਨਾ ਵੱਡਾ ਸਨਮਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ।

ਲਿਖਿਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ
ਜੋ ਵੀ ਲਿਖਿਤ ਲਿਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਦੇ ਮਾਨਵ ਸਮਾਨਤਾਵਾਦ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਕੁੱਝ ਪੇਪਰ ਰਸਾਲਿਆਂ ਵਾਲੇ ਕਈ ਵਾਰੀ ਮਨ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੇਖ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਬਦਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲਿਖਿਤ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਲਿਖਾਰੀ ਦਾ ਅਕਸ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਅਖ਼ਬਾਰ ਜਾਂ ਰਸਾਲੇ ਦਾ ਆਪਣਾ ਮਕਸਦ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇ। ਪਿਛੇ ਮੈਨੂੰ ਕਈ ਫੋਨ ਆਏ, ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਭਰਾ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਆਰਐਸਐਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਲਗ ਪਏ, ਲੇਖ ਠੀਕ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਲੇਖ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਨੇ ਮਨ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਿਰਲੇਖ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਸ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਕੁਝ ਗਲਤ ਕਰਨ ਦੀ ਨਹੀਂ ਵੀ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਲੋਕ ਜੋ ਹਰ ਲਿਖਤ ਉੱਤੇ ਮੈਨੂੰ ਪੱਕਾ ਫੋਨ ਕਰਦੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਮਤਲਬ ਮੈਂ ਸਮਝ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਦੀ ਪਾਲਣਾ, ਗੁਲਾਮੀ
ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਸੱਤਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਭਾਰਤੀ ਉੱਚ ਵਰਨ, ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹੀ। ਜਦੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਮਾਨਤਾਵਾਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਵਰਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਉਧਾਰਨ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਕੇ ਅਛੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਹ ਖੋਲਿਆ, ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਬਣੇ ਤਲਾਬ, ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਂਝੀਆਂ ਪਬਲਿਕ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਸਭ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਵਰਤੋਂ

ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ। ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣੇ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਛੂਤਾਂ ਨੂੰ ਹੱਕ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਲੰਮਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਹੱਕ ਲੈ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਅਛੂਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਨਾਲ ਲੜਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ, ਸੰਘਰਸ਼ੀ ਅਛੂਤ ਲੋਕ 99% ਸ਼ਹੀਦ ਅੱਜ ਵੀ ਗੁੰਮਨਾਮ ਹਨ।

ਕਿਸਮਤ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰੋ, ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰੋ

18 ਫਰਵਰੀ 1933 ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਕਸਾਰਾ ਵਿਖੇ ਠਾਠੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨਫਰੰਸ ਹੋਈ। ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ। ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਬੰਬਈ ਤੋਂ ਕਾਰ ਰਾਹੀਂ ਰਾਤ 8 ਵਜੇ ਕਸਾਰਾ ਪਹੁੰਚੇ।

ਟੈਪਲ ਐਂਟਰੀ ਬਿੱਲ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੁਗਾਂ ਤੋਂ ਅਛੂਤ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ।

ਅਛੂਤਾਂ ਲਈ ਰੋਟੀ,

ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਤੋਂ ਉਪਰ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਛੂਤਾਂ ਦੇ ਲਈ ਰੋਟੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਅਛੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ: "ਅਸੀਂ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਚਤੁਰ-ਵਰਣਵਾਦ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹੋ ਪੁੱਟ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ, ਜੋ ਉੱਚ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਮੀਰੀ ਸੁੱਖ ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਨੀਵੇਂ ਵਰਗਾਂ ਗਰੀਬੀ, ਲਾਚਾਰੀ, ਗੁਲਾਮੀ, ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਹੇਠਲੇ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਹੁਣ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਰੱਕੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਪਸੀ ਮਤਭੇਦ ਖਤਮ ਕਰੋ, ਇਹ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਰਾਹ ਹੈ। ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਆਲੋ-ਦੁਆਲੇ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕਰੋ। ਇਹ ਨਾ ਭੁੱਲੋ ਕਿ ਮਹਾਡ ਅਤੇ ਨਾਸਿਕ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਲੜਾਈ ਜਿੱਤ ਕੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕੁਤਬਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ।

"ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਗੁਆਇਆ, ਦੂਜਿਆਂ ਨੇ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਾਭ ਲਿਆ ਹੈ"

ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, "ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਗੁਆਇਆ ਹੈ, ਦੂਜਿਆਂ ਨੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ"। ਤੁਹਾਡੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਛਾਵਾਂ ਮਾਰ ਲੈਣ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨ ਸਹਿਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ, ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮ ਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਾਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜ਼ਬਰ ਜੁਲਮ ਅਤੇ ਧੋਖਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੜੱਪ ਲਿਆ ਹੈ: ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਔਹਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੂਜਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸਮਤ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰੋ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰੋ।

ਦੇਵਤਾਵਾਂ ਅਤੇਹਥਿਰਾ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰੋ

ਅਛੂਤਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ "ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ, 4 ਮਾਰਚ

1933 ਨੂੰ ਰਾਤ 9.30 ਵਜੇ ਜੀ.ਆਈ.ਪੀ. ਰੇਲਵੇ ਕੁਆਰਟਰਜ਼, ਬੰਬੇ ਸੈਂਡੇਹਰਸਟ ਰੋਡ ਨੇੜੇ ਹੋਈ। ਦਿਵਾਕਰ ਪਗਾਰ ਨੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ 85 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸੰਬੋਧਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਲੇਡੀਜ਼ ਐਂਡ ਜੈਂਟਲਮੈਨ, "ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਮੈਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਬੋਧਨ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਸੰਬੋਧਨ ਮੇਰੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਉਤਮਤਾ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਰਗੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਦੇਵਤਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੋ।

ਨਾਇਕ-ਪੂਜਾ ਦੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬਰਬਾਦੀ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹਰ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਉੱਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਦੇ ਮੋਢਿਆਂ ਉੱਤੇ ਭਾਰ ਪਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਰਖਿਅਤ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋ।

ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੇਵਤਾ ਬਣਾ ਕੇ, ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਇਕੱਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਤੁਸੀਂ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੀ ਆਦਤ ਵਿੱਚ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਉਦਾਸੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੋ।

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਭਵਿੱਖ ਅਤੇ ਕਿਸਮਤ ਲੋਕਤ ਦੇ ਢੇਰ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੁਹਾਡਾ ਕੀਤਾ ਕਰਮ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਅਰਥ ਜਾਵੇਗਾ। "ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਾ ਕਰੋ," ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, "ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰ, ਨਵੇਂ ਯੁੱਗ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਪੂਰੀ ਜਮਾਤ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲੜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬੇਬਸੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਸੀ।

ਮੈਂ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਨਾਇਕ-ਪੂਜਾ, ਦੇਵਤਾ- ਦੇਵੀਕਰਨ ਅਤੇ ਕਰਤਵ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਤਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।

"ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ," ਉਸਨੇ ਦੇਖਿਆ। "ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਿਪਤਾ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ "ਕੌਮੀ ਬਿਪਤਾ ਅਤੇ ਸੈਕਟ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕ

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਿਪਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਖੜਤੇ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਪਰ ਸਾਡੇ ਧਰਮ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਢੋਲ ਵਜਾ-ਵਜਾ ਕੇ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਹ ਇੱਕ ਬੇਸਹਾਰਾ ਇੱਕ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਖੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਿਪਤਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਦੇਵਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਹੇਠਾਂ ਉਤਰੇਗਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਖੜਤੇ ਤੋਂ ਬਚਾਵੇਗਾ! ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕਜੁੱਟ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਵਤਾਰ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਦੇਵਤਾ ਅਤੇ ਅਵਤਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਦੇ ਆਦੀ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ, ਖੜਤੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਹਨ, ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਹਿੰਮੇਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ। (ਉਧਾਰਨ ਲਈ ਸਾਡੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਲਈ ਜਮਲੇ ਜੱਟ ਦਾ ਗਾਣਾ ਢੁੱਕਵਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; "ਸਤਿ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਆ ਜਾ, ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਦੀਦ ਦਿਖਾ ਜਾ ਸੰਗਤ ਪਈ ਪੁਕਾਰਦੀ, ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਚਾਬੀ ਉਹ ਦਾਤਾ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀ) ਤੁਹਾਡੀ ਮੁਕਤੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕਤੀ

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ; "ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਆਪਣੀ ਗੁਲਾਮੀ ਨੂੰ ਖੁਦ ਹੀ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਰੱਬ ਜਾਂ ਸੁਪਰਮੈਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਾ ਹੋਵੋ। ਤੁਹਾਡੀ ਮੁਕਤੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਕਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਰਤ ਰੱਖਣ, ਯੂਫ਼-ਬੱਤੀਆਂ ਕਰਨ, ਪੂਜਾ-ਪਾਠ, ਮੰਤਰ ਉਚਾਰਨ ਵਰਗੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਹਵਨ ਅਤੇ ਜੱਗ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਤਰ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਆਏ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਮੰਦਰਾਂ ਦੇ ਸੇਨੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਨ ਲੁੱਟਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸਕੇ ਸਨ। ਹਿੰਦੂ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾ, ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕਰਾਵੇਗੀ।

ਬੰਧਨ, ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਉ-ਦਾਦੇ ਤੋਂ ਹੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਰ ਪੀੜ੍ਹੀ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ

ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਜਾਂ ਮਾਮੂਲੀ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਆਪਣੇ ਪਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਵਾਂਗ, ਤੁਸੀਂ ਚੀਬੜੇ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ, ਤੁਸੀਂ ਸੁੱਟੇ ਹੋਏ ਟੁਕੜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ, ਉਹਨਾਂ ਵਾਂਗ, ਤੁਸੀਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੁੱਗੀਆਂ-ਝੱਪੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹੋ; ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਾਂਗ, ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੌਤ ਦੇ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਜਿਵੇਂ ਬਿਮਾਰੀ ਕਿਸੇ ਪੋਲਟਰੀ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਫੈਲਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਸ਼ਟ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮ ਜਿਵੇਂ ਧਾਰਮਿਕ ਵਰਤ, ਧਰਮ ਅਧਾਰਤ ਸਰੀਰ ਤਪੱਸਿਆ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਕਸ਼ਟਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੁੱਖਮਰੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚਾਇਆ।"

ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੁੱਬਰ 91-94636-01616

ਸੱਤਾ ਹੀਣਤਾ, ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਕਾਰਨ
ਤੁਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੂਲਨਿਵਾਸੀ ਹੋ, ਤੁਹਾਡੇ ਪੂਰਵਜ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਰਹੇ ਹੋ। ਬਾਹਰੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਰਾਜਸੱਤਾ ਖੋਹ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

ਰਾਜਸੱਤਾ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਗਰੀਬੀ ਤੋਂ ਛੁੱਟਕਾਰਾ ਦਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ "ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ," "ਤੁਹਾਡਾ ਭੋਜਨ, ਕੱਪੜਾ, ਮਕਾਨ, ਸਿੱਖਿਆ, ਦਵਾਈ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਾਧਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਿਮਤੀ, ਮਦਦ ਅਤੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਧਿਆਨ ਪੂਜਾ-ਪਾਠ ਹਟਾ ਸੱਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਓ

ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ, ਸੱਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰਿਕ ਸੁੱਖਾਂ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰੋ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਵਰਤ, ਪੂਜਾ-ਪਾਠ ਅਤੇ ਤਪੱਸਿਆ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਉ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਗੁਲਾਮੀ ਦੂਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਭੁੱਖ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਇਹ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਸੰਖਿਆਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ। ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੌਕਸ, ਮਜ਼ਬੂਤ, ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ!"

ਸੰਵਿਧਾਨ, ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਪਾਠ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦਾ

1947 ਦੀ ਸੱਤਾ ਬਦਲੀ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ 20 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੱਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਦਾ ਦਰਦ ਵੀ ਇਹੋ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਹੀ ਸੀ।

ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਬਣੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀਆਂ ਨੇ 1947 ਤੋਂ 1950 ਦੇ ਪਹਿਲੇ 3 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਖ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਔਹਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਖਾਸ ਜਾਤੀ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਉੱਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪਕੜ ਅਤੇ ਜਕੜ ਬਣਾ ਲਈ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਖਾਸ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਚੋਲਾ ਧਾਰਨ ਕਰ ਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲੋਕਤੰਤਰ ਢੰਗ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਬਣਾਉਣ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਰਾਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ, ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਨੈਤਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਵਿਤਕਰੇਵਾਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਰੋਲ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਪਾਇਆ।

1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਸਮਾਨਤਾਵਾਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਢੰਗ ਕਾਰਨ ਡਰ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀਆਂ ਟੱਕਰ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੋਨਾਂ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋਇਆ ਮਨ ਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੀ ਨਾਲ ਵਿਵਸਥਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਗਿਆ ਰਿਹਾ, ਅਛੂਤਾ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈਣ ਦਾ ਡਰਾਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਸੂਦਰ ਸਮਾਜ ਦੇ ਗ਼ਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਲੈਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਵਿਗੇ ਟੇਢੇ ਕਾਨੂੰਨੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਨਾਲ ਉੱਚ ਵਰਗ ਦੇ ਵਰਨ, ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿੱਜੋਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠਾ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ।

ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਦਾ ਧਨ 40% ਧਨ ਭਾਰਤ ਦੇ 1% ਉੱਚ ਵਰਗ ਦੇ ਵਰਨ, ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਜਮਾਂ ਹੈ, ਕਾਂਗਰਸ (ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਸਫੇ 'ਤੇ)

ਕਿਰਤੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ

ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀ ਕਿਰਤੀ ਜਮਾਤ ਅਤੇ ਭੋਲੀ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕੁ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੇ ਸਿਵਾਏ ਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਆਲਮੀ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਅੰਗੇ ਗੋਡੇ ਟੇਕ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਜਨਤਾ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਤੋਂ ਵਿਰਵੀ ਹੈ। ਇਝ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕੁੱਲੀ, ਜੁੱਲੀ ਅਤੇ ਗੁੱਲੀ ਦੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਤੋਂ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨਿੱਜਵਾਦ ਦੀ ਭੱਠੀ ਵਿੱਚ ਝੋਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਮੋਹ ਖਤਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਕੀ, ਦੀ ਜ਼ਹਿਰਲੀ ਸੋਚ ਦਾ ਭੰਡੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਕਿਰਤੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਆਟਾ, ਚੌਲ ਅਤੇ ਦਾਲਾਂ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ। ਹੱਕ- ਹਕੂਕਾਂ ਵਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰ ਰਹੇ ਸੰਗਰਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜਵੰਦ ਵੀ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਪਿੱਠੂ ਰਾਜਨੀਤੀਵਾਨ ਲੋੜਵੰਦ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਕਿਰਤੀ ਜਮਾਤ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਦਿਲਾਸੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਚਮਕੀਲੀ ਆਸ ਨਾਲ ਚੁੰਧਿਆਏ ਰੱਖਣ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਜੋ 145 ਕਰੋੜ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸੰਭੀ ਹੈ। ਮੌਕੇ ਦਾ ਹਾਕਮ ਜੋ ਬਿਨਾ ਸੋਚਿਆਂ ਸਮਝਦਿਆਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਬਲਿਕ ਸੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਰਮਾਇਆ ਲਾਉਣ ਲਈ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਦਸਤਖਤ ਕਰੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ, ਸੰਨ 1600 ਨੂੰ ਲੰਡਨ ਦੇ ਵਪਾਰੀਆਂ /ਸੁਦਾਗਰਾਂ ਨੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਰਾਣੀ ਦੇ ਸਾਹੀ ਚਾਰਟਰ ਅਧੀਨ ਈਸਟ-ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਬਣਾਈ। ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬੋਸਮ ਰੋਅ ਨੇ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕੋਲੋਂ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਥਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈ ਕੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੇ ਸੂਰਤ ਸ਼ਹਿਰ (ਗੁਜਰਾਤ) ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਫਤਰ ਖੋਲਿਆ ਅਤੇ ਸੰਨ 1908 ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਬੰਦਰਗਾਹ ਉੱਤੇ ਵਪਾਰੀਆਂ/ਸੁਦਾਗਰਾਂ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਚਾਲ ਦਾ ਹੀ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, 340 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਵਾਪਿਸ ਗਏ ਸਨ। ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬਰ ਵਿਛਾਉਣ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਸੀ। ਅੱਜ ਫੇਰ ਬਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਿਰਤੀ ਜਮਾਤ ਨੂੰ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਭੱਠੀ ਦਾ ਬਾਲਣ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਭੁੱਖਮਰੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੀ ਕਿਰਤੀ ਜਮਾਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕਮੁੱਠ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਆਗੂ ਆਪ ਬਣਕੇ ਲੋਟੂ ਢਾਂਚੇ ਨਾਲ ਦਸਤਪੰਜਾ ਲੈਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਆਪਣੇ ਅਗਾਂਹ-ਵਧੂ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਲੋੜ ਹੈ।

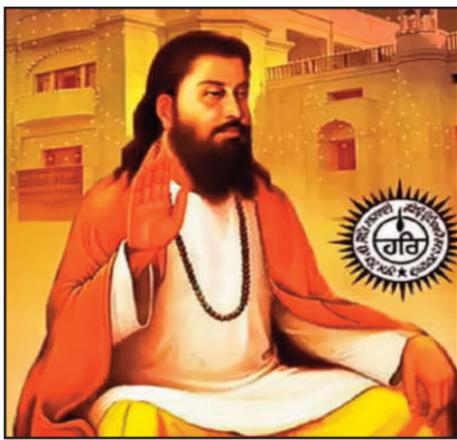
ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਲਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਯੋਧਿਆਂ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਨੂੰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਾਪਿਸ ਭੇਜਣ ਲਈ ਸੰਗਰਾਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਬਗਾਵਤਾਂ ਦੇ ਝੰਡੇ ਬੁਲੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

ਸੰਨ 1757 ਨੂੰ ਸਿਰਾਜ-ਉਲ-ਦੀਨ ਜੋ ਬੰਗਾਲ ਦਾ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਨਵਾਬ ਸੀ ਨੇ ਬਗਾਵਤ ਕੀਤੀ, ਟੀਪੂ ਸੁਲਤਾਨ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਵੈਲੂਰ ਦੀ ਬਗਾਵਤ, ਵਹਾਬੀ ਬਗਾਵਤ ਦਾ ਹੀਰੋ ਟੀਪੂ ਮੀਰ ਬੰਗਾਲ ਦਾ ਬਹਾਦਰ ਸਿਪਾਹੀ ਯੋਧਾ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਬਗਾਵਤ, ਫ਼ਕੀਰ ਅਤੇ ਸੰਨਿਆਸੀਆਂ ਦੀ ਬਗਾਵਤ, ਇੰਡੀਗੋ ਬਗਾਵਤ, ਕਬੀਲਾ ਬਗਾਵਤ, ਸੰਥਲ ਬਗਾਵਤ, ਮੁੰਡਾ (ਕਬੀਲਾ) ਬਗਾਵਤ, ਜੇਤੀਆਂ ਅਤੇ ਗਾਰੋ (ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ) ਦੀ ਬਗਾਵਤ, ਮਹਾਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਹਿਰ, ਮਾਪੀਲਾ ਲਹਿਰ, ਰੇਸ਼ਮੀ ਰੁਮਾਲ ਲਹਿਰ, ਕੁਕਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਮੋਢੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜਿੰਨਾਂ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਦੇ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ, ਗ਼ਦਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਯੋਧੇ ਕਰਤਾਰ ਸਰਾਭਾ, ਬੱਬਰ ਆਕਾਲੀ ਲਹਿਰ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ, ਪਰਜਾ ਮੰਡਲ ਅੰਦੋਲਨ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਹਿਰ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਲਹਿਰ ਆਦਿ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਲਹਿਰਾਂ ਚਲਾਈਆਂ, ਜਾਨਾਂ ਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਨੇ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਰੱਸੇ ਚੁੰਮਕੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਹਵਨ ਕੰਡ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਨੇ ਵਾਪਿਸੀ ਪਾਈ ਸੀ। (ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਹਿਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਗ਼ਦਰੀ ਲਹਿਰਾਂ ਦੀ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ।)

ਜਾਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਸ਼ਾਤਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਨੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੇ ਭੋਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਅਧਾਰਤ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਤਾਪ ਨੂੰ ਸਦੀਆਂ ਤੱਕ ਭੁੱਲ ਨਹੀਂ ਸਕਣਗੇ। ਯਾਦ ਰਹੇ, ਧਰਮ ਅਧਾਰਤ ਬਣੇ ਦੇਸ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੀ ਵੰਡ ਸਮੇਂ 10 ਲੱਖ ਲੋਕ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ, 50 ਲੱਖ ਜ਼ਖਮੀ, ਢਾਈ ਕਰੋੜ ਜਨਤਾ ਦਾ ਉਜਾੜਾ ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਮਾਵਾਂ, ਭੈਣਾਂ ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਬੇਪੱਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਦੁੱਖਦਾਇਕ ਫੱਟਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖਮ ਸਦਾ ਰਿਸਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਅੱਜ ਸਮਾਂ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧੰਨ-ਕੁਬੋਰਾਂ ਨੂੰ ਲੋਟੂ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਜਰਨੈਲ ਮਿੱਥਕੇ ਕਿਰਤੀ, ਕਿਸਾਨ, ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਅਤੇ ਸਧਾਰਨ ਜਨ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪਲੇਟ ਫਾਰਮ ਬਣਾਕੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜਨ, ਕੁੱਲੀ ਜੁੱਲੀ ਅਤੇ ਗੁੱਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਬਿੰਗਲ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਕਿਰਤੀ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਾਂਗਡੋਰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ਲਾ ਬਣਾਉਣ।

“ਲੋਕ ਸ਼ਕਤੀ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੈ।”
- ਮਨਮੋਹਨ ਪੁੰਨੀ (ਨਿਊਯਾਰਕ)

ਪੰਨ ਪੰਨ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਮਹਾਨ ਸੰਤ ਸੰਮੇਲਨ ਪਿੰਡ ਫੋਕਰਾਂ ਵਿਖੇ 23 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ

ਜਲੰਧਰ, (ਜੱਸੀ)- ਕਰੀਬੀ ਪਿੰਡ ਫੋਕਰਾਂ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਮੁਹੱਲਾ ਬਾਗ ਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਗੁਰਮ ਪੰਚਾਇਤ, ਇਲਾਕਾ ਤੇ ਸਮੂਹ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਤੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਮਹਾਨ ਸੰਤ ਸੰਮੇਲਨ ਮਿਤੀ 23 ਸਤੰਬਰ ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਤ ਮਹਾਪੁਰਸ਼ ਸੰਤ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦਾਸ ਜੀ ਸੰਗਤਪੁਰ ਵਾਲੇ ਮਿਤੀ 23 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਤੋਂ 11-30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨਗੇ।

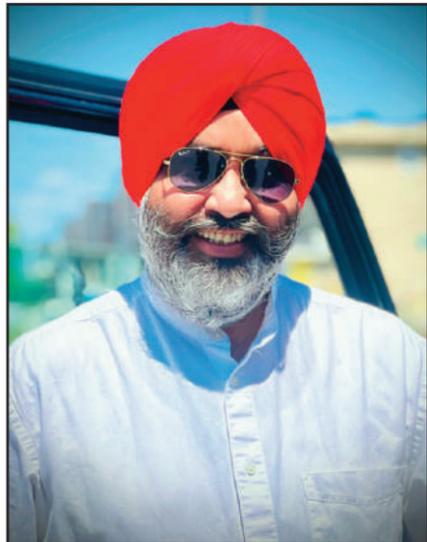
ਉਸ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਸੰਤ ਜੀਤ ਦਾਸ ਜੀ ਮਾਹਲ ਗਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ 11-30 ਵਜੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1-30 ਵਜੇ ਦੁਪਿਹਰ ਤੱਕ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨਗੇ ਤੇ ਆਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੋੜਨਗੇ। ਇਸ ਸੰਮੇਲਨ ਦੌਰਾਨ ਆਏ ਹੋਏ ਸੰਤ ਮਹਾਪੁਰਸ਼ ਪੰਨ ਪੰਨ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਸੋਚ, ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਬਾਣੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਗੇ। ਉਸ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤਾਏ ਜਾਣਗੇ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ ਤਰਤੀਬ ਤੇ ਪੇਸ਼ਕਸ਼

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕਰਦੇ ਪਹਿਲੀ ਮਨੋਰੰਜਕ ਫਿਲਮ ਬਣਾਈ "ਪਿੰਡ ਅਮਰੀਕਾ"-ਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ

ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਸਨ ਤੇ ਗਾਇਕ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਨਰੋਏ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਚਾਸ਼ਨੀ ਚਾੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਸੰਗੀਤ ਕਾਰ ਬਣ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਤੇ ਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ "ਪਗੜੀ ਸਿੰਘ ਦਾ ਤਾਜ "ਪੁੰਨਿਆ ਦੀ ਰਾਤ", "ਦਿਲੀ ਤੋਂ

ਖੁਸਬੂ ਆ ਗਈ। ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਕਨੇਡਾ ਦੀ ਫੈਸ਼ਨ ਮਾਡਲ ਪਰੈਟੀ ਰਾਏ ਮਿਲ ਗਈ ਤੇ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਮਿਲ ਗਈ। ਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਦਸਦੇ ਨੇ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਡਰਾਮਾ ਹੈ, ਜਜ਼ਬਾਤ ਨੇ ਤੇ ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਪੂਰੀ ਮਨੋਰੰਜਕ ਬਣ

ਲਾਹੌਰ"ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਕਿ ਪਾਲੀਵੁੱਡ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਬਣਾ ਲਈ।"ਸਿੱਖਸ ਇਨ ਵਰਲਡ ਵਾਰ" ਦਸਤਾਰ "ਪਾਵਰ ਆਫ ਟਰਬੇਨ" ਆਦਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਤੇ ਤਕਰੀਬਨ ਦਰਜਨ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੁਣ ਪਹਿਲੀ ਕਮਰਸ਼ਲ ਫਿਲਮ "ਪਿੰਡ ਅਮਰੀਕਾ" ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫਤੇ ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਰਲੀਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ। ਬੈਰ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾ ਓਹਨਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਏ ਤੇ ਇਥੇ ਗੱਲ ਓਹਨਾਂ ਦੀ "ਪਿੰਡ ਅਮਰੀਕਾ" ਬਾਬਤ ਕਰਾਂਗੇ।

ਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਦਸਦੇ ਨੇ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਓਹਨਾਂ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਰਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਇਥੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਭਾਲਦੇ ਨੇ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਓਹ ਇਥੇ ਹੀ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ, ਪਿੰਡ ਦੀ ਝਲਕ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਫਿਲਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਪ੍ਰੀਤੋ ਸਾਹਨੀ ਤੇ ਭਿੰਦਾ ਅੰਜਲਾ ਲਏ ਗਏ ਤੇ ਨਾਲ ਐਕਟਰ ਅਸ਼ੋਕ ਟਾਂਗਰੀ, ਮਲਕੀਤ ਮੀਤ, ਜੱਸੀ ਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗਾਇਕੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਦਾਬਹਾਰ ਗਾਇਕਾਵਾਂ ਤੇ ਅਭਿਨੇਤਰੀਆਂ ਅਮਰ ਨੂਰੀ ਤੇ ਕਮਲਜੀਤ ਨੀਰੂ ਨੂੰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਸਟਾਰ ਪੁਣੇ ਦੀ

ਗਈ। ਫਿਰੋਜ਼ ਖਾਨ, ਅਮਰ ਨੂਰੀ ਆਲਾਪ ਸਿਕੰਦਰ ਦੇ ਗਾਏ ਪਿੰਨਵਰਤੀ ਗੀਤ ਤੇ ਆਲਾਪ ਸਿਕੰਦਰ ਅਮਦਾਦ ਅਲੀ ਦੇ ਸੰਗੀਤ ਨਾਲ ਬਾਬਾ ਨਜ਼ਮੀ ਦਾ ਗੀਤ ਵੀ ਫਿਲਮ ਦਾ ਅਮਿੱਟ ਪੱਖ ਹੈ। ਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਦਸਦੇ ਨੇ ਕਿ ਮਨੀਸ਼ ਸਾਹਨੀ ਓਸ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਰਲੀਜ਼ ਦਾ ਹੱਥ ਪਾਉਂਦੇ ਨੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੋਏ ਤੇ ਓਮ ਜੀ ਦੇ ਬੈਨਰ ਹੇਠ ਮਨੀਸ਼ ਸਾਹਨੀ ਇਹ ਫਿਲਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨਗੇ।

ਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜੇ ਸੀ ਦੀ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਜੋਤੀ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਭਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਬਣਾਈ ਨੀਤੀ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਪਿੰਡ ਅਮਰੀਕਾ" ਹੈ। ਹਰ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਦੀ ਫਿਲਮ, ਪਿੰਡ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਫਿਲਮ, ਸ਼ਹਿਰ ਰਹਿੰਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਤਰਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਫਿਲਮ ਤੇ ਆਮਦ ਚੰਗੀ ਹੋਊ, ਲੋਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਗੇ ਇਹ ਉਮੀਦ ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਵਿਸਵਾਸ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੈ। "ਪਿੰਡ ਅਮਰੀਕਾ" ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਵਜੋਂ ਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਲਈ ਪਾਲੀਵੁੱਡ ਦੇ ਬੂਟੇ ਬਾਰੀਆਂ ਖੋਲ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੁੰਗਾਰਾ ਤਾਂ ਫਿਰ "ਮੌਜਾਂ ਹੀ ਮੌਜਾਂ"।

- ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਵਾਰ

ਨਾਇਕ-ਪੂਜਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬਰਬਾਦੀ ਦਾ ਕਾਰਨ

(ਸਫਾ 24 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹੋ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਕੰਮ ਸਲੋ-ਮੋਸ਼ਨ ਨਾਲ ਕਰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਉਕਤਾਏ ਉੱਚ ਵਰਗ ਦੇ ਵਰਨ, ਜਾਤੀਆਂ ਨੇ ਪਾਸਾ ਬਦਲਿਆ, ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਲਗਭਗ 150 ਐਮਪੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪਾਲਾ ਬਦਲ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਿੱਤਵਾ ਕੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉੱਚ ਵਰਗ, ਵਰਨ, ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਧਨ ਜਮਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਸਲੋ-ਮੋਸ਼ਨ ਤੋਂ ਫਾਸਟ-ਮੋਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਈ। 99% ਸਵਰਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਲੁੱਟੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਲਾਗ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਬਿਮਾਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਸੱਚ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹਨ।

ਕੀ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਅਧੂਰਾ ਹੀ ਰਹੇਗਾ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਮੀਰ ਗਰੀਬ ਦਾ ਪਾੜਾ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਵਿਚਕਰੇਵਾਦੀ ਧਰਮ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਐਸਸੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਗ਼ਦਾਰ ਨਕਲੀ ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਨਹੀਂ ਪੂਜਦੇ ਹਨ। ਪੜ੍ਹੇ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ, ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸ ਕੰਮ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੇਵਤਾ ਦੇ ਵਾਂਗ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਜਦੇ ਹੀ ਹਨ, ਕਰਮ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਹਿਣ ਦੇ ਉਲਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨੈਤਿਕ ਜੀਵਨ ਹੈ, ਭਾਵ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਮੁਕਤ ਜੀਵਨ।

ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦੀ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਧੜੇਬਾਜ਼ੀ, ਕਰਕੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਸੱਤਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੱਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਵਾਂ ਢੰਗ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੂਵਾਦੀ ਅਕਾਲੀ, ਕਾਂਗਰਸੀ, ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਲਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਿਨ ਮਨਾ ਕੇ ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦੀ ਕਹਾਉਣ ਲਗੇ ਹਨ। ਕੁੱਝ ਨਕਲੀ ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦੀ ਸੱਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦੂਜੇ ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦੀ ਸਮਾਜ ਦਿਸ਼ਾ ਗੀਣ, ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਰਹਿਤ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਮੰਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਮਝ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਹੱਲ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ, ਜਿਹੜਾ ਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਹੁੰਦੇ, ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਗਰੀਬ ਅਮੀਰ ਦਾ ਪਾੜਾ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਇਹੋ ਹੀ ਹਾਲ ਹੈ, ਹਰ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਇੰਟਰੈਸਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮੁਖੀ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਮ ਵਰਕਰ ਨਾਇਕ-ਪੂਜਕ। ਇਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਖਾਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ

ਹੈ, ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜੋ ਵਿਚਕਰੇਵਾਦੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਤ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਵੀ ਹੈ।

ਪਰ ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਪ੍ਰਚਲਣ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰਟੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਕਿਨਾਰੇ ਲਾ ਕੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਨਾਇਕ ਪੂਜਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਚਲਣ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਹਰ ਛੋਟੇ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਵਰਕਰ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਫਸੋਸ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਗਿਆਨਵਾਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਘੱਟ ਲੋੜ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਲਈ ਲੜਨ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਿਆਦਾ।

ਵੱਡੇ ਨੇਤਾ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਮ ਵਰਕਰ ਤੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਬਸਪਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਰ ਵੀ ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ 95% ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਲਈ ਨਾਇਕ ਪੂਜਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਪਰ ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦੀ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਇਕ ਪੂਜਾ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਬੰਦ ਹੋਣ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਚਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸੰਪੂਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਬਜ਼ੁਰਗ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਕਵੇਂ?

ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਟੱਪ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਕਹਿਲਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ 10.40-ਕਰੋੜ ਭਾਰਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ 5.30 ਕਰੋੜ ਮਰਦ ਅਤੇ 5.10-ਕਰੋੜ ਇਸਤਰੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਹੱਦ-ਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਗਿਣੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ (2011-ਗਣਨਾ)। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ, ਆਬਾਦੀ ਫੰਡ ਤੇ ਹੈਲਪ-ਏਜ ਇੰਡੀਆ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਾਲ 2026 ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 17.30 ਕਰੋੜ ਤੱਕ ਪੁੱਜਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ 71-ਫੀ ਸਦ ਆਬਾਦੀ ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ 29-ਫੀ ਸਦ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਭਾਵੇਂ ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ ਘਾਤਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ, ਵਾਇਰਸ ਤੇ ਲਾ-ਇਲਾਜ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਮੌਤਾਂ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਉਮਰ ਵੱਡੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਸੰਸਾਰੀਕਨ ਅਧੀਨ ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦ ਅੰਦਰ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਘਰਾਣਿਆ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁਨਾਫੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਨੁਵਾਰ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਛੇੜ-ਛਾੜ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਗੜ ਰਹੇ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਪਲੀਡ ਹੋ ਰਹੀ ਹਵਾ ਤੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਈਕੋ-ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਆਏ ਬਦਲਾਅ ਕਾਰਨ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਏ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵੱਧ ਰਹੀ ਮਹਿੰਗਾਈ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਤੇ ਭੁੱਖਮਰੀ ਕਾਰਨ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੀ ਸਿਹਤ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਦੁਰ-ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਏ ਹਨ। ਭੁੱਖ-ਮਰੀ ਤੇ ਕੁਪੋਸ਼ਨ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਬਾਲਪਣ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਭਾਈਚਾਰਾ !

ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ 7.5 ਕਰੋੜ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ-ਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਲੰਬੀ, ਪੁਰਾਣੀ ਜਾਂ ਘਾਤਕ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਗਰੀਬੀ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਤੰਗੀਆਂ-ਤਰੁਸ਼ੀਆਂ ਕਾਰਨ ਸਰੀਰਕ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਪੀੜਾ ਕਾਰਨ 20-ਫੀਸਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਆਲਮ ਹੇਠ ਜੀਅ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕਰੋਨਾ-19 ਦੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਭੈਅ ਕਾਰਨ ਬਜ਼ੁਰਗ-ਸੰਸਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਿਪਤਾ ਹੰਡਾਅ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਤੀ ਸਿਹਤ ਤੇ ਇਕੱਲਤਾ ਕਾਰਨ, ਦੂਸਰਾ ਕਰੋਨਾ ਦਾ ਭੈਅ ਜੋ ਇੱਸ ਵਰਗ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਖੜਾ ਹੈ, ਬਜ਼ੁਰਗ ਭਾਈਚਾਰਾ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਰਨ ਨਿੱਤ ਦਿਨ ਪੀੜਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਜਿੰਦਗੀ ਜੀਅ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਪਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਧ ਰਹੀ ਨਿਰਭਰਤਾ, ਦੁਰ ਵਿਵਹਾਰ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਕੇਵਲ ਮਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਰੀਰਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ 1 ਤੋਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜੀਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਇਹ 20-ਫੀਸਦ ਬਜ਼ੁਰਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਐਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ 35.7-ਫੀ-ਸਦ ਬਜ਼ੁਰਗ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ, 'ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ'। ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਦੇ ਇਸ ਦੌਰ ਅੰਦਰ ਜਦੋਂ ਹਰ ਵਰਗ ਆਪਣੇ ਘੇਰੇ 'ਚ ਸਿਮਟ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਭਾਈਚਾਰਾ ਇਕੱਲਤਾ ਕਾਰਨ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 40-ਫੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਮਾਜ ਅੰਦਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੂਸਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦੁਰ-ਵਿਵਹਾਰ ਇਕ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ। 15-ਫੀ ਸਦ ਨੇ ਖੁਦ ਸਵੀਕਾਰ ਹੈ, 'ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਪ੍ਰਵਾਰ ਅੰਦਰ ਦੁਰ-ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ। (ਇਕ ਸਰਵੇਖਣ-ਰਿਪੋਰਟ-2021)

ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਭੈਅ ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਹਲਾਤਾਂ ਕਾਰਨ 8-ਫੀ ਸਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਨਮਾਨਤ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, 'ਕਿ ਇਸ ਭੈਅ ਕਾਰਨ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੇ ਜੀਵਨ & ਨਾਲ ਦੁਰ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਵਾਰਾਂ ਅੰਦਰ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨ ਜਾਂ ਕਮਾਉ-ਜੀਅ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਦ ਆਮਦਨ ਦਾ ਕਸਾਰਾ, ਹੋਰ ਖਰਚੇ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ ਘਰ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਨਾ ਚੱਲਣਾ ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਬੇਹਤਰ ਇਲਾਜ, ਸਿਹਤ ਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਦਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਭਾਰ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੇ ਤਨਾਅ ਦੀ ਮਾਰ ਵੀ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਝੱਲਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਕਮ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਭਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਚਾਲੂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਟਾਹਰਾਂ ਮਾਰੀ ਜਾਣ। ਪਰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਣਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਗਰੀਬੀ-ਗੁਰਬਤ,

ਮਾਤੀਆ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਅਤੇ ਗਿਆਨ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਘਾਟ ਪਹਿਲਾ ਹੀ ਅੱਤ ਦਰਜੇ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਚੁੱਕੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਲਾਤਾਂ ਅੰਦਰ ਜਦੋਂ ਕਰੋਨਾ ਦਾ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸੁੰਗੜ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਮਾਨਸਿਕ ਦੁਰ-ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਿਸ ਨੇ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਮਾਜ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਪੈਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੂਸਰੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੌਤ ਦੇ ਭੈਅ ਕਾਰਨ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਜਮੀਨ ਅਤੇ ਪੁੰਜੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਵਾਰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, 'ਕਿ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਪੈਰ-ਪੈਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਆਤੁਰ (ਨਿਰਭਰ) ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦਾ ਸਿਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿਧੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਦੀ ਇਸ ਆਖਰੀ ਬੁਝ ਰਹੀ ਕਿਰਨ ਤੇ ਬੋਝ ਪੈਣਾ ਇਕ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

ਹਾਕਮ ਭਾਵੇਂ ਮੂੰਹ ਨਾ ਖੋਲਣ, ਪਰ ਸਾਲ 2021 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸਿਹਤ-ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਰਵੇਖਣ, 'ਲੌਗੀਟਿਊਜ਼ਨਲ ਏਜਿੰਗ ਸਟੈਂਡੀ ਇੰਨ ਇੰਡੀਆ' ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਰਵੇਖਣ

ਅੰਦਰ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਲੈ ਕੇ ਦਿਲ-ਡਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਇਸ ਸਰਵੇਖਣ ਅੰਦਰ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ 7.5-ਕਰੋੜ ਬਜ਼ੁਰਗ ਭਾਵ 60-ਸਾਲ ਤੋਂ ਉਪਰ ਵਾਲੀ ਉਮਰ ਦੇ ਦੋ-ਭਾਰਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ-ਭਾਰਤੀ ਲੰਬੀ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੀ (ਕਰੋਨੀਕਲ) ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸਰੀਰਕ ਪੱਖੋਂ ਨਿਰਬਲ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ। 20-ਫੀ ਸਦ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਪਾਏ ਗਏ। 27-ਫੀਸਦ ਇਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹੋਰ ਦੂਸਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 3-ਕਰੋੜ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦਾ ਇਹ ਅਣਮੁੱਲਾ ਧਨ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਅਹੁਤੀ ਦੇ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਰਿਧ ਬਣਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਆਖਰੀ ਕਾਲ ਅੰਦਰ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜਦਾ ਅੱਜ ਕਰੋਨਾ-ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਬਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਹਾਕਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੋਵੇ, ਪ੍ਰਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰਾ-ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਵੱਡੀ ਉਮਰੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਅੰਦਰ ਜੀਵਨ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣਿਆਂ ਦੀ ਨੇੜਤਾ, ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਮਿਲਦਾ ਰਹੇ ਤਾਂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਮੋੜ ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਸ ਨੂੰ ਡੋਲਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਅਫ਼ਸੋਸ ! ਕਿ ਇਸ ਪੁੰਜੀਵਾਦੀ ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ ਬੱਕੇ-ਟੁੱਟੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਜੋ ਸਰੀਰਕ ਪੱਖੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਮਾਨਸਿਕ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਟੁੱਟ-ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨਾਲ ਆਪਣਿਆ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਖੋਜ ਅੰਦਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ 60-ਫੀ ਸਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਾਵਨਾਤਮਿਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ, ਵਿੱਤੀ ਸੰਕਟ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਦੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਢਾਂਚੇ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨਾਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਦੁਰ-ਵਿਵਹਾਰ ਇਕ ਦੁੱਖਦਾਈ ਸਚਾਈ ਹੈ।

ਉਦਾਰੀਵਾਦ ਜਿਉ-ਜਿਉ ਚੜ੍ਹਾਈ ਵਲ ਵੱਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਸੰਕਟ ਕਾਰਨ ਵੱਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰਕੁੱਟ ਅਤੇ ਘਰੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦੇਣਾ, ਵਰਗੇ ਮਾਮਲਿਆ ਅੰਦਰ ਤੇਜੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨ, ਜਮੀਨ-ਜਾਇਦਾਦ ਤੇ ਹੋਰ ਮਾਲਕਾਨਾ-ਹੱਕਾਂ ਤੋਂ ਮਰਹੂਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੋ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਨਰਕੀ ਵੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਹੀ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਮਾਰੀ ਅੰਦਰ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਖੁਲ੍ਹ ਕੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ ! ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਣ, ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਤ੍ਰਿਸਕਾਰ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਜੋ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ 'ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜਕ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਰਕ ਵਿਵੱਸਥਾਵਾਂ 'ਚ ਆ ਰਹੇ ਵਿਗਾੜਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਡੰਬਨਾ ! ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਵਾਰ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਸਾਰਨ ਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪੜਾਅ ਅੰਦਰ ਹਰ ਮੋਰਚੇ ਤੇ ਇਕੱਲੇ ਅਤੇ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਅੱਲ੍ਹਾ ਨੂੰ ਪਿਆਰੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਕਾਲ ਅੰਦਰ ਹਾਕਮਾਂ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਲ ਲਈ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਤਲਾਸ਼ਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ & ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਉਥੋਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਆਪਣੇ ਸਰਮਾਏ-ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਅਤੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਇਕ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਸਮਝ ਕੇ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਉਜ਼ਰਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਹਿਸਾ ਕੱਢਕੇ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਬਦਲ 'ਚ ਬੁਢੇਪੇ ਵੇਲੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ, ਮਕਾਨ, ਸਮਾਜਕ-ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਿਹੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ 40-ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਸੰਗਠਤ-ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵੇਲੇ ਵੀ ਕੋਈ ਸਮਾਜਕ-ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਰ ਬੁਢੇਪੇ ਵੇਲੇ ਤਾਂ ਹਾਕਮ ਕਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਬਾਤ ਪੁਛਣਗੇ ? ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਪੁੰਜੀਵਾਦੀ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਰ ਪਾਸੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਿਰਤੀਆਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪਿਛਲੀ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ.-ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਰਾਜਸਤਾ ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਹੋਰ ਵਾਅਦਿਆਂ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵੀ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ-ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਦਰਤ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਵਾਜ਼ਪਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਾਅਦੇ ਵਫ਼ਾ ਨਾ ਹੋਏ। ਸਗੋਂ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪ੍ਰੈਲ, 2004 ਤੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਅਰਧ-ਸਰਕਾਰੀ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਸੂਬਾਈ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਵੀ ਭੋਗ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਅਰਧ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਕੰਟਰੀ-ਬੂਟਰੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਿਲੇਗੀ। ਉਹ ਵੀ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਾਇਆ ਪੈਸਾ ਸੁੱਖੀ-ਸਾਂਦੀ ਸ਼ੋਅਰ-ਮਾਰਕੀਟ ਦੇ ਰਾਖਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਹੁਣ ਅਸੰਗਠਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਤਾਂ ਗੱਲ ਹੀ ਨਾ ਕਰੀਏ। ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਓਲਡ ਏਜ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾਂ ਤੋਂ ਹੇਠਾ ਰਹਿ ਰਹੇ 60-79 ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ 200 ਰੁਪਏ ਅਤੇ 80 ਸਾਲ ਤੋਂ ਉਪਰ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ 500 ਰੁਪਏ ਮਹੀਨਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਲਈ ਠੀਂਗ ਮਾਰੀ ਸੀ। ਪਰ ਅੱਜ ਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ 'ਚ ਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਨਿਗੂਣਾ ਜਿਹਾ ਵਾਧਾ ਕੁਝ ਵੀ ਸੁਆਰੇਗਾ ਨਹੀਂ ? ਮੈਨਟੇਨੈਂਸ ਐਂਡ ਵੈਲਫੇਅਰ ਆਫ ਪੈਰੋਟਸ ਐਂਡ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਐਕਟ-2009 ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ 'ਚ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗਰੀਬਾਂ

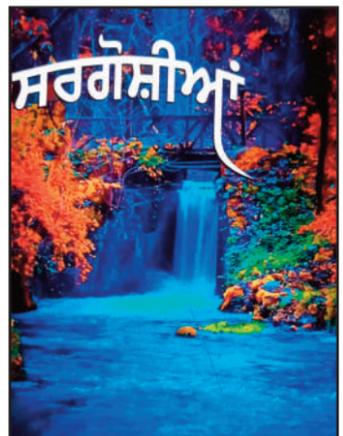
ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਚੋਗੜਾ
001-403-285-4208
91-9217997445

ਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਗੁਜਾਰੇ ਜੋਗੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਹਤ ਖਰਚੇ, ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਰਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕਪੜਾ-ਲੀੜਾ ਖਰੀਦਣ ਯੋਗ ਹੋਵੇ। ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2014 ਵੇਲੇ ਜੋ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ, ਸਮਾਜਕ-ਆਰਥਿਕ ਮਦਦ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਦਮਜਗੇ ਮਾਰੇ ਸਨ ਉਹ ਸਭ ਹਵਾ ਅੰਦਰ ਉੱਤ ਗਏ ਹਨ।

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ-21 ਅਧੀਨ ਹਰ ਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਆਤਮ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਜਿਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਿਥੇ ਕੰਮ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਰੋਟੀ, ਕਪੜਾ ਤੇ ਮਕਾਨ ਦੀ ਗ੍ਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ & ਹਵਾ ਲੈ ਕੇ ਤੇ ਪਾਣੀ ਪੀ ਕੇ ਜਿਉਣਾ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿ ਸਕੇਗਾ ? ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਜਿਥੇ ਹਰ ਪਾਸੇ ਗਰੀਬੀ-ਗੁਰਬਤ ਦਾ ਆਲਮ ਛਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਨੂੰਨੀ ਕੋਈ ਸਹਾਰੇ ਦੀ ਆਸ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਕਿਵੇਂ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਜਿਉਣ ਦਾ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਮਾਣ ਸਕੇਗਾ ? ਕੇਰਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਈ ਵਾਰ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਫੈਸਲੇ ਆਏ ਹਨ। (ਰਿਟ ਨੰ: 193 ਆਫ 2016 ਛ।ਛ।ਜ।)। ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕੇਸ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਥੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦਾ ਇਹ ਸਰਵਜਨਕ ਮੱਸਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੱਸਲੇ ਨੂੰ ਸਰਵਜਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੀ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਐਕਟ-2007 ਦੀ ਧਾਰਾ-19 ਮੁਤਾਬਿਕ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਹਰ ਬਲਾਕ ਅੰਦਰ ਬਿਰਧ-ਆਸ਼ਰਮਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਕੇ ਜਿਥੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਫਤ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਿਲਣ, ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਦਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਵੀ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤੇ ਨੀਤ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਡੰਗੋਰੀ ਆਸਰੇ ਦਿਨ ਕੱਟੀ ਕਰ ਰਹੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਵੀ ਮਿਲ ਸਕੇਗਾ।

60-ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਡੇਰੀ ਉਮਰ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਵੋਟਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੋਟ-ਤੰਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਵੇਲੇ, 'ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਮਲਾਂ-ਬਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਲਾਰੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਬਜਟ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਇਸ ਸਮਾਜ ਅੰਦਰ ਅਪੰਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੁੜ ਕੇ ਪੂਰਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਾਂਗ ਜੀਉਣ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤਬਾ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹੱਕ ਦਾ ਖਾਸ ਖਿਆਲ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਮੁੱਚੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਕ ਹੱਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਲੋਕ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੀ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਦਿਵਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਖੌਤੀ ਸਲਾਨਾਂ ਦਿਵਸਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਮੁਕਤੀ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਮੁਕਤੀ ਦਿਨ ਮਨਾਈਏ। ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਤੇ ਰਾਖੀ ਕਰਨੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜੀ ਦਾ ਵੀ ਨੈਤਿਕ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਪੁਸਤਕ ਰਿਵਿਊ

ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਨਾਅ- ਸਰਗੋਸ਼ੀਆ
ਸ਼ਾਇਰ- ਅਸ਼ੋਕ ਚੌਧਰੀ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਕ- ਜੇ.ਬੀ.ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਪਟਿਆਲਾ
ਪੰਨੇ - 92, ਮੁੱਲ -200

ਅਦੀਬੀ ਸ਼ਾਇਰ ਅਸ਼ੋਕ ਚੌਧਰੀ 'ਸਰਗੋਸ਼ੀਆ' ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤਾਂ 'ਤੇ ਆਣ ਖੜਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਚ ਉਸ ਦੀਆਂ 72 ਕਾਵਿ ਵੰਨਗੀਆਂ ਅੰਕਿਤ ਹਨ। ਪੰਨਾ 67 ਅਤੇ 69 ਤੇ ਦੋ ਰਚਨਾਵਾਂ ਹਿੰਦੀ ਦੀਆਂ ਵੀ ਅੰਕਿਤ ਹਨ। ਪੰਨਾ 9 'ਤੇ ਰੰਗੇ ਦੀ ਕਾਵਿਕ ਵੰਨਗੀ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਸੱਜਣਾਂ ਦੇ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਲਿਖਦਾ 'ਜਿਥੇ ਰੰਗ ਸੱਜਣਾਂ ਤੇ ਚੜ ਗਏ, ਮਹਿੰਦੀ ਕਿੱਥੋਂ ਚੜ ਲੈਣਾ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਹੀ ਉਹ ਪੰਨਾ 11 ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਉਂਦੇ

ਲਿਖਦਾ- ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੀਆਂ ਰੱਖਾਂ, ਹੈਪੀ ਦੇ ਵੱਲ ਕਰਜ਼ ਨੇ ਲੱਖ। ਆਪਣੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਿੰਡ ਬਾਰੇ ਪੰਨਾ 21 'ਤੇ ਮੇਰਾ ਪਿੰਡ ਸਤੌਰ, ਮੱਥੇ ਦੀਆਂ ਲਕੀਰਾਂ, ਈਦ ਮੁਬਾਰਕ, ਜ਼ਹਿਰ ਪਿਆਲੇ, ਰੂਹੀ ਵੱਸਦੇ ਸੱਜਣ, ਕਰਾਰੇ ਹੱਥ, ਚੋਬਰ ਅਲਬੇਲੇ ਅਤੇ ਪੰਨਾ 91 'ਤੇ ਬੇਪਰਵਾਹ ਆਦਿ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਵਿਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਸ਼ੋਕ ਚੌਧਰੀ ਦੀਆਂ ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਕਾਵਿ ਰਚਨਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਗਜ਼ਲ ਦੀਆਂ ਜਰਬਾਂ-ਤਕਸੀਮਾਂ, ਜੁਗਰਾਫੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਕੇ ਆਮ ਪਾਠਕ ਦੇ ਸਮਝ ਆ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਕਾਵਿਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਤੱਕ ਪੁੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਨਜ਼ਰੀ ਆਉਂਦੇ।

- ਰਾਣਾ ਭੋਗਪੁਰੀਆ 9814163349

'ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ'

'ਅੰਬੇਦਕਰ ਟਾਈਮਜ਼'

ਆਨਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ:

www.deshdoaba.com
www.ambedkartimes.com

ਬਾਬਰ ਬਾਣੀ- ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਉਣ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

ਮੁਗਲ ਰਾਜ ਦਾ ਬਾਨੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਾਬਰ ਇਕ ਕਵੀ, ਵਿਦਵਾਨ, ਜਮਾਂਦਰੂ, ਬਹਾਦਰ ਜਰਨੈਲ, ਜਿਸਮਾਨੀ ਬਲਵਾਨ, ਕਸਰਤ ਅਭਿਆਸੀ, ਘੋੜ ਸਵਾਰ, ਤੈਰਾਕ, ਸ਼ਿਕਾਰੀ, ਬੁਲੰਦ ਹੌਸਲਾ, ਖੁਸ਼ਦਿਲ ਸ਼ਾਸਕ ਸੀ। ਬਾਬਰ ਨੇ ਬੜੀਆਂ ਘਰੇਲੂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਮੁਗਲ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ, ਜੋ ਤਿੰਨ ਸਦੀਆਂ ਤੱਕ ਕਾਬਜ਼ ਰਹੀ। ਬਾਬਰ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਮੰਗੋਲੀਆ ਦੇ ਬਰਲਾਸ ਕਬੀਲੇ ਤੋਂ ਸੀ, ਜਿਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਤੁਰਕ ਅਤੇ ਫਾਰਸੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਮੰਗੋਲੀਆ ਦਾ ਧਰਮ ਇਸਲਾਮ ਸੀ।

ਬਾਬਰ ਦਾ ਜਨਮ 23 ਫਰਵਰੀ 1483 ਵਿਚ ਫਰਗਾਨਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦੀਜਾਨ ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਜੋ ਹੁਣ ਉਜ਼ਬੇਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਉਮਰ ਸ਼ੇਖ ਮਿਰਜ਼ਾ ਫਰਗਾਨਾ ਘਾਟੀ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਸਨ। ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਕੁਤਲਗ ਨਿਗਾਰ ਖਾਨਮ ਸੀ। ਉਹ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਸਕ ਬਣਿਆ। ਉਸਦੀ ਮਾਤ-ਭਾਸ਼ਾ ਚਗਤਾਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਚਗਤਾਈ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨੀ 'ਬਾਬਰਨਾਮਾ' ਲਿਖੀ। ਉਹ ਫਾਰਸੀ ਵਿਚ ਵੀ ਨਿਪੁੰਨ ਸੀ। ਬਾਬਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਤੁਰਕ ਅਤੇ ਫਾਰਸੀ ਲੋਕ ਸਨ। ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਵਿਚ ਤੁਰਕ, ਫਾਰਸੀ, ਪਸ਼ਤੋ, ਬਰਲਾਸ ਅਤੇ ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਸਨ। ਬਾਬਰ ਇਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਪੁਰਸ਼ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਆਏ ਦਰਿਆ ਤੈਰ ਕੇ ਪਾਰ ਕੀਤੇ। ਗੰਗਾ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਦੋ ਵਾਰ ਪਾਰ ਕੀਤਾ।

ਬਾਬਰ ਦੀ ਰਾਜ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਿਆ ਵੇਲੇ ਭਾਰਤ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਰਪਾਨ ਕੱਢੀ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਕੋਈ ਕੋਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ, ਪੰਜਾਬ, ਸਿੰਧ, ਬੰਗਾਲ, ਜੋਨਪੁਰ, ਗੁਜਰਾਤ, ਮੇਵਾੜ, ਰਾਜਪੂਤਾਨਾ, ਖੰਦੇਸ਼, ਦੱਚਨ ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੇ ਪਾਣੀਪਤ ਆਦਿ। ਬਾਬਰ ਨੇ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਹਮਲਾ 1519 ਵਿਚ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਉਸਨੇ ਬਜੌਰ ਅਤੇ ਭੇਰਾ ਜਿੱਤੇ। ਦੂਸਰੇ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਪਿਸ਼ਾਵਰ ਤੱਕ ਪੁੱਜਾ। ਤੀਸਰੇ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਸਿਆਲਕੋਟ ਅਤੇ ਸ਼ੇਖਰਪੁਰ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ। ਕੁਝ ਹੀ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਕਾਬਲ ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਇਆ। ਇਸੇ ਵੇਲੇ ਆਲਮ ਖਾਂ ਅਤੇ ਦੌਲਤ ਖਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਭਾਰਤ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ 1524 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਵੱਲ ਵਧਿਆ। ਉਹ ਭੇਰੇ ਤੋਂ ਲਾਹੌਰ ਪੁੱਜਾ। ਉਸਨੇ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਤੇ ਕਾਬਲ ਪਰਤ ਗਿਆ।

ਬਾਬਰ ਨੇ 1525 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਦੌਲਤ ਖਾਂ ਲੋਧੀ ਨੂੰ ਕਰਾਰੀ ਹਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਬਾਬਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਲਿਆ। ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਸੁਲਤਾਨ ਇਬਰਾਹੀਮ ਲੋਧੀ ਇਕ ਲੱਖ ਦੀ ਸੈਨਾ ਨਾਲ ਬਾਬਰ ਵੱਲ ਵਧਿਆ। ਅਪ੍ਰੈਲ 21, 1526 ਨੂੰ ਪਾਣੀਪਤ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਸੁਲਤਾਨ ਇਬਰਾਹੀਮ ਲੋਧੀ ਦੀ ਸੈਨਾ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਬਰ ਦੀ ਸੈਨਾ ਨੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸੈਨਾ ਵਿਚ ਘਬਰਾਹਟ ਪੈ ਗਈ। ਬਾਬਰ ਨੇ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਘੇਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਸਾਹਮਣੇ ਤੋਂ ਗੋਲੇ ਵਰਸਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।

ਉਸਤਾਦ ਅਲੀ ਅਤੇ ਮੁਸਤਫਾ ਦੇ ਬਾਰੂਦੀ ਹਮਲੇ ਅਤੇ ਨੇਜਿਆਂ ਨਾਲ ਰਣ-ਖੇਤਰ ਗਰਮਾ ਗਿਆ। ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵੇਰ ਲੱਗ ਗਏ। ਕੁਝ ਹੀ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਬਾਬਰ ਜੇਤੂ ਰਿਹਾ। ਸੁਲਤਾਨ ਇਬਰਾਹੀਮ ਲੋਧੀ ਗਜ਼ਾਰ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਪਾਣੀਪਤ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸਲਤਨਤ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮੁਗਲ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ ਹੋਈ।

ਪਾਣੀਪਤ ਦੀ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮੇਵਾੜ ਦੇ ਰਾਣਾ ਸਾਂਗਾ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਵੀ ਇਕ ਵੀਰ ਬਹਾਦਰ ਯੋਧਾ ਸੀ। ਉਸ ਕੋਲ ਵੱਡੀ ਸੈਨਾ ਸੀ। ਯੁੱਧ ਕਨਵਾਹ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਰਾਣਾ ਸਾਂਗਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਲਤਾਨ ਮਹਿਮੂਦ ਅਤੇ ਹਸਨ ਖਾਂ ਮੇਵਾੜੀ ਦੀ ਸੈਨਾ ਵੀ ਆਣ ਰਲੀ। ਰਾਜਪੂਤਾਂ ਦੇ ਅਣਖ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਚਰਚੇ ਸਨ। ਮੁਗਲ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੇ ਹੌਸਲੇ ਢਹਿੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਬਾਬਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਝੰਡੇ ਹੇਠ ਲੜਨ ਲਈ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਹ ਮਰ ਮਿਟਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ। ਮਾਰਚ 17, 1527 ਨੂੰ ਕਨਵਾਹ ਰਣਖੇਤਰ ਵਿਚ ਯੁੱਧ ਹੋਇਆ। ਬਾਬਰ ਨੇ ਪਾਣੀਪਤ ਵਾਲੀ ਯੁੱਧ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਈ। ਰਾਣਾ ਸਾਂਗਾ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਫੌਜ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਬਾਬਰ ਨੇ ਸੱਜੀ ਬਾਹੀ ਤੋਂ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਘਮਸਾਨ ਦੇ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਉਸਤਾਦ ਅਲੀ ਦੇ ਬਾਰੂਦੀ ਤੌਪ ਦੇ ਗੋਲਿਆਂ ਨੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਭਾਜਣ ਪਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਚਾਰੇ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਨੱਠਣ ਲੱਗੇ। ਰਾਣਾ ਸਾਂਗਾ ਵੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਕੇ ਰਣਖੇਤਰ ਵਿਚੋਂ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਬਾਬਰ ਜੇਤੂ ਰਿਹਾ।

ਬਾਬਰ ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮੁਗਲ ਰਾਜ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਾਬਰ ਇਕ ਦਿਆਲੂ ਜੋ ਦੋਸਤੀ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮਦਦ ਵੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੀ। ਜੰਗੀ ਹੁਨਰ ਉਸਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦੀਆਂ ਘੜੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਅਡੋਲ ਸ਼ਾਂਤ ਅਤੇ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸੀ। ਉਹ ਕਵੀ, ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬਾਗ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ। ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸਮਾਂ ਯੁੱਧਾਂ ਜੰਗਾਂ ਵਿਚ ਬੀਤਿਆ।

ਉਹ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਦੂਸਰਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਉਸਦੀ ਆਗਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਮਾਲੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਮਾਯੂੰ ਨੂੰ ਗੱਦੀ ਮਿਲਣ ਤੇ ਬੜੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਹਮਾਯੂੰ ਸ਼ੇਰ ਸ਼ਾਹਸੂਰੀ ਹੱਥੋਂ ਹਾਰ ਗਿਆ (1540-1555) ਅਤੇ 15 ਸਾਲ ਗੱਦੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰਿਹਾ। ਫਿਰ ਵੀ ਬਾਬਰ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਮੁਗਲ ਰਾਜ ਦਾ ਬਾਨੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

47 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਆਗਰਾ ਵਿਖੇ 26 ਸੰਬਰ, 1530 ਵਿਚ ਹੋਈ। ਉਸਨੂੰ ਆਗਰੇ ਵਿਚ ਦਫਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਫਿਰ 1539 ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਕਾਬਲ ਵਿਚ ਬਣੀ।

ਬਾਬਰ ਬਾਣੀ:- ਬਾਬਰ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੀਸਰੀ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਵਿਚ ਐਮਨਾਬਾਦ ਪੁੱਜੇ ਸਨ। ਬਾਬਰ ਦੇ ਫੌਜੀਆਂ ਹੱਥੋਂ ਜੋ ਦੁਰਗਤਿ ਸੈਦਪੁਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਅੱਖੀਂ ਦੇਖੀ, ਬਾਬਰ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਖੁਰਾਸਾਨ ਦੀ ਹਵਾਲਗੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਕਰਕੇ ਬਾਬਰ ਮੁਗਲ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੂੰ ਆ ਸਹਿਮ ਪਾਇਆ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਭੁਲਾ ਕੇ ਰੰਗਰਲੀਆਂ ਵਿਚ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣੀ ਹੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਰਤਾਰ ਆਪਣੇ ਉਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੰਦਾ। ਸੋ, ਫਰਜ਼ ਭੁਲਾ ਕੇ ਵਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਮਸਤ ਪਏ ਪਠਾਣ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡ ਦੇਣ ਲਈ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਮੁਗਲ ਬਾਬਰ ਨੂੰ ਜਮਰਾਜ਼ ਬਣਾ ਕੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ 'ਤੇ ਚਾੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਹੋ ਕਰਤਾਰ! ਬਦ ਮਸਤ ਪਠਾਣ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗਰੀਬ ਨਿਹੱਥੇ ਲੋਕ ਵੀ ਪੀਸ ਗਏ। ਇਤਨੀ ਮਾਰ ਪਈ ਕਿ ਉਹ ਹਾਇ-ਹਾਇ ਪੁਕਾਰ ਉੱਠੇ। ਕੀ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵੇਖ ਕੇ ਤੈਨੂੰ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਤਰਸ ਨਹੀਂ ਆਇਆ।

ਹੋ ਕਰਤਾਰ! ਤੂੰ ਸਭਨਾਂ ਹੀ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਸਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੁਟਾਈ ਕਰੇ ਤਾਂ ਵੇਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਗੁੱਸਾ-ਗਿਲਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕਰਾਰੇ ਹੱਥ ਵਿਖਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਰਹਾਉ॥

ਪਰ ਜੇ ਕੋਈ ਸ਼ੇਰ ਵਰਗਾ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਗਾਈਆਂ ਦੇ ਵੱਗ ਵਰਗੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਿਹੱਥਿਆਂ ਉਤੇ ਹੱਲਾ ਕਰਕੇ ਮਾਰਨ ਨੂੰ ਆ ਪਵੇ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਪੁੱਛ ਵੱਗ ਦੇ ਖਸਮ ਨੂੰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤਾਹੀਏ, ਹੋ ਕਰਤਾਰ! ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਕੁੱਤੇ ਓਪਰੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਜਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਪਾੜ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਪਾੜ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਇਹਨਾਂ ਮਨੁੱਖ ਰੂਪੀ ਮੁਗਲ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਬਣਾਏ ਸੋਹਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਮਿੱਟੀ ਵਿਚ ਰੋਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮਰੇ ਪਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ।

ਹੋ ਕਰਤਾਰ! ਤੇਰੀ ਰਜ਼ਾ ਤੂੰ ਹੀ ਜਾਣੇ। ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਬੰਧ ਜੋੜ ਕੇ ਆਪ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਕੇ ਆਪੇ ਵਿਚੋਂ ਵਿਛੋੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਵੇਖ ਹੋ ਕਰਤਾਰ। ਇਹ ਤੇਰੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਕਰਿਸ਼ਮਾ ਹੈ।

ਬੰਨ- ਪਦਾਰਥ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਹਸਤੀ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੇ ਬੜੀ ਆਕੜ ਵਿਖਾ ਵਿਖਾ ਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਅਖਵਾ ਲਵੇ ਤੇ ਮਨ-ਮਾਨੀਆਂ, ਰੰਗ ਰਲੀਆਂ ਮਾਣ ਲਏ ਤਾਂ ਉਹ ਖਸਮ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਕੀਤਾ ਹੀ ਦਿਸਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਦਾਣੇ ਚੁਗ ਚੁਗ ਕੇ ਨਿਰਬਾਹ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਉਮੈ ਦੀ ਬਦ ਮਸਤੀ ਵਿਚ ਉਹ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਜਾਈ ਹੀ ਗਵਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਹੋ ਨਾਨਕ! ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਵਿਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਾ ਮਾਰ ਕੇ ਆਤਮਕ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਦਾ ਹੈ। ਉਹੀ ਇੱਥੋਂ ਕੁਝ ਖੱਟਦਾ ਹੈ। ਅੰਗ 360

ਹੋ ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਬਿਪਤਾ ਵੇਲੇ ਸਾਡੇ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਤੈਨੂੰ ਹੀ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ। ਹੋਰ ਕਿਹੜਾ ਆਸਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਹੋ ਆਦਿ ਪੁਰਖ! ਤੇਰੇ ਭਾਣਿਆਂ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਭੇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਤੂੰ ਇਹ ਭਾਣੇ ਆਪ ਹੀ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਹਾਉ॥

ਜਿਹਨਾਂ ਸੁੰਦਰੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਉਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਚੀਰ ਵਿਚ ਸੰਧੂਰ ਪਾ ਕੇ ਕਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਪੱਟੀਆਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸੋਝਦੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਮਿੱਟੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਮਹੱਲਾਂ ਵਿਚ ਵਸਦੀਆਂ ਸਨ। ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਹੱਲਾਂ ਦੇ ਕਿਤੇ ਨੇੜੇ ਵੀ ਢੁੱਕਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ।

ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੁੰਦਰੀਆਂ ਵਿਆਹੀਆਂ ਆਈਆਂ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾੜੇ ਸੁਹਣੇ ਲੱਗ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਪਾਲਕੀਆਂ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਆਈਆਂ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਉਤੇ ਹਾਥੀ ਦੰਦ ਦੇ ਚੂੜੇ ਸੋਹਣੇ ਲੱਗ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਪਾਲਕੀਆਂ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਆਈਆਂ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਉਤੇ ਹਾਥੀ ਦੰਦ ਦੇ ਚੂੜੇ ਸਜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸੁਹਰੇ ਘਰ ਆਈਆਂ ਦੇ ਉਤੋਂ ਦੀ ਸਗਨਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਵਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸੀਸਿਆਂ ਜੜੇ ਪੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲਿਸ਼ਕ

ਰਹੇ ਸਨ।

ਸੁਹਰੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਬੈਠੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਸਗਨਾਂ ਦਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਖਲੋਤੀਆਂ ਭੀ ਲੈਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਗਰੀ-ਫੁਹਾਰੇ ਖਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਸੋਹਣੀਆਂ ਸੇਜਾਂ ਮਾਣਦੀਆਂ ਸਨ। ਅੱਜ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗਲ ਵਿਚ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਨੇ ਰੱਸੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗਲ ਵਿਚ ਪਏ ਮੋਤੀਆਂ ਦੇ ਹਾਰ ਟੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨ ਜੋਬਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਸੁੰਦਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਚਾੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅੱਜ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੈਰੀ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਬਾਬਰ ਨੇ ਜਾਲਮ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਗਵਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਵੱਸ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਉਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਵਡਿਆਈ-ਆਦਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਸਦੀ ਰਜ਼ਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਦੇ ਰਹੀਏ, ਚੇਤੇ ਰੱਖੀਏ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ ਕਿਉਂ ਮਿਲੇ? ਇੱਥੋਂ ਦਿਆਂ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਐਸ਼ ਵਿਚ ਤਮਾਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਚਾਅ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਬਾਬਰ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਫਿਰੀ ਤਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਜਾ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਰਹੀ ਕੋਈ ਪਾਣ ਸ਼ਾਹਜਾਦਾ ਵੀ ਕਿਤੇ ਮੰਗ-ਪਿੰਨ ਕੇ ਰੋਣੀ ਨਹੀਂ ਖਾ ਸਕਦਾ।

ਸੈਦਪੁਰ ਦੀਆਂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਹਾਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਦੇ ਪੰਜੇ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਮੁਸਲਮਾਨੀਆਂ ਦੇ ਨਿਮਜ ਦੇ ਵਕਤ ਖੁੰਝ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਿੰਦਵਾਣੀਆਂ ਦਾ ਪੂਜਾ ਦਾ ਸਮਾਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਅੱਗੇ ਨਹਾ ਕੇ ਟਿੱਕੇ ਲਾ ਕੇ ਸੁੱਚੇ ਚੌਂਕੇ ਵਿਚ ਬੈਠਦੀਆਂ ਸਨ, ਹੁਣ ਨਾ ਉਹ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਕੇ ਟਿੱਕੇ ਲਗਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਨਾ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੁੱਚੇ ਚੌਂਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਧੰਨ ਦੌਲਤ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਕਦੇ ਰਾਮ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ, ਹੁਣ ਜ਼ਾਲਮ ਬਾਬਰ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦ-ਖੁਦਾ ਵੀ ਆਖਣਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

ਬਾਬਰ ਦੀ ਕਤਲੋਆਮ ਤੇ ਕੈਦ ਵਿਚੋਂ ਜਿਹੜੇ ਕੋਈ ਵਿਰਲੇ ਮਨੁੱਖ ਬਚ ਕੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਘਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੀ ਸੁੱਖ-ਸਾਂਦ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ। ਅਨੇਕਾਂ ਦੇ ਸਾਕ ਸਬੰਧੀ ਮਾਰੇ ਤੇ ਕੈਦ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਵਿਚ ਇਹੀ ਬਿਪਤਾ ਲਿਖੀ ਪਈ ਸੀ। ਉਹ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਪਾਸ ਬੈਠ ਕੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਦੁੱਖ ਰੱਦੇ ਹਨ। ਰੋ ਰੋ ਕੇ ਆਪਣਾ ਦੁੱਖ ਦੱਸਦੇ ਹਨ।

ਪਰ ਹੋ ਨਾਨਕ! ਮਨੁੱਖ ਵਿਚਾਰੇ ਕੀ ਕਰਨ ਜੋਗੇ ਹਨ। ਉਹੀ ਕੁਝ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਕਰਤਾਰ ਨੂੰ ਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅੰਗ 417

ਹੋ ਪ੍ਰਭੂ ਇਹ ਜਗਤ ਤੇਰਾ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਤੂੰ ਇਸ ਜਗਤ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਉਸ ਮਾਲਕ ਦੀ ਅਚਰਜ਼ ਖੇਡ ਹੈ। ਜਗਤ ਚ ਕੇ ਇਕ ਘੜੀ ਵਿਚ ਤਬਾਹ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਤੇ ਧੰਨ ਦੌਲਤ ਵੰਡ ਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਰਹਾਉ॥

ਅਜੇ ਕੱਲ੍ਹ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸੈਦਪੁਰ ਵਿਚ ਰੌਣਕ ਹੀ ਰੌਣਕ ਸੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਕਿੱਥੇ ਹਨ ਫੌਜੀਆਂ ਦੇ ਖੇਡ ਤਮਾਸ਼ੇ? ਕਿੱਥੇ ਹਨ ਘੋੜੀਆਂ ਤੇ ਘੋੜੇ ਤੇ ਤਬੋਲੇ? ਕਿੱਥੇ ਗਏ ਨਗਾਰੇ ਤੇ ਚੂੜੀਆਂ? ਕਿੱਥੇ ਹਨ ਪਸਮੀਨੇ ਦੇ ਗਾਤਰੇ? ਤੇ ਕਿੱਥੇ ਹਨ ਉਹ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਲ ਵਰਦੀਆਂ? ਕਿੱਥੇ ਹਨ ਸ਼ੀਸ਼ੇ? ਤੇ ਸ਼ੀਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਵੇਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੋਹਣੇ ਮੂੰਹ? ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਸੈਦਪੁਰ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦੇ।

ਕਿੱਥੇ ਹਨ ਉਹ ਸੋਹਣੇ ਘਰ, ਮਹਲ-ਮਾੜੀਆਂ ਤੇ ਸੋਹਣੀਆਂ ਸਰਾਵਾਂ? ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਉਹ ਸੁੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਇਸਤਰੀ ਤੇ ਉਸਦੀ ਸੇਜ? ਜਿਸਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨੀਂਦ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਕਿੱਥੇ ਹਨ ਉਹ ਪਾਨ ਤੇ ਪਾਨ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤੇ ਕਿੱਥੇ ਉਹ ਪਰਦੇਦਾਰ ਜ਼ਨਾਨੀਆਂ? ਸਭ ਗੁੰਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਧੰਨ ਦੀ ਖਾਤਰ ਬਹੁਤ ਲੁਕਾਈ ਖੁਆਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਧੰਨ ਨੇ ਬਹੁਤ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਾਪ ਜ਼ੁਲਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਦੌਲਤ ਇਕੱਠੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਤੇ ਮਰਨ ਵੇਲੇ ਇਹ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ। ਪਰ ਜੀਵ ਦੇ ਕੀ ਵੱਸ? ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਆਪ ਕੁਰਾਰੇ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਪਾਸੋਂ ਉਸਦੀ ਚੰਗਿਆਈ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਪਠਾਣ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਮੀਰ ਬਾਬਰ ਹੱਲਾ ਕਰਕੇ ਵੱਗ ਤੱਗ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਅਨੇਕ ਹੀ ਪੀਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਦੂ ਟੂਣੇ ਕਰਨ ਲਈ ਰੋਕ ਰੱਖਿਆ। ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਬੀਆਂ ਫਿਰਨ ਤੇ ਵੀ ਪੱਕੇ ਥਾਂ ਮੁਕਾਮ ਪੱਕੇ ਮਹਲ ਮੁਗਲਾਂ ਦੀ ਲਾਈ ਅੱਗ ਨਾਲ ਸੜ ਕੇ ਸੁਆਹ ਹੋ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਠਾਣ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਟੋਟੇ ਕਰਕੇ ਮਿੱਟੀ ਵਿਚ ਰੋਲ ਦਿੱਤਾ। ਪੀਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਬੀਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਇਕ ਵੀ ਮੁਗਲ ਅੰਨਾ ਨਾ ਹੋਇਆ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੀਰ ਨੇ ਕੋਈ ਕਰਾਮਾਤ ਕਰ ਨਾ ਵਿਖਾਈ।

ਜਦੋਂ ਮੁਗਲਾਂ ਤੇ ਪਠਾਣਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹੋਈ, ਲੜਾਈ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਤਲਵਾਰ ਚਲਾਈ। ਉਹਨਾਂ ਮੁਗਲਾਂ ਨੇ ਬੰਦੂਕਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਬੰਨ ਬੰਨ ਕੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ। ਪਰ ਪਠਾਣਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਥ ਵਿਚ ਹੀ ਚਿੜ ਚਿੜ ਕਰ ਗਈਆਂ। ਪਰ ਹੋ ਭਾਈ! ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਪਾਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਮਰਨਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕੀਹ ਹਿੰਦੂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਕੀਹ ਮੁਸਲਮਾਨ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਕੀਹ ਭੱਟਾਂ ਤੇ ਠਾਕੁਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਨਾਨੀਆਂ ਕਈਆਂ ਦੇ ਬੁਰਕੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੈਰਾਂ ਤੱਕ ਲੀਰ ਲੀਰ ਹੋ ਗਏ। ਕਈਆਂ ਦਾ ਮਰ ਕੇ ਮਸਾਣਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਵਾਸਾ ਹੋਇਆ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਚ ਰਹੀਆਂ, ਉਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਕੀਹ ਬਚੀਆਂ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਸੋਹਣੇ ਖਸਮ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਨਾ ਆਏ, ਉਹਨਾਂ ਉਹ ਬਿਪਤਾ ਦੀ ਰਾਤ ਕਿਵੇਂ ਕੱਟੀ ਹੋਵੇਗੀ?

ਪਰ ਇਹ ਦਰਦ ਭਰੀ ਕਹਾਣੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਆਪ ਕੇ ਸੁਣਾਈ ਜਾਵੇ? ਕਰਤਾਰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤੇ ਜੀਵਾਂ ਤੋਂ ਕਰਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹੋ ਕਰਤਾਰ! ਦੁੱਖ ਹੋਵੇ ਚਾਹੇ ਸੁੱਖ ਹੋਵੇ ਤੇਰੀ ਰਜ਼ਾ ਵਿਚ ਹੀ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ। ਤੈਥੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸ ਪਾਸ ਜਾ ਕੇ ਦੁੱਖ ਫਰੋਲੀਏ?

ਹੋ ਨਾਨਕ! ਰਜ਼ਾ ਦਾ ਮਾਲਕ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਣੀ ਰਜ਼ਾ ਵਿਚ ਹੀ ਜਗਤ ਦੀ ਕਾਰ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੇ ਵੇਖ ਵੇਖ ਕੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਕਰਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖਿਆ ਲੇਖ ਭੋਗੀਦਾ। ਅੰਗ 417

ਹੋ ਭਾਈ ਲਾਲੋ! ਮੈਨੂੰ ਜਿਹੇ ਜਿਹੀ ਖਸਮ ਪ੍ਰਭੂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਆਈ ਹੈ, ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਸ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੀ ਵਾਕਫੀਅਤ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਸ਼ਹਿਰ ਸੈਦਪੁਰ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀ ਹੈ। ਬਾਬਰ ਕਾਬਲ ਤੋਂ ਫੌਜ ਜੋ ਮਾਨੇ ਪਾਪ-ਜੁਲਮ ਦੀ ਜੰਝ ਹੈ। ਇਕੱਠੀ ਕਰਕੇ ਆਣ ਚੜਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਹਿੰਦ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਰੂਪ ਕੰਨਿਆਦਾਨ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੈਦਪੁਰ ਵਿਚੋਂ ਹਫ਼ਾ ਤੇ ਧਰਮ ਦੋਵੇਂ ਲੋਧ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਝੂਠ ਹੀ ਝੂਠ ਚੌਧਰੀ ਬਣਿਆ ਫਿਰਦਾ ਹੈ। ਬਾਬਰ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੈਦਪੁਰ ਦੀਆਂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਉਤੇ ਇਤਨੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਮਾਨੇ ਕਿ ਸੈਤਾਨ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਵਿਆਹ ਪੜ੍ਹਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਕਾਜ਼ੀਆਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੀ ਸਾਊ ਮਰਿਆਦਾ ਮੁੱਕ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਮੁਸਲਮਾਨ ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਇਸ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜੋ ਇਸ ਬਿਪਤਾ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਧਰਮ ਪੁਸਤਕ ਕੁਰਾਨ ਦੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਪੜ੍ਹ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਖੁਦ ਅੱਗੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਚੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਵੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਦੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਸਭ ਹਿੰਦੂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਉਤੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹੋ ਨਾਨਕ ਇਸ ਖੁਨੀ ਵਿਆਹ ਵਿਚ ਸੈਦਪੁਰ ਨਗਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਰ ਪਾਸੇ ਵਿਰਲਾਪ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਲਹੂ ਦਾ ਕੇਸਰ ਛਿੜਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸੈਦਪੁਰ ਦੀ ਕਤਲੋਆਮ ਦੀ ਇਹ ਦੁਰਘਟਨਾ ਬੜੀ ਭਿਆਨਕ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਜਗਤ ਵਿਚ ਸਭ ਕੁਝ ਮਾਲਕ-ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਵਿਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਲੋਥਾਂ ਭਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਵੀ ਨਾਨਕ ਉਸ ਮਾਲਕ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਗੁਣ ਹੀ ਗਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋ ਭਾਈ ਲਾਲੋ! ਤੂੰ ਵੀ ਇਸ ਅਟੱਲ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਉਚਾਰ। ਚੇਤੇ ਰੱਖ ਕਿ ਜਿਸ ਮਾਲਕ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਇਹ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਮਾਇਆ ਦੇ ਮੋਹ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਨਿਰਲੇਪ ਰਹਿ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੋ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਉਹ ਮਾਲਕ ਪ੍ਰਭੂ ਅਟੱਲ ਨਿਯਮਾਂ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਨਿਆਉ ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਟੱਲ ਹੈ। ਉਸ ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਟੱਲ ਨਯਮ ਵਰਤਾਏਗਾ। ਉਹੀ ਨਿਆਉ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਅਟੱਲ ਹੈ। ਉਸ ਅਟੱਲ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸੈਦਪੁਰ ਵਿਚ ਹਰ ਪਾਸੇ ਮਨੁੱਖਾ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਕੰਪੜਾ ਟੋਟੇ-ਟੋਟੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਐਸੀ ਭਿਆਨਕ ਘਟਨਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਭੁਲਾ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗਾ।

ਪਰ ਹੋ ਲਾਲੋ! ਜਦ ਤੱਕ ਮਨੁੱਖ ਮਾਇਆ ਦੇ ਮੋਹ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਘੱਲੂਘਾਰੇ ਵਾਪਰਦੇ ਹੀ ਰਹਿਣੇ ਹਨ। ਮੁਗਲ ਅੱਜ ਸੰਮਤ ਅਠੱਤਰ ਵਿਚ ਆਏ ਹਨ। ਇਹ ਸੰਮਤ ਸਤਾਨਵੇਂ ਵਿਚ ਚੱਲੇ ਜਾਣਗੇ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੁਰਮ ਵੀ ਉੱਠ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੀਵ ਮਾਇਆ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਮਸਤ ਹੋ ਕੇ ਉਮਰ ਅਜਾਈ ਗਵਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਾਨਕ ਤਾਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਵੀ ਸਦਾ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਹੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਨੁੱਖਾ ਜਨਮ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਅੰਗ 772-723

ਹੋ ਭਾਈ! ਲਾਹੌਰ ਸ਼ਹਿਰ- ਸ਼ਹਿਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਆਤਮਕ ਮੌਤ ਲਿਆਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜ਼ਹਿਰ ਬਣਿਆ ਪਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਨਿੱਤ ਸਵੇਰੇ ਰੱਬੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਦੀ ਥਾਂ ਸਵਾ ਪਹਿਰ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹੇ ਤੱਕ ਕਹਿਰ ਜ਼ੁਲਮ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ ਭੋਗਣਾ ਹੀ ਲਾਹੌਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਮਨੋਰਥ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਹੋ ਭਾਈ! ਹੁਣ ਲਾਹੌਰ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾ ਚਸਮਾ ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਦਾ ਸੋਮਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਰੱਬੀ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਲਾਹੌਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਿਫਤਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ।

ਬਾਬਰਵਾਣੀ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜਨ ਸਧਾਰਨ ਤੇ ਨੈਤਿਕ ਹਮਲਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਜੁਲਮ ਪਾਪ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਦੀ ਅਤਿ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਚੰਗਿਆਈ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਜਿੱਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਪਰ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵੱਲ ਮੋੜਨ ਨਾਲ ਹੀ ਜੁਲਮ ਦਾ ਅੰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਰਾਨ
510-781-0487

ਭਾਰਤੀ ਆਰਥਿਕਤਾ 'ਚ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ

"ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕੁੱਲ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਵਧਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫ਼ਾਇਦਾ ਕਿਸਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੈ ਫ਼ਾਇਦਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਿਖਰਲੇ ਅਮੀਰਾਂ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।" "ਭਾਰਤੀ ਹਾਕਮ" ਜਦੋਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਕੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਵਾਂ ਵੱਡਾ ਅਰਥਚਾਰਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਏ ਹਨ। ਸਗੋਂ ਅਸਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ 'ਚ ਕੋਈ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ।

80 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਣਕ, ਚਾਵਲ ਮੁਫਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।" ਦੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਫੂਡ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਐਕਟ 2013 ਭਾਵ ਸਭ ਲਈ ਭੋਜਨ ਐਕਟ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੁੱਲ 140 ਕਰੋੜ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਆਬਾਦੀ ਲਈ 12 ਸਤੰਬਰ 2013 ਨੂੰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ 'ਚ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ।

ਅੰਕੜੇ ਵਿਚਾਰੋ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੁਲ ਆਬਾਦੀ ਹੈ, 2022 ਅਨੁਸਾਰ 141 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਵੱਧ ਹੈ। ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਠੀ ਵੀ ਗਰੀਬ ਤਿੰਨ ਫੀਸਦੀ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 0.9 ਫੀਸਦੀ (2020 ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ) ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਐਮ 1.9 ਡਾਲਰ ਭਾਵ 150 ਰੁਪਏ ਹੀ ਕਮਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੁਲ ਆਬਾਦੀ ਦੇ 18.2 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਔਸਤ ਆਮਦਨ 3.2 ਡਾਲਰ 256 ਰੁਪਏ ਅਤੇ 3.3 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਔਸਤ ਆਮਦਨ 6.85 ਡਾਲਰ ਭਾਵ 550 ਰੁਪਏ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਗੁਣੀ ਆਮਦਨ 'ਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿਵੇਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ? ਇਹ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੈ।

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ 'ਚ ਅਮੀਰ-ਗਰੀਬ ਦਾ ਪਾਤਾ ਵੱਡਾ ਹੈ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਪਰਲੀ ਇਕ ਫੀਸਦੀ ਅਮੀਰ ਆਬਾਦੀ ਕੋਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੁਲ ਧਨ ਦੌਲਤ ਦੀ 58 ਫੀਸਦੀ ਮਾਲਕੀ ਹੈ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਪਰਲੀ 10 ਫੀਸਦੀ ਆਬਾਦੀ ਕੋਲ ਸੰਪਤੀ ਦੀ 80 ਫੀਸਦੀ ਮਾਲਕੀ ਹੈ। ਅਮੀਰ ਦੀ ਦੌਲਤ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਧੰਨ ਕੁਬੇਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਰਿਆਇਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿਜੀਕਰਨ ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ ਕਾਰਨ ਧੰਨ ਦੇ ਅੰਬਾਰ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਰੋਨਾ ਕਾਲ (2020) 'ਚ ਤਾਂ ਅਮੀਰਾਂ ਅਤੇ ਖਰਬਪਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬੇਹਿਸਾਬੀ ਵਧੀ ਤੇ ਗਰੀਬ ਹੋਰ ਗਰੀਬ ਹੋਏ।

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ ਪੀ. ਈ. ਡਵਲਯੂ (ਪੀਊ) ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਕ ਸਰਵੇ ਅੰਦਰਲਾ ਸੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲੀਆ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਤਾਕਤ ਜਾਂ ਅਸਰ ਰਸੂਖ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੁਕਮਰਾਨ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਰ ਵਕਤ ਪੱਖੋਂ ਭਾਰ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀਨ ਉਰਜਾ ਸ਼ੇਰ ਸਰਾਬੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਭਰਮ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਨੰਬਰ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦੇਖਣ ਸਮਝਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਲਮੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਤੀਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਦਾ ਇਸ ਸਾਲ ਹੁਣ ਤੱਕ ਵੀ ਸਿੱਧਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਿਉਂ ਸੁੰਗਤ ਗਿਆ ਹੈ? ਦੇਸ਼ ਦਾ 2022 ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪੋਰਟਫੋਲਿਓ ਨਿਵੇਸ਼ ਘੱਟ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 2023 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਮੋੜਾ ਪਿਆ ਸੀ।

ਭਾਰਤ ਕੋਲ "ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ" ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਐਲਾਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪੱਲੇ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੀ-20 ਸੰਮੇਲਨ ਇਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ, ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਮੱਧ-ਪੂਰਬ ਤੇ ਯੂਰਪ ਤੱਕ ਆਰਥਿਕ ਗਲਿਆਰਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜੋ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਹੈ, ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਯੂਰਪ ਤੋਂ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਭੇਜਣਾ ਤੇ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਤੈਅ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਪਾਰਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਪਰ ਕੀ ਇਹ ਸੁਪਨਾ ਸਾਰਥਿਕ ਹੋ ਸਕੇਗਾ? ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼

ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਜੀ-20 ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਹੁਲਾਰਾ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲੇਗਾ?

ਭਾਰਤ ਜੀ-20 ਸੰਮੇਲਨ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਹੈ। ਕੌਫ਼ ਵਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਵੇਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੋਣੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਇਸ ਵਪਾਰਕ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਖੱਟੇਗਾ ਕੀ? ਇਸ ਦਾ ਲਾਹਾ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਤੇ ਧੰਨਕੁਬੇਰ ਲੈ ਜਾਣਗੇ, ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਪੱਲੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਨਹੀਂ ਸੁਧਰੇਗੀ।

ਜੀ-20 ਸੰਮੇਲਨ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦੀਆਂ ਨਰੋਂਦਰ

ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਨਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਵੱਲੋਂ ਨਰੋਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੀ-20 ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੋਂਦਰ ਮੋਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਹਨ। ਜੀ-20 ਸੰਮੇਲਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਗਟਾਚਾਰੀ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਉਗਰਾਹੇ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚੋਂ 4100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਦਕਿ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਸ ਸੰਮੇਲਨ ਲਈ 990 ਕਰੋੜ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਵੱਡੇ ਖਰਚ ਨਾਲ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੇ ਪੱਲੇ ਕੀ ਪਿਆ?

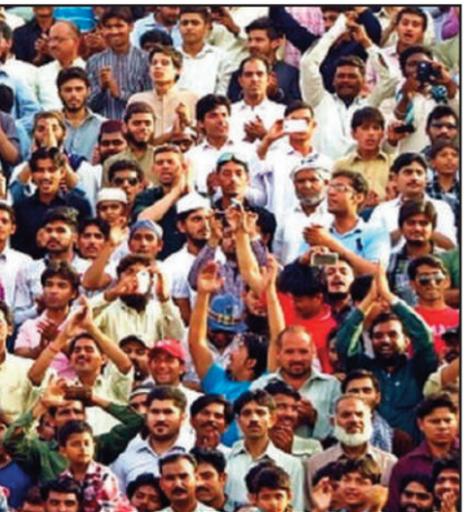
ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਂਅ, ਜੀ-20 ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਚਾਰ ਮੁਲਕਾਂ ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ, ਮੈਕਸੀਕੋ, ਅਫਰੀਕਨ ਯੂਨੀਅਨ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਭੁੱਖ-ਮਰੀ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਪਾਤਾ ਅੰਤਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਦੇਸ਼ ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ ਹੁਣ 2024 ਦੇ ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਜੀ-20 ਸੰਸਥਾ ਹੁਣ 20 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਯੂਰੋਪ, ਏਸ਼ੀਆ ਤੇ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਅਫਰੀਕਨ ਯੂਨੀਅਨ ਇਸ ਵਾਰ ਇਸ ਸੰਸਥਾ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ 55 ਅਫਰੀਕਨ ਮੁਲਕ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਇਹ ਅਫਰੀਕਨ ਮੁਲਕ ਗਰੀਬੀ, ਭੁੱਖਮਰੀ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਆਰਥਿਕ ਨਾ ਬਰਾਬਰੀ, ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਸਨਅਤੀ ਪੱਛੜੇਪਨ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਰਹੇ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਜੀ-20 'ਚ ਕੋਈ ਗੱਲ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ। ਸਗੋਂ ਅਮੀਰ-ਪ੍ਰਗਟਾਚਾਰੀ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਾਲਤ ਢਕਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

ਜੀ-20 ਸੰਮੇਲਨ ਦੌਰਾਨ ਉਰਜਾ ਤੇ ਨਵੇਂ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ 2030 ਤੱਕ ਕੋਲੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਰੋਕ ਕੇ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਸੰਮੇਲਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ "ਇਕ ਧਰਤੀ, ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ, ਇਕ ਭਵਿੱਖ ਸੀ", ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਭੋਜਨ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਵਾਤਾਵਰਨ ਅਤੇ ਉਰਜਾ

ਨੇ ਵਿਕਾਸ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟੀਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ।

ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ ਜਪਾਨ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ, ਕੈਨੇਡਾ, ਫਰਾਂਸ, ਜਰਮਨੀ, ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ, ਇਟਲੀ, ਮੈਕਸੀਕੋ, ਭਾਰਤ, ਰਿਬਪਲਿਕ ਆਫ ਕੋਰੀਆ, ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ, ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ, ਯੂ.ਕੇ., ਅਮਰੀਕਾ, ਯੂਰਪੀਅਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼, ਯੂਏਈ, ਨੀਦਰਲੈਂਡ, ਨਾਈਜੀਰੀਆ ਆਦਿ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਮੇਲਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੰਮੇਲਨ 'ਚ 10 ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਡਬਲਯੂ, ਐੱਚ.ਓ.,

ਵਰਲਡ ਬੈਂਕ ਆਦਿ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਸੰਮੇਲਨ 'ਚ ਵੱਡੇ ਮੁੱਦੇ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ, ਪਰ ਇਸ ਸੰਮੇਲਨ 'ਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਤਾਂ ਗਾਇਬ ਹੀ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਵੀ ਗਾਇਬ ਸਨ। ਉਸਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਉੱਤੇ ਚਿੰਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਜੀ-20 ਸੰਮੇਲਨ 'ਚ ਮੌਕਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵੇਰ ਭਾਰਤ ਜੀ-20 ਸੰਮੇਲਨ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੀ, ਪ੍ਰਾਗਟਾਚਾਰੀ ਵੀ ਉਸ ਕੋਲ ਸੀ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਇਸ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਕਮਜ਼ੋਰ, ਗਰੀਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੰਚ ਉੱਤੇ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਰਗਾ "ਬਾਣੇਦਾਰ ਦੇਸ਼" ਜਿਸਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਭਰ 'ਚ ਧੌਂਸ ਜਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਖੋਰੂ ਪਾਉ ਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਅੱਗੇ ਸੀਸ਼ਾ ਦਿਖਾਉਣਾ ਬਣਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਕਿ ਉਹ ਸਮੁੱਚੇ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਖਮਿਆਜ਼ਾ ਗਰੀਬ ਜਾਂ ਕੁੱਝ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਦੇਸ਼ ਭੁਗਤਦੇ ਹਨ। ਮੰਗ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਇਸਦਾ ਇਵਜ਼ਾਨਾ ਦੇਵੇ।

ਅਫਰੀਕਨ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ 'ਤੇ ਜੀ-20 'ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 55 ਦੇਸ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਗਰੀਬ ਹਨ ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਆਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਰਦੇ-ਪੁਜਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਦਾ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਭੁੱਖਮਰੀ ਵਰਗੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ ਲਈ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਤੇ ਉਹਨਾਂ 'ਚ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਭਿਆਲੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਜੀ-20 ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਆਪਣੀ ਆਰਥਿਕ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੁੱਝ ਕੁ ਦਰਜਨ ਚੋਣਵੇਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਭਾਰਤ ਬਾਰੇ ਨੇਕ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਗਿਣਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਿਆਂ 'ਚ ਸੀ, ਉਹ ਘਟ ਗਈ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਇਕ ਕਾਰਨ ਨਰੋਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਅਕਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਕਸ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਉਠਾਉਣਾ ਵੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਸਦੀ

ਆਰਥਿਕਤਾ, ਹੇਠਲੇ-ਨਿਮਨ ਮੱਧ-ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਰਗ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਉਦਯੋਗ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਖੇਤੀ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਿੱਤਾ ਖੇਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ 67 ਫੀਸਦੀ ਆਬਾਦੀ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਵਸਦੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਧੁਰਾ ਵੀ ਖੇਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਦਹਾਕਿਆਂ 'ਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੇ ਪਾਲਨਹਾਰ ਖੇਤੀ ਕਿੱਤੇ ਨੂੰ ਹਾਕਮਾਂ ਵਲੋਂ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਮੁੱਢ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਸਿਉਂਕ, ਸੋਕਾ ਲੱਗਣ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਸਿੱਟਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਡਗਮਗਾਉਣ ਲੱਗੀ ਹੈ।

ਲੋਕ ਖੇਤੀ ਛੱਡ ਕੇ ਹੋਰ ਕਿੱਤਿਆਂ ਵੱਲ ਆਉਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਕਮ ਵੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਹੱਥ ਫੜਾਕੇ ਆਪਣਾ ਮੰਤਵ ਸਾਧਣਾਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹਾਕਮਾਂ ਵਲੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉਦਯੋਗ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਵਿਕਸਤ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਭਾਰਤ ਵਰਗੀ ਮੰਡੀ 'ਚ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਵੱਲ ਸੋਧਿਤ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣਾ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਹਿੰਗਾਈ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਭੈੜੇ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਸਬੰਧੀ ਹਾਕਮ ਧਿਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਕੀ ਹੈ? ਕੀ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਉਸ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ? ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਪਿਛਲੇ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਛੋਟੀਆਂ-ਮੋਟੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਮੁਫਤ ਭੋਜਨ, ਤੁੱਛ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਵਿਗਲਤ ਬਨਣ ਵੱਲ ਤੋਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਏਗਾ ਤਾਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਆਰਥਿਕ ਤਰੱਕੀ ਕਿਵੇਂ ਕਰੇਗਾ? ਉਸਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਕਿਵੇਂ ਸੁਧਰੇਗੀ?

ਸਿੱਕੇ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਕਾਰਨ, ਵਧਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੀ ਜੇਬ ਤਾਂ ਖਾਲੀ ਹੀ ਹੈ, ਬਟੂਆ ਵੀ ਖਾਲੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਰਹੀਆਂ। ਮਗਨਹੇਗਾ ਸਕੀਮ 'ਚ ਮਿਲਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਦਿਹਾੜੀ ਉਸਦਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਟੱਬਰ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਕਰ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਜ਼ਾ ਚੁੱਕਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2023 ਦੇ ਅੱਧ ਤੱਕ ਇੱਕ ਪਰਾਪਤ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛਲੇ 30 ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਸਮਾਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਬੱਚਤ ਕਰ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਟਾ ਆਰਥਿਕ ਤੰਗੀ ਕਾਰਨ ਉਸਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਤਕਲੀਫ ਅਤੇ ਮਾੜੀ ਸਿਹਤ 'ਚ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। "ਅੱਛੇ ਦਿਨਾਂ" ਦੀ ਆਸ 'ਚ, ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ, 'ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ' ਦੇ ਭਰਮ ਭਰੇ ਜਾਲ 'ਚ ਫਸੀਆਂ ਕਰਾਹ ਰਹੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੇਂਡੂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ 20 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 7.2 ਫੀਸਦੀ ਨੋਟ ਪਸਾਰੇ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ 7.6 ਫੀਸਦੀ ਨੋਟ ਕਾਰਨ ਅੰਤਾਂ ਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਨੇ ਹਾਲੋਂ ਬੇਹਾਲ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਕੀ ਵੱਡੇ ਸੰਮੇਲਨ, ਵੱਡੇ ਵਾਇਦੇ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਸੁਧਾਰ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਨੋਟਬੰਦੀ ਦਾ ਭੈੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਤੇ ਵੱਧ ਪਿਆ। ਕਰੋਨਾ ਕਾਲ 'ਚ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੁਟਕਿਆ ਤਾਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਚ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕ ਨੌਕਰੀਆਂ ਗੁਆ ਬੈਠੇ ਤੇ ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਨੀਵੇਂ ਚਲੇ ਗਏ।

ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੰਸਥਾ "ਸੈਮਸਾ" ਵੱਲੋਂ ਸਲਾਨਾ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ

ਗਲਾਸਗੋ (ਮਨਦੀਪ ਖੁਰਮੀ ਹਿੰਮਤਪੁਰਾ) ਸਕਾਟਿਸ਼ ਐਥਨਿਕ ਮਾਈਨਾਰਿਟੀ ਸਪੋਰਟਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਸਲਾਨਾ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਗਲਾਸਗੋ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮਿਸਟਰ ਸਿਘਜ ਇੰਡੀਆ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਰੀਤਿਕਾ ਸਮਰਾ, ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਡੰਡੀ ਵਿਮਨਜ ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਕਲੱਬ, ਰਹੀਲਾ ਮੋਗੁਲ, ਦਲਬੀਰ ਲੱਲੀ, ਐਂਡਰਿਊ ਕਰਿਸ਼ਨ ਲਾਲ, ਰਾਜਮੋਹਨ ਪਦਮਾਭਾਨ, ਸ਼ਿੰਦੇ ਕੌਰ, ਰਸਮੀ ਮੰਤਰੀ, ਮਰੀਅਮ ਫੈਜ਼ਲ, ਅਮਿਤ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਟੌਮ ਹੈਰੋਗਿਨ ਨੂੰ ਇਸ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਜਿੱਥੇ ਸੈਮਸਾ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ

ਸਨਮਾਨ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਉਥੇ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੱਜਣਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਹਾਰਦਿਕ ਧੰਨਵਾਦ

ਕੀਤਾ। ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਕ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਕੋਸ਼ ਟਾਂਕ ਨੇ ਅਦਾ ਕੀਤੇ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਭਰ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੇ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਕਤ ਕਰਕੇ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦਿਲਾਵਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਹਿੰਦਰਾ ਚਕਰਬਰਤੀ ਐਮ ਬੀ ਈ, ਕਮਲਜੀਤ ਕੌਰ ਮਿਨਹਾਸ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੌਧਰੀ ਐਮ ਬੀ ਈ, ਜਸ ਜੋਸਲ, ਡਾਕਟਰ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਐਮ ਬੀ ਈ, ਜੋਤੀ ਵਿਰੀਆ, ਅਨੂਪ ਵਾਲੀਆ, ਸਾਧੂ ਵਿੱਲੋ, ਸੰਤੋਖ ਸੋਹਲ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

25 ਸਤੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਅਮਰ ਸ਼ਹੀਦ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦੇ 37ਵੇਂ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਿਵਸ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

13 ਮਾਰਚ 1918 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਲੰਗੋਰੀ ਤਹਿਸੀਲ ਗੜ੍ਹਸੰਕਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਕਿਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਸ: ਦੇਵਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਓ ਦੇ ਘਰ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਇਨਕਲਾਬੀ ਅੱਜ ਦੇ ਗਦਰੀ ਸੂਰਬੀਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਜਿਸ ਦੀ ਗਾਥਾ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਬਹੁਤ ਔਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮੇਟਣਾ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਔਖਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਮਈ ਗਾਥਾ ਬਿਆਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭਰ ਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਸੰਨ 1937 ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰੀ ਰਸਤਿਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਮਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਸਾਹਿਤ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਲਾਇਆ।

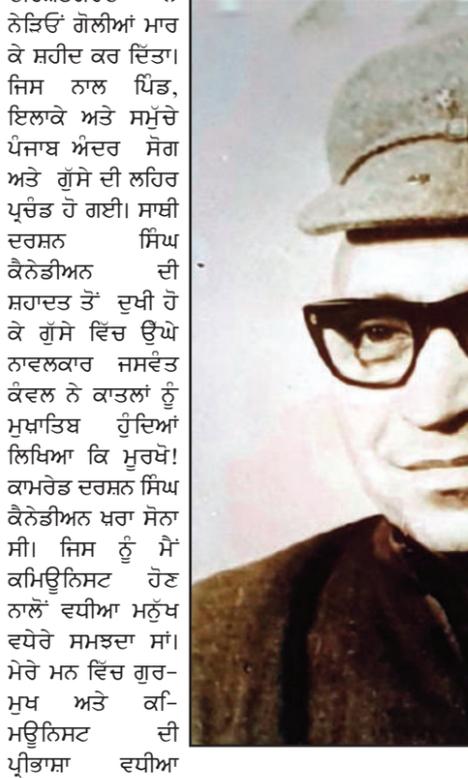
ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਹੋਣ ਪਿੱਛੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਬਰੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਚਿੱਠੀ ਮਿਲੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸੱਦੇ ਨੂੰ ਨੁਕਰਾਉਦਿਆਂ ਬਾਗੀ ਹੋ ਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਿਤਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੋ ਫੌਜੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਭਾਰਤੀ ਇਨਕਲਾਬ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਫ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਹੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਵਾਸਤੇ ਲੜੀਏ ਇਨਕਲਾਬ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਬਿਤਾਏ 10 ਵਰਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚ ਗੋਰਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ, ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰੇ, ਵੋਟ ਦੇ ਹੱਕ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਬਾਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਕੈਨੇਡਾ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਮਾਤ ਲਈ ਬਾਕਮਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸ ਵਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੇ ਚਲਦਿਆਂ ਕੈਨੇਡਾ, ਅਮਰੀਕਾ, ਜਪਾਨ ਮਲਾਇਆ ਚੀਨ ਸੁਡਾਨ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ। ਸੰਨ 1947 ਵਿੱਚ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੱਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਰਥਿਕ ਕਮਾਈ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹੱਥੀਂ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਆਏ।

ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਨੂੰ ਕਦੇ ਚੇਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਸਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬੜੇ ਅਸੰਬਲੀ ਮੈਂਬਰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗਰੀਬਾਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ, ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਲਾਲਚ ਤੋਂ ਲੋਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਲਗਾਇਆ ਸਮਾਂ ਅੱਜ ਵੀ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਦੋ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਗੜ੍ਹਸੰਕਰ ਤੋਂ ਵਿਧਾਨਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਦਾ ਹੱਕ ਦੇਣ, ਜ਼ਮੀਨੀ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ, ਸਨਅਤੀ ਲੋਬਰ ਦੀ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ, ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਵਿਦਿਅਕ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ, ਗਰੀਬਾਂ ਤੇ ਟੈਕਸ ਘਟਾਉਣ, ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਉਦਯਾਨ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਭਾਰਨ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਸਿਹਤ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ, ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਘਰ ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਅਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਪੱਗ ਦੇ ਮਸਲੇ ਤੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਵਰਗੇ ਅਨੇਕਾਂ ਮਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਤਰਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਆਪਣੀ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਕੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ "ਰਾਈਜ਼ ਆਫ

ਦਾ ਨਿਊ ਏਸ਼ੀਆ" ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ "ਸੀ.ਆਈ.ਏ. ਦਾ ਖੰਜਰ" ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਿਖਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਚੱਲੰਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਸਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੇਖ ਲਿਖੇ। 1980 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕਾਲੇ ਦੌਰ ਅੰਦਰ ਲੇਖਕਾਂ, ਚਿੱਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਇਨਕਲਾਬੀਆਂ ਦੇ ਹੋ ਰਹੇ ਕਤਲੇਆਮ ਦੌਰਾਨ 25 ਸਤੰਬਰ 1986 ਨੂੰ ਸਾਬੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਲੰਗੋਰੀ ਦੀ ਜੂਹ ਅੰਦਰ ਹੀ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਤੋਂ ਲੰਗੋਰੀ ਵੱਲ ਆਉਂਦਿਆਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੇ ਨੇੜਿਓਂ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਿੰਡ, ਇਲਾਕੇ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਸੋਗ ਅਤੇ ਗੁੱਸੇ ਦੀ ਲਹਿਰ ਪ੍ਰਚੰਡ ਹੋ ਗਈ। ਸਾਬੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਉਘੇ ਨਾਵਲਕਾਰ ਜਸਵੰਤ ਕੰਵਲ ਨੇ ਕਾਤਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁਖਾਤਿਬ ਹੁੰਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਮੁਰਖੋ! ਕਾਮਰੇਡ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਖਰਾ ਸੋਨਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਹੋਣ ਨਾਲੋਂ ਵਧੀਆ ਮਨੁੱਖ ਵਧੇਰੇ ਸਮਝਦਾ ਸਾਂ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਗੁਰ-ਮੁਖ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਵਧੀਆ

ਮਨੁੱਖ ਕਾਰਨ ਖੁਭੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਕ ਸਾਧਾਰਨ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਹੀ ਸਿਫ਼ਤਾਂ ਕੁਸਿਫ਼ਤਾਂ ਜੁੜ ਕੇ ਗੁਰਮੁਖ ਤੋਂ ਮਨਮੁਖ ਬਣਾਉਂਦੀ ਆਂ ਹਨ। ਗੁਰਮੁਖ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਗੁਰਮੁਖ ਦੀ ਜੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਵਰਕਰ ਨੂੰ ਮਹੱਤਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਨਕਲਾਬ ਦਾ ਸਿਰ ਵੱਢਣ ਵਾਲਿਓਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕਿੱਥੇ ਭਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ ਅਤੇ ਧੜੱਲੇਦਾਰ ਲੀਡਰ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਡੂੰਘਾ ਮਾਤਮ ਮਨਾਇਆ। ਹਰ ਖੇਤਰ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਮਹਾਨ ਲੋਕ ਪੱਖੀ ਆਗੂ ਦੇ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜੇ ਕਾਰਨ ਡੂੰਘਾ ਸਦਮਾ ਲੱਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਅਸਰ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਪਾਦਕੀਆਂ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਕਣ ਵਾਲੇ (ਅਕਾਲੀ ਪੱਖੀ) ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਜੀਤ ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲੰਬੀ ਸੰਪਾਦਕੀ ਲਿਖੀ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੰਪਾਦਕੀ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ: "ਸਾਬੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਾਦਗੀ, ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਮਾਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸਾਬੀ ਜੀ ਦੀ ਪਿਆਰੀ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਨੂੰ ਨਿੱਘੀ ਸ਼ਰਧਾਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।"

ਉਸ ਖਿੱਤੇ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਿਆਰਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖਬਾਰ "ਦਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ" ਆਪਣੀ ਸੰਪਾਦਕੀ "ਸਦਭਾਵਨਾ ਵਿਰੁਧ ਜੁਰਮ" ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਵਿੱਚ ਲਿਖਦਾ ਹੈ: "ਇਸ ਉਤਮ ਨਿਸ਼ਾਨੇ (ਕਿ ਲੋਕ ਡਰ ਅਤੇ ਘਿਰਣਾ ਤੋਂ

ਬਗੈਰ ਵੱਸਦੇ ਰਹਿਣ) ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਕਾਰਨ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨੂੰ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਦੇ ਵਾਰ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ

ਅਵਤਾਰ ਲੰਗੋਰੀ
+91 9463260181

ਗਿਆ। ਦਹਿਸ਼ਤ ਪਸੰਦ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਦੂਜਾ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਪੱਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਦੁਸ਼ਮਣ ਕੇਂਦਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਿਬੋਰੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਫਿਰਕੂ ਵੰਡ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਤੇ ਮੁਜ਼ਰਮਾਂ ਨੂੰ ਅਮਨ ਪਸੰਦ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਵਾਮ ਨਾਲੋਂ ਅਲੱਗ ਬਲੱਗ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਇਹ ਕੋਈ

ਸਬੰਧੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਹੱਤਿਆ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਹਿੰਸਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੈਲੀ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੋਲਵਾਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਆਗੂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਮਸਤਾਨਾ, ਪਰਸਵਾਰਥ ਰਾਮ ਅਤੇ ਸੁਮੀਤ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਜਾਂ ਤੰਗਨਜ਼ਰ ਹਿੱਤਾਂ ਤੋਂ ਬੇਦਾਗ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਸਿੱਖ ਸਨ।"

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇੱਕ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਤਕ ਆਧਾਰ ਵਾਲਾ ਹਿੰਦ ਸਮਾਚਾਰ ਗਰੁੱਪ ਜਿਸ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ, ਉਰਦੂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਅਖਬਾਰ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੀ ਸੰਪਾਦਕੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਦਾ ਹੈ: ਸ: ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਮਾਤਾ ਦੀ ਗੋਦ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਸਪੂਤ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਏਕਤਾ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਮਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਦਾ ਪਰਚਮ ਪੂਰੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਚੁੱਕੀ ਰੱਖਿਆ।

ਅਸੀਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 1981 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਜੇ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਿੱਧਾ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰਾ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਠੀਕ ਦਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫਿਰਕੇ ਦੀ ਲੜਾਈ ਨਾ ਬਣਾਓ ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੜਾਈ ਬਣਾਓ।

"ਏਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਜਿਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਥਾਂ ਥਾਂ ਅਮਨ ਰੈਲੀਆਂ, ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਅਤੇ ਅਮਨ ਮਾਰਚ ਵੀ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਹੂਤੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਬੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਮੇਤ

ਹੁਣ ਤੱਕ 16 ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਵਰਕਰ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ।" ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੋਲਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਪਾਦਕ ਅੱਗੇ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਸੀ. ਜੇ. ਐਫ. ਰਿਬੋਰੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੂਜੇ ਖਾਸ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਉਹ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਨੇਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੇ ਵੀ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਜਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਵਧਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਹੱਥੇ ਹੀ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਅੱਗੋਂ ਕਿਸੇ ਤਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਰਕਰ ਪੂਰੀ ਨਿਸਚਾ ਨਾਲ ਸਿਰ ਤਲੀ ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਨਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਏਨੇ ਹੌਸਲੇ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਸਮੇਤ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਨਾਲ ਜੂਝਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕੇਗਾ।"

ਇੱਥੇ ਇਹ ਜਿਕਰ ਕਰਨਾ ਬੜਾ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਅੰਦਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਐਲਪਾਰਕਿਨ ਦੇ "ਲੇਬਰ ਐਂਡ ਟਿੱਬਰ" ਨਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜੋ ਕਿ 1946-47 ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬੀ ਸੀ ਲੇਬਰ ਵਰਕਰ ਵਿੱਚ ਲੜੀਵਾਰ ਛਪਿਆ, ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਜਿਕਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਬਰਸੀ ਮਨਾਉਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਸਫਲ ਹੀ ਰਹੀ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਸ਼ਹੀਦ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਲੰਬੇ ਅਰਸੇ ਬਾਅਦ ਇਸੇ ਵਰੇ 15 ਅਗਸਤ 2023 ਦਾ ਦਿਨ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੀ ਸੀ ਲੇਬਰ ਹੈਰੀਟੇਜ਼ ਸੈਂਟਰ ਵੱਲੋਂ ਵੈਨਕੂਵਰ ਆਈਲੈਂਡ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਲੋਕ ਕਾਊਂਸਿਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਖ਼ਤੀ ਲਗਾਈ, ਜਿਸ ਦਾ ਲੱਗਣਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮੂੰਹ ਬੋਲਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅੱਜ ਵੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਸਦੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸੋਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਸਤਿਕਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਤੇ ਅਸੀਂ ਮਾਣ ਨਾਲ ਸਿਰ ਉਚਾ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਖ਼ਤੀ ਦਾ ਲੱਗਣਾ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਲਈ 15 ਅਗਸਤ 2023 ਦਾ ਇਹ ਦਿਨ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਜਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਸੁਹਿਰਦ ਦੋਸਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯਾਦਗਾਰ ਉਸਾਰੀ ਜਾਣੀਲ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਆਪਣੇ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਇਹ ਤਖ਼ਤੀ ਲਗਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਦਮ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਿਆ ਹੈ।

ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 37ਵੇਂ ਸਲਾਨਾ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਿਵਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਫਿਰਕੂ ਦੌਰ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਹੁੰਦਿਆਂ ਇਹੀ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਸਾਬੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੇ ਚਲਦਿਆਂ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰ ਜੋੜ ਕੇ ਤੁਰਦਿਆਂ ਅੱਜ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਚੱਲ ਰਹੀ ਭਗਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਫਿਰਕੂ ਹਨੇਰੀ ਨੂੰ ਠੱਲਣ ਦੀ ਅਣਸਰਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

*****

ਜਹਾਜ਼ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਵੈਗਨਰ ਗਰੁੱਪ ਦਾ ਮੁਖੀ ਯੇਵਗੇਨੀ ਪ੍ਰਿਗੋਜ਼ਿਨ, ਰੂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ- ਜੈਨੇਟਿਕ ਟੈਸਟ ਦੁਆਰਾ ਹੋਈ ਪੁਸ਼ਟੀ

ਮਾਸਕੋ- 23 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਰੂਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਜਹਾਜ਼ ਕਰੈਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਜਹਾਜ਼ 'ਚ ਸਵਾਰ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵੈਗਨਰ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਮੁਖੀ ਯੇਵਗੇਨੀ ਪ੍ਰਿਗੋਜ਼ਿਨ ਵੀ ਇਸ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਸਨ।

ਜਹਾਜ਼ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਯੇਵਗੇਨੀ ਪ੍ਰਿਗੋਜ਼ਿਨ ਦੀ ਮੌਤ

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੁਣ ਰੂਸ ਨੇ ਯੇਵਗੇਨੀ ਪ੍ਰਿਗੋਜ਼ਿਨ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰੂਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵੈਗਨਰ ਗਰੁੱਪ ਦਾ ਮੁਖੀ ਯੇਵਗੇਨੀ ਪ੍ਰਿਗੋਜ਼ਿਨ ਹੀ ਜਹਾਜ਼ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਜੈਨੇਟਿਕ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੂਸ ਦੀ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜੈੱਟ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਹਵਾ-ਬਾਜ਼ੀ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੇਵਗੇਨੀ ਪ੍ਰਿਗੋਜ਼ਿਨ ਵੀ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਸਨ। "ਰੂਸੀ ਜਾਂਚਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਜੈਨੇਟਿਕ ਟੈਸਟਾਂ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵੈਗਨਰ ਸਮੂਹ ਦੇ ਮੁਖੀ, ਯੇਵਗੇਨੀ ਪ੍ਰਿਗੋਜ਼ਿਨ ਦੀ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਇੱਕ ਜਹਾਜ਼

ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਇਸ ਜਹਾਜ਼ 'ਚ 10 ਲੋਕ ਸਵਾਰ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।" "ਰੂਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟਾਵਰ ਖੇਤਰ 'ਚ ਜਹਾਜ਼ ਹਾਦਸੇ 'ਤੇ ਜੈਨੇਟਿਕ ਟੈਸਟ ਪੂਰੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੈਨੇਟਿਕ ਟੈਸਟ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ 10 ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਯੇਵਗੇਨੀ ਪ੍ਰਿਗੋਜ਼ਿਨ ਵੀ ਸਵਾਰ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।"

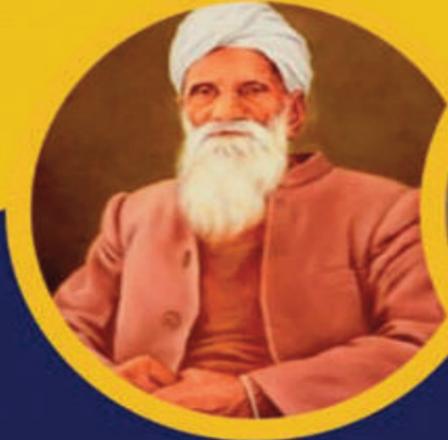
ਜਹਾਜ਼ ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਹਾਲਾਂਕਿ ਰੂਸੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਡਿੱਗਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ। ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਯੇਵਗੇਨੀ ਪ੍ਰਿਗੋਜ਼ਿਨ ਨੇ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਤਿਨ ਖਿਲਾਫ਼ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਇਸ ਬਗ਼ਾਵਤ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਵਾਪਰੀ। ਰੂਸੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੁਤਿਨ ਨੇ 23-24 ਜੂਨ ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਪਿੱਠ ਵਿੱਚ ਛੁਰਾ ਮਾਰਨ ਨਾਲ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕ੍ਰੇਮਲਿਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਗੋਜ਼ਿਨ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ।

ਕ੍ਰੇਮਲਿਨ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪੁਤਿਨ ਨੇ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿਗੋਜ਼ਿਨ ਨੂੰ ਪੁਤਿਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕ੍ਰੇਮਲਿਨ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਦਮਿਤਰੀ ਪੋਸਕੋਵ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।

Indo American Desh Bhagat Foundation of Bay Area

ਮੇਲਾ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ

ਬਾਬਾ ਸੇਹਣ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਭਕਨਾ

ਸ਼ਹੀਦ ਸ. ਉਧਮ ਸਿੰਘ

ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਲਮ
ਸ. ਭਗਤ ਸਿੰਘ

ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ
ਸਰਾਭਾ

1521 California Circle Milpitas CA - 95035

Sep. 23, 2023 ਸਮਾਂ ਦੁਪਹਰਿ 1 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਤਕ

ਸਭ ਨੂੰ ਹੁੰਮ ਹੁੰਮਾ ਕੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਅਪੀਲ

Free Entry, Free Food

Sushil Dosanjh
Chief Guest

**ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ,
ਸਮੂਹ ਇਨਕਲਾਬੀਆਂ
ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਯਾਦ
'ਚ ਮੇਲਾ**

Singer :-

*Satti Pabla, Jeeta Gill & Gidha,
Bhangra Groups*

Jot Ranjit
Host

Contacts

Narinder Sujjon : 510 714 5058
Balbir Johal : 408 592 4044
Harkewal S Sandhu : 408 250 6236

ਮੁੱਖ ਸੰਚਾਲਕ : Kuldeep S. Sujjon and Prem Kumar Sharma

ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਚਰਚਾ

- ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਵਾਰ

ਕਮਲਜੀਤ ਨੀਰੂ ਕਰੇ ਮੇਰਾ 'ਪਿੰਡ ਅਮਰੀਕਾ' ਹੈ
 ਜਮਾਨਾ ਸੀ ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਨੇਡਾ ਤੋਂ ਜਦ ਕਮਲਜੀਤ ਨੀਰੂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਉੱਤਰਦੀ ਸੀ, ਸੰਗੀਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੇ ਕਲਾਕਾਰ ਤੇ ਸਰੋਤੋ ਅਸਕੇ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਅੱਜ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਸ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਨਿਰੋਦਸਤ ਪ੍ਰਵਾਸ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਪਿਆਰ ਤੇ ਬਣਾਈ 'ਪਿੰਡ ਅਮਰੀਕਾ' ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ

ਜਾਣ ਸੁਰ ਸਹਾਰੇ ਹੀ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣਾ ਹੈ।

ਕਥੀ ਤੂੰ ਗੋਵਿੰਦਾ ਲੱਗਤਾ ਹੈ- ਗੁਰਦੀਪ ਸੰਧੂ
ਕਥੀ ਤੂੰ ਜੀਤੂ ਲੱਗਤਾ ਹੈ- ਗੁਰਦੀਪ ਸੰਧੂ
 ਲੋਕ ਘੇਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਕਿਸੇ ਮਨੋਰੰਜਕ ਸ਼ੋਅ ਤੇ ਗੁਰਦੀਪ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਤੇ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਤੀਸ਼ ਕੌਲ ਦੇ ਬੇਟੇ ਹੋ। ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਤੇ ਨਵੀਂ ਹੀਰੋਇਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਸੇਠੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ

ਫਿਲਮਾਂ ਹਨ। ਸੱਤੇ ਖੇਰਾਂ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਐਕਟਰ ਏ ਗੁਰਦੀਪ ਸੰਧੂ।

ਯੋਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤ

ਸਿੱਧੀ, ਸੱਚੀ ਤੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਗੱਲ ਸਟਾਰ ਯੋਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦੀ ਆਦਤ ਹੈ। ਜਜ਼ਪਾਤ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਸ ਦੇ

ਬਾਬਾ ਕਮਲ ਦੀ ਬੱਲੇ-ਬੱਲੇ

ਰਣਜੀਤ ਰਾਣਾ, ਫਿਰੋਜ ਖਾਨ, ਪੰਮਾ ਮੁੱਲੀ, ਗੁਰਲੇਜ ਅਖਤਰ ਦੇ ਵੀਡੀਓ ਤੇ ਟੀ. ਸੀਰੀਜ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸਾਰਟ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਬਾਬਾ ਕਮਲ ਲਇਸ ਸਮੇਂ ਵੀਡੀਓ ਨਗਰੀ 'ਚ ਟਾਪ ਤੇ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਮਾਡਲਜ ਬਾਬਾ

ਪਹਿਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਆ ਰਹੀ ਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ "ਫਾਤਿਮਾ" ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਗੋਰੀ ਮੇਮ ਜਿਹੀ, ਸੁਰੀਲੀ ਖੰਡ ਮਿਸ਼ਰੀ ਜਿਹੀ ਕਮਲਜੀਤ ਨੀਰੂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨੀਰੂ ਨੇ ਫਿਲਮ ਦੀ ਟੀਮ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੀਤੋ ਸਾਹਨੀ, ਬੀ.ਕੇ.ਸਿੰਘ ਰੱਖਤਾ, ਭਿੰਦਾ ਔਜਲਾ, ਅਮਰ ਨੂਰੀ ਤੇ ਅਸ਼ੋਕ ਟਾਂਗਰੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਤੁਹਾਡੀ ਨਜ਼ਰ ਕਿ ਕਪਿਲ ਦੇਣ, ਯੁਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਤੱਕ ਸਭ ਦਾ ਦਿਲੋਂ ਕੀਤਾ ਪਰ ਇਹ ਇਨਸਾਨ ਬਦਲ ਗਏ। ਹੋਰ ਵੀ ਫਿਲਮ ਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇ-ਨਾਤੇ ਸਭ ਨੇ ਉਸਦੇ ਜਜ਼ਪਾਤ ਕੈਸ਼ ਕਰ ਪਿੱਠ ਦਿਖਾਈ ਪਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਉਸਤੇ ਅਹਿਜੀ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਸਾਊਥ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਉਹ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜਸਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਖਰੀ ਗੱਲ

ਸਿੱਖ ਕਿ ਗਾਉਣਾ ਤੇ ਫਿਰ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ ਤੇ ਫਿਰ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ ਬਟਾਲਾ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਕੋਟਲਾ ਬੱਝਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਸਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਯਮਲਾ ਤੋਂ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਜਸਪਿੰਦਰ ਨੇ 'ਕਾਲਜ' 'ਸ਼ਾਇਰ' ਗੀਤਾਂ ਨਾਲ ਲੋਕ ਮੋਹ ਲਏ ਸਨ ਤੇ ਹੁਣ ਲੋਟਸ ਦੇ ਸੰਗੀਤ 'ਚ ਬਿੱਕਾ ਮਾਂਗੋਵਾਲਾ ਉਸਦਾ ਨਵਾਂ ਗੀਤ ਲਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਸਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਖਰੀ ਗੱਲ ਕਿ ਸਾਲ ਚਾਰੇ ਹੋਰ ਚਾਰ ਲੱਗ

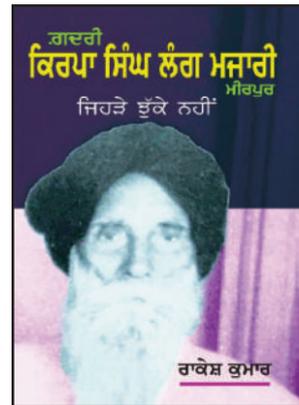
ਤੁਸੀਂ ਗੋਵਿੰਦਾ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੋ ਤੇ ਜਲੰਧਰ ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਉਸਨੂੰ ਜਤਿੰਦਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਗੁਰਦੀਪ ਸੰਧੂ ਤੇ ਕੁਦਰਤ ਮਿਹਰਬਾਨ ਨਿਰਾ ਜਤਿੰਦਰ ਲੱਗਦਾ ਏ ਤੇ 'ਇਸ਼ਕ ਮੁਹੱਬਤ' 'ਹਾਸੇ ਦਾ ਮਤਾਸਾ' 'ਸੀਰੀਅਸ ਕੇਸ' ਉਸਦੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ

ਦੀਪਾ ਮਰੋਕ ਮਿਸ ਯੂਨੀਵਰਸ ਗਈ 'ਪਿੰਡ ਅਮਰੀਕਾ'

ਮਿਸ ਯੂਨੀਵਰਸ ਏਸ਼ੀਆ ਰਹੀ ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਦੀ ਦੀਪਾ ਮਰੋਕ ਨੇ ਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬੈਸਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪਾਲੀਵੁੱਡ ਕਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪਿਆਰ ਤੇ 'ਪਿੰਡ ਅਮਰੀਕਾ' ਬਣਾਈ ਹੈ। ਦੀਪਾ ਨੇ ਪ੍ਰੀਤੋ ਸਾਹਨੀ, ਅਮਰ ਨੂਰੀ, ਬੀ.ਕੇ. ਸਿੰਘ ਰੱਖਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਰਾਸਤ ਨਾਲ ਮੋਹ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਏ 'ਪਿੰਡ ਅਮਰੀਕਾ'।

ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਗ਼ਦਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਕਿਤਾਬ ਰਿਲੀਜ਼

"ਨਵੀਆਂ ਕਲਮਾਂ ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ" ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਰਿਲੀਜ਼ ਸਮਾਰੋਹ 20 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ

ਉਘੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ ਸਰੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਸੁੱਖੀ ਬਾਠ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਸਦਕਾ ਬਾਲ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀ ਪਲੇਨੀ ਪੁਸਤਕ "ਨਵੀਆਂ ਕਲਮਾਂ ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ" ਦਾ ਰਿਲੀਜ਼ ਸਮਾਰੋਹ ਮਿਤੀ 20 ਸਤੰਬਰ 2023 ਨੂੰ 11 ਵਜੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਔਲੇਵਾਲ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਕੱਢਦਿਆਂ ਸੁੱਖੀ ਬਾਠ ਸਰੀ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਬਤੌਰ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 10 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ 29 ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ 86 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਚ-ਨਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੁੱਖੀ ਬਾਠ ਦੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਅਧਿਆਪਕ ਅਵਤਾਰ ਲੰਗੋਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪੁਸਤਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲਮ ਫੜਾਉਣੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਣਸਰਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬੱਚੇ ਖੁਦ ਆਪਣੀ ਕਲਮ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰ ਸਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬਾਠ ਸਾਹਿਬ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਲੋਕ ਪੱਖੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਗੇ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸੁੱਖੀ ਮਤੀ ਹਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਸੈ. ਸਿ.) ਪਟਿਆਲਾ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਕੂਲੀ ਬੱਚੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨਗੇ। ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੀਰਜ ਵੈਦ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਸਭ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ।

- ਅਵਤਾਰ ਲੰਗੋਰੀ ਅਡਮੈਂਟਨ ਕੈਨੇਡਾ +91 9463260181

ਸੰਗਰੂਰ, (ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ)- ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਅਣ-ਗੱਲੇ ਨਾਇਕ ਗ਼ਦਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਖੋਜੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਗ਼ਦਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸਿੰਘ ਲੰਗ ਮਜਾਰੀ (ਮੀਰਪੁਰ)' ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸੁੱਖੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਲਾਗੇ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕਿਰਪਾ ਸਿੰਘ ਜਲਦੀ ਹੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਏ ਤੇ 26 ਨੰਬਰ ਪਲਟਨ ਦੇ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਵਿੱਚ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਗ਼ਦਰ ਰਸਾਲਾ ਪਤਨ ਲੱਗੇ। ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਬਦਲੀ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਹੋਈ ਤਾਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਤੇ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਗਣੇਸ਼ ਪਿੰਗਲੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਉਣ ਲੱਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਤੇ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਗਣੇਸ਼ ਪਿੰਗਲੇ ਤੇ ਹੋਰ ਗ਼ਦਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਸਥਿਤ 26

ਨੰਬਰ ਫੌਜੀ ਪਲਟਨ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਅਸਲਾ ਖ਼ਾਨਾ ਤੇ ਹਥਿਆਰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਲਾਹੌਰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਹ 16 ਸਾਲ 8 ਮਹੀਨੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਅੱਡ ਅੱਡ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਰਹੇ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 17 ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦ ਊਧਮ ਸਿੰਘ, ਗ਼ਦਰ ਲਹਿਰ ਦਾ ਸਹਿਤ, ਗੁਲਾਬ ਕੌਰ, ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦਾ ਗੁਪਤ ਟਿਕਾਣਾ ਸਮੇਤ ਨੌਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਖੋਜੀ ਕੰਮ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਇਨਾਮ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਰੇਲਵੇ

ਦੇ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਕਿਤਾਬਾਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨਾਮ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਕਈ ਇਨਾਮ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਨਾਮ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਸੋਸਾਇਟੀ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 2011 ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਲਵੀਰ ਚੰਦ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ, ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ, ਪਦਮ ਸ਼ਰਮਾ, ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ, ਬਲਜੀਤ ਨਮੋਲ, ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਿੰਠੂ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੇਮ ਸਰੂਪ ਛਾਜਲੀ, ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਰਟੋਲਾ, ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਗਗਨਦੀਪ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਮੌਜੂਦ ਸਨ

‘ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ’
‘ਅੰਬੇਦਕਰ ਟਾਈਮਜ਼’
 ਆਨਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ:
www.deshdoaba.com
www.ambedkartimes.com

ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ/ ਕਿਰਦਾਰ
 ਆਹਮੋ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਟੱਕਰ ਹੋ ਗਈ। ਟੱਕਰ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਆਵਾਜ਼ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਚੀਕ ਚਿਹਾੜਾ ਸੁਣ ਕੇ ਲਾਗਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਵਾਹੋਦਾਹੀ ਮਦਦ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਦੋ ਨੌਜਵਾਨ ਫਟਾ ਫਟ ਡੱਬਿਆਂ 'ਚ ਬੜੇ ਔਖੇ ਹੋ ਕੇ ਵੜ ਰਹੇ ਸੀ। ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਚੁੱਕ ਚੁੱਕ ਕੇ ਬਾਹਰ ਲਿਆ ਰਹੇ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ। ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਉੱਚ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਕੀਤੀ। ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ ਸੋਗ ਫੈਲਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਨੌਜਵਾਨ ਉਥੋਂ ਖਿਸਕ ਕੇ ਇਕ ਸੁੰਨੀ ਥਾਂ ਵੱਲ ਚਲੇ ਗਏ। ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਜੇਬਾਂ 'ਚੋਂ ਕੱਢ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਤਾਰੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਕੇ ਹੁਣ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੇ ਸੀ। ਹੁਣ ਗਮਗੀਨ ਮਾਹੌਲ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।
 -ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ

CORNING ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਟਰੱਕਰ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ

AAA Truck Wash, Tire, and Lube

- * We Carry New and Used Tires All Major Brands
- * Smart Way Tires Available
- * Used Tires Start From & 135
- * Old Change \$ 189 + Tax
- * We also do truck and car washing and waxing
- * Friendly and Professional Staff
- * We offer truck and car detailing

ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਲਈ ਸੇਲ

ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬਰਿਜਸਟੋਨ ਸਟੇਅਰਿੰਗ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸੇਲ ਲਗਾਈ ਹੈ
ਬਰਿਜਸਟੋਨ 283 (ਦੋ ਟਾਇਰ) \$1149
ਚਾਈਨੀਜ਼ 749 (ਦੋ ਟਾਇਰ) \$749

Call:

530-824-5134

ਧੁਰਾਣੇ ਟਾਇਰਾਂ ਦੀ ਸੇਲ

ਇਕ ਵਾਰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ

Used Tires American Brand	\$99 + Labor
Recap Truck Tire	\$ 249 + Labor
Recap Trailer Tires and Kind	\$ 199 + Labor

Call:

650-642-0697

3525 Highway 99, West Corning, CA 96021

Across the Street from TA Truck Stop

KB USED AUTO SALES

8655 B Monterey Street Gilroy, CA 95020

**Kashmiri Bhatia,
Dealer/Broker
408-848-2365**

**50% OFF WARRANTY
with Qualifying Car Purchase**

**IN HOUSE
FINANCING AVAILIABLE
www.kbusedautosales.com**

ਅਸੀਂ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਲੋਨ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

Kashmiri Bhatia & his wife

**K&K AUTO REPAIR
and Car Wash
63 Muckelemi St
San Juan Bautista 95045**

**Kashmiri Bhatia (Owner)
831-623-4702**

**20% OFF LABOUR
on your next qualifying service**

Car Care You Can Trust